
M E D L E M M E R

Det er naturligt, at Spørgsmaalet om Optagelse af Medlemmer altid har været af den største Betydning ogsaa for det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Liv og Virke. Dette Problem er Gang paa Gang taget op til Drøftelse, og Bestemmelser herom har stadig skiftet, efterhaanden som Forholdene har udviklet sig. Fra Begyndelsen havde Selskabet kun et Faatal Medlemmer, og af det ringe Antal værdige Emner anstrengte man sig for at forøge Medlemmernes Antal. I vore Dage, da Mængden af kvalificerede lærde er langt større, er Medlemstallet begrænset, og Valg maa foretages efter Love, dannet efter nøje Overvejelser og aarelange Erfaringer. I de to Hundrede Aar mellem disse to Yderpunkter har den anvendte Fremgangsmaade ved Medlemsoptagelsen gennemløbet en Række Stadier, der trods deres Forskelligheder alle har haft tilfælles paa bedste Maade at kunne opfylde, hvad der uforandret siden 1839 i Selskabets Vedtægter har været udtrykt saaledes:

»Selskabet optager som Medlemmer saadanne Mænd [Forskere], hvis Kundskaber og videnskabelige Aand giver grundet Forventning om, at de vil virke for Selskabets Øjemed.«

De fire Mænd, som fra Begyndelsen udgjorde den Kerne, hvoraf Selskabet langsomt voksede frem, var allerede i nogen Tid før Selskabets Oprettelse sammenknyttet ved fælles Arbejde og Maal i Mønt- og Medaillekommissionen. Umærkeligt i det ydre ombyttede disse fire, Gehejmekonferensraad J. L. von Holstein, Justitsraad Hans Gram, Professor og Hofprædikant Erik Pontoppidan og Sekretær Henrik Henrichsen, deres Pladser i Kommissionen med Medlemsskabet i det mere vidtspændende Societet. Det var dem, der var til Stede i det stiftende Møde den 13. November 1742, i hvilket Hans Grams Forslag blev drøftet og ændret. Allerede ved den Lejlighed forelagdes — efter Grams Forslag — en Liste over fremragende lærde, som kunde anses for værdige »og agtes beqvemme« som Medlemmer. Ligeledes fremsattes i Forslaget en Plan om Fordeling af Medlemmerne »til (a) Raadførere og Censores, (b) til Arbeidere, og (c) til Medarbeidere og Handtlangere«, eller som de benævnedes i Forhandlingsprotokollen henholdsvis: en første Klasse bestaaende af *Membris honorariis*, en anden Klasse af *Membris ordinariis* og en tredje Klasse af *Adjunctis*. Af disse tre Medlems-

kategorier tilhørte den første, nemlig Æresmedlemmerne, med en enkelt Undtagelse Selskabets første Hundredaar, medens Forslaget om den tredie Klasse, Adjunkterne eller Eleverne, af Grunde, der senere skal omtales, aldrig blev til Virkelighed. Den anden Klasse, de ordentlige Medlemmer, rummede derimod hele det store Tal af Forskere, baade indenlandske og udenlandske. Disse sidste var ganske vist ikke direkte omtalt af Gram, idet hans Forslag fra 1742 kun omfattede Arbejder indenfor Fædrelandet.

I det følgende vil forskellige Forhold vedrørende Optagelsen af Selskabets Medlemmer og deres Inddeling blive omtalt under Grupperne: Indenlandske ordentlige Medlemmer, udenlandske ordentlige Medlemmer og Æresmedlemmer.

INDENLANDSKE ORDENTLIGE MEDLEMMER¹

Hans Grams Forslag til Oprettelsen af »Collegium Antiquitatum« indeholdt en Liste over »Membra Collegii«, saaledes som han tænkte sig den passende (jvfr. S. 12 f.). De tre i Forslaget nævnte Medlemsklasser var ikke adskilt, men øjensynlig ordnet med Æresmedlemmerne først og Adjunkterne sidst. Navnene paa de foreslaede ordinære Medlemmer var da: »Doct. *Marcus Wøldike*, Prof. og HofPrædikant *Pontoppidan*, Profess. *Ludvig Holberg*, Profess. *Anchersen*, Prof. *Bernhard Mølmann*, Secreterer *Henrichsen* og Secreterer *Kleve*.« Blandt Navnene fandtes ikke J. L. Holstein, der var selvskrevet som Præses; ikke heller havde Hans Gram nævnt sit eget Navn. Forhandlingsprotokollen for den 13. November 1742 indeholdt følgende herom: »Den anden Classe skulle bestaa af membris ordinariis hvortil følgende blev holdt for beqvæme, Prof. Wøldike Prof. Pontoppidan Profess. Scheide, JustitsRaad Gram, Professor Holberg, Prof. Anchersen, Prof. Mølman og Henrichsen, hvilken sidste blev udvaldt til at føre Protocollen ved Societeetet. Om Mons: Hee blev og talt, som in Physicis [&] Mathemat[icis] er verseret.« Ogsaa i denne Liste manglede J. L. Holsteins Navn. Endvidere manglede Cleve, hvorimod Prof. Scheidt og Lektor Hee var tilføjet. Protokollen for det første Møde meddelte endvidere: »Det blev og resolverit at mand siden, naar man saa med hvad fremgang verket gik for Sig, kunde admitteere andre habile mænd i Hs Majesteets Riger og lande til at være membra i dette Societeet.«

Som tidligere omtalt (S. 10) gik Hans Grams Forslag ud paa Oprettelsen af et Collegium *Antiquitatum*, alene omfattende Antikviteterne og den nordiske Historie. Til Fremme af disse Omraader skulde da til ordentlige Medlemmer indbydes »de, som allerede hafve gifvet Prøver af deres Videnskab i Historier og Antiquiteter, og fremdeles kunde arbeide med større Application, naar de ved saadan Autoritet, Drift og Opmuntring blifve exciterede«. Det er ligeledes omtalt, hvorledes dette væsentlige Punkt i Grams Forslag straks blev ganske forandret, idet det blev holdt for godt »ei at binde Sig til nogen vis videnskab alleene, men at der i dette Societeet kunde tracteeris om alle Sciencer og videnskaber i almindelighed, men om fædernelandets Antiquiteeter og Historier at oplyse i særdeelighed.« Alle de af Hans Gram nævnte Emner

¹ Fortegnelse over samtlige indenlandske ordentlige Medlemmer S. 354—85.

var foreslaaet i Overensstemmelse med hans specielle Plan og kun een af den matematisk-naturvidenskabelige Faggruppe, nl. Lektor i Matematik Chr. Hee, blev foreslaaet i Mødet den 13. November efter den ændrede Plan. Hans Navn blev i Protokollen tilføjet ved et Indskud i Sammenhængen, og han mødte først 1747 i Selskabet efter at have været foreslaaet tre Gange.

I den kgl. Resolution af 11. Januar 1743 (S. 24) blev Selskabets Alsidighed yderligere fremhævet. Medlemmerne fik Frihed til for Fremme af Landets Historie, Geografi og Sprog »at udvelge og til Eder at tage andre udi videnskaber og lærdom kyndige og erfarne mænd, saadanne, som J selv holde for beqveme, enten til Raadførere, eller til medarbeidere i benævnte ting, eller som kunde findes villige til, ud af deres Bibliotheqver samt anden havende forraad, noget til bemelte forehavende atournere«. Og, føjedes der til: »Dernæst maatte J og have i tanke, til samme Societet at invitere dem, som udi Historia naturali, samt udi de medicinske, matematiske og mechaniske videnskaber viste at fremføre nogle mærkelige Jnventa, der kunde agtes værde at meddeele Publico, og tiene saavel til bemelte videnskabers forøgelse, som til Auctorum Roes og berømmelse.«

Der er i den kgl. Resolution — formodentlig ganske tilfældigt — benyttet to forskellige Udtryk for Maaden, hvorpaa Selskabet kunne forøge Medlemstallet: udvælge og invitere. Den sædvanlige Form for Optagelsen af nye indenlandske ordentlige Medlemmer har i Størstedelen af Selskabets Tilværelse været Valget; men i Tidsrummet fra Stiftelsen 1742 til 1775 efter Udstedelsen af den kgl. Resolution 1774 benyttede man sig derimod hovedsagelig af den anden Form: Invitationen.

OPTAGELSE AF MEDLEMMER I PERIODEN 1742—75

I Løbet af det her nævnte Tidsrum optog Selskabet 58 indenlandske ordentlige Medlemmer, deri medregnet de 4 Stiftere. En meget væsentlig Del af disse Medlemmer blev foreslaaet og derefter mundtlig inviteret af Præses til at tage Del i Selskabets Arbejde. Andre blev foreslaaet af Sekretæren eller af de øvrige Medlemmer. I nogle enkelte Tilfælde er Optagelse sket efter Modtagelsen af en indsendt Afhandling; og endelig gives Eksempler paa Optagelse efter eget Ønske. I alle Tilfælde skete Optagelsen straks uden Valghandling af nogen Art eller protokolleret Drøftelse af den foreslaaedes Kvalifikationer. Derpaa foretoges Invitationen, hvorefter den optagne kom til Stede i et Møde. Det er forstaaeligt, at denne Form for Forøgelse af Medlemmernes Antal maatte rumme mange Tilfældigheder. En Betingelse for Optagelse var det næsten at være kendt og anbefalet af den enevældige Præsident. Ogsaa andre Kvalifikationer end de videnskabelige kunde vise sig at være nødvendige for Optagelsen. Saaledes havde Præsidenten, J. L. Holstein, i hvis Palæ Selskabet holdt til, en vis Forkærlighed for at samle unge adelige i sit Hus. Dette gjaldt dog maaske mest for Æresmedlemmernes Vedkommende. Men ogsaa for Invitationen af de ordentlige

Medlemmer kunde Rang og Stand være af afgørende Betydning, saaledes f. Eks. for J. Langebek og J. H. Schlegel. I et af sine Breve adskillige Aar senere, 12. Juni 1756¹, bemærkede Langebek: »Ieg har altid anseet det for Feil og Tab i vort Societet, at man mest seer paa fornemme Mænd, og ikke saa meget kierer sig efter ringe Afhandlinger, som dog i Landets Oeconomie og deslige kunde være heel artige.« Blandt de Personer, som bragtes i Forslag, kunde der komme nogle frem, som hverken besad Lærdom eller Fornemhed, men som Regel optoges de da heller ikke.

Den første af de i det stiftende Møde inviterede, der gav Møde, var Dr. Marcus Wøldike, den 11. December 1742. Lidt senere, 28. Januar 1743, mødte ogsaa to andre af de inviterede, C. L. Scheidt og B. Møllmann. Den 18. December 1742 var Prof. J. Fr. Ramus til Stede, idet han i Mødet forud var inviteret til som Kender at udtale sig om nogle Kobberplader. Det blev imidlertid ikke ved det Møde alene, men Ramus gled umærkeligt ind i den lille Kreds af Medlemmer.

I næsten tre Aar herefter holdt Selskabet sine Møder uden Forøgelse af Medlemmernes Tal. Først den 6. Oktober 1745 forestillede Præsidenten, »at paa det der i Societets actis kune anføris curieuse materier, som egentlig handlede om viden-skaber der ei endnu vare tracterede som curiosa medica etc.; saa var det ei af veien at flere membra reciperedes, hvilket og unanimiter blev approberet . . . Hvilke Navne ieg [Henrichsen] optegnede paa et Papiir, paa det Hs Excellence ved leilighed kunde tale med Dem for at invitere Dem dertil«. De proponerede var de to medicinske Professorer G. Detharding (*1671) og B. J. de Buchwald (*1697) samt Prof. i Filosofi, Dr. jur. Henrik Stampe (*1713). Selskabets følgende Møder i Oktober og November holdtes i Thotts Palæ, og det maa formodes, at Holstein er blevet forhindret i at overbringe Invitationerne. Først i December 1745 mødte de tre nye Medlemmer. Et fjerde Medlem, der blev foreslaaet den 6. Oktober, Lektor i Matematik, Chr. Hee, ses ikke at være blevet inviteret. Til Trods for at han allerede var foreslaaet i det stiftende Møde 1742 og nu igen i 1745, opnaaede han dog først i Maj 1747 at blive Medlem.

Fra Selskabets tidligste Aar foreligger den S. 92 ff. trykte Plan, som formentlig stammede fra Gram selv, vedrørende Indretningen af et lærd Société. Det store Problem, som deri behandlede, var at finde »nok af duelige og habile subjectis, som enten kunde forbindes til at arbejde til Societetets tjeneste, eller som godvilligen uden belønning vilde paatage sig saadant arbejde«. Der blev foreslaaet »at alle Professores ved Kiøbenhavns Academie [Universitetet] skulde tillige vi officii være membra societatis«. Det nævnes, at der paa dette Tidspunkt var 14 Professorer. Endvidere skulde optages et begrænset Antal membra ordinaria, fortrinsvis Matematikere og Fysikere. Medlemmerne og deres Skrifter, hvilke sidste tillagdes den allerstørste Betydning for Societetet, skulde deles i et Antal Klasser. For at skaffe Midler til Opmuntring af de arbejdende Medlemmer maatte man ty til Kongens Midler »uden Hands casses fornærmelse«. En stor Del af de fremsatte Forslag blev imidlertid derved, idet J. L. Holstein ledsagede dem med sine Antegnelser »udsettes« eller »delib[eraris]«, eller helt overstregede dem, hvormed Sagen var afgjort.

¹ H. F. Rørdam: Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 244.

I Begyndelsen af 1746 saa man det første Eksempel paa, at et Medlem blev optaget efter eget Ønske. Det var Professor i Astronomi ved Universitetet Peder N. Horrebow (sen.), der begærede at komme ind i Societetet. I Mødet 10. Januar forestillede Henrichsen, »om ei Professor Horbo maatte faa saame sin begiering fyldestgjort; hvilket blev agreeret«. Horrebow var dengang en ældre Mand paa 67 Aar og utvivlsomt velkendt af Selskabets Medlemmer. Faa Møder efter Optagelsen oplæste han, den 24. Januar, sin første Afhandling i Selskabet, en Art Vederlag for Optagelse, som for de fleste nyoptagne Medlemmers Vedkommende blev almindelig.

Medens Selskabet fra dets Begyndelse ifølge Grams oprindelige Forslag var helt humanistisk præget, gav Tilgangen af Medlemmer efterhaanden Selskabet en stadigt voksende Overvægt for de matematiske og fysiske Faggrupper. Saaledes besluttedes det i Mødet 15. Maj 1747 at invitere fire nye Medlemmer, hvoraf ikke mindre end tre var Lærere i Matematik, nemlig Lektor Chr. Hee, hvem man, som nævnt, allerede to Gange tidligere, i 1742 og 1745, havde besluttet at invitere, Professor Jens Kraft i Sorø og Professor E. G. Ziegenbalg. Disse tre kom alle til Stede i Mødet 4. Juni 1747. Den fjerde Invitation gjaldt Astronomen Magister Chr. Horrebow (jun.), der, saa vidt det ses af Forhandlingsprotokollen, først indfandt sig et Par Aar senere for at forelæse en Afhandling.

Antallet af Medlemmer forøgedes kun langsomt, hvilket for saa vidt var naturligt, som Antallet af Personer, der kunde være Tale om at optage, ikke var stort. Det maatte dog undre, at en fremragende ung lærd som Historikeren Jacob Langebek stadig ikke blev Medlem, til Trods for at han stod under Grams særlige Beskyttelse og allerede i Selskabets stiftende Møde var nævnt som egnet for Optagelse i Klassen af Adjunkter. Netop dette sidste var formodentlig den egentlige Aarsag til, at Langebek først ret sent optoges som Medlem. Da Langebeks Holdning blev af afgørende Betydning for Planen om en Klasse af Adjunkter eller Elever, skal de Begivenheder, der gik forud for hans Optagelse i Selskabet, blive omtalt senere under Behandlingen af Adjunktclassen (jvfr. S. 246 ff.). Først Aaret 1748 gav de historiske Medlemmer den meget betydningsfulde Forstærkning, som Optagelsen af Arkivar Jacob Langebek var. Den fandt Sted den 8. April 1748, umiddelbart efter Hans Grams Død, der betød et uerstatteligt Tab for den historiske Videnskab og i Særdeleshed for Selskabet. Selve Langebeks Optagelse foregik under lidt andre Former end sædvanligt. I Mødet 18. Marts 1748 oplæste Sekretæren en Betænkning fra Langebek vedrørende Tidspunktet for Afholdelsen af 300-Aars Jubelfesten for den Oldenborgske Stammes Regering i Danmark og Norge. »Ved deñe leilighed blev det proponeret om ei Archivarius Langebek i Societetet kunde antagis som et membrum; hvori vel alle var eens, mens dog intet [blev] denne gang ad protocollum resolveret.« Den 8. April besluttedes det, »at Archivarius Langebek kunde antages som et membrum af Societetet og i dag 14 dage tilsiges at møde i Samlingen«. Protokollen for Mødet Mandag den 22. April 1748, et af de faa Referater, der i dette Tidsrum ikke var ført af Sekretæren, beretter følgende om Langebeks Møde med Selskabet: »Da ieg Grev Otto Manderup Rantzau¹

¹ Valgt til Æresmedlem 1747.

udi Hr: Justice Raad Hielmstiernes Fraværelse havde paataged mig Vice-Secretariatet aabnede ieg dend h: d: holdne Forsamling med een kort Intimations Tale til Hr: Archivarius Langenbeck, som efter seeneste Vedtægt i Dag blev antagen til Medlem udi Societätet; Hand besvarede samme med een ziirlig Introductions Oration.«

Det følgende Aar 1749, den 10. Marts behandledes atter et Tilfælde af Begæring om Optagelse i Selskabet. Det drejede sig om den i 1748 udnævnte Professor i nyere Historie, Statsret og Handelsvidenskab ved Akademiet i Sorø, Johann Elias Schlegel, der fra 1743 havde været Sekretær hos den sachsiske Gesandt ved det danske Hof. Allerede endnu tidligere havde han aabenbart søgt at blive Medlem, i hvert Fald bemærkes i Protokollen for 10. Marts om hans Begæring, at den »forhen var bleven afslagen, effterdi hd ei var i Tienesten [ø: kgl. Tjeneste], men engageret hos den Saxiske Minister«. Paa Grund af Kongens Rejse til Norge og den deraf følgende Suspension af Møderne i den følgende Tid¹, lod Præsidenten, J. L. Holstein, Sagen bero indtil Vinteren om Optagelse af flere Medlemmer, »da bemeldte Professor Slegel og kunde erindres«. Schlegel døde imidlertid i August 1749 og blev saaledes ikke optaget.

Spørgsmaalet om Optagelse af flere Medlemmer blev som bebudet drøftet allerede i det første Møde i Vintersæsonen, den 15. September 1749. »Saa blev det og vedtaget at, som Md maatte see Societetets Tall forøget med fleere membris, som i sær in physicis et mathemat[icis] kunde præstere noget, da til neste Samling at tænke paa dem som kunde inviteres hertil af Societetet.« »Næste Samling« fandt først Sted den 3. November, ved hvilken Lejlighed Chr. Hee foreholdt, at der, før nye Medlemmer optoges, maatte have visse Love. Præsidenten var imidlertid af en anden Mening: først Medlemmer, dernæst Love, og han stillede derfor igen Forslaget, »at Societetets Tall maatte forøges med fleere in physicis et mathematicis habile memb[ra] hvortil enhver i neste Samling maatte gjøre forslag i det mindste paa een«. Paa Grund af Hielmstiernes Sygdom udsattes Optagelsen lidt. I Protokollen for 12. Januar 1750 læses følgende: »Naar Justitzraad Hielmstierne bliver Frisk skal nye Membra i Societätet indvælges. Stampe lovede at erindre Justitzraad Hielmstierne om at optegne alle dem, som ved en eller anden Leylighed have været omtaldte og deriblandt Hr. Schütze, Pastor i Altona.« Da Hielmstierne atter kunde genoptage Sekretærhvervet, holdtes Møde den 23. Februar 1750 med Forslag om nye Medlemmer. »Hs Excellence Præsidenten proponeerte, at fleere membra kunde antagis i Deris stæd som vare deels død, deels ellers forflyttede; og meendte Hs Excellence at hvert membrum kunde proponeere een, som hd meendte Societet kunde have Tieneste og Ehre af.« Derefter stillede hver af de 8 tilstedeværende Æresmedlemmer og ordinnære Medlemmer Forslag².

»Hs Excellence Presidenten proponeerte EtatsRaad og BergHauptmand Stupenbrok [J. A. Stuckenbrock] som en habil Mechanicus og i Bergvergs-Sager erfaren Mand. — GHRaad Raben, Professor Materna Kilano [G. C. Materno de Cilano] i

¹ J. L. Holstein rejste med Kongen.

² En stor Del af de af Hielmstierne i Protokollen indførte Navne er skødesløst stavet.

Altona. — Geh. Raad Brokdorf Doctor Ebersbak [Chr. A. Ebersbach] land Physicus i Femern; og lovede at skrive ham til derom. — Just. Raad Bukvalt, Apotheker Ree i Friderichshald: Men som hd var ubekendt blev det vedtaget at hd først skulde leveere et Specimen. — Geh. Audit. Stampe propon: Collet Secretaire ved haune Comission. — Profess. Horbov propon: Captaine Veiersløv. — Prof. Ziegenbalk Prof: Friis [Chr. Lodberg Friis]. — Archivar Langebek JustitsR. Klevenfeld [T. Klevenfeldt]¹. — Hielmstjerne propon: JustitsRaad Luxdorf [B. W. Luxdorff].

Desuden meendte Hs Excellence Præsidenten at Doct. og Professor Kofod Anker [P. Kofod Ancher] kunde og med Nytte træde ind i Societetet; En Theologus meendte hs Excellence md og burdte have med, da Archivar Langebek proponerede Biskop Harbo [Ludv. Harboe] som og blev agreeret. Desuden meendte hs Excellence Præsidenten at md kunde invitere de[n] gamle Sebastian Kortholt i Kiel, som en bekendt brav Mand, og som hs Excellence desuden kiendte, blev vedtaget, at ieg [Hielmstjerne] skulde skrive Prof Kortholt og Profess: Kilano i Altona til paa Latiin for at invitere dem som membra — EtatsR. Stupenbrok paa Frantzøsk. De her i Byen vilde hs Excellence mundtlig lade det viide. Een og anden holdt og for at Hr Spiedberg [J. C. Spidberg] og Hr Barhof [Laur. Barhow] to Prester i Norge kunde og tages i consideration.

Jeg [Hielmstjerne] foreslog og Doctor Anchersen i Ribe som een af voris baade i Theorie og Praxi habileste Medicis.«

Det var aabenbart, at der ved denne Lejlighed var foreslaaet flere, hvis Værdighed til Optagelse i Selskabet maatte siges at være tvivlsom. Af de nævnte Personer omtales fire ikke senere som Medlemmer: Dr. Anchersen, Ribe, Pastor Barhow, Norge, Apotheker Ree, Frederikshald og Kaptajn Veiersløv. Dr. Anchersen indsendte 1755 en latinsk Piece om Vandets Aftagelse; den forelagdes i et Møde af Biskop Pontoppidan tilligemed en Betænkning derom. Pastor Barhow havde i 1748 indsendt en Afhandling om Nordlyset til Selskabet, hvor den i en Række Møder i 1750 oplæstes. Protokollen for Mødet 23. November 1750 oplyser bl. a. herom: »Derefter blev Slutningen af Hr Barhoffes Piece oplæst, og resolveret at det skulle trykkes i neste Tome af Societetets acta, tillige med een Censur om Verket, siden han ey er Membrum af Societetet.« Apotheker Ree og Kaptajn Veiersløv omtales ikke yderligere. — Sekretær Mathias Collet optoges ikke i dette Aar, men blev atter foreslaaet i 1751 og optaget. Ogsaa Optagelsen af Pastor J. C. Spidberg udsattes og fandt først Sted i 1756. — De fire herboende foreslaaede, Kofod Ancher, Friis, Klevenfeldt og Luxdorff tog alle imod Invitationen og gav Møde kort Tid efter, medens tre af de fraværende, de Cilano, Ebersbach og Kortholt skriftligt takkede for Valget. I sin Skrivelse undskyldte de Cilano sig med sine mange Forretninger, »om hd ei ordentlig kunde indgive de piecer som eskedes, siden Tiden var ham saa knap skaaren; saa foreviiste ieg [Hielmstjerne] og de piecer og Disputateer hd hafde udgivet hvilke hd hafde sendt mig tillige med Brevet«. — Biskop L. Harboe synes ikke at have været til Stede i

¹ Var allerede foreslaaet 13. Nov. 1742 under Navnet Kleve.

den første Tid efter Optagelsen, og i flere af Medlemslisterne i »Skrifterne« er hans Navn ikke optaget. I Mødet 21. December 1750 begyndte han Oplæsningen af en Piece om Reformationen paa Island. Oplæsningen strakte sig over flere Møder ind i 1751, hvorefter Piecen blev trykt i Bd. V. 1751 i »Skrifterne«. — Om den sidste af de i 1750 inviterede, Berghauptmand J. A. Stuckenbrock, findes først en Oplysning i Protokollen for Mødet 11. August 1751: »Ved den Leylighed blev af hans Excellence [Holstein, der selv havde anbefalet ham] befaled at Etatsraad Stuckenbrock, kunde tilskrives og paamindes om at sende noget til Sociætetet.« Selskabet modtog aldrig noget, hvilket bekræftes af Udtalelser i Breve fra Langebek til Assessor i Overhofretten i Norge Carl Deichmann, fra 1758 Selskabets Medlem. Saaledes skrives i Brev af 23. December 1752¹: »Dersom Hr. Cancellie Raaden engang taler med eller tilskriver Hr. Etats Raad Stuchenbroch, bad ieg gjerne, han paa en god Maade vilde hos hannem søge at fornemme, om vi ikke snart i Videnskabernes Societet fra hans Pen maatte vente noget godt. Greven, vores høie Præses, har adskillige gange talt derom og undret paa, at vi endnu intet har seet fra een og anden af de bedste Membris, i sær fra Hr. Et. R. Stuchenbroch, en Mand, som man havde noget mere end almindeligt at formode fra.« Endnu to Aar senere, 25. Januar 1755, var intet modtaget: »Endnu er intet kommet fra den gode Etats Raad Stuckenbrok, som er den, der kunde for andre meddele noget. I sær ønskede ieg gjerne noget fra ham for de Svenskes skyld, iblandt hvilke han har et meget stort Navn.« Kort før Stuckenbrocks Død skrev Langebek 10. Maj 1755: »Det gjør mig ondt for den gode Etats Raad Stuckenbrok, om hans Videnskaber skal døe med ham, og at Publicum intet Haab skal have at see noget fra hans habile Pen. Andre, som kan kun gjøre lidet ved Tingen, sidder Pennen løs nok i Haanden paa, saa det er ikke at undre, om vore Naboer tænke allehaande om os.« Efter hans Død skrev Langebek 27. November 1756: »Sl. Etats Raad Stuckenbrock døde dog bort uden at give enten societetet eller publico noget i pennen forfattet Monument af sin Kundskab. Ieg gad vidst, om han intet skriftligt skulde have efterladt sig. De Svenske ville absolut ikke tilstaae ham den Roos, som han her og i Norge hos mange har forhvervet sig.« Endelig findes i et Brev af 2. Juli 1757 følgende Udtalelse: »Hvad Stuckenbrok angaaer, da var ieg næsten forud af samme Tanker, som Herr Cancelli Raaden nu har bestyrket mig i, at han ikke har efterladt sig nogen skriftlig Underretning til publici Nytt, Altsaa faaer den gode Mands Minde alene foræviget ved de mechaniske Indretninger, han der oppe har gjort, dog havde det vel været at ønske, at en Mand af hans Indsigt og Erfarenhed havde betroet Pennen noget af hans fremmelige og nu medbegravne Kundskab«.

Med denne ret udførlige Omtale af Stuckenbrock er givet et Eksempel paa, hvorledes Selskabet forsøgte at drage dets Medlemmer ind i Arbejdet for Videnskabens Fremme, hvilket til en Begyndelse var ensbetydende med at fremkalde Afhandlinger til Forelæsning i Møderne og senere Optagelse i »Skrifterne«. Dette Formaal var allerede stærkt fremhævet i »Planen for Indretning af et lærd Societé« (S. 94) bl. a. ved følgende Forslag: »Disse membra ordinaria maatte ogsaa holdes til flittigt at

¹ H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 163.

arbejde til Societetets tjeneste, under straf at blive udelukt af Societetets liste, om de ikke kunde give gyldig aarsag, hvorførende de udeblive med *speciminibus*«. Samme Forpligtelse til Indlevering af Afhandlinger skulde gælde for »*membra absentia*«. Ogsaa i de langt senere af Selskabet vedtagne Statutter optoges denne Forpligtelse som Forudsætning for Optagelsen til Medlem.

Efter den omtalte store Tilgang af nye Medlemmer optoges i det følgende Møde, 9. Marts 1750, endnu eet, nemlig den før nævnte (S. 237) Gottfried Schütze i Altona, om hvem Prof. Møllmann mente, at han »med nytte kunde antagis som et membrum da *hd in antiquitatibus Germaniæ* var maaske den habileste Mand, mand nu vidste af, hvorpaa det blev og funden for gott at *hd kunde inviteris*«. Efter 1770 forflyttedes Schütze til Hamburg og gik derefter over i de udenlandske Medlemmers Rækker.

Som tidligere nævnt havde Grev J. L. Holstein en vis Forkærlighed for Optagelse i Selskabet af Adelsmænd, fortrinsvis som Æresmedlemmer, og de blev optaget paa hans Autoritet. Ved en enkelt Lejlighed viste det sig dog, at Fornemhed ikke var en tilstrækkelig Kvalifikation. Herom berettes i Protokol for Mødet 15. Juli 1750: »Saa opleste Hs HøiGrevelige Excellence og et Brev fra den unge Grev Zinzendorf¹ som i to aar har studeret i Soer, i hvilket Hand forlanger, at antages som et membrum af Societetet. Profess: Mølman og andre meendte at skulde Hand antagis som memb: skulde det være memb:honorarium men da Hand endnu var et ungt Menneske og som Mand ei endnu vidste, om Hand blev her i Tienisten var det betænkelig, at antage Ham, da Mand kunde vente fleere deslige anmodninger. Deris HøiGrevelige Excellence meendte, at Ham for det første kunde tilskrives en compliment, og at Societetet ei endnu var saa regleret og indeeldt, som det skulde være; Men Hds Excellence meendte, at det kunde nok saaledes inddeelis i visse Classer, at deslige unge Meñsker kunde antagis, hvilket og blev agreeret.« En saadan Klassedeling blev imidlertid ikke til noget, og Grev Zinzendorf fik ikke sit Forlangende om Medlemsskab opfyldt².

I det foregaaende er omtalt Medlemmers Optagelse, dels efter Invitation, dels efter egen Begæring. I Mødet 30. November 1750 nævnes det første Eksempel paa Optagelse efter Indsendelse af en Afhandling, idet Professor Søren Hee ved Gymnasiet i Odense blev antaget efter at have indgivet en Piece til Selskabet.

Uden at det nærmere omtales i Protokollen, som fra 1750 til 1770 er ført meget sporadisk og kortfattet, maa Professor H. P. Anchersen i Løbet af 1751(?) være indtraadt i Selskabet. Som tidligere nævnt var han allerede i det stiftende Møde foreslaaet til Medlem, men undskyldte sig³. I Mødet 15. August 1753 omtales blandt de tilstede-

¹ Grev Adolf Christian Heinrich von Zinzendorf (1728—70), kgl. dansk Kammerjunker, Regerings-assessor i Glückstadt.

² Prof. Jens Møller fremfører den Tanke (Mnemosyne Bd. IV, S. 38), at J. L. Holstein ved en Klassedeling maaske ogsaa har haft sin egen unge Søn, Grev Christian Holstein i Erindring. Denne holdt senere i Mødet den 18. Januar 1751 og 28. Februar 1752 Taler i Selskabet (jvfr. S. 36). Den 10. Januar 1752 holdt han endvidere en kort Tale paa Dansk og overværede derefter Hielmstiernes Mindetale om Gram. Heller ikke den unge Grev Holstein blev nogensinde Medlem af Selskabet.

³ I Fortalen til »Herthedal ved Leyre i Siælland, og Det gamle Dannemark 150 Aar for og efter Christi Fødsel. Tilskrevet S. T. Det Kongelige Danske Lærde Societæt i Kiøbenhavn«, Kbh. 1745, skriver H. P. Anchersen

værende »Justitsraad Anchersen, som var just hos Hans Excellence da Societetet skulde holdes«.

Efter den store Forøgelse af Medlemstallet i 1750 fulgte en Række Aar med en ret sparsom Tilvækst. Den i 1750 foreslaaede Sekretær Mathias Collet, som imidlertid var blevet Amtmand i Finmarken, blev i et Møde 30. Juni 1751 atter foreslaaet »paa det han Der [i Finmarken] kunde observere«. Først i November 1752 synes han at have ladet høre fra sig, da der den 5. November oplæstes et Brev »til Hans Høygrevelige Excellence, angaaende at han vil giøre sig umage at indberette noget til Societetet som Memb[rum] Societ[atis]«. Han omtales herefter ikke yderligere i Protokollen.

En Optagelse med en noget mærkværdig Motivering fandt Sted ligeledes i 1751, da Hielmstjerne den 11. August præsenterede »et Havdyr tilligemed et Brev Biskop Nannestad havde skrevet mig til, og blev da efter min Proposition agreeret, at han blev antaget til Membrum i Videnskabernes Societet.« Frederik Nannestad var da Biskop i Trondhjem. Blandt hans mange Skrifter findes intet om naturvidenskabelige Emner. Heller ikke han har paa nogen Maade gjort sig gældende i Selskabet.

Aaret 1753 gav atter et Eksempel paa en Optagelse efter Indsendelse af en Afhandling. Herom beretter Protokollen for Mødet 11. Oktober 1753: »Endelig blev af mig [Hielmstjerne] en Piece fremlagt fra Hr Cancellie Raad Casstens, angaaende Dronning Euphemia, da ieg tillige proponeerede om han i Societetet maatte admitteres som et Membrum. Hvori hans Excellence Præcis og alle Membra vare eenige, siden han var bekient som en habil og vel studeret Persohn.« Kancelliraad Adolf Gotthard Carstens, som her var Tale om, tog virksomt Del i Selskabets Liv, og en Række af hans historiske Afhandlinger forelæstes og offentliggjordes i Selskabet.

Allerede i det første Møde var Selskabets Virkefelt fastlagt til at omfatte »alle Sciencer og videnskaber i almindelighed, men om fædernelandets Antiquiteeter og Historier at oplyse *i særdeelighed*«. I Selskabets første Tiaar var optaget Repræsentanter for flere forskellige Faggrupper, men der syntes allerede i dette Tidsrum at være en Tendens til en stærkere Forøgelse af de naturvidenskabelige Medlemmer paa Bekostning af de historiske. Dette skyldtes formodentlig en vis »Propaganda« fra de ledendes Side for de naturvidenskabelige Fag. Allerede i den kgl. Resolution af 11. Januar 1743 fremhævedes disse Videnskaber. Men selv hos Gram, hvor man maaske ikke først skulde vente det, mødte man en stærk Interesse derfor. I »Planen for Indretning af et lærd Societé« (jvfr. S. 92 ff) omtales denne Interesse med stor Tydelighed i følgende Afsnit: »Fornemmelig maatte mand stræbe, at faae mange observationes botanicas, chymicas, anatomicas, physicas, Astronomicas, oeconomicas, som vare nye og icke tilforn bekiendte, udi actis societatis indrykte, hvorfore ogsaa

bl. a. følgende: »De have gjort mig den Ære at tilbyde mig at være et Lem af Deres Selskab. Visse Omstændigheder, og andet bestandigt Arbejde have hidindtil forbudet mig at tage imod Tilbudet. Dog skal nærværende Skrift, hvilket jeg gandske underkaster Deres Dom, bære Vidne om min Taknemmelighed og den Høyagtning jeg haver for Dennem, og den Drift jeg finder at oplives udi mig og andre, ved saa mange høyprikelige Anstalter til Lærdoms Forfremmelse og Landets Ære.

de frem for andre skulde antages til membra societatis, som viiste sig herudi vinskibelige, og arbejdede paa, at observere naturam.« Ogsaa andetsteds møder man Grams levende Interesse. Saaledes skriver han i en Opsats, der gaar ud paa »ved hvad Middel, Maade, og Disciplin Studiosi her ved Universitetet kunde tilholdes, flittigere at besøge Lectiones«¹: »Hvad Nytte og dette nu omtalte Forslag med at obligere Studenterne, der have Attestats og endnu ved Universitetet ere Alumni beneficiorum, til at anvende aleneste 4 Timer om Dagen (havende imidlertid den Frihed at anvende flere om de ville) paa at høre og lære noget godt og gavnligt af en Professore, enten Juris, Medicinæ eller Matheseos, behøver vel ingen vidtløftig Forklaring. Jeg vil end mere sige, at en Theologiæ Studiosus, som tænker at blive Præst, bliver mere dygtig til benævnte Embede, naar han har lært noget af Principiis Juris, af Jure Naturæ, item af Jure et Legibus Patriæ, end en anden, som derudi er hospes. Saa veed man jo ogsaa, ej alene hvor smukt og priseligt for Nationen det er, men ogsaa hvor nyttigt for den almindelige Oeconomie, at Mange med Tiden kunde findes, som, endskjønt ikke Medici eller Mathematici af Profession, dog havde Tincture af benævnte ypperlige Sciencer, som de siden kunde applicere, dels i deres Embeders Forretninger (thi Bisper og Provster burde vel idetmindste være mere kyndige in Jure end de mangedes ere), dels til lærde og nyttige Observationer in re physica patriæ, re Medica, Botanica, Anatomica, og hundrede Slags Forbedringer i Konster og Videnskaber at paa-tænke, paa den Maade som de Svenske, saavelsom andre Nationer, haver begyndt«.

Den samme Tanke blev flere Aar senere taget op af Præsidenten, J. L. Holstein, og viste klart ogsaa hans Standpunkt overfor Naturvidenskaben. Herom beretter Forhandlingsprotokollen: »Den 17 November [1753] vare vi alle tillige med Cancellie Raad Carstens forsamlede, og blev af hans Excellence Præcis, et Pro Memoria uden Navn oplæst, som indeholdte indtet uden nogle faae Satzer om Physiqven, Botaniqven, Oeconomien etc: som meere burde excelleres hos os, end forhen er skeedt; J hvilken Anledning hans Excellence proponerede, at Societetet kunde gjøre en Forestilling til Hans Majestæt, at paa det Physiqvens og Botaniqvens Studium, kunde blive meere almindelig hos os end hidindtil, at da alle Studenterne, som vilde søge Præstekald kunde injungeres at lade sig examinere in Physicis Botanicis etc: og naar de blev examineret til Attestatz, at da de som deri havde gjort nogen besonderlig Progress, skulde cæteris paribus allernaadigst blive reflecterit paa.« Det er sandsynligt, at et eller flere af Selskabets Medlemmer har fundet denne betydningsfulde Beslutning noget forhastet. I hvert Fald holdtes et nyt Møde kun to Dage senere, 19. November, hvorom følgende oplyses i Protokollen: »Da ieg [Hielmstjerne] proponeerte, at skjønt der i sidste Samling blev vedtaget, at der skulde gøres Forestilling til Hans Majestæt om at de der tog Attestatz skulde examineres in Physicis et Botanicis, paa det Physiqven kunde komme i nogen Flor i hans Majestæts Riger og Lande; saa formeente ieg det var best at see først de anstalter og anordninger, som derom ere giorte saavel i Hanover som Sverrig, paa det man i saa vigtig en Sag vil kunde overlegge, hvad

¹ »Kjøbenhavns Universitets Annaler fra Reformationen af og til 1805.« Ved R. Nyerup. Kbh. 1805. S. 304.

deraf best kunde appliceres hos os, og være i saa meeget bedre Stand til, at foreslaae Jndretningen saaledes, at den kunde blive salulaire for Landet, hvilket og blev agreeret, og i den henseende lovede Hans Excellence Præcis herom at vilde skrive til Hofraad Scheidt i Hannover, og ieg paatog mig herom at skrive Justitzraad Langebeck til i Sverrig.« Der meddeles intet om noget Svar paa disse Forespørgsler, og Holsteins Forslag er formodentlig opgivet. Atter ti Aar senere, i 1763, tog Selskabet Spørgsmaalet op om større Medlemstilgang fra Naturvidenskabsmændenes Side (jvfr. S. 244).

Medens Forhandlingerne om dette Emne stod paa i 1753, optoges endnu to nye Medlemmer paa sædvanlig Vis: efter Invitation af Præsidenten. Det var Sognepræst, Dr. theol. E. D. Hauber og Professor C. G. Kratzenstein, begge foreslaaet den 17. November og allerede til Stede i Mødet 19. November. Kratzenstein skulde blive et af Selskabets virksomste Medlemmer, og et stort Antal af hans Publikationer blev trykt i »Skrifterne«.

Trods de flere Gange fremsatte Ønsker om ved et større Medlemstal at faa sat mere Gang i Selskabet blev Medlemsoptagelserne dog nu stadig færre og gennemførtes tilsyneladende planløst og tilfældigt. Der gik mere end to Aar, inden der igen fojedes et Led til Medlemmernes Kreds. »Den 22de Martii [1756] foreviiste Hans Excellence Præsis en Tractat, som af Stifts Provsten i Christianssand Hr: Spidberg¹ var sendt til hans Excellence om det almindelige Jordskielv, som den 1ste November 1755 har været paa saa mange Stæder, om Aarsagerne dertil, og saa videre; og blev resolveret, at han skulle tilskrives, og reciperes som Membrum i Societætet, og hans Piece trykkes iblant Acta Societates.« Denne Afhandling af J. C. Spidberg blev trykt i »Skrifterne« 1758, men i øvrigt synes han ikke at have haft nogen Forbindelse med Selskabet.

Tilfældighederne ved Medlemsoptagelserne har sikkert bidraget væsentlig til Grev Holsteins i Slutningen af 1757 udtalte Ønsker om en Plan eller visse Love for Societætet. Som omtalt andetsteds (S. 98) maatte Præsæs længe vente forgæves og gentage sit Ønske Aaret efter i Mødet 27. November 1758. Netop i dette Møde optoges fem nye Medlemmer efter Præsidentens Forslag: Professor J. H. Becker i Kongsberg, Assessor C. Deichmann ved Overhofretten i Norge, Fysikus J. C. Fabricius i Tønder, Rektor Gerh. Schøning i Trondhjem og Etatsraad P. F. Suhm, København. Af disse kom Becker (†1761), Deichmann og J. C. Fabricius ikke til at betyde meget direkte for Selskabet, medens Schøning og Suhm var særdeles virksomme Medlemmer. For Schønings Vedkommende kunde man maaske sige, at Optagelsen var noget forsinket, idet hans store Afhandling om Nordlysets Ælde, der senere tryktes i »Skrifterne«, allerede i 1753 blev oplæst i en lang Række af Selskabets Møder. Dette Værk kunde fuldt saa vel som saa mange andres have kvalificeret ham til Medlem paa et tidligere Tidspunkt.

Næsten fem Aar forløb, inden den næste Medlemsoptagelse fandt Sted. Selskabet stod o. 1760 ved Begyndelsen til en Stilstandsperiode. Sekretæren, Hielmstjerne, var

¹ Spidberg var allerede foreslaaet i 1750 (jvfr. S. 238).

optaget af mange Hverv og hemmedes af en tiltagende Svagelighed. Forhandlingsprotokollen førte han paa løse Sedler, som først langt senere blev renskrevet. Muligvis er en Del for Selskabets Historie værdifuldt Kildemateriale paa den Maade bortkommet. Protokoltilførslerne for Aarene 1760—63 er yderst sparsomme og mangler ganske 1764—66. Af Luxdorps Dagbøger fremgaar imidlertid, at der regelmæssigt har været holdt Møder i hele denne Aarrække.

Grev J. L. Holsteins Ønske om en Plan for Selskabet gav dog eet Resultat, som imidlertid ikke medførte øjeblikkelige Konsekvenser af nogen Art. I 1759 indsendte Chr. Hee det foran omtalte »Forslag til Jndretningen af et Viidenschabs Selskab i Kiøbenhavn« (se S. 99 ff.). Hele dette omfattende Forslag behandlede næsten udelukkende Spørgsmaalet om den rette Rekruttering af Selskabets Medlemmer. I en Sammenfatning fremhævede Hee Hovedpunkterne saaledes, »(1) at der ved hielp af Academiets Stipendier andlagdes et Seminarium af Studentere, som naar de havde Studeret i 5 aar maatte være i stand til at arbejde i Societetet (2) af disse kunde velges Professores og Rectores, som under Embedes fortabelse maatte forbindes til at arbejde aarlig i Societetet. Derved vilde Societetet bestandig voxe, og, naar det engang var kommen i Drift, aldrig fattes schriffter at lade trykke.«

Der valgtes ingen nye Medlemmer, før J. L. Holstein afgik ved Døden den 29. Januar 1763. Selv om den af Kongen valgte nye Præsident, Selskabets Æresmedlem siden dets første Tid, Otto Thott, utvivlsomt var en større Lærd end J. L. Holstein, manglede han dennes Evne til at sætte i Gang og lede med en fast Haand og med praktisk Sans, og Medlemstallet havde ingen Fremgang.

I en Periode, da Landfysikus paa Island, Biarne Povelsen, der sammen med Eggert Olafsen ved Selskabets Foranstaltning havde berejst Island 1752—57, sendte en Del Herbarier ned til Selskabet, stillede Hielmstjerne i et Møde 18. Marts 1763 Forslag om Optagelse af Professor Chr. Friis Rottbøll til Membrum Societatis, »og dertil af hans Excellence Præces, og samtlige Membris agreeret, og i sær blive han anmodet at antage sig det Islandske Herbarium.« En Række af hans Afhandlinger blev senere optaget i »Skrifterne«.

Trods Hielmstjernens Maadelighed som Sekretær i hans senere Aar ser man dog, at i de afgørende Øjeblikke, naar Selskabets Trivsel stod paa Spil, var det ham, der havde Initiativet til at føre Selskabet gennem Vanskelighederne til nyt Liv. Da der saaledes i flere Aar ikke var udkommet noget Bind af »Skrifterne«, indledede han, som formodentlig tillige var »Redaktør«, en Diskussion herom i Mødet 9. December 1763: »Endelig forestillede ieg at ingen Tøme af Societetets Acta var udgivet siden Iubelæum 1760, og at de ey havde Piecer til at udgiøre over et halvt volumen; der blev da vidtløftig talt om, hvorledes man kunde faae fleere Physica Mathematica Medica Chiurga [!] i Societetets actis, ved at antage fleere Membra i Societetet, men indtet kunde fastsættes, da det fattes Societetet paa Medlemmer¹ til at encouragere.«

I de tre følgende Aar 1764—66, for hvilke ingen Mødereferater findes, har man kun Luxdorps Dagbøger at holde sig til for Oplysninger om Selskabets Møder. I

¹ Jens Møller antager, at »Medlemmer« er en Skrivefejl for »Midler«. (Mnemosyne IV, S. 41 Anm.)

denne Periode er, saa vidt det kan ses, kun eet Medlem optaget i Selskabet, nemlig Sognepræst i Norge Hans Strøm. I tre Møder i Januar og Februar 1764 oplæstes hans Piece om 10 norske Insekter, hvilket resulterede i Forslag om Optagelse. Under 10. Februar 1764 skrev Luxdorph: »Udlæst Strøms Piece, besluttet at tage ham til Medlem«; og den 17. Februar læses: »Strøm antagen til Membrum«. Afhandlingen om Insekterne tryktes i »Skrifterne« 1765, ligesom Selskabet senere offentliggjorde en Række af hans Afhandlinger.

Det næste naturvidenskabelige Medlem, der valgtes, var ligesom Strøm en norsk gejstlig, nemlig Biskop i Bergen, N. C. Friis. I Møder i Februar og Marts 1767 oplæstes hans Afhandling om Fiskerierne i Nordlandene, trykt i »Skrifter« 1770. Under Mødet 20. Marts 1767 er i Protokollen refereret saaledes: »Kom Friises Piece til Ende, og blev tillige erindret af Hans Excellence Præcide [Thott], at Friis nok kunde blive Membrum dog nærmere aftale siden herom at gives.« Friis' Optagelse indtraf under hans Ophold i København, og en Takskrivelse af 26. Marts herfra forefindes. Om nogen senere Aftale giver Protokollen ikke Oplysninger.

Inden denne Periode løb ud, i hvilken Optagelsen af nye Medlemmer skete efter Invitation og uden noget regelbundet Valg, optoges endnu i 1769 fem Medlemmer: Professor C. J. Berger, Professor M. Th. Brünnich, Apoteker J. D. Cappel, alle i København, Professor John Erichsen, Sorø, og Biskop J. E. Gunnerus, Trondhjem. Af disse er den sidstnævntes Optagelse overhovedet ikke nævnt, hverken i Protokollen eller hos Luxdorph¹. M. Th. Brünnich og John Erichsen var allerede før Optagelsen antaget til at assistere ved Udgivelsen af Olafsens og Povelsens islandske Rejsebeskrivelse.

Ved Udgangen af 1770 afskedigedes Otto Thott fra alle sine Embeder af de nye Magthavere. Selskabet stod da uden Præsident og Mødested, hvilket straks medførte de regelmæssige Møders fuldstændige Ophør. Der var ved denne Tid 28 indenlandske Medlemmer, hvoraf adskillige var fraværende, og i de følgende fire Aar optoges ikke nye. I denne Nødssituation laa Initiativet atter hos Hielmstjerne. Som omtalt S. 108 udstedte Regeringen 4. Januar 1771 en Kabinetsordre, hvori Selskabet anmodedes om en Plan for dets Styrelse. Faa Dage efter afholdtes et Møde i Hielmstjernes Hus, hvor en saadan Plan drøftedes mundtligt, hvorefter Medlemmerne ogsaa skriftligt havde Lejlighed til at udtale sig. Som det ofte gaar ved en skriftlig Votering paa en Rundskrivelse, at de først afgivne Udtalelser er bestemmende for de følgende, saa at ikke saa meget Sagen selv, men de om den udtalte mere eller mindre tilfældige Meninger bliver Genstand for Drøftelse, saaledes ogsaa her. Hovedpunkterne vedrørende Medlemmerne var, at deres Antal maatte forøges, Optagelsen skulde ske ved Valg (Ballotering), og Medlemmerne skulde deles i Klasser. Fra en enkelt Side understregedes Pligten til Indlevering af en Afhandling før Antagelsen til Medlem. Det var disse Hovedpunkter, der omtaltes i Selskabets Forestilling af 6. Marts 1771 til Kongen, idet der anmodedes om: »Tilladelse til at vælge saa mange Membra i og uden Riget, som de finde tienligt, naar der blev Membra nok, da Frihed at inddeele dem i visse Classer, som for Exempel i den historiske, mathematiske og physiske.« Og det var

¹ Jvfr. Fortegnelse Nr. 48, Anm.

disse Punkter, der stadfæstedes af Kongen, idet det i Reskriptet af 5. Oktober 1774 fandtes for godt, at »ey alleene Præsæs og Secretairen, men endog enhver, som er Medlem i Societetet, skal have Frihed til at foreslaa nye Membra, naar de, som foreslaaes, baade besidde Lærdom, og Indsigt i den Videnskab, de i sær har lagt sig efter, og der paa hans Sæder og Opførsel Intet er at udsette; Og maa det være tilladt at velge saa mange Membra, som findes tienligt, og, naar Antallet af Membra tillader det, da at inddeele dem i visse Classer, den Historiske, Mathematiske og Physiske.«

Efter det kgl. »Frihedsbrev« af Oktober 1774 sammenkaldte Hielmstierne paany Selskabet til Møde 10. Februar 1775 i sin Gaard, da der endnu ingen Præsident fandtes og intet Sted at mødes. Efter den gamle Tradition foreslog Hielmstierne, der fungerede som Præsident, Optagelse af ni nye Medlemmer, der alle tilhørte de naturkyndiges og Matematikernes Kreds. Alle blev enstemmig optaget i det samme Møde, »og skal dem tilskrives hen i Sommeren, om de vil modtage Vallet«. I samme Møde indførte Hielmstierne Assessor C. F. Jacobi som adjungeret Sekretæren. Jacobi var saaledes ikke egentlig Medlem af Selskabet, men havde dog Medlemsrettigheder. I den følgende Fortegnelse over Medlemmerne er Jacobi medtaget.

Endnu et Aar gik, inden Selskabet holdt sit næste Møde, den 29. Marts 1776. Denne Gang holdtes Forsamling i det kgl. Palæ, og ifølge den nye Resolution af 18. Januar 1776 valgtes Hielmstierne til Præsident. Mødet overværedes af 17 Medlemmer, hvoriblandt 7 af de nyoptagne. Fra dette Tidspunkt afholdtes Møderne regelmæssigt under den nye Ledelse og i de nye Lokaler og — med nye Vedtægter. Den 12. April 1776 foreslog B. W. Luxdorff til Selskabets Medlemmer: Abbé Bianchi og Professor J. H. Schlegel. De blev ikke som hidtil optaget i samme Møde, hvori de var foreslaaet, men *Valget* af dem blev udsat til det følgende Møde, ved hvilket de den 12. April vedtagne Statutter for Valghandlingen første Gang skulde bringes i Anvendelse.

Hermed udløb den første Periode, i hvilken Medlemmerne uden nogen Form for Valg i Reglen suppleredes ved Invitation. Med de i 1776 givne Valgregler begyndte en ny Udvikling, som er fortsat til den Dag i Dag.

Før den første Periode forlades, skal dog endnu omtales den i Hans Grams Forslag af 1742 nævnte Klasse af *Adjunker*.

Som tidligere nævnt (S. 12) gik Grams Forslag § 4 ud paa til Membra Collegii bl. a. at optage »nogle saa kaldede Adjuncti eller Elèves, til at hielpe udj Arbeidet, og matureres til at fortsætte dette saa nyttige Verk, samt andre dertil i efterkommende Tider at oplære«. Af de Kollegiet tilstaaede Midler skulde en Del ifølge § 7 »bestaae udi at lønne og underholde de Adjunctos og Handtlangere ved Verket, som u-omgængeligen behøves, hvis noget retskaffen got skal udrettes, og uden alt for lang Ophold og Venten afstædbringes. Ja, hvis Verket skal blifve ved til Eftertiden, maae her og, ligesom i Sverrige, besørges et bestandigt Etablissement for saadanne Personer, som ellers intet hafve at subsistere af.« Angaaende Forholdene i Sverrige udtalte Gram: »Hvad som conserverer og har vedligeholdt Tingen, er den bestandige fonc-

tion, med tillagde og perpetueret Løn for enhver Elève og Med-Arbeidere i deres Collegio Antiquitatum. Disse hafve siden ascenderet, nødt Bestillinger, og blefven Membra i Collegio, naar de gamle afgik. Ligeledes er det ved Academie des Inscriptions & des Belles Lettres i Paris, ey at tale om de andre, e. gr. Academie Française, og Academie des Sciences, hvor altid de Personer, som bruges til det daglige Arbeide, blifve paa en bestandig fod salarerede. Skeer dette ogsaa her, kand og saadant et Collegium her blifve ved: Hvis ikke, vil det om faae Aar falde bort af sig self, og blifve til intet.«

Som Adjunkter eller Elever var i Grams Forslag nævnt: Studiosus islandus Jon Olafson¹, Studiosus Jacob Langebek, Studiosus Christian Frider. Wadskiær² og Studiosus islandus Jon Martinsson³. Foruden disse fire blev i det stiftende Møde nævnt Studiosus Moller⁴, og til Grams Forslag § 7 vedtoges: »Paa de af adjunctis som ellers intet har at subsistere af skall der blive tænkt.« Dette er det eneste Sted i Selskabets Protokoller, hvor Kategorien Adjunkter eller Elever omtales, og man spørger naturligt om, hvad der var Aarsag til, at Planen herom saa hurtigt blev opgivet.

Den utvivlsomt lærdeste af de foreslaaede var Jacob Langebek, der karakteriseredes af Gram som »min Amanuensis og famulus in Bibliotheca Regia, der ligeledes hafver consecreret sig til bem^{te} Studia, Historiarum, Lingvæ & Antiquitatum Patriæ; Er og frem for andre vel øvet in Re Diplomatica«. Langebek var ikke blot Grams Discipel, men boede ogsaa i Grams Hus og støttedes gennem ham paa flere Maader, som omtalt i Grams Forslag: ». . . hvad Jacob Langebek til deels har nødt af min Haand, og til deels af de Kongel. Koster i Communitetet der altid har lagt til Famulos Bibliothecæ Regiæ, hvilke sidste nu for faae uger siden ere blefven ham fratagen, saa at hand blifver mig herefter til større Byrde og Bekostning.« Og Gram bekymrede sig for Langebeks fremtidige Skæbne: »Hvad Langebek angaaer, da, naar jeg engang dør, veed Gud, hvad der skal blifve af ham; Thj, naar intet vist Haab og Etablissement sees, maae hand med ald sin habileté og Videnskab gribe til Betlerie i sin Alderdom, og jeg regne mig til Synd og Samvittighed, ey at hafve raadet ham til at blifve Præst, Degn eller Skolemester, heller end at slide sin Tiid i disse brødløse Videnskaber.« Grams Tanke med at foreslaa Langebek til Adjunkt i Selskabet var da sikkert den, at der derved kunde skaffes ham en Understøttelse — som Medlemmer ikke fik — saa at han kunde bevares for Videnskaberne. Vel har Gram sikkert vidst, at hans fremadstræbende Elev hellere saa sig optaget som ordentligt Medlem af Collegium Antiquitatum, og han omtalte ikke sin Plan for Langebek,

¹ Jón Ólafsson (d. æ.) fra Grønnavik; tidl. Amanuensis hos Árni Magnússon; Stipendiarius Magnæanus; † 1779.

² Christian Frederik Wadskiær, tidl. Amanuensis hos Erik Pontoppidan; var i nogen Tid beskæftiget af Selskabet med Oversættelse til Dansk af Parthenay's franske Møntbeskrivelse; 1747 Prof. i Historie ved Sorø Akademi; † 1779.

³ Jon Martinsson (Mortensen), Skriver hos Hans Gram, Stipendiarius Magnæanus; indleverede i 1755 et Specimen Lexici Islandici »til Hove«, hvorfra det gennem J. L. Holstein afgaves til Selskabets Betænkning ved Jacob Langebek; † 1771.

⁴ Olaus Henricus Moller, Huslærer i Kbh.; udgav 1745 Faderen Johannes Mollers »Cimbria literata«; 1744 Prof. i Litteraturhistorie ved Univ. i Kbh.; 1749 Rektor ved Latinskolen i Flensborg; † 1796.

for hvem Meddelelsen om den ham tiltænkte Adjunktplads derfor maa have været overraskende. Paa den anden Side har Gram formentlig følt, hvilken Forskel der var mellem den fattige teologiske Kandidat, som ikke ved nogen Publikation havde gjort sig særlig bemærket, og den Række fornemme og lærde Mænd, som han foreslog til Medlemmer. I et Brev til Mads Bohne den 11. December 1742 omtalte Langebek Oprettelsen af det nye Kollegium og nævnte, at der til Adjunkter var udnævnt en Del Sekretærer og Studenter. Men i et følgende Brev af 25. s. M. til sin Ven Terkel Kleve (senere Klevenfeldt), der i øvrigt selv af Gram var foreslaaet til ordinært Medlem, gav Langebek Udtryk for den Harm, som opfyldte ham, efter at han havde hørt om den »Ære«, der var bevist ham¹: »Hvad vil nu min kiære Herre tænke om sit Fædreland, Man har for i disse tider at oprette et Antiquitæts-Collegium, hvis Præses skal være H. Ex. Hr. Geh. R. v. Holstein, og skal bestaae af tre Slags Lemmer: . . . Det tredie Slags skal kaldes adjuncti og bestaae af nogle Secretairer og Studenter, saasom Hoffmand [Hans Hofman], Fieldsted [Andreas Fielstrup], Thestrup [Frands Thestrup], Wadskjær, Møller Flensburgensis [Olaus Henricus Moller], Mr. Olsen [Jón Olafson]², og ieg uværdig bliver vel og Bud eller Fyrbøder derved: Men ieg for min Part har i Sinde at betakke mig derfor og bede, at ieg enten gandske maae være fri eller bie, indtil ieg kand fortiene Sted iblandt de rette Membra; thi i et Collegio, som iust angaaer de ting, som ieg i en 8 Aars tid aleneste har lagt mig efter, vil ieg nødig være Dreng under mange, som neppe har kiget ind i saadane ting, og ikke engang har ret Smag paa nogen Part af vore Antiquitæter. Justitz R. Gram har aldrig lukket sin Mund op til mig i den Materie; Ieg holder og gode Miner. Ellers har ieg sagt mine Tanker til en god Ven [Henrichsen], som gierne maae bringe det for igien; Den samme bragte mig denne tidende som en stor Hoitid og Naadesbeviisning, at der iblandt andre var gjort Forslag paa mig at blive Adjunctus. Taksigelsen blev efter Naaden.«

Efterhaanden som Tiden gik, uden at Langebek blev optaget til Medlem, voksede hans Bitterhed. Dette spores bl. a. i adskillige Tilfælde overfor hans tidligere saa gode Ven Henrichsen, hvem han i den følgende Tid ofte udsatte for en noget spottende Omtale, idet han følte sig sat udenfor den Kreds, hvor han syntes, at han hørte hjemme. »Havde Langebek vidst dette [Omtalen af ham i Grams Forslag] og tillige betænkt, at Adjuncterne ved det Petersborgske Academie, hvilket synes at have været Grams Forbillede, ere i Almindelighed udmærkede unge Lærde, imedens mange af Academiets Medlemmer ere fornemme Idioter, vilde han neppe taget Grams velmeente og ærefulde Forslag saa ilde op³.« Selv om Gram vedblev at være som en Fader for Langebek og nærrede en Tillid til ham fremfor alle andre, har han dog formodentlig stadig haft sine Betænkeligheder ved Langebeks Optagelse til Medlem. Dette synes bl. a. ogsaa at fremgaa af et Brev af 13. Maj 1745 fra Gram til Selskabets

¹ H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 18 f.

² Af disse var kun Wadskjær og Olafson nævnt af Gram og desuden Moller i Selskabets første Møde.

³ Jens Møller, Jacob Langebeks Levnet. Nye Danske Magazin, 4. Bd. 1. Hefte. Kbh. 1823. S. 11.

Præses, J. L. Holstein, vedrørende Udgivelsen af Rostgaards Danske Lexicon¹: »Oft-bemeldte Studiosus Jacob Langebek er for sin Person et gandske skikkeligt og til ingen Last hengifvet, ja et lærdt og habile Subjectum; Hand hafver og ingen sin lige her ved Stæden til saadant Arbeide at giøre som det ombemeldte Danske Lexicon. Men herved ere hans Omstændigheder disse: Hand er i sit 35te Aars Alder, har været Student i 17 Aar, har imidlertid seet en Mængde Studerende, af yngre Alder og mindre Lærdom end hans, befordrede til Lykke og Velfærd, da hans Forhaabning staaer paa svage Fødder, helst han hverken har Lyst eller Gafve til Prædikestolen (endskiønt hand har sustineret Examen Theologicum), ey heller til Skole-Embede. Mig har hand i en lang Tiid været til Tieneste som Famulus i det Kongl. Bibliotheque og derfor nødt een af Deres Majest.s Koster i Communitetet, foruden hvad rede Penge hand har bekommet ved mig, for at afcopiere gamle Pergaments-Bøger og Skrifter, til hvilket Slags Arbeide jeg nu ingen kiænder saa capable som hand, og saa færdig i at læse og skionne paa de ældste scripturas membranaceas; Ikke at tale om hans Erfarenhed i Danske Historier og Antiquiteter.« Efter Omtale af Langebeks Arbejde med Rostgaards Leksikon fortsatte Gram: »Hand mener, at hand derved giør sig mere ubeqvæm og uskikket til alt andet, med sin Tiids, sine Aars og sit Helbreds Fortærelse. Hand er svag af Constitution, og seer ligere ud til et halft svindsottigt end sundt Menneske. Derhos, som er det værste, er hand overmaade fattig og arm, har arme Søskinde at forsørge, hvoriblant er en Broder, en ussel Student, som er af Moderslif en fød Tosse (som vi i Dansk kalder det) eller neppe halfklog, et puurt Almisse-Lem. Til disse, tillige med sig self, at underholde, og at kiøbe lidt Bøger iblant, har ikke meget kunde forslaae, hvad hand af Sal. Rostgaard og mig har bekommet.« Det er muligt, at Holstein og Gram har fundet, at saa megen Elendighed kun svarede daarligt til det fine Selskab. Dertil kom endvidere, at Langebek i Slutningen af 1745 havde et voldsomt litterært Sammenstød med et af de stiftende Medlemmer, Hofpræst Erik Pontoppidan, hvilket foranledigede, at Langebek efter en kongelig Ordre maatte giøre Afbigt til Pontoppidan².

Langebeks Harme over at være forsmaaet af Selskabet var imidlertid sikkert medvirkende til, at et andet vigtigt Selskab snart efter blev stiftet. I December 1744 forsamledes Jonas Ramus, Assessor og Sekretær i den kgl. Hofret, de tre Sekretærer i det danske Kancelli Frands Thestrup, Jacob Vilhelm von Aspern og Daniel von Bergen, samt Jacob Langebek om Oprettelsen af et eget Selskab for Fædrelandets Sprog og Historie. Ideen dertil var udgaaet fra Langebek, som ogsaa blev det nye Selskabs Forstander. Allerede 1. Januar 1745 udsendtes 1. Hefte af Selskabets Publikation »Danske Magazin«, og flere Hefter fulgte hurtigt. Fredag den 8. Januar 1745 holdtes det første offentlige Møde af »Et til det danske Sprogs og Histories Forbedring Samlet Selskab«. Møderne holdtes hos Langebek i Grams Professorbolig i St. Kanikestræde. I Modsætning til den meget langsomme Udvikling af en Organisation af Videnskabernes Selskab foregik Ordningen af det nye Selskab hurtigt. Under

¹ Breve fra Hans Gram, udg. af Herm. Gram. Kbh. 1907. S. 261 f.

² Jens Møller, Jacob Langebeks Levnet. Nye Danske Magazin, 4. Bd. 1. Hefte. Kbh. 1823. S. 13 ff.

7. Januar 1746 overtog Christian VI Protektoratet for »Det med kongelig allernaadigst Tilladelse indrettet Selskab til den danske Histories og det danske Sprogs Forbedring«. Ved en ny kongelig Resolution af 24. Februar 1747, udstedt af Frederik V, fik Selskabet Navnet »Det kongelige danske Selskab til den nordiske Histories og Sprogs Forbedring«, og samme Aar fik det baade Segl og Love. — Allerede i Selskabets andet Møde den 15. Januar 1745 kom Henrichsen efter Indbydelse til Stede, og ethvert Nag til Henrichsen fra Langebeks Side svandt hen.

Om end selve Oprettelsen af det kongelige danske Selskab muligvis var direkte foranlediget af, at Langebek ikke blev valgt til Medlem af Videnskabernes Selskab, blev der dog ikke paa nogen Maade Tale om Rivalisering. Den impulsive Langebek vilde vise Gram og Holstein, at han var i Stand til at præstere noget selvstændigt. Men de to Selskabers Ledere nærrede ingen Skinsyge imod hinanden. For at adskille de to Selskaber blev det nye kaldt »det lille Societet«¹.

I Videnskabernes Selskabs Møde 18. Januar 1745 vedtoges det, at kun Medailler, der vedrørte Kongernes Historie, skulde optages i det store Møntværk; de øvrige kunde overlades det lille Societet, »som ville ansee det som en kiendelig Prøve paa Societetets Bevaagenhed imod dem«. I samme Møde fremkom Grams Forslag om Udgivelse paa Latin af Videnskabernes Selskabs »Skrifter«, medens det lille Selskab skulde offentliggøre Ekstrakter paa Dansk. Det lille Selskab følte sig imidlertid ikke kaldet dertil. Med Tildelingen af det kongelige Prædikat 1746 ophørte Betegnelsen »det lille Societet«. Gram blev ikke Medlem af det kgl. danske Selskab, og det fandt han ganske i sin Orden, idet foreløbig kun unge Forskere blev Medlemmer. Derimod blev Langebek Medlem af Videnskabernes Selskab, men først efter Grams Død (jvfr. S. 236). Der kunde saaledes trods alt synes at have været noget, der var Gram og Langebek imellem. Givet er det imidlertid, at Selskabet med Langebek som Medlem fik en værdig Erstatning for Gram.

Langebeks stærke Opposition mod den af Gram foreslaaede Klasse af Adjunkter har sikkert været den direkte Anledning til, at denne Klasse straks blev opgivet, og at ingen Adjunkter blev inviteret. Naar Langebek undtages, kom ingen af de foreslaaede til at betyde noget for Selskabet.

Men Tanken om Adjunkter eller Elever som en Slags »Medlemsaspiranter« levede videre og kom frem ved senere Lejligheder. Saaledes foreslog Chr. Hee i sin Plan 1759 (jvfr. S. 101) at indrette et Seminarium med mindst 15 Studenter, »der burde jo for jo hellere at vælges af de beste Genier mand kunde finde, og saaledes at oplæres udj viidenschaberne at de effter foregaaende prøver til viidenschabs Societetet kunde antages til Rectores, Professores og tillige til arbeydende medlemmer i viidenschabs Societetet«. I Erik Pontoppidans Bemærkninger hertil foresloges 10 og ikke 15 Seminarister eller Elever, hvis Forsørgelse ved Legater og Stiftelser da ogsaa faldt mindre besværlig.

Ved den i 1771 foretagne Drøftelse af Selskabets Forhold bragtes Spørgsmaalet om Elever paa Bane for sidste Gang og fremkaldte da Udtalelser for og imod. Ifølge

¹ Saaledes allerede benævnt i Protokollen for Vidensk. Selskabs Møde den 18. Januar 1745.

Hielmstiernes Udtalelse maatte en af de Ting, som skulde forelægges Kongen, være: »At Selskabet maa indeles i visse Classer, at enhver i sin Classe maa antage en Eleve, som kand tillades at møde i Samlingerne, som skal gaae membra til Haande i de Ting De vil udarbeide, enten med at exerpere for dem eller deslige.« Ogsaa Chr. Hee støttede ved denne Lejlighed Tanken om Elever: »[Jeg] holder det for en af de vigtigste ting om membra Societatis vilde antage sig en eller fleere elever, som kunde oplæres i den Viidenskab som enhver i sin classe possederer; Men dette saa nyttige project holder ieg umuelig med mindre enhver af disse elever tillegges 100 a 200 Rixd^r aarlig meedens hand eleveres, og kand gjøre sig haab om befordring. Jeg har, uden at være ombedet, forsøgt samme med adskillige elever og derom kand af egen erfaring siige meget meere herom om forlanges.« Et meget vigtigt Bidrag til Videnskabernes Vækst i Almindelighed vilde, som P. F. Suhm udtrykte det, være »skolernes bedre indretning, og mange af lærerne derved deris løns forbedring. Men som sagt, da anseer jeg saadanne forslag at være uden for vor Cirkul, og desuden ugjorlige«. Heri støttedes Suhm i øvrigt ogsaa af Chr. Hee med Henblik paa Gymnasier og højere Skoler som »en af de fornemeste poster, som vilde contribuere til viidenskabernes Lustre, og uden hvilken ingen viidenskabs Academie i noget land kand subsistere end siige komme i floer«. Under Drøftelsen af Forestillingen til Kongen kom Spørgsmaalet om Elever i første Række. Chr. Horrebow fandt selve Sagen saa usikker, at man ikke burde omtale den til Kongen. C. G. Kratzenstein, som foreslog Navnet »Auscultant« i Stedet for Elev, fandt ingen Grund til at lønne dem, da Arbejderne (Medlemmerne) selv jo ingen Løn fik. Og M. Th. Brünnich nærede nogen Betænkelighed ved Opdragelsens Besværligheder: »Jeg har alleene Tvivl om det ikke skulle synes i Tiden en nye for adskillige Membra unyttig, for andre besværlig Byrde, at opdrage Elever til Videnskabs Societetet foruden dem, som selv ved Academiet benytter sig af Professorernes Arbeide og Omgang for derved at gjøre sig duelige og ved saadan Duellighed distinguere sig. Dem ville det være en Opmuntring under Lemmernes Anførsel at have Adgang til Videnskabs Societetets Møder.« I den af Hielmstierne paa Selskabets Vegne indsendte Forestilling til Kongen af 6. Marts 1771 anmodedes om »Friede, at ethvert Membrum, som fandt det for got, maatte antage en Eleve, som dog først for Societetet maatte foreslaaes . . . af hvilke Elever kunde optreckes lærde og nyttige Membra i Societetet« (jvfr. S. 118). Det maa formodes, at Spørgsmaalet om Elever i de følgende Aar ikke blev yderligere afklaret. Den i August 1774 paany indsendte Forestilling til Kongen indeholdt ikke noget derom, og i den kgl. Resolution af 5. Oktober 1774 blev Sagen overhovedet ikke berørt. Hermed synes den Plan, som allerede Gram havde ventet sig noget af, helt at være opgivet af Selskabet, og den omtales ikke senere.

VALG AF MEDLEMMER SIDEN 1776

Med Aaret 1776 begyndte en ny Form for Medlemsoptagelse, idet Invitation afløstes af et lovbundet Valg. Efter de i Mødet 12. April 1776 foreslaaede Statutter skulde Forslag til et Medlem ske i et Møde, hvorefter Valg foretoges ved Ballotering i det følgende Møde. De i det første Møde fraværende Medlemmer skulde underrettes om Valget. For Optagelse krævedes $\frac{2}{3}$ af Stemmerne, og før Møde i Selskabet forlangtes en Afhandling til Optagelse i Publikationerne. Ved den følgende Cirkulation af de fremsatte Forslag suppleredes Bestemmelserne med forskellige Bemærkninger. Et meget betydningsfuldt Forslag stillede af A. G. Carstens ved Tilføjelsen: »og kunde nogen ikke selv indfinde sig dertil [Valgmødet], saa er det ham tilladt, at indsende sit votum under sin Haand til Secretairen, men ikke at overdrage det til et andet Medlem«. Endvidere foreslog Carstens, at et ikke-valgt Medlem først kunde komme paa Valg igen to Aar senere. Valg af Medlemmer skulde underkastes tilbørlig Tavshed. — O. F. Müller stillede Forslag om følgende Tilføjelse i Tilslutning til fraværendes Underretning om Valg »paa det de ved personligen at være tilstæde i sidste Møde kan efter beste Skjønnende udøve deres Valrettighed. Da Vallets Bestemmelse beroer paa det Rygte Personen har for sig, og den Bekjendtskab, som Medlemmerne har til ham, hvilken til hans Vals Befordring eller Hindring i Mødet vil blive yttret, saa meget meere som den 7de Post sætter disse Udladelser i behørig Taushed uden for Selskabet, saa kan et ikke Mødende Medlem ikke vel have andet Votum end et til eller fra raadende, thi det i Staden fraværende kan, synes mig, i dette Tilfælde ikke ansees anderledes end de Lemmer, som opholde sig uden for i Provintserne. Hellere maatte det i Staden fraværende kunne overlade sin voterende Magt til et mødende Medlem«. — G. Schøning fandt Valg unødvendigt, naar alle var enige om, at en skulde vælges. — Under Hensyntagen til de fremførte Vota fastsattes derpaa de første Valgregler 1776, trykt i 1780 (se S. 128).

Efter Vedtagelsen af de nye Valgregler fandt det første Medlemsvalg Sted den 19. April 1776. Professor Johann Heinrich Schlegel blev »paa ordentlig Maade« eenstemmig valgt »ved Stemmekassen.« B. W. Luxdorph og P. F. Suhm havde indsendt skriftlige Stemmer. J. H. Schlegel kom første Gang til Stede i Mødet 15. November 1776, i hvilket han forelagde en Afhandling. — Ligeledes den 19. April 1776 foreslog Præsidenten, Hielmstjerne, Assessor i Kongsberg, Jens Essendrop til Medlem og fremlagde samtidig 6 Afhandlinger, der var indsendt fra den foreslaaede. I det følgende Møde den 17. Maj blev Essendrop antaget, »hvilket ham bør tilkiendegives; da hans indsendte Afhandlinger bevidner hans Lærdom«. Det omtales ikke, at nogen af disse Afhandlinger blev oplæst, og ingen af dem blev trykt i »Skrifterne«. J. Essendrop havde tidligere været paa Tale. I Brev til Hielmstjerne af 27. Februar 1775 foreslog C. Deichmann nemlig Optagelse af nogle korresponderende Medlemmer i Provinserne, deriblandt Essendrop. Langebek skrev 11. Marts 1775¹ herom til Hielmstjerne: »Det Forslag om correspondenter i Provincerne synes mig har været i ventilation tilforn;

¹ H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 507.

det kunde kanskee have sin Nytte, og da kunde Assessor Essendrup blive en nyttig Mand, men om han distingverede sig ved nogen værdig piece at indsende, var det kanskee bedre at antage ham til Medlem.« — I Mødet 1. November 1776 stillede Forslag om Valg af G. Schütze, E. W. Stibolt og C. F. Temler, og Valg foretoges den 8. November. »Hr Capitaine Lieutenant Stibolt blev enstemmig optaget til Medlem; og kunde hans Val strax bekendtgjøres; og han selv møde i Societetets Samlinger, uden i Forveien at indsende nogen Afhandling; da Societetet anseer hans kronede Afhandling om Kiølbrækkeligheden for tilstrækkelig nok i den Henseende¹. Herr Legations Raad Schütze blev ligeledes valgt til Medlem; hvilket ham tilkiendegives; dog uden af ham at forlange nogen Afhandling siden han er fraværende. Herr Etats Raad Temler blev ligeledes valgt til ordentlig Medlem, som han paa sædvanlig Maade bekendtgjøres.« C. F. Temler mødte første Gang 10. Januar 1777, da han oplæste en Afhandling. — Paa sædvanlig Maade valgtes Etatsraad T. J. Rothe til Medlem den 21. Marts 1777, men først 19. December s. A. gav han Møde og oplæste en Afhandling. Den 10. April forelæste O. F. Müller en Afhandling af Kunst-kammerforvalter Lorenz Spengler om nogle smaa »Coquiller«. Selskabet besluttede at optage Afhandlingen i Skrifterne, og samtidig stillede Forslag om Valg af Spengler til Medlem. Det enstemmige Valg fandt Sted den 24. April, og den 24. Oktober s. A. gav Spengler Møde uden at forelægge nogen ny Afhandling.

Indtil 1792 foretoges nu Medlemsvalg efter de givne Bestemmelser. Der stillede Forslag af eet eller flere Medlemmer i et Møde. Skriftlige Indstillinger fra denne Periode findes ikke. Nogen Valgtermin var ikke givet, og Valg kunde holdes flere Gange hvert Aar. Antallet af indenlandske Medlemmer var ikke begrænset. Naar et Forslag var stillet, blev de i Mødet fraværende Medlemmer underrettet derom, samt om Dagen for Valget, som Regel det næstfølgende Møde. Saa et Medlem sig ikke i Stand til at komme til Valget, kunde han til Sekretæren indsende en Billet, der aabnedes i Selskabet og indeholdt den voterendes Ja eller Nej. For Optagelse krævedes $\frac{2}{3}$ af samtlige voterendes Stemmer. Et nyvalgt Medlem kunde dog først give Møde i Selskabet, naar han havde noget at forelæse til Optagelse i »Skrifterne«, medmindre en Afhandling allerede var indsendt og direkte var Aarsag til Valget. Denne Klausul synes at være strengt overholdt, selv om den var Aarsag til, at et Medlem først Aar efter Valget kunde give Møde. Som Regel var Ventetiden c. $\frac{1}{2}$ Aar, men undertiden længere, saaledes f. Eks. J. M. Ljungberg, valgt 10. Nov. 1780, møder 11. Jan. 1782; H. Treschow, valgt 17. Nov. 1780, møder 15. Nov. 1782; F. H. Müller, valgt 8. Dec. 1780, møder 30. Nov. 1781; E. N. Viborg, valgt 4. Febr. 1791, undskylder sig i et Brev 6. Jan. 1792, at han ingen Afhandling har indsendt, og møder først 13. April 1792; Martin Vahl, valgt 4. Febr. 1791 (†1804) indsendte ingen Afhandling og gav — saa vidt det ses af Protokollen — aldrig Møde i Selskabet. Heller ikke J. E. Colbiørnsen, valgt 2. Maj 1792, indsendte nogen Afhandling, men begyndte dog at møde fra Midten af 1790erne. Han findes ikke optaget i en Medlemsliste, der er indskrevet i Protokollen i Oktober 1792. Fraværende Medlemmer kunde indsende deres Afhand-

¹ Prisbesvarelse belønnet 26. April 1776 med Selskabets Guldmedaille.

ling. J. G. König, Trankebar, valgtes 23. Nov. 1781 paa Basis af en allerede indsendt Afhandling. J. N. Tetens, Kiel, valgt 16. Nov. 1787, lovede med det første at indsende en Afhandling til Optagelse i Skrifterne.

Antallet af de i de 17 Aar, 1776—92, optagne indenlandske Medlemmer — 32 — var ret normalt (gennemsnitlig 2 nye Medlemmer aarlig), men Optagelserne ulige fordelt paa Aarene. Der foretoges ingen Valg i Aarene 1782, 1783, 1785, 1786 og 1788, hvorimod der i 1776 optoges 5 Medlemmer, i 1780 9, i 1789 4 og i 1791 4.

En Undtagelse fra den sædvanlige Optagelsesmaade skete for Etatsraad Ole Strøms Vedkommende. Forhandlingsprotokollen for Mødet 22. December 1780 beretter herom: »I Anledning af Herr Etats Raad Strøms indsendte Littra A [af Dansk Ordbog] blev besluttet at han til Selskabets Medlem uden Votering skal antages, uden nogen anden Afhandling at indsende.«

Valghandlingen kunde ogsaa medføre, at et Forslag om Optagelse ikke blev antaget. Det første Eksempel herpaa indtraf i Mødet 17. November 1780, da den kort i Forvejen udnævnte Gehejmearkivar Chr. E. Voss ikke valgtes, til Trods for at han var foreslaaet af Præsidenten, B. W. Luxdorff: »Herr Justitz Raad Voss havde 8 Stemmer for og 4 imod og da 4 Stemmer er tredie Deelen af de voterende blev han ikke valgt.« Det er muligt, at denne Forkastelse skyldtes de delte Meninger om Besættelsen af Gehejmearkivareembedet, ved hvilken Lejlighed den faa Møder efter optagne Ole Strøm havde følt sig forbigaaet. — Et andet Eksempel indtraf 6. Marts 1789, da den foreslaaede Kammerraad Thonder Lund¹ ikke opnaaede behørig Pluralitet. Det ses ikke af Protokollen, om Thonder Lund senere blev foreslaaet til Medlem, og det forekommer derfor mærkeligt, at Sekretæren, Th. Bugge, i Mødet 25. November 1808 nævner ham som Eksempel paa en foreslaaet, der ikke ønskede at modtage Valget. — Ved Valget 1. Maj 1789 blev endog to Kandidater ikke antaget. »Herr Professor Wøldike havde 9 Stemmer mod syv. Herr Professor Aasheim havde lige mange for og imod og altsaa kand de to sidste Herrer ikke førend om to Aar igen bringes i Forslag.« Professor Wøldike blev atter foreslaaet 1805, men heller ikke den Gang valgt.

I Aarene 1793—95 valgtes ingen indenlandske Medlemmer. Følelsen af en Utilfredshed med Selskabets Virksomhed og Vækst fremkaldte i Mødet 5. Oktober 1792 Beslutning om at dele sig i tre Klasser, en historisk, fysisk og matematisk, hver med sin Formand, til Forberedelse af de Sager, som skulde forelægges og afgøres i Selskabet. Hvilke Medlemmer, der har staaet bag ved denne vigtige Aktion, vides ikke.

Spørgsmaalet om Selskabets Opdeling i faglige Klasser havde allerede flere Gange før været fremsat. Første Gang den omtales er i »Planen for Indretningen af et lærd

¹ Niels Tønder Lund 1749—1809. Jvfr. L. Bobé, Reventlowske Papirer Bd. 6, S. 521: Relation fra en unævnt til Grev Schack-Schackenborg 26. Maj 1789: »Da Dr. Mumsen, Grev Bernstorffs Livlæge, nylig efter hans Forslag blev valgt til Medlem af Videnskabernes Selskab, blev ogsaa balloteret paa den due-lige Naturhistoriker, Kammerraad Tønder Lund, Kommitteret i Toldkammeret, forhen Rommel Sehesteds Hofmester, og han blev ikke antagen. En af vore Skribenter angaaende det bellum intestinum paastaaer, at det hidrørte deraf, at T. L. var en Normand, ingen Tydsker. Men den sande Aarsag var den, at T. L. har skreven imod Gartneren ved den botaniske Have, Bache eller hvilket er det samme, imod Direktionen af den botaniske Have.«

Société« (S. 92) fra Begyndelsen af 1740erne, hvor der siges: »Paa det alle ting kunde være des meere ordentlige, blev det fornødent at indeele acta Societatis udi visse classer, hvorhen specimina, som aarlig indgaves, kunde refereres.« Der nævnes derpaa — efter »miscellanea Berolinensia« — tre Klasser (1) literaria, (2) physica og (3) mathematica, hvortil J. L. Holstein har tilføjet (4) juridica. »Enhver af membris skulde da erklære, hvad classe de vilde høre hen under, og kunde det dem tillades, naar specimina af andre classer bleve oplæste, og de icke fandt fornøjelse i at høre dem, fordi de icke hørte til deres fait, da at blive borte af societetets forsamling.« Klassedelingen omtales ligeledes af Chr. Hee 1759 i hans Forslag til Selskabets Indretning: »Til dend ende kunde Societetet inddeles i 3de classer den Filosofische, dend Mathematische, og dend Historische for at viide til hvad Classe og in specie til hvilken part i hver classe hver medlem bekiente sig og havde sin Største Force, da Societetet kunde deraf viide til hvem det havde at adressere sig naar nogen besværlig materie schulle forefalde at oplyse eller at udfinde« (jvfr. S. 102). Undtaget fra Klassedelingen skulde kun Sekretæren og Æresmedlemmerne være. I sit Forslag gik Hee endnu videre og foreslog en yderst detailleret Grupperdeling indenfor hver af Klasserne, med et eller to Medlemmer i hver Gruppe, omfattende saa forskellige Fag som Historia Patriæ og Artilleria et Pyrotecnica. — Under Behandlingen af Selskabets Nyordning efter 1770 blev Klassedelingen fremhævet som et af de Punkter, hvortil man ønskede Kongens Tilladelse. Selv om det fra anden Side befrygtedes, at Inddelingen vilde blive til »Sønderrivelse« af Selskabet, blev der dog i Forestillingen til Kongen andraget om Frihed til, naar der blev Medlemmer nok, at inndele dem i visse Klasser, som for Eksempel i den historiske, matematiske og fysiske. I den kgl. Resolution af 5. Oktober 1774 blev denne Tilladelse givet. Men Klassedelingen blev ikke straks gennemført. Den omtaltes ikke i Vedtægterne 1776.

Først i 1792, da Kravet om stærkere Virksomhed i Selskabet fremkom, blev Klassedelingen igen aktuel, og ved Cirkulære af 7. Oktober 1792 tegnede Medlemmerne sig til en historisk (7 Medl.), en matematisk (5 Medl.) og en fysisk Klasse (15 Medl.). I Mødet 19. Oktober 1792 anmeldte N. Tetens og A. W. Hauch »at de vare valgte til formænd, den første for den matematiske og den sidste for den fysiske Klasse; den historiske Klasse havde fundet det ufornødent for det første at vælge nogen Formand.«

I det 1794 fremsatte Vedtægtsforslag optoges Klassedelingen som Art. 1, og i Art. 2 blev foreslaet, at Indstillingen af et Medlem skulde ske skriftlig og først til den vedkommende Klasse. Et vigtigt Supplement til Forslaget, dat. 6. Marts 1795, kom fra Sekretæren, Jacobi, der som bekendt ikke overværede Lovkommissionens Møder, jvfr. S. 136. Saaledes bemærkedes til Art. 1 om Klasserne: »Skulde ikke herved tillige bestemmes, hvorlænge een skal vedblive at være Formand; samt naar han skulde afgaae og hvorledes vælges. Om ikke hver Klasse skal have sin Protokol og hvem der skal føre den. Naar og hvor Klassen skal samles samt at en kand være Medlem af flere Klasser og at alle andre Medlemmer ere berettigede at overvære Klassens Forsamlinger m. v.« (se iøvrigt S. 138). N. Morville udtalte Ønsket om en Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer f. Ex. som i Berlin til 40, ligesom den i 1785

indførte Begrænsning af udenlandske og Æresmedlemmer. Endelig foreslog Præsidenten, A. P. Bernstorff, en Udvidelse af Klassesystemet med en fjerde Klasse for »schöne Wissenschaften«, i Lighed med andre Selskaber. Dette sidste blev gjort til Genstand for en Forestilling til Kongen om Oprettelse af en Klasse i spekulativ Filosofi: »... da de Philosophiske Videnskaber i det Kongelige Rescript [af 5. Okt. 1774] ikke ere bestemt nævnede saa har det [Selskabet] ikke voved at gjøre dette Tillæg uden at have dertil Deres Mayestets Allernaadigste Biefald.« Den kongelige Tilladelse hertil lod ikke vente paa sig, og de vedtagne Love blev trykt og straks sat i Kraft.

De nye Vedtægter af 1796 blev det første Skridt hen imod den Deling af Selskabet, som stadig er fortsat, og hvorved en Del vigtige Sager af faglig Karakter blev henvist til Klasserne, før Selskabet fik dem til Behandling. Det gjaldt ikke mindst Medlemsvalgene. Vedtægternes § 1 omhandlede de fire Klasser, der hver skulde vælge sin Formand for tre Aar. Det stod ethvert Medlem frit at foreslaa ordentlige Medlemmer, men i Modsætning til tidligere Praksis maatte Forslaget ske skriftligt og først til den vedkommende Klasse. Belært af Erfaringen om det uheldige i at formene et nyvalgt Medlem Adgang til Selskabets Møder, før han blev i Stand til at forelægge et videnskabeligt Arbejde til senere Optagelse i Skrifterne, ændredes Vedtægterne nu dertil, at den proponerede maatte ved lærde Arbejder indenfor Selskabets Rammer være Klassen nøje bekendt, før der stilledes Forslag om Valg til Medlem; dog forpligtedes han til inden et Aar efter Valget at give Selskabet en Afhandling til Trykning. Var den foreslaaede derimod ikke Klassen tilstrækkelig bekendt, maatte han indsende en Afhandling til Klassens Bedømmelse, og først, naar Klassen havde bifaldet en gunstig Bedømmelse, kunde Afhandlingens Forfatter foreslaas, men havde saa til Gengæld ikke Forpligtelse til inden et Aar efter Valget at indlevere nogen ny Afhandling. Naar Forudsætningerne for Valg var til Stede, stillede Klassen Forslag til Selskabet, og Valg foretoges da ganske som tidligere (se S. 253).

Som før nævnt skete Klassedelingen for at bringe ny Vækst i Selskabet og for saa vidt muligt at undgaa Tilfældigheder og Partiindflydelser, naar Medlemsforslagene gik direkte til hele Selskabets Afgørelse. Det er derfor af Interesse at se, hvorledes Medlemsvalgene faldt ud i Aarene efter Vedtagelsen af Klassedelingen.

I det samme Møde, den 5. Februar 1796, i hvilket de nye Vedtægter erklæredes for gældende Lov, stilledes af to Medlemmer Forslag om Valg af Professor i Filosofi Børge Riisbrigh og Professor i Teologi Fr. Münter. Noget skriftligt Forslag omtales ikke og foreligger ikke i Arkivet. Begge Forslag henvistes til den historiske Klasse, idet en filosofisk endnu ikke var oprettet. I Henvendelsen til den historiske Klasse meddelte Sekretæren, P. C. Abildgaard, den 6. Februar 1796 bl. a. følgende: »Da Videnskabernes Selskab i Følge dets nyere Vedtægter skal have en Klasse for den Speculative Philosophie, hvortil vel nogle af dets nuværende Medlemmer især af den historiske Klasse kunne henføres, men Tallet dog er lidet, saa besluttede Selskabet i sit Møde i Aftes, at der maatte gøres Forslag til Medlemmer for denne Klasse; men da intet Valg kan, i Følge disse nye Vedtægters 2^{den} Art. foretages, førend den vedkommende Klasse har givet sin Betænkning om den foreslagne, saa besluttede Selskabet

tillige, at indtil den Philosophiske Klasse var formeret, skulde Forslag til Medlemmers Antagelse for denne Klasse sendes til den historiske Klasses Erklæring.« Efter at have omtalt de to fremkomne Forslag fortsatte Abildgaard: »Ogsaa er Herr Sekretair Rasmus Nyerup bleven foreslaget af Herr Kammerherre Suhm, men Anmeldelsen kom da Mødet var til Ende, saa at han i Selskabet icke blev proponeret, hvilket dog efter de nye Vedtægters 3^{die} Art. bør skee, førend han i det næstpaafølgende Møde kan ved Scrutinium vælges; men i al Fald skal Klassens Betænkning først indhentes.« Efter at den historiske Klasses bifaldende Betænkning var indgaaet, foretoges Valg den 4. Marts 1796, ved hvilket B. Riisbrigh valgtes, medens Fr. Münter ikke fik det fornødne Antal Stemmer til Antagelse. I Meddelelsen, som sendtes til Riisbrigh, anmodedes han om at tilkendegive, om han behagede at modtage Valget. I det samme Møde stillede den historiske Klasse Forslag om Valg af Biskop Nic. Edinger Balle, Konfessionarius Christian Bastholm og Sekretær Rasmus Nyerup, og et Medlem foreslog Professor Jacob Baden. Det følgende Valgmøde den 1. April fik et bemærkelsesværdigt Forløb, som ikke blev uden Følger. De to foreslaaede, Balle og Bastholm, frabad sig Valg af Helbredshensyn, medens Forslaget om Baden efter hans Anmodning blev taget tilbage, ligeledes paa Grund af svagt Helbred. Ogsaa Gehejmeraad Chr. Brandt, der var foreslaaet til Æresmedlem, frabad sig Valg af Helbredshensyn. Tilbage var saaledes kun Rasmus Nyerup, men »ved Stemme Cassens Aabning fandtes, at han icke havde det fornødne Antal Stemmer«. Om der ved Valgene til de humanistiske Klasser udvistes større Strenghed end til de andre Klasser, saa dette var den egentlige Grund til, at de tre foreslaaede Balle, Bastholm og Baden frabad sig Valg, skal lades usagt. Det syntes ikke, som om man havde overvundet de Vanskeligheder, der skulde undgaas ved de nye Valgregler. Dette laa aabenbart klart for alle, og allerede i det samme »uheldige« Valgmøde nedsattes den tidligere Lovkommission atter til Drøftelse af Vedtægternes § 3 om Valg. I et Kommissionsmøde den 5. April 1796 hos A.W. Hauch stillede de tilstedeværende følgende Forslag til Ændring af § 3:

»1. Den Lærde, som til Medlem foreslaaes kan efter Proponentens frie Valg endten bringes i Forslag umiddelbar i Selskabet eller først til Klassen.

2. Deliberationer i Klasserne om Medlemmers Antagelse skulle skee mundtlig, men icke ved skriftlige Circularer, og Klassens Beslutning bestemmes ved Ballotering i Klassen.

3. De Medlemmer af Klassen, som efter Tilsigelse fra Klassens Formand icke kunne møde have Rettighed til at indsende deres Stemme skriftlig; men icke at overdrage den til en anden Medlem i Klassen.

4. De Medlemmer, som hverken have indfunden sig ved Balloteringen i Klassen, og icke heller indsendt deres skriftlige Stemmer, have tabt deres Stemmerettighed ved det endelige Valg i Selskabet.

5. Medlemmerne af den Klasse, til hvilken den Lærde henhører, som i Selskabet ved Ballotering vælges paa, give der icke paa nye deres Stemme; men Klassens bejaende og benægtende Stemmer tæller med ved Stemmernes Samling i Selskabet.

6. Naar den til Valg foreslagne Lærde har havt Klassens eenstemmige Biefald, da udfordres til afgjørende Valg i Selskabet ickun absolut Pluralitet; men dersom Stemmerne i Klassen have været deelte, da udfordres til afgjørende Valg $\frac{2}{3}$ bejaende Stemmer i Selskabet, Klassens Stemmer medberegnete efter foregaaende Paragraf.

7. Dersom nogen til Medlem er foreslagen umiddelbar til Klassen og Proponenten efter Sagens Udfald i Klassen ick ønsker noget Valg foretaget i Selskabet, da gives om saadan Klassens Deliberation ingen Beretning til Selskabet, men dersom Forslaget er sendt til Klassen fra Selskabet, da indgiver Klassen sin Beretning, og endelig Valg foretages, ihvad Udfald Sagen i Klassen har havt, med mindre Proponenten udtrykkeligen frabeder det.

Endeligen blev Commissionen og eenig om, at foreslaae følgende Forandring i Stemme Maaden, nemlig: At ingen fraværende Medlem maatte herefter i Selskabet ved nogen anden Medlem ballotere, men naar han, uagtet fraværende, vil give sin Stemme, da maatte denne sendes skriftlig til Sekretairen.«

To af de fraværende Kommissionsmedlemmer, *J. N. Tetens* og *Abr. Kall*, afgav følgende fra Pluraliteten stærkt afvigende Votum, dat. 8. April 1796, udfærdiget af Tetens:

»Naar jeg ikke havde noget at erindre mod Commissionens Forslage angaaende nogle Forbedringer i Videnskabernes Selskabs Vedtægter, § 3, saa ønskede jeg dog, at samme bliver ajourneret til næste Vinter-Sessionen. Vedtægterne ere endnu alt for nyt, og saa at sige, neppe bekiendt, at man allerede kunde være betænkt paa Forandringer.

1. Det første Forslag synes mig ikke at være nødvendig. Efter Art. 2 har Classen kun det *Fore Ret at praesentere til Valget* i de Tilfælde, hvorudi Dueligheden af Candidaten skal beroe paa dens indgivne og af Classen at bedømmende Afhandling. I de andre Tilfælde kunde Proponenten, naar Classen vilde vægre sig at bringe sin Candidat i Forslag, henvende sig til Societætet selv, og Societætet kan indlade sig ind i *Valget*, uden at have Classens Videtur, ogsaa imod det sidste. *Medlemmes Valget hører Societætet til, og aldeles intet til Classerne.*

2. Derfor kan ogsaa Deliberations Maaden i Classerne, angaaende Forslaget eller Præsentationen til *Valget*, overlades til Classerne selv, uden at binde dem til en vis Form, som kunde være meere vidløftig og forbunden med Tidspille i unødvendige Forsamlinger.

3. Da der kan ey være Spørgsmaalet i Classerne om *Electionen* eller *Valget* til Medlem, men *blot om Forslaget til Valget*, om præsentationen dertil, saa seer jeg ingen Grund, hvorfor denne Sag skulde afgjøres altiid med Ballotering, mindre endnu, hvorfor en fraværende Medlem ikke skulde have den Rettighed, at give sin Stemme ved Fuldmagten. Ved Ballotering, naar den holdes fornøden, kan nogen give sin Stemme imod den Proponerede, uden at blive bekient, sine odio et invidia; hvorfor skal han betages samme Frivilighed, som har legal Grund for at ikke komme i Classens Forsamling?

4. Stemmerettigheden til Valget af Medlemmer seer jeg an for det væsentligste Praerogative, en hver Medlem af Societætet har, og som ved en kongelige Auctorisation ham er tillagd. *Dette Ret kan man nok ikke skille ham fra, fordi han enten har ikke kundet, eller ikke vildet declarere sig in Henseende til Præsentationen.* Der kan naturligviis skulde være Grunde nock, at sætte sig mod den sidste, naar en Mand er proponered af en anden, i Classen, eller uden fra. Men det er lang fra et andet, naar det kommer til Electionen. Efter min Formeening kan der ikke skee noget for at indskrænke Stemme Retten til Valget, og lige saa lidet, for at exponere dem som har givet deres *Nei*, til Ubehageligheder. Lad være, at der insniger sig ved Votering Bihensigter, som Fornuften ikke approberer, saa maae dog ikke fragaae fra den præsumtion, at en hver handler efter sin overbeviisning.

5. Lige saa lidet kan antages det 5de Forslag. Jeg kan have consentered, at en Mand blive *foreslaget* til Valget; men jeg er ikke sinned at give ham min Stemme. og

6. Da Bestemmelsen af Stemmernes Antal til Reception er en væsentlig Deel af Selskabets organisation, saa kan de ikke forandres uden væsendlige Fordeele, som jeg aldeles ikke finder her. Maaskee er det endnu et mindre onde naar en duelig Mand bliver endnu excluderet, den det vil være, naar Receptionen bliver altfor meget lettet, og derfor Selskabet besat med en Mængde af Halvlærede.

7. Angaaende denne Post, saa synes mig det forstaaer sig af sig selv, at den Foreslagene kan bede sig dispenseret og at Proponenten kan tage tilbage sin Proposition forend at Valget skeer.

Men i Hensigte til Stemmemaaden holder jeg ikke for, at der forandres noget. Den fraværende Medlem har lige Ret at stemme, ogsaa at give sin Stemme, uden at det bliver bekient, om han har consentered eller dissentered.«

Efter fornyet Drøftelse i Kommissionen sendtes begge Parters Vota i Cirkulation i Selskabet den 25. December 1796. Af de i den Anledning gjorte Bemærkninger skal følgende nævnes.

C. F. JACOBI. 5. Jan. 1797.

»J henseende til den sidste punct i de Herrer Commissariers betænkning, angaaende at ingen fraværende *herefter* maae lade ballottere for sig ved en anden: maae jeg erindre at i mere end tyve aar jeg har havt den ære at tiene Sælskabet er et saadant tilfælde aldrig indtruffet og kunde ikke heller finde Sted; da den eniste maade hvorpaa en fraværende kunde votere, var ved en af ham selv underskrevet, forseglet og til Secretairen forud indsendt Seddel, som i Sælskabet maatte forevises: nu forekommer det mig sælsomt ved nye lov at afskaffe en misbrug, som aldrig har havt Sted som ikke kunde eller burde finde Sted; og som jeg frit tør provocere enhver af de Herrer medlemmer der saa ofte have overværet voteringerne; til at opgive et eniste Exempel paa. Jeg formoder altsaa at dette forslag ikke bliver lov; det er vel ikke hørt, at man ved nye love vil afskaffe misbruge, hvortil de gamle ikke give minste andledning, og som aldrig have indsneget sig.«

»Den saa omhyggelige Inddeling i Klasser, m. m. og hvad deraf i seneere Tider er fulgt, eller kunde følge, troer jeg nok befordrer Selskabets heele Fordeel eller Øyemed. Jmmer bliver det en slibrig Sag, endog for heellærde, ved sin Stemmes Nægtelse under den første balotering at udtage de halvlærde, især naar den foreslagnes Lærdom er Heterogen fra den voterendes. Jmidlertid, og saalænge Klassifikationen vedbliver, troer jeg vedkommende Klasses Stemmer burde være de mest giældende; hvorfor jeg og biefalder den 6te Post, men uden den tillagde Modifikation af den 5te Post i Kommissionens Forslag; troer og, at et fraværende Medlem kan til Secretairen indsende sit skrivtlige Votum, naar det er bejaende, som da og burde komme i Betragtning, og legges til de ved balotering udkomne bejaende Stemmer.«

ABR. KALL.

»Tilfældet, hvortil sigtes i den sidste Punct af de Herr. Commiss. Betænkning, var vel det, som indtraf, da Her. D. Münter proponertes, og Her Pastor Chemnitz havde overdraget til en anden at stemme for sig, som da ballotterte med 2 Kugler.«¹

Paa Grund af de i Cirkulæret udtrykte forskellige Meninger rundsendtes Sagen endnu en Gang med følgende Skrivelse fra Sekretæren:

»Uagtet Commissionens Forslag til Forandring i Vedtægternes 3^{die} Articul har Pluralitetens Biefald: nemlig 3 Stemmer for forslaget ubetinget, og 7 Stemmer med Betingelse af Forandring i 4de 5te og 6te Post, samt i det sidste Tillæg i Forslaget, saa, da Pluraliteten icke er stor for det ubetingede, og Excell^{issimus} Præsæs, som ellers i all Fald stemmer med Pluraliteten, har behaget, at yttre, at den 4de Post i Forslaget, som en Lex poenalis, icke syntes saa vel passende for et liberalt Selskab; og at det overalt i et saadant Selskab icke kommer an paa at sætte Meeninger igiennem; men at erholde vel overlagde og veyede Beslutninger; haaber jeg at det icke vil mishage, at jeg endnu en Gang lader denne Sag circulere til endelig Beslutning, nemlig:

1. Om den Straffelov i 4de Post skal beholdes?
2. Om Klassernes Medlemmer skulle atter stemme ved det endelige Valg, eller deres Stemmer, som de have afgivet i Klassen blot tælles med ved endelig Balotering i Selskabet, saaledes som i 5te Post foreslaaes?
3. Om den absolute Pluralitet i Selskabet skal i ethvert Tilfælde være tilstrækkelig, eller, som de i 6te Post foreslaaes, de $\frac{2}{3}$ Stemmer udfordres, naar den til Medlem foreslagne Lærde icke har havt Klassens eenstemmige Biefald?
4. Om det sidste Tillæg ved hvilket det forbydes fraværende Medlemmer, at lade et andet Medlem stemme for sig, er nødvendigt, eller om den Bestemmelse er tilstrækkelig, som staaer i de giældende Vedtægters 3^{die} Artikel, at — naar et

¹ Ved den anden Cirkulation af Sagen bemærkede Pastor Chemnitz, at han havde været til Stede i det omtalte Valgmøde.

Medlem icke selv kan komme i Mødet, da staaer det ham frit, at indsende sin Stemme skriftlig til Sekretairen.«

Som det maatte ventes, var det især det første Punkt i Sekretærens Skrivelse, der gav Anledning til Diskussion. Den første Udtalelse, fra P. F. Suhm, krævede »at Straffe-Loven i den 4 Post af Vedtægterne afskaffes«. Den modsatte Anskuelse kom til Orde i det næste Votum, af C. Friis Rottbøll: »Den som udelukke sig selv kan ey fodre den Fordeel, som andre rørige Classens Lēmer ey tilstaas; thi i andet Fald holder jeg for, at de ogsaa maatte tillades paa nye at votere ved Kugler.« A. W. Hauch stillede Forslag om, at de i den 4. Post omtalte Medlemmer ved det endelige Valg i Selskabet var uberettiget til Ballotering, men beholdt Rettigheden at indgive deres Stemme skriftlig under deres Navn. H. Treschow udtalte bl. a.: »Hvad den 4de Post angaaer, da forekommer mig heller ikke ved nøyere Overveielse Straffen aldeles afpasset efter Forseelsen; Thi endog enhver Penge Mulct, som for slige Forsømmelser i andre Sælskaber kan finde Sted, er mindre emfindtlig end den at de udelukkes fra sin Stemme Rettighed, og ieg skal altsaa for min Deel intet have derimod, om denne Post forandres eller bortfalder.« Endelig skal nævnes et Forslag fra G. J. Thorkelin om Udredning af den 4. Post saaledes: »De Medlemmer som efter foregaaende Indbydelse, hverken have indfundet sig ved Balloteringen i Klassen, og icke heller indsendt deres skriftlige Stemme, have tabt deres Stemmerettighed ved det endelige Valg; med mindre Sygdom eller Fraværelse paa Reiser har hindret dem fra at bivaane Classens Møder, eller at indsende til samme deres skriftlige Betænkning og Stemme, i rette Tid. I hvilket Tilfælde deres Stemmerettighed skal være dem forbeholden ved det endelige Valg.«

Den i 1797 vedtagne Ændring af Vedtægternes § 3 er tidligere aftrykt (se S. 149). Herved blev Optagelsen af Medlemmer mere end før lagt over til Klasserne. Ikke blot kunde et skriftligt Forslag nu som før drøftes i en relativt homogen Klasseforsamling, men Klasserne kunde ved Ballotering stemme om den foreslaaede. Ved denne Klasseafstemning havde fraværende Stemmeret. Ved den paafølgende Afstemning i Selskabet, ligeledes ved Ballotering, stemte den Klasse ikke, hvortil den foreslaaede hørte, men Klassens Stemmetal for eller imod blev lagt til de i Selskabet afgivne Stemmer. Ved Mødet i Selskabet havde fraværende ikke Stemmeret. Selv om Forslagets fornævnte 4. Post ikke direkte blev overført i Vedtægterne, udelukkedes dens Realitet saaledes ikke. Et Medlem, der til Klassemødet hverken havde været nærværende eller havde indsendt sin Stemme, kunde heller ikke i Selskabets Møde afgive sin Stemme, hverken mundtligt eller skriftligt. Ved Afstemningen i Selskabet fordredes $\frac{2}{3}$ Majoritet for Valg, men kun Pluralitet ved enstemmig Indstilling fra Klassen.

Efter Vedtagelsen af de nye Valgeregler forøgedes Medlemstallet stærkt, idet der efter en lang Stilstandsperiode valgtes 9 nye Medlemmer i Løbet af 1798, saaledes at det samlede Medlemstal nu blev c. 40. At Klassens Betydning ved Valgene endnu ikke altid var lige stor, vil et Par Eksempler vise. I Mødet 1. December 1797 foresloges J. D. Herholdt i Selskabet. Forslaget henvistes til den fysiske Klasse, der ved Cirku-

lære fra Formanden indkaldtes til Møde. Paa Cirkulæret afgav de Medlemmer, der ikke kunde give Møde, deres Stemme. I Klassemødet var kun 4 Medlemmer til Stede. Et Forslag om Optagelse af J. Kierulf henvistes til den historiske Klasse, der i et Møde af 6 Medlemmer gav Kierulf 5 Ja og 1 Nej. — Et Forslag om Optagelse af P. K. A. Schousboe og C. G. Rafn behandlede i et Møde i den fysiske Klasse af 3 Medlemmer. Det ses ikke, hvor stort Antallet af skriftlige Stemmer har været; men af en Skrivelse fremgaar det, at Sekretæren har søgt i Tiden mellem Klassemødet og Selskabsmødet at indkalde skriftlige Stemmer fra Medlemmer, der hverken var til Stede i Klassemødet eller allerede til den Lejlighed havde indsendt skriftligt Votum. Den omhyggeligere Behandling i Klasserne af Medlemsforslagene medførte blandt andet, at der i en lang Periode kun forekom yderst faa Tilfælde, i hvilke foreslaede Personer ikke blev optaget som Medlemmer. Dog blev Professor J. F. W. Schlegel og Rektor Johannes Boye i Nakskov ikke valgt i et af de første Valgmøder efter de nye Valgreglers Indførelse. I et af den historiske Klasse den 19. Januar 1798 afholdt Møde, i hvilket 6 Medlemmer var til Stede, fik Schlegel 4 Ja og 2 Nej og Boye 5 Ja og 1 Nej. J. F. W. Schlegel valgtes til Medlem i 1805.

I omkring 30 Aar 1798—1829 holdt Medlemstallet sig mellem 40 og 50. Af de indvalgte Medlemmer var kun meget faa fra Provinsen og næsten ingen fra Norge. Efterhaanden som det blev bekendt, at der kun optoges Medlemmer efter bestemte Love, svandt Antallet af Ansøgninger om at blive Medlemmer helt bort. I Mødet 3. Januar 1800 blev dog forelagt en saadan Ansøgning fra Stiftsprovst Wille i Trondhjem. Men da Ansøgeren øjensynlig ikke var Klasseformanden bekendt, ej heller de først voterende paa Cirkulæret, blev Forslaget ikke ført videre i Klassen. I Mødet 6. December 1805 blev Professor J. Wøldike, der i 1789 var forkastet som Medlem, atter foreslaet, men heller ikke denne Gang valgt. Den 4. December 1807 stillede Sekretæren, Th. Bugge, Forslag om Valg af Kammerjunker T. C. Bruun Neergaard. Den foreslaede opholdt sig i Paris, men rejste ofte til Danmark og gjorde Selskabet flere praktiske Tjenester ved at formidle Forbindelse mellem Selskabet og franske Forskere saavelsom Selskaber. Bugge meddelte i Mødet følgende: »Efter Lovens anden Artikel skal dette Forslag sendes til vedkommende Classe; jeg er uvis om dette skal være til den historiske eller til den filosofiske Classe; da vi ey egentligen har nogen Classe for de skønne Videnskaber og Kundskaber; og herom udbeder jeg mig Selskabets Befaling og Bestemmelse.« Det vedtoges at henvise Forslaget baade til den historiske og den fysiske Klasse. I den fysiske Klasse ønskedes Valg foretaget paa sædvanlig Maade ved Ballotering, og da Valg ikke omtales i Protokollen, kan man maaske slutte, at Klassens Votering ikke har været gunstig for den foreslaede. At Valg af Medlemmer foretoges efter de givne Regler, ses af Protokollen, men bekræftes bl. a. ved en Bemærkning til Valget af H. C. F. Schumacher, O. H. Mynster og H. C. Ørsted i Mødet 25. November 1808. »Ved Classens Forslag ere indløbne følgende Anomalier 1. Der er ingen skrivtlig Proposition skeet til Selskabet. 2. Classen har derom ikke været samlet ey eller har derom været ballotteret. 3. Ved Proponenterne er Forslaget ombragt til Classens Medlemmer; deres Stemmer samlede og skrivtligen paategnede.

Dette anføres ikke for at hindre Valget, men for at forekomme saadanne Anomalier for Eftertiden.« De tre foreslaaede blev valgt uden Vanskelighed.

Betegnelsen »*korresponderende Medlem*« havde tidligt været anvendt i Selskabet, men maaske paa lidt tilfældig Maade, i hvert Tilfælde uden nogen Lovhjemmel. Ved Valget af Assessor J. Essendrop i Kongsberg i 1776 (se S. 252) omtales det gavnlige i Optagelsen af »Correspondenter i Provincerne«; men Essendrop valgtes til ordinært Medlem. I 1779 optoges Professor Chr. Fr. Reuss i Tübingen til korresponderende Medlem, men i Medlemsfortegnelserne anføres han som ordentligt udenlandsk Medlem (jvfr. S. 303).

Uden at der ses nogen særlig Anledning dertil, stillede Sekretæren, Th. Bugge, i Mødet 11. November 1808 et Forslag: »Om det ey skulde være gavnligt at vælge nogle saavel udenlandske som indenlandske Correspondenter?« Selskabet besluttede, at der skulde gøres et Forslag herom, der kunde omsendes til Votering af samtlige Medlemmer.

Sekretærens Forslag af 14. November 1808 lød saaledes:

»Efter det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Love har det Æresmedlemmer, udenlandske og indenlandske ordentlige Medlemmer, til hvilke tvende sidste ikkun maae vælges saadanne lærde, som ere bekiendte ved deres Skrivter eller videnskabelige Arbeider, og have en bestemt og afgjort Reputation. Der gives en Mellem-Classe af lærde og fortiente Mænd, saa vel indenlandske som udenlandske, som begynde at arbeide i Videnskaberne, hvis Talenter fortiene Opmuntring og hvis Arbeider kunne være Selskabet angene og nyttige. Det er i Selskabet bragt i Forslag, om ey en nye Classe af Medlemmer, nemlig *Correspondenter*, skulde indføres, hvor til saadanne Mænd kunne vælges; saaledes som det har været brugt ved det forrige Academie des Sciences i Paris, og endnu bruges i National Institutet; i Videnskabernes Selskaber i Göttingen, i Harlem, i Pisa og paa fleere Stæder.

Lovene og Bestemmelserne for disse *Correspondenter* kunne formodentligen være

1) At dertil kan bringes i Forslag og vælges udenlandske og indenlandske lærde, om de end og ere boende i Kiøbenhavn.

2) De maatte i Selskabet skriftligen bringes i Forslag af en eller flere ordentlige Medlemmer.

3) Den vedkommende Classes Formening maatte der om forhøres.

4) Dersom Classens Mening er enstemmigen for den proponerte, da behøves til Valget ikkun simpel Pluralitet; men naar Classens Stemmer have været deelte, da udfordres $\frac{2}{3}$ bejaende Stemmer, hvor til dog regnes Classens bejaende eller benægtende Stemmer.

5) De korresponderende Medlemmer kan være tilstæde i Selskabets Møder, dog uden at deeltage i Selskabets Deliberationer eller have nogen Stemme-Rettighed.

6) De kan forelæse Afhandlinger i Selskabets Møder, og disse indføres i dets Skrivter, uden at underkastes nogen Classes Bedømmelse.

Om disse Bestemmelser eller Udkast til Love for Correspondenterne kan nærmere delibereeres og debatteres i Selskabet, naar Hoved-Spørgsmaalet først er afgjort, *om der skal være Correspondenter.*«

Ved Cirkulationen blev Forslaget antaget ubetinget af 9 Medlemmer; 8 Medlemmer sluttede sig til følgende Bemærkning af N. Schow: »Kun med den Forandring, at unge Lærde i Kiøbenhavn, der ideligen kunne bivaane Selskabets Forsamlinger, ikke kaldes Correspondenter, men med et andet mere passende Navn, som f. Ex. Assessorer, som i det Göttingske Societet. For udenlandske eller udenbyes Lærde er Prædicatet Correspondent meget passende.« 6 Medlemmer paategnede Cirkulæret med »Vidi«, og kun een, C. F. v. Schmidt-Phiseldeck, var stemt for at forkaste Forslaget: »Forslaget forekommer mig meget nyttigt, og passende til Selskabets Formaal, naar det indskrænkes til udenlandske Lærde, som ej kunne gavne Selskabet uden ved Correspondance; men Undertegnede tilstaaer tillige at han ej kan indsee Nytten eller Fordeelen af at indføre tvende Classer af indenbyes og i Selskabets Møder tilstedeværende Medlemmer, som ej skulle nyde lige Rettigheder skjønt de synes at skulle tillægges de samme Forpligtelser.«

I Mødet den 25. November henvistes Sagen til et Udvalg, der afgav følgende Indstilling af 24. December 1808:

»Foreløbigen og forinden noget videre i denne Sag foretages, har Committeeen anseet det for fornødent at erholde Selskabets Beslutning, om *saadanne Medlemmer skal antages eller ikke*; og den har den Ære at forelægge Selskabet Grundene for og imod Corresponderende Medlemmer.

1. Grundene for

1) at man kunde have Haab om at erholde interessante Biedrag til Selskabets Skrifter, og Understyttelse i en eller anden Sags Undersøgelse af en Correspondent, som ikke var qvalificeret til at være Selskabets ordentlige Medlem.

2) At man i flere Classer føler Trang til at have flere Medlemmer; og flere til en eller anden Classe duelige Mænd efter nærværende Love ikke der til kan komme i Betragtning.

3) Duelige Mænd og unge Lærde kunde derved opmuntres til med desto større Iver at dyrke et eller andet videnskabeligt Fag.

4) I andre Videnskabers Academier og Selskaber, saasom i Paris og Göttingen, har man længe givet Exempel paa at vælge udenlandske og indenlandske Correspondenter.

5) Naar disses Antal indskrænkes til meget faae i hver Classe, saasom 2 udenlandske og 2 indenlandske, saa kan det ikke have nogen skadelig Indflydelse til at forringe Selskabets Hæder, naar Valget skeer paa sædvanlig Maade og med fornøden Varsomhed.

2. Grundene imod

1) Erfaring har lært at Haabet om Biedrag end og fra de ordentlige Medlemmer ofte har bedraget, og at det samme kan befrygtes fra de corresponderende Medlemmer.

2) Trangen til Medlemmer i de Classer, som have Mangel, vilde maaeske ey afhielpes ved Correspondenter, da det kunde være at befrygte, at mange ey vilde modtage Valget.

3) Duelige Mænd og unge Lærde kan og opmuntres ved Medailler, hvor paa man allerede har havt mange gode Prøver.

4 og 5) Da de ordentlige udenlandske Medlemmer ey have leveret mange Biedrag, saa kan vel det samme befrygtes fra Correspondentere.

Saaledes indstiller Committeeen det til Selskabets nærmere Afgiørelse og Beslutning, om Correspondenter skal antages eller ey. Dersom Selskabet maatte behage at beslutte, at der skal være corresponderende Medlemmer, da skal Committeeen nærmere indkomme med sit Forslag til de nærmere Bestemmelser der ved.«

Mødet den 6. Januar 1809, i hvilket Betænkningen blev fremlagt, overværedes kun af 9 Medlemmer, og det vedtoges, at Sagen »henlægges indtil Mødet er talrigere«. Saa vidt det ses af Protokollen, blev Spørgsmaalet ikke senere taget op af Selskabet trods den næsten enstemmige Tilslutning til Tanken derom.

Den 26. Januar 1810 foretoges Valg af Medlemmer, ved hvilken Lejlighed Forslag om Professor Knud Lyne Rahbek blev henvist fra den historiske til den filosofiske Klasse. Valget af Rahbek foretoges først den 15. December 1820.

Ved en given Foranledning nedsattes i samme Møde, den 26. Januar 1810, en Komité for Ændring af Vedtægterne om Valg af Æresmedlemmer (S. 342). Kun to Møder senere, den 2. Marts 1810, oplæste Komitéen et Lovforslag, der ikke blot gjaldt Æresmedlemmer, men ogsaa, tilsyneladende uden Direktiver fra Selskabet, de ordentlige Medlemmer. Det ses af et Cirkulære, udgaaet fra Grev Chr. Ditl. Fr. Reventlow, der var Medlem af Lovkomitéen, at der, før Forelæggelsen i Selskabet, har været drøftet nogle Enkeltheder blandt Komitéens Medlemmer. Blandt andet synes det, som om det i 1796 saa stærkt drøftede Spørgsmaal om Fratagelse af fraværendes Stemmeret (jvfr. S. 257 ff.) atter har været taget frem. I hvert Fald findes følgende Paa-tegning af E. N. Viborg paa det nævnte Cirkulære: »Ved § 5 om ordentlige Medlemmers Valg savner jeg hvad Comiteen besluttede om Classens Medlemmer, som hverken mødte i Classens Forsamling eller indsendte sin Stemme skriftlig: nemlig at et saadant Medlem skulde tabe sin Stemme-Rettighed, naar det foreslagne Medlem kom paa Valg i Selskabet.« »Beslutningen« blev imidlertid ikke optaget i det af Komitéen stillede Forslag til Selskabet. Der nævnes intet i Protokollen om nogen Drøftelse af Forslaget, kun at Vedtægterne blev oplæst og befalet trykt og uddelt (jvfr. S. 152 f.). De nye Vedtægter indeholdt intet væsentlig nyt, men understregede dog kraftigere end i Vedtægterne 1796—97 Klassens Overvægt ved Valghandlingen, og gav en yderligere

Garanti for, at Forkastelse af et af Klassen foreslaet Medlem ikke fandt Sted. Det skriftlige Forslag, der skulde indsendes til Selskabet og derfra afgives til Klassen, skulde indeholde en Motivering for Optagelsen og en Liste over litterære Arbejder o. l. Den mundtlige Forhandling i Klassen, ikke skriftlige Cirkulærer, var den afgørende Faktor. For at et Forslag skulde nyde Fremme, krævedes nu mindst $\frac{2}{3}$ af Klassens Stemmer for Valget, og da Klassens Stemmer taltes med ved Valget i Selskabet, vilde en Forkastelse dér være vanskelig. Paa Grund af det ret store Apparat ved Valget fastsattes to Valgterminer, December og April.

I Overensstemmelse med de nye Vedtægter foregik Valg af nye indenlandske Medlemmer som Regel normalt i de følgende Aar, og selv om der ikke var fastsat nogen Grænse for Antallet, reguleredes Tilgang efter Afgang saaledes, at Tallet kun langsomt steg til 50 Medlemmer i Slutningen af 1820erne.

Som nævnt under Omtalen af Selskabets Vedtægter (S. 154 f.) stillede samtidig med H. C. Ørsteds Overtagelse af Sekretærposten i 1815 en Række Forslag til Ændringer i Selskabets Administration, hvilket resulterede i Nedsættelsen af en Lovkommission den 5. Januar 1816. Det er sammesteds omtalt, hvorledes denne Kommission ganske glemte sit Hverv, men at H. C. Ørsted til Afløsning af alle ældre Vedtægter udarbejdede et fuldstændigt Lovforslag som imidlertid af ukendt Aarsag blev henlagt (trykt S. 156—164). Blandt Ørsteds Forslag vedrørende de indenlandske Medlemmer skal følgende omtales:

§ 3, den historiske Klasse benævnes »Klassen for Sprog og Historie«. §§ 42—51 omtaler Reglerne for Valg. Ørsteds Forslag faldt i meget sammen med Reglerne fra 1810, men gik i et Par væsentlige Punkter videre end disse. I § 46 hed det saaledes: »Ikkun Tilstedeværende have Stemme. Dette gielder saavel i Selskabet som i Classerne. Ikkun den Foreslaende er herfra undtaget, da han altid betragtes som den der har givet en bejaende Stemme, enten han er tilstæde eller ei, hvorfor han ei heller deeltager i Balloteringen.« Hermed skulde hele Vægten i Klassens Valghandling lægges over i den mundtlige Drøftelse, hvilket Ørsted ogsaa stærkt pointerede i Forslagets § 45: »Man venter at den som har nogen Indvendinger at fremsætte mod et Forslag ikke holder den tilbage, paa det at Grundene for og imod et Valg nøie kunne vorde afveiede før Classen tager en endelig Beslutning. Denne gives ved Ballotering.« I § 49 foreslog Ørsted: »Secretairen underretter Selskabets Medlemmer forud om at der foretages Valg i Mødet, men nævner i den dertil udstædte Omgangsskrivelse ikke den Foreslagne, men vel den Foreslaende.« Dette sidste Punkt var ikke udtrykkelig omtalt i Vedtægterne 1810 og gav senere (1822) Anledning til Tvivl (jvfr. S. 267). Endelig formulerede H. C. Ørsted i § 50 et Forslag, der kom til at danne Basis for den tilsvarende Regel i de senere Vedtægter 1839. Forslaget havde følgende Ordlyd: »De Medlemmer, som have deeltaget i Afstemningen i Classen, deeltage ikke i Balloteringen i Selskabet. Men for at give enhver Classes Stemmer desto mere Vægt regnes de deri givne, saavel bejaende som benægtende Stemmer hver for $1\frac{1}{2}$, dog saaledes at i Summen Brøken bortkastes. Derimod bortfalder den forhen giældende

Regel, at den, som i Classen havde erholdt eenstemmig Bifald ikkun skulde behøve uden simpel Pluralitet ved Sammentællingen af alle Stemmer, for at optages i Selskabet. Den der skal optages i Selskabet maa, naar Summen af de i Selskabet givne og for Classen beregnede Stemmer tages, ikke have mindre end $\frac{2}{3}$ bejaende Stemmer.« Til Spørgsmaalet om Valg ved Pluralitet bemærkede Ørsted i en Note: »Da efter den gamle Lov een eneste Mand ved sit Ja eller Ney kan frembringe en saa stor Forskjel i den Foreslagnes Skiæbne, synes denne Lov ikke at stemme med Billighed.«

At de i 1810 vedtagne Valglove fungerede tilfredsstillende i de følgende Aar, synes at fremgaa deraf, at den i 1816 nedsatte Lovkommission tilsyneladende først savnedes saa sent som i 1822 under H. C. Ørsteds Fraværelse. I Selskabets Møde 20. December 1822 gav den fungerende Sekretær, J. W. Hornemann, en mundtlig Rapport om en Eftersøgning i Protokollerne fra 1813 til 1822 for Belysning af Spørgsmaalet, »om de til Medlemmer af Selskabet proponerede skulle nævnes i Selskabet i det Møde som gaaer forud for Valgmødet eller først i Valgmødet selv.« Eftersøgningen gav intet Resultat, men foranledigede kun en Paamindelse til Lovkommissionen. Selskabet besluttede i det i 1822 foreliggende Tilfælde, »at Navnene paa de proponerede oplæses i Aften; Valget foretages i næste Møde«. Hvorledes man har forholdt sig hermed i den følgende Tid, er ikke ganske klart. I de skriftlige Cirkulærer, ved hvilke samtlige Medlemmer indkaldtes til Valg, blev den proponerede ikke nævnt, kun Proponenten. En Undtagelse i saa Henseende dannede et Cirkulære af 6. Maj 1827, udsendt af den fungerende Sekretær under H. C. Ørsteds Fraværelse, i hvilket baade den foreslaaede og Klassens Stemmetal var nævnt. I Kopien (Kopibogen) af et andet Cirkulære af 10. December 1827 (efter Ørsteds Hjemkomst) er alle de foreslaaede Medlemmers Navne medtaget, men atter udstreget. Af Forhandlingsprotokollerne synes det, som om Navnene er nævnt mundtligt i Mødet før selve Valgmødet. I et Møde den 1. December 1826 forud for det følgende Valgmøde har Ørsted udtrykkelig bemærket ud for de anførte Navne: »Navnene oplæstes ei i Selskabsmødet.«

I Aarene 1829, 1830 og 1832 fandt en meget stærk dødelig Afgang af indenlandske Medlemmer Sted, hvorved Medlemstallet fra 1829—32 faldt med 14 Medlemmer til under 40, et Antal som paa Grund af de relativt faa Nyvalg bevaredes indtil 1840, da en jævn Stigning atter begyndte. At denne betydelige Nedgang i Medlemstallet kan have været medvirkende til H. C. Ørsteds tiltagende Utilfredshed med de gældende Vedtægter, er vel muligt, men ikke direkte paaviseligt. I et Møde den 6. Januar 1837 forelæste H. C. Ørsted Forslag til nogle Vedtægtsændringer, som derefter cirkulerede blandt Medlemmerne, aabenbart med en Afskrift til hver Klasse. Den første Del af Forslaget omhandlede Prisopgaver og deres Besvarelse, men derefter fulgte nogle Forslag om Medlemsvalg, blandt hvilke man genfinder noget fra hans tidligere, omfattende Forslag fra o. 1820:

»Adskillige af de Vedtægter man har dannet, for at sikre Hemmeligheden, saalænge et Forslag til Optagelse af et Medlem endnu ikke har faaet Classens Bifald, medføre mere Skade end Gavn. Man tør vel antage, at der er sørget til-

strækkeligt for Hemmelighed naar der vedtages, at man ikke maa fortælle noget udenfor Selskabet om Forslag til Optagelse. Saaledes som Tingen nu staaer, kan Classen let overraskes. Jeg troer derfor at Forslag til Medlemmers Optagelse bør circulere i Classen, hvorimod der balloteres derover i en Classeforsamling. Skriftlige Stemmer kunne ved en saadan Leilighed vel ikke antages, med mindre Nogen vilde indsende en motiveret benegtende Stemme, naturligviis med sin Underskrift. Skriftlige *Jaer* kunne altfor let afpines En eller Anden. De nuværende Vedtægter befinde sig i den tilsyneladende Modsigelse, at Forslaget ei maa aabnes førend i Classeforsamlingen, og dog maae skriftlige Stemmer indsendes. Modsigelsen hæves kun, naar man forudsætter at Proponenten meddeler Navnet i Forveien, hvilket han i tvivlsomme Tilfælde neppe gjør uden til Venner, som han tør vente ville stemme for Forslaget.

Ifølge de nugældende Vedtægter har den, som er eenstemmigt antaget i Classen kun simpel Pluralitet nødvendig i Selskabet. Det skeer ofte, at Classemøderne ere meget svagt besøgte, undertiden har der kun været to eller tre tilstede. Eenstemmighed iblandt saa Faa har kun lidt at betyde. Paa den anden Side faaer een Stemme her undertiden for meget at betyde. Man har havt Exempler paa Folk, som næsten gav Enhver Nei, som de ikke selv havde foreslaaet. Jeg troer, at dette alt kunde forbedres, naar man fastsatte, at Stemmerne, saavel de bekræftende som de benegtende skulde regnes dobbelt, saa at f. Ex. 7 Ja og 1 Nei i Classen skulde have samme Virkning som 14 Ja og 2 Nei i Selskabsmødet. Enhver som interesserte sig for eller mod et Valg vilde da stræbe at komme til Classemødet. Ved denne nye Bestemmelse vilde vel hver Classe tabe noget af sin Indflydelse, dog vilde den beholde nok tilbage; og hvad Classens Medlemmer tabte som saadanne, vilde de vinde som Medlemmer af hele Selskabet.

Jeg troer at det vilde være meget nyttigt at fastsætte et bestemt Tal for de udenlandske Medlemmer. Der gaves en Tid, hvor adskillige af vore ordentlige Medlemmer havde den Vane at foreslaae deres Venner og Correspondenter, selv naar disse havde en ringe Betydning i den lærde Verden. Jeg tilstaaer at denne Misbrug ikke finder Sted nu; men den kunde indtræde igjen. Naar man fastsatte et bestemt Antal, kunde mange agtede fremmede Lærde bringes i Forslag til hver ledig Plads, og den meest udmærkede, eller den Selskabets videnskabelige Øiemeder vigtigste vælges. Classen maatte da hvergang give Selskabet en formelig Betænkning over de Mænd, som fortrinligt kunde komme i Betragtning. Ikke alle de, som havde været nævnte i Classen, behøvede at anføres i Betænkningen, men kun de, som Classen holder for de vigtigste.

Da vore indenlandske Videnskabsmænds Antal ikke er meget stort, troer jeg at man helst maa vedblive, som hidindtil at vælge Enhver, som man troer kan gjøre Selskabet Ære og Nytte.«

H. C. Ørsteds Forslag blev, som omtalt under Vedtægterne (S. 165), i det væsentlige antaget i et Møde den 3. Februar 1837 og derpaa sendt til Redaktion. Denne, som

foretoges af en Kommission, trak noget i Langdrag, og Behandlingen i Selskabet kunde først paabegyndes den 28. December 1838. Et af de Spørgsmaal, som tiltrak sig størst Opmærksomhed, var Begrænsning af Medlemstallet. Medens der blev Enighed om at begrænse Antallet af udenlandske Medlemmer, var der nogen Usikkerhed med Hensyn til de indenlandske. Det Synspunkt, der laa til Grund for en Begrænsning, var, at naar Antallet ikke var for stort, vilde der knyttes en desto større Ære til Medlemsoptagelsen, og selv om en foreslaaet maatte vente paa Valg, til Plads blev ledig, vilde han derved sætte større Pris paa Udmærkelsen, naar den fandt Sted. — I en Udtalelse af E. C. Werlauff bemærkes følgende: »Erfaring har, til alle Tider, vist, at der stedse gaves i Selskabet enkelte [indenlandske] Medlemmer, hvis Embedsforretninger, borgerlige Stilling, Ulyst til at skrive m. m. ei tillod dem nogen umiddelbar Andeel i Selskabets lærde Virksomhed. Naar Hensyn hertil toges ved Valget af Medlemmer, vilde, uden Tvivl, Selskabets Formaal kunne opnaaes ved et ringere og bestemt Antal. Det forstaaer sig af sig selv, at Undtagelse herfra maatte kunne gøres, naar et eller andet videnskabeligt Foretagende af Selskabet kunne fremmes ved Optagelse af et nyt, med særegne Kundskaber udrustet Medlem.« — I en Kladdeskrivelse gjorde H. C. Ørsted følgende Bemærkninger om dette Emne: »At sætte et bestemt Tal for de indenlandske Medlemmer synes betænkeligt. Selskabets største Ære er at berige Videnskaberne med vigtige Arbeider. Da vort Folk er lidet, bør vi stræbe at inddrage alle udmærkede Dygtigheder i vor Kreds, saa snart det nogenlunde kan være passende. Sætter vi et Tal, vil dette lettigen til een Tid være for stort, og forføre os til at vælge Mænd, som ikke have al den ønskelige Dygtighed; til en anden Tid forlidet, og udsætte os for den Skam, at der ere mange dygtigere Mænd uden for vort Samfund end et anseeligt Antal af dem vi have hos os. — Man kan vel sige at man ikke behøver at udfylde det satte Maximums-Tal, uden naar dertil er Anledning; men jeg troer ikke at dette vil holde sig i Praxis. Man faaer da let ved Valg en stor Deel Mænd af middelmaadig Dygtighed, om ogsaa ellers agtværdige. Da nu desuden mange Ældre ikke fortsætte deres videnskabelige Udvikling, vil Selskabet komme til at søge sin Ære i noget andet end sine Medlemmers videnskabelige Dygtighed.«

I Mødet 1. Februar 1839 sluttedes Behandlingen af de nye Vedtægter, hvorefter de tryktes (S. 166—171). De vigtigste Ændringer vedrørende Valget af indenlandske Medlemmer var følgende: Der fordreder ikke mere $\frac{2}{3}$ Majoritet i Klassen for Oversendelsen af et Forslag til Selskabet; de i Klassen voterende afgav ikke Stemmer ved Valget i Selskabet, men de i Klassen givne bejaende og benægtende Stemmer blev med dobbelt Værdi sammentalt med de øvrige i Selskabets Møde afgivne Stemmer. Ved en Ændring af Udtrykket i Vedtægterne 1810 § 8: »Classen stemmer ikke ved denne Ballotering« til det tilsvarende Udtryk i Vedtægterne 1839 § 7: »De Medlemmer, som have voteret i Klassen, afgive ingen Stemme i Selskabets Møde«, blev det muligt for Medlemmer, der ikke, hverken mundtligt eller skriftligt, havde stemt i Klassen, at deltage i Balloteringen i Selskabet, et Spørgsmaal der i 1796 havde været stærkt diskuteret, S. 257 ff. I de nye Vedtægter udelodes den tidligere Bestem-

melse om, at et af Klassen enstemmig indstillet Medlem kun behøver Pluralitet i Selskabet for at opnaa Optagelse. Denne Udeladelse var ganske i Overensstemmelse med H. C. Ørsteds tidligere Lovforslag, ligesom ogsaa Bestemmelsen i § 6 om, at skriftlige Stemmer i Klassemødet var uden Gyldighed, »med mindre Nogen under sit Navn maatte ville indsende en motiveret Indsigelse mod Forslaget«. Endelig blev den i en lang Aarrække fastholdte Betingelse om Indsendelse af en Afhandling før Voteringen ophævet. I Vedtægterne 1839 blev intet nævnt om Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer. Den ved tidligere Lejligheder stærkt understregede Tavshedspligt, især ved Medlemsvalg, blev, uvist af hvilken Grund, ikke optaget i de nye Vedtægter. Derimod vedtoges det den 20. December 1839 efter H. C. Ørsteds Forslag, »at de Candidater til Pladser, som ikke optages, heller ei offentlig nævnes.«

Spørgsmaalet om Bekendtgørelse af foreslaede Medlemmers Navne før Valgmødet i Selskabet blev ikke berørt i Vedtægterne, og allerede i Mødet 3. December 1841 blev Sagen taget op igen. »I Anledning af den Tvivl, der havde været i Selskabet, om hvorvidt Navnene paa de til Medlemmer foreslagne Mænd, som skulle komme paa Valg, skulde bekiendgiøres forud, foregik en Forhandling, og man satte det Forslag til Afstemning, at Classernes Forslag til Medlemmer skulde circulere.« Dette Forslag blev vel vedtaget, men det ses ikke at være anvendt. Derimod synes den mundtlige Meddelelse af de foreslaaedes Navne før Valgmødet at være blevet praktiseret i en lang Aarrække. Dette fremgaar bl. a. af en Bemærkning i Protokollen for Mødet 2. December 1864: »Secretairen [J. G. Forchhammer] bemærker i Anledning af en i Klassen yttret Tvivl om den idag brugte Methode var overensstemmende med Lovens Ord i § 7 »Selskabet underrettes ved Circulaire om at saadan Afstemning vil finde Sted« at den Methode som i det mindste siden Begyndelsen af denne Protokol (1857) har været brugt er: Formanden sender Forslaget til Klassens Medlemmer, derpaa finder mundtlig Valg Sted i Klasserne. Formanden indberetter Udfaldet af Klassevalget og Secretairen forelægger det for Selskabet i dets næste Møde, og der sættes paa Indbydelses Sedlerne til det nærmest følgende Møde at et Valg paa indenlandske Medlemmer vil finde Sted; *uden at Navnene anføres*.« Denne Fremgangsmaade erkendtes for overensstemmende med Loven, og blev senere optaget i Vedtægterne 1869 § 7 Anm.

Efter at Medlemstallet i 1830erne var gaaet ned under 40, indtraadte fra 1840 en Stigning til op imod 50 Medlemmer. Paa Grund af en stærk Dødelighed og ringe Tilvækst i Begyndelsen af 1850erne faldt Antallet atter til mellem 40 og 45, hvor det holdt sig ret konstant i de følgende c. 25 Aar til 1875.

Faa Aar efter de nye Vedtægters Ikrafttræden indtraf et af de for indenlandske Medlemmers Vedkommende nu kun faa Tilfælde, hvor Optagelse i Selskabet ikke fandt Sted, skønt der var opnaaet Valg i Klassen. Det drejede sig om Professor N. L. A. Høyen, der med 6 Ja og 4 Nej var indstillet af Klassen, men i Selskabet den 11. December 1846 kun opnaaede et samlet Stemmetal af 24 Ja og 13 Nej, kun lidt under $\frac{2}{3}$ Majoritet for Valget.

Den Frygt, som under Behandlingen af Selskabets Nyordning omkring 1770 kom

til Orde fra et Medlems Side, at Inddelingen i Klasser vilde medføre »Sønderrivelse« for Selskabet, skulde ikke vise sig ubegrundet. Idet Medlemsantallet for de udenlandske Medlemmers Vedkommende var blevet begrænset indenfor de fire Klasser, viste det sig efterhaanden, at Tilgangen ifølge Sagens Natur var større til et Fag end til et andet, saaledes at een Klasse havde alle Pladser besat, medens en anden havde flere ledige. Desuden var det vanskeligt at opretholde Adskillelsen af de nærbeslægtede Fag. I et Møde den 11. April 1856 foreslog Sekretæren, J. G. Forchhammer, efter Overenskomst med den matematiske Klasse, at 4 af denne Klasses 16 Pladser for udenlandske Medlemmer skulde gaa over paa den fysiske Klasse, saaledes at denne Klasse for Fremtiden fik 36 og den matematiske Klasse 12 Pladser at besætte. Efter Selskabets Beslutning blev Behandlingen af dette Forslag imidlertid udsat, indtil Sekretæren forelagde et Forslag om Sammensmeltning af den fysiske og matematiske, samt af den historiske og filosofiske Klasse. Et saadant Forslag forelagdes den 13. Juni 1856, og en Komité, bestaaende af et Medlem fra hver af de 4 Klasser (Chr. Jürgensen, J. N. Madvig, F. C. Sibbern og Japet. Steenstrup) samt Sekretæren, nedsattes til Forhandling herom. Sekretærens Forslag havde følgende Ordlyd:

»Det Kongelige Videnskabernes Selskab har i Anledning af nogle i dets Møde fremkomne Ytringer paalagt mig at forelægge et bestemt Forslag angaaende Sammensmeltning af Selskabets 4 Classer til een fysisk-mathematisk og een historisk-philosophisk.

Jeg skal da først imødegaa en Feiltagelse, som jeg flere Gange har hørt yttre, nemlig den, at denne Classeinddeling skriver sig fra Selskabets første Organisation, hvilket ikke er Tilfældet. Det var først i 1792 at Selskabet delte sig i 3 Classer, den historiske, den fysiske og den matematiske. Først i Vedtægterne for 1796 findes Inddelingen i de 4 nu bestaaende Classer.

Allerede i de første Tider findes den Bemærkning at den matematiske og den filosofiske Classe kun tælle faa Medlemmer og dette Forhold har vedligeholdt sig indtil den allersidste Tid. Ogsaa i andre Lande synes et lignende Forhold at existere og den matematiske og filosofiske Classe har for nærværende Tid ikke benyttet alle de, ved Fastsættelse af Antallet af de udenlandske Medlemmer, dem tildelte Pladser. I et Selskab, hvor ifølge Forholdene, der neppe væsentligen ville forandre sig i Fremtiden, de samtlige Medlemmers Antal ikke kan være stort, synes en Deling i 4 Classer nødvendigviis at maatte frembringe en altfor stor Adsplittelse, og for Medlemmerne af de mindre Classer maa denne Isolering ikke være behagelig. Hvad navnlig den matematiske Classes Forhold til den fysiske vedkommer, da slutter Mathematiken sig saa nøie til Physik og Astronomie, at en Adskillelse neppe er naturlig og i alle Tilfælde er Forskjellen imellem disse Grene af Videnskaben mindre stor, end den, der finder Sted imellem de naturhistoriske Disipliner og de fysisk-chemiske.

Noget lignende, skjøndt maaskee mindre tydeligt, gjelder formeentlig ogsaa om Forholdet imellem den filosofiske og flere Disipliner af den historiske Classe.

Selskabet synes ogsaa at have erkjendt den her udtalte Anskuelse, idet det har deelt sine Skrifter i en fysisk-mathematisk og en historisk-philosophisk Afdeling.

Mit ærbødige Forslag er derfor, at Selskabet vil udnævne en Comitee til at tage under Overveielse, om ikke en Sammensmeltning af den physiske med den matematiske Classe, og af den historiske med den philosophiske Classe vilde være gavnlige.«

Til dette Forslag knyttede Chr. Molbech følgende Bemærkninger i en Skrivelse af 12. Juni 1856:

»... Imod en saadan Forbindelse kunde adskillige ikke uvæsentlige Indvendinger fremstilles, særdeles imod Foreningen af Classerne for *Philosophie* og *Historie*, da det vel kan siges, hvad den theoretisk-speculative Philosophie angaaer, at denne ligger saa at sige ganske udenfor de Historiske Videnskabers Omraade, saaledes at det, blandt andet med Hensyn til Optagelsen af Medlemmer i disse Classer, mangengang vil være en meget vanskelig og mislig Sag, i en saaledes sammenstøbt Forening ved Stemmegivning at afgive en grundet eller rigtig motiveret Mening om et foreslaet Medlems Optagelse, naar vi enten tænke os at Bedømmelsen af en speculativ Philosophs Adkomst til denne Hæder skal tilfalde Historikere eller omvendt en maaskee af Videnskaben høit fortient og grundlærd Historieforskers Fortienester skal bedømmes af Philosopher. Ved en Sammensmeltning, som den paatænkte, vil desuden ogsaa den ved Selskabets seneste Vedtægter indførte Valgmaade i Classerne, eller sammes Indretning med den dobbelte Gyldighed af vedkommende Classes Stemmer imod de øvrige Medlemmers, blive endnu mere afgjørende i Henseende til Classevalgene; saaledes at det, efter bemeldte Valgmaade, saa at sige ene herskende og giældende Princip: *Classerne vælger, Selskabet bekræfter*, vil ved hines Sammensmeltning til to vinde endnu mere Styrke.«

Efter at have foreslaet Spørgsmaalet henvist til en Lovkomité sluttede Molbech saaledes:

»Jeg giver mig saaledes den Ære, foreløbigt at anmelde, at jeg i Anledning af det omhandlede Forslag, og for det Tilfælde at samme skulde vinde Bifald i vedkommende Lov-Comitee og i Selskabet, vil tillade mig at indbringe et dobbelt og motiveret Andragende:

1, at det samtidige maatte komme i Overveielse, med bemeldte Sammensmeltning af Selskabets 4 Classer til 2, at forbinde en forandret Valgmaade, hvorved den Classernes enkelte Stemmer tillagte *dobbelt* Gyldighed eller Talværdi bortfaldt, og Valgene igien bleve tilbagegivne Selskabet i dets Heelhed.

2, at der ogsaa for Selskabets *indenlandske* Medlemmer, som for de udenlandske, maatte bestemmes et fast Medlems-Antal, og det saaledes, at Antallet blev særskilt bestemt for de tvende Hovedclassers Afdelinger, nemlig for den ene

Classes historiske og philosophiske, og for den andens mathematiske og physiske Afdeling.«

Dette sidste Punkt optog Molbech atter i et Forslag til Selskabet af 16. Januar 1857. Forslaget, der den 23. Januar henvistes til den nedsatte Lovkomité, havde følgende Ordlyd:

». . . Det er bekiendt, at i de videnskabelige Foreninger, i og udenfor Europa, til hvis Classe vort Selskab maa henregnes, finder en forskiellig statutarisk Vedtægt Sted, med Hensyn til *Medlemmernes Antal* overhovedet, eller i slige Foreningers enkelte Afdelinger. I nogle er Antallet uindskrænket; i andre derimod ved en Lovforskrift fastsat formedelst Bestemmelsen af det Tal, som i den enkelte Afdeling, eller i det hele Selskab, ikke maa overskrides; saaledes at nye Medlemmer i Selskabet ikkun vælges, naar een eller flere Pladser ved Dødsfald blive ledige. Den sidstnævnte Indretning har det klare og afgjorte Fortrin, at den kan opfylde ethvert fornuftigt, til Videnskabernes Gavn sigtende Øiemed, som for nye Medlemmers Valg kan tænkes; imedens den tillige har Fordele, som den førstnævnte Organisation med et *ubestemt* Medlemsantal fattes.

Det vil hverken undgaae den, som holder sig til Betragtning og Eftertanke over almindelige Forhold i den menneskelige Verden, eller den, som vil støtte sig til historisk Undersøgelse og Erfaringskundskab om denne særskilte Deel af den litteraire Culturs Forhold, at lærde og videnskabelige Samfund, jo *mere* talrige de ere, desto *mindre* kunne undgaae den saa at sige *nødvendige* Skiebne, at ikke alle de Individier, som ved Valg indlemmes i et saadant Samfund, staae paa et lige høit Trin i videnskabelige Fortienester, aandelige Evner, Talent til disses Anvendelse, Iver og Arbeidskraft til at virke for Samfundets fælles Maal og Øiemed. At et saadant Vilkaar heller ikke i noget Samfund er opnaaeligt, er ligesaa unegteligt, som det ligger i ethvert, formedelst *Valg* dannet, og ved forefaldende Afgang af Medlemmer igien forøget Samfunds Statur og Idee: at ethvert saaledes optaget Medlem maa have *fuld Adkomst*, eller, ved sine til Selskabets Øiemed svarende Egenskaber og Fortienester, være tilstrækkelig berettiget til at indtræde i Samfundskredsen. Det er den overalt gieldende Overbeviisning herom, der har medført, at man ogsaa ved lærde og videnskabelige Selskabers Statuter og Vedtægter har taget Hensyn til visse Bestemmelser for Medlemmers Valg, for ved samme at virke, dels til at kunne sikkre Samfundet den fornødne og ønskelige Tilvæxt af fortiente og vel begavede Medlemmer; dels for ikke at gjøre Adgangen til at indvælges i Selskabet alt for let, og derved ophæve den fornuftigtige Begrændsning af Medlemsantallet. En saadan Begrændsning staaer tillige i uadskillelig Forbindelse med det naturlige Forhold, der finder Sted ved den Classe af sluttede, ved Valg af nye Medlemmer udfyldte og vedligeholdte Samfund, som vi her have for Øie: nemlig, at Indtrædelsen i et saadant Selskab ikke ansees for en ligegyldig og tilfældig Omstændighed; men at den tillige betragtes som en i den videnskabelige Verden hæderlig og hædrende Erkiendelse af Vedkommendes person-

lige Værd, Fortienester og Dygtighed i et eller andet Videnskabsfag, svarende til Selskabets Formaal og Virksomhed. Det kan, under saadanne Forhold, ingenlunde være ligegyldigt, om den Priis, der sættes paa et saadant offentligt, baade i og udenfor Fædrelandet giældende Vidnesbyrd om Agtelse og Fortieneste i Videnskabernes Rige, aftager og forringes ved at gjøre Adgangen til samme saa at sige skrankeløs, eller alt for let paa Grund af Valgmaaden, og af et ubegrændset Medlemsantal.

Naar vi fra dette Synspunkt betragte vort Selskabs Forfatning, da vil det ikke undgaae en skarpere Iagttagelse, at det i en nyere Tid indførte og vedtagne Valg-system har gjort Optagelsen i Selskabet saa at sige til et udelukkende *Classevalg*. Hvad der endog maaskee kan siges til Forsvar for en saadan Valgmaade, saa vil Afgjørelsen af Valget ved den paafølgende Stemmegivning i et Selskabsmøde, altid kun blive illusorisk; ligesom den lider af en indvortes Modsigelse, for saa vidt som man vil betragte Selskabet som et Heelt, eller en Forening af Ligemænd i et udeelt videnskabeligt Samfund. Imidlertid vil denne Omstændighed paa en Maade blive af mindre Betydning, saafremt den foreslaaede Forandring af Selskabets statutariske Inddeling i 4 Classer bliver vedtaget som Lov. Selskabet vil derved paa en Maade adskilles i *to Hovedafdelinger*, der uden Tvivl, ligesom Tilfældet er i *Paris* og *Berlin*, med Tiden vel ogsaa i *Wien*, hvor det for faa Aar siden stiftede Videnskabers Academie, allerede har udfoldet en overordentlig Virkekraft, mere og mere ville constituere sig i et Slags *organisk Dobbelthed* for hvilken det maaskee ikke vilde være upassende, (saaledes som f. Ex. i *Paris* og *Berlin*) at enhver Hovedafdeling havde sin egen Secretair. Men naar endog hiin Forandring i Selskabets Organisation (som i det mindste ved Sammensmeltningen af den *historiske* og *philosophiske* Classe kan fremkalde besynderlige Misforhold) skal indtræde, vil det derfor ikke blive mindre tienligt og ønskeligt for det hele Selskabs offentlige Betydning og Anseelse, saa vel som for de sammensmeltede Classers Fremtarv, at der, ligesom dette for endeel Aar siden fandtes fornødent og rigtigt, med Hensyn til *udenlandske* Medlemmer, ogsaa vedtages et lovbestemt Antal af *indenlandske* Medlemmer i Selskabet; og det saaledes, at der bestemtes et fast Medlemsantal, ikke allene for enhver af de to sammensmeltede Hoved-Sectioner men at disse, med Hensyn til Medlemsantallet kom til at udgjøre to Underafdelinger, med et bestemt Antal for den *historiske* og den *philosophiske*, ligesom for den *physiske* og den *mathematiske* Afdeling i hver af Selskabets fremtidige Hovedsectioner. Hvorledes man, hvis en saadan Bestemmelse af faste Medlemsantal i hver Afdeling blev vedtaget, vilde indrette Valgmaaden i Henseende til Stemmegyldigheden i Hovedsectionerne, og om man, som hidtil, vilde bringe Valgene til endelig Afgjørelse for *hele Selskabet*, eller maaskee snarere lade dem skee og afgjøres i enhver Section, naar en Plads af samme var ledig: derom vil jeg her ikke tillade mig at indbringe noget bestemt Forslag; men ikkun tilfoie, at jeg vil være tilbøielig til at ansee den sidstnævnte Valgmaade i Realiteten for bedre eller mere fornuftig, end den nærværende, som dog egentlig kun har et *Skin* af almindeligt Valg.

Med Hensyn til det, der undertiden er blevet anført som Grund imod et fastsat indenlandsk Medlemsantal i Classerne, at man nemlig derved til sine Tider kunde komme til at udelukke fortiente og for Selskabet gavnlige Videnskabsmænd fra Optagelse ved Valg: da anseer jeg en saadan Mening for ugrundet. Ved at igienemgaae Selskabets Medlemsantal, udsondret efter Classer og Videnskabsfag, for en vis Række f. Ex. af de sidste 10 eller 20 Aar, lader det sig meget vel og tilstrækkeligt efter Middeltal angive, hvor stort det Antal af Candidater til Optagelse i Selskabet omtrent vil være, som man i vort Fædreland kan antage eller gjøre Regning paa. Naar et saadant Antal bestemmes, og det ikke for knapt, da vil man aldrig kunne komme i det omtalte Tilfælde. Man vil derimod ved et fast Medlemsantal i det mindste undgaae den aldeles uindskrænkede Udvidelse af Medlemsantallet, hvorved ethvert videnskabeligt Samfund af den her omhandlede Art lettelig vil komme til at tabe baade i selvstændig indvortes Betydning og i udvortes Vægt og Auctoritet; ligesom det kan staae Fare for, med Tiden at komme til, paa sin Viis, at dele Skiebne med Ridderordener i Europa, hvilke i vore Dage i de fleste Lande bedst svare til deres nuværende franske Benævnelse, eller ere blevne til *Decorationer*.«

De tre her omtalte vigtige Forslag: Sammensmeltning af Klasserne, Bortfald af Klassernes Dobbeltstemmer ved Valg og Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer fik i en Aarrække Lov til at hvile hos den nedsatte Lovkommission. Aarsagen hertil udtryktes i en Skrivelse af 10. Februar 1864 fra Sekretæren, J. G. Forchhammer, til de resterende af Kommissionens Medlemmer saaledes: »Siden den Tid [Juni 1856] har Sagen hvilet, af ingen anden Grund, end fordi der ikke indtraf noget som forlangte en snarlig Afgjørelse af Hovedspørgsmaalet, Foreningen, og der forresten altid var en Mængde Forretninger som skulde besørges.« Nu blev der imidlertid en Anledning til at tage Sagen op til Overvejelse og Beslutning. Paa dette Tidspunkt (1864) bestod den filosofiske Klasse kun af to Medlemmer, H. L. Martensen og F. C. Sibbern, hvoraf sidstnævnte var næsten 80 Aar og derfor havde bedt sig fritaget for al Andel i Selskabets Arbejder. Klassen var derfor ikke i Stand til at varetage de den paalagte Hverv, hvorfor de to Medlemmer stillede Forslag om, at man nu skulde skride til det længe paatænkte at slaa den filosofiske Klasse sammen med den historiske. Til Medlem af Lovkommissionen i Stedet for afd. Chr. Jürgensen valgtes Ad. Steen. Endelig i Mødet 15. Juni 1866 meddelte Kommissionen, at Forslag vilde blive stillet ved den følgende Mødesæsons Begyndelse.

Til Mødet den 2. November 1866 forelaa Kommissionens Forslag trykt. I Forslaget var ingen af de af Molbech udtalte Ønsker opfyldt. De fire Klasser skulde forenes to og to til den »historisk-philosophiske« og den »naturvidenskabelig-matematiske« Klasse, i Overensstemmelse med de to Afdelinger af Skrifterne. Herefter skulde de nuværende indenlandske og udenlandske Medlemmer af den historiske og filosofiske Klasse indtræde i den nye historisk-filosofiske Klasse, og de af den matematiske og den fysiske Klasse i den nye naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Antallet af de inden-

landske Medlemmer skulde forblive ubundet, og Antallet af udenlandske i begge Klasser fastsættes til det Antal, der ifølge Vedtægternes § 8 hjemledes de fire før adskilte Klasser. Det af Kommissionen stillede Forslag vedtoges i Hovedsagen enstemmigt tilligemed nogle faa andre Ændringsforslag, der var afhængige af Hovedforslaget. De vedtagne Ændringer indførtes i den nye Udgave af Vedtægterne 1869, hvor i øvrigt ikke andre Forandringer vedrørende Valg af indenlandske Medlemmer foretoges, saaledes intet om Begrænsning af Antallet eller om Bortfald af Klassernes Dobbeltstemmer. Derimod optoges som før nævnt (S. 270) en Note til § 7 om den den 2. December 1864 tagne Beslutning vedrørende mundtlig Meddelelse af Navne paa foreslaaede Medlemmer.

Ved Sammensmeltningen i 1866 af de hidtidige fire Klasser blev det nødvendigt at indkalde de to nye Klasser til Valg af Formænd. F. C. Sibbern, der siden 1839 havde været Formand for den filosofiske Klasse, frabad sig at have noget med det nye Valg at gøre: »Allerede for flere Aar siden har jeg i en Skrivelse tilkjændegivet, at jeg aldeles maatte ønske mig befriet for alt Selskabet Vedkommende, forsaavidt det krævede nogensomhelst Tidsanvendelse, ja at jeg, om det for at jeg kunde opnaa dette Ønskes Opfyldelse, skulde behøves, vilde træde ud af Selskabet, saa høiligen jeg end paaskjønnede, at det i mange Aar havde været et sandt Gode for mig, at deeltage i Selskabets Sammenkomster.« J. N. Madvig, der fra December 1865 havde ledet den historiske Klasse, indkaldte derfor begge Klasser til Møde den 16. November 1866, i hvilket han selv valgtes til Formand for den samlede historisk-filosofiske Klasse.

Det tilsvarende Valg af Formand for den naturvidenskabelig-matematiske Klasse fandt ligeledes Sted i et samlet Klassemøde den 16. November 1866. Forholdene var her af en lidt særlig Karakter, idet Japetus Steenstrup paa dette Tidspunkt var baade Sekretær i Selskabet og fung. Formand for den fysiske Klasse. Til Sekretær valgtes han den 12. Januar 1866, i hvilken Anledning han ønskede at nedlægge det af ham siden 1862 beklædte Hverv som Klasseformand. Klassen valgte da den 26. Januar 1866 H. C. B. Bendz til Formand. Han undskyldte sig imidlertid med sin travle Virksomhed, samt med at hans Bopæl (Gl. Kongevej 142) laa i saa lang Afstand fra Byen, og befrygtede derfor en langsommere Forretningsgang, end Selskabets Tarv maatte fordre. I et nyt Klassemøde den 9. Februar 1866 valgtes J. C. Hoffmann, men ogsaa han maatte undslaa sig »af vægtige Grunde«. Derefter fungerede Japetus Steenstrup videre som Formand og indkaldte sammen med den o. 1860 valgte Formand for den matematiske Klasse C. C. G. Andræ til Møde for Valg af Formand for den samlede matematisk-fysiske Klasse. Hertil valgtes den 16. November 1866 H. L. d'Arrest. Meddelelse om Valg af de to Klasseformænd blev samme Aften givet Selskabet.

Et Spørgsmaal af vidtrækkende principiel Betydning for Optagelsen af Medlemmer i Selskabet fremsattes 1876 af C. Paludan-Müller. I et af den historisk-filosofiske Klasse afholdt Valgmøde var det Synspunkt blevet fremsat, at Vedtægternes § 1, der angav det Formaals, som Selskabet vilde fremme ved sin Virksomhed, skulde begrænse Retten til at foreslaa nye Medlemmer, saaledes »at intet Medlem kunde proponeres for og fra den historisk-philosophiske Klasse, med mindre hans videnskabelige Virk-

somhed henførtes til Historie eller Philosophi, saa at en Theolog, Jurist, Statsøkonom, Sprogmand ikke kunde foreslaaes som Theolog, Jurist o. s. fr. I saa Fald maatte Selskabet formentlig enten opgive sin Karakter af et almindeligt Videnskabsselskab, eller det maatte i Praxis tilstede en saa vid Fortolkning af § 1, at den blev lig med en Omgaaelse af Lovens Ord«. Det af Paludan-Müller hævdede Synspunkt, at Vedtægternes § 1 kun handlede om Maalet for Selskabets egen Virksomhed og ikke berørte nogen Indskrænkning i Retten til at stille Forslag om nye Medlemmer, støttede han ikke blot paa de gældende Vedtægters Ordlyd, men ogsaa paa Vedtægternes Historie.

»Der er i det Kl: Reskript af 5. Oktober 1774 nævnt »alle Slags« Videnskaber som Gjenstand for Medlemmernes »nyttige, lærde og curiøse Memoirer«, og desuagtet i § 6 berørt Inddelingen i den historiske, den matematiske og den fysiske Klasse, saa at heller ikke Reskriptet har seet nogen Modsigelse heri. Reskriptets 3 Klasser er i Selskabets Vedtægter af 1796 § 1 forøget med en 4de, en for den spekulative Philosophi. Optagelsen af nye Medlemmer knyttedes da til Betingelsen af *lærde Arbejder*, »som kunde henføres til de Videnskaber, der høre til Selskabets Formaal«, foruden til andre Betingelser, navnlig (§ 3) Forpligtelsen til »inden et Aars Udgang at give til Selskabet en Afhandling, som kan indrykkes i dets Skrifter«. — Tillægsbestemmelserne af 2. Marts 1810 § 2 foreskrive om Optagelsen, at i Forslaget skal anføres »den Proponeredes literariske Arbejder og videnskabelige Fortjenester og andre Grunde, hvorfor man ønsker, at han maatte blive Selskabets Medlem«. — Men i Vedtægterne af 1839 § 2 hedder det alene: »Selskabet optager som Medlemmer saadanne Mænd, hvis Kundskaber og videnskabelige Aand give grundet Forventning om, at de ville virke for Selskabets Øiemed.« Og i § 5: i Forslaget »maa anføres den Proponeredes literære Arbejder eller andre Fortjenester af Videnskaberne«. — Selskabet havde altsaa ladet flere indskrænkende Betingelser for Optagelsen falde: Fordringen om lærde Arbejder, som kunne henføres til de Videnskaber, der høre til Selskabets Formaal, Fordringen om en Afhandling til Skrifterne inden et Aar efter Optagelsen, og Fordringen til Proponenten om at motivere sit Forslag paa tredobbelt Maade, idet der nu endog gives ham *Valg* imellem to Motiver. — Disse Ændringer ere uforandret optagne i Vedtægterne af 1869. De lette meget betydeligt Optagelsen af indenlandske Medlemmer, der efter de nu gjældende Reglers Ordlyd og Mening (thi denne ligger klart nok i *Ændringen*) ikke længer behøve at være egentlige Lærde, ikke engang Forfattere, og om hvem det, hvis de ere dette, er nok i Propositionen at anføre deres litteraire Arbejder. Dersom disse Regler nu skulle fortolkes saaledes, at en Jurist, en Theolog, en Linguist, en Statsmand ikke skal kunne proponeres, med mindre han maskeres som Historiker¹, Philosoph, Matematiker eller Physiker, saa vilde dette være ensbetydende med en Reaktion, der greb tilbage over de liberale Vedtægter af 1869 og 1839 for at gjenoprette Skrankerne fra 1796.«

¹ Vedr. Jurister kan hermed sammenlignes en Udtalelse af E. C. Werlauff i 1838 (S. 308).

C. Paludan-Müller foreslog til Slut Selskabet at give en autentisk Fortolkning af § 1, hvorved det kunde afgøres, om den alene angik *Selskabets* egen Virksomhed eller tillige begrænsede den Forslagsret, som § 5 gav ethvert indenlandsk Medlem. Som Svar herpaa vedtog Selskabet den 28. April 1876 følgende Udtalelse:

»Ligesom Selskabets Formaal i dets Vedtægter er betegnet ved Angivelsen af visse Klasser af Videnskaber, saaledes maa de videnskabelige Kvalifikationer, der give Adgang til Selskabet søges i Retningen af disse Videnskaber, uden Hensyn til Videnskabsmandens øvrige Studier eller hans Samfundsstilling.« (Jvfr. S. 290).

I April 1887 stillede Sekretæren, H. G. Zeuthen, Forslag om en almindelig Revision af Vedtægterne (jvfr. S. 176). Paa flere Omraader følte Trængsel til Ændringer, ogsaa med Hensyn til Medlemsvalgene. Sekretærens Beretning om Forhandlingerne er trykt S. 177 ff.

Til Mødet den 14. Oktober 1887 forelaa et af en Kommission udarbejdet trykt Forslag, i hvilket følgende Ændringer var foreslaaet vedrørende Valg af indenlandske Medlemmer. I § 4 optoges Sætningen: »Antallet af indenlandske Medlemmer er ikke begrænset«, hvilket her første Gang nævntes i Vedtægterne, trods flere tidligere Forslag i modsat Retning (N. Morville i 1794, S. 255 og Chr. Molbech i 1856—57, S. 273 ff.). I § 6 fastsattes een aarlig Valgtermin mod tidligere to. Naar undtages Bestemmelserne om Begrænsning af Antallet af udenlandske Medlemmer, foresloges de samme Valgregler for baade inden- og udenlandske Medlemmer. Forslag om et Medlem skulde anmeldes i et Klassemøde og derpaa indsendes til Sekretæren inden Udgangen af Februar Maaned. Tidligere indbragte, men uafgjorte Forslag, maatte fornyes for at komme i Betragtning. Det paalagdes Sekretæren at bringe disse Bestemmelser i Medlemmernes Erindring paa Mødesedlen til det sidste Møde i Januar og tillige meddele, hvor mange Medlemspladser der var ledige inden for de Afdelinger, i hvilke deres Antal var begrænset (udenlandske). Behandlingen i Klassen skulde foregaa som hidtil, dog blev det foreslaaet, at kun de Forslag, der i Klassen fik over Halvdelen af de afgivne Stemmer, skulde oversendes til Selskabet. Ogsaa Valget i Selskabet skulde blive uforandret.

De væsentligste Indvendinger mod Forslaget fremkom fra Japet. Steenstrup, der fandt Sammensmeltningen af Valgmaaderne for inden- og udenlandske Medlemmer højst uheldig »baade logisk og praktisk seet«, og foreslog Fremgangsmaaden for Valget af hver Gruppe i det væsentlige ført tilbage til de hidtil gældende Bestemmelser. Et andet Punkt, der stærkt kritiseredes af Steenstrup, var den skriftlige Afstemning, der har været et stadigt tilbagevendende Problem. »Der er dog enhver Grund til,« skriver Steenstrup i sin trykte Kritik, »at den under visse Tilfælde et ikke-tilstedeværende Medlem af en Klasse tilhjemlede Ret til Indsendelse af en gyldig skriftlig Stemme i et *Klasse-Anliggende*, ogsaa bør tilkomme et ikke-tilstedeværende Medlem af Selskabet i lignende Tilfælde i et *Selskabs-Anliggende*. Saaledes ved Indvælgning af et foreslaaet nyt Medlem af Selskabet (§ 9), og saaledes ved Forslag til Vedtægts-

forandring (§ 24). — I denne Anledning vil jeg tillade mig at erindre om, at allerede dette Punkt er blevet berørt i de mange vigtige »Antegnelser« til *Molbechs* »Vidensk. Selsk. Historie«, som Selskabets daværende Sekretær *H. C. Ørsted* forelagde Selskabet den $16/6$ 1843. Idet *Ø.* her (Folio-Side 19) imødegaaer den hos *M.* (S. 286) givne, unægtelig i flere Henseender skjæve Fremstilling af Selskabets senere Valglove, ytrer han nemlig: »§ 6 i Vedtægterne for 1839 tillader at indsende skriftlig motiveret *Indsigelse*. Vel nævner § 7 Intet om skriftlige Stemmer ved Valgmøderne i hele Selskabet, men fastsætter Ballotering, hvori den ganske stemmer med Vedtægterne af 2den Marts 1810 § 7, men vilde Nogen indsende motiveret Indsigelse til Selskabet selv, vilde sikkert derpaa tages Hensyn.« — Heller ikke jeg tvivler paa, at Hensyn dertil vilde tages, men *retslig* kan dog en saaledes afgiven Stemme *ikke tælles med ved Sagens Afgjørelse*, naar Vedtægterne ikke bestemt hjemle det. Man kan vist ganske trygt forudsætte, at et ikke-mødende Medlem griber ikke til denne *motiverede skriftlige Indsigelse* imod et stillet Forslag, naar han ikke føler Overbevisning om, at dybere Interesser maa befrygtes at blive stærkt berørt af Forslaget.«

I de den 20. April 1888 vedtagne Love optoges alle de foran nævnte af Kommissionen stillede Forslag vedrørende Valg af indenlandske Medlemmer, hvorimod Steenstrups Kritik ikke medførte Ændringer paa de paagældende Omraader.

Antallet af indenlandske Medlemmer, der i en Periode fra o. 1840 til o. 1875 havde svinget mellem 40 og 50, steg ved Valg i 1876 af 8 nye Medlemmer til over 50. Med Undtagelse af to Perioder i Midten af 1880erne og 1890erne, i hvilke nye Medlemmer ikke optoges, og Antallet derfor sank, svingede Medlemstallet fra 1876 til omkring Aarhundredskiftet mellem 50 og 60. Samtidig med det stigende Antal Medlemmer voksede ogsaa Rækken af Problemer og Detailler vedrørende Indvalg, hvorpaa der i det følgende skal nævnes Eksempler.

Omtrent samtidig fremkom i de to Klasser Spørgsmaal vedrørende den faglige Begrænsning af Medlemmer. I den naturvidenskabelig-matematiske Klasses Møde den 10. Februar 1899 stilledes Forslag om Valg af to Medicinere, hvoraf den ene var Professor Bernh. Bang. Det bemærkedes hertil, at de begge, om end paa forskellig Maade, maatte betegnes som praktiske Medicinere, og at Valget af dem maatte medføre, at Selskabet aabnede for Medicinere og dermed indførte et nyt Princip, som efter Klasseformandens Udtalelse næppe lod sig forene med Vedtægternes § 1. Ved at lade denne Paragrafs Udtryk »fysiske Videnskaber« omfatte ogsaa praktisk Medicin, vilde man indføre en ny, ikke hidtil anvendt Fortolkning¹. Efter Klassens Forhandling herom valgtes B. Bang imidlertid til Medlem, idet det betonedes, at det ikke var hans Virksomhed som praktisk Læge (Veterinær), men hans bakteriologiske Virksomhed, der her maatte komme i Betragtning.

I den historisk-filosofiske Klasse aabnede Edv. Holm i Klassemødet 22. Marts 1901 en Diskussion om Statistikens Berettigelse til at regnes for et under Selskabet hørende Fag, hvilket han beviste ved Eksempler af tidligere Medlemmer (*N. David*), tidligere

¹ Jvfr. hermed *C. G. Kratzensteins* Udtalelse i 1785, da den russiske Pestlæge *Dr. Samailowitz* ønskede at blive Medlem (S. 304).

udgivne Skrifter (Callisen, 1818) og stillede Prisopgaver. Drøftelsen genoptoges i Klassen den 24. Januar 1902 samtidig med et Forslag om Optagelsen af Marcus Rubin som Medlem, og efter en Forhandling vedtoges følgende Henvendelse til Selskabet: »Da der har været Tvivl, om Statsøkonomien kom ind under de Fag, som repræsenteres i Videnskabernes Selskab, foreslaar den historisk-filosofiske Klasse Selskabet at vedtage, at Statsøkonomer som saadanne kunne optages som Medlemmer i Selskabet.« I et følgende Møde tog Klassen imidlertid dette Forslag tilbage, efter at det havde været fremlagt i et Selskabsmøde. Hvad Aarsagen hertil har været, ses ikke, men det maa formodes, at Selskabet har villet undgaa en saadan direkte, principiel Afgørelse. Marcus Rubin optoges umiddelbart derefter, ikke som Statsøkonom, men som Historiker. Det samme Spørgsmaal vedrørende Nationaløkonomien fremkom endnu saa sent som i Marts 1942 ved Valgmødet i den historisk-filosofiske Klasse. Der næredes da ingen Betæneligheder, idet Udtrykket i Vedtægternes Formaaalsparagraf »De historiske . . . Videnskaber«, et Udtryk der stammede fra gammel Tid, maatte fortolkes som en vid Ramme.

Af Detailler af mindre Betydning skal blot nævnes, at den naturvidenskabelig-matematiske Klasse 14. Marts 1902 vedtog, at Forslag om nye Medlemmer burde være underskrevet af *to* Forslagsstillere. I samme Møde blev et foreslaaet indenlandsk Medlem valgt af Klassen med lige mange Ja og Nej, og Forslaget frafaldtes derfor. Da den samme Aaret efter, 20. Marts 1903, atter kom paa Valg i Klassen, fremsattes den Formodning, at han ifølge Vedtægternes § 9 først kunde foreslaas paany efter to Aars Forløb, altsaa i 1904. Hertil bemærkede flere Medlemmer, at Bestemmelserne i § 9 efter hele Paragraffens Ordlyd kun gjaldt for Valg i Selskabet, ikke for Valg i Klassen, der havde sin egen Forretningsorden, samt at lignende Tilfælde oftere var indtrufne. Og Klasseformanden, S. M. Jørgensen, meddelte, at Klassen allerede i et Møde den 7. December 1877 udtrykkelig havde vedtaget, at den i Vedtægterne fastsatte Tid, som skal hengaa, inden et foreslaaet, men ikke optaget Medlem kan foreslaas igen, ikke kan finde Anvendelse, naar Forslaget ikke er gjort i Selskabet selv.

Ved Siden af de mange Smaaændringer i Valgets Forretningsorden behandlede kort efter Aarhundredskiftet et principielt Problem, der fra Selskabets ældste Dage flere Gange var fremdraget, men bestandig henlagt, og som endnu i Selskabets sidste Aartier er blevet gjort til Genstand for Diskussion: Spørgsmaalet om Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer.

Fra Aar 1774, da Selskabet havde 25 Medlemmer, var Antallet steget næsten umærkeligt fra Aar til Aar. Ved Aar 1800 var der c. 40 Medlemmer, et Antal, som med nogle Udsving op og ned o. 1830 og 1840, holdt sig, maaske svagt stigende, indtil 1876, da Antallet passerede de 50. En ringe Afgang af Medlemmer fandt Sted under særlige Forhold efter 1814 og 1864, da indenlandske Medlemmer overførtes til udenlandske, henholdsvis i Norge og Tyskland. Aarene 1900—03 gav en Tilvækst paa 19 nye Medlemmer, og da der i de samme Aar kun døde 4, var Antallet i 1903 nær 70, hvoraf saa godt som alle bosiddende i København. Flere Problemer, ogsaa rent praktiske, begyndte at gøre sig stærkere gældende.

I Selskabets Møde den 1. Maj 1903 stillede Vilhelm Thomsen paa egne og andres Vegne Forslag om Nedsættelse af et Udvalg til Overvejelse af Spørgsmaalet om Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer, som Tilfældet var i de fleste lignende Selskaber og Akademier i Udlandet, og som det var gældende ved Valget af udenlandske Medlemmer her i Selskabet. Til Udvalgets Medlemmer valgtes i et følgende Møde: Klasseformændene (J. L. Ussing og S. M. Jørgensen), Sekretæren (H. G. Zeuthen) samt to Medlemmer af hver Klasse, Vilh. Thomsen, Edv. Holm, T. N. Thiele og Chr. Bohr. Præsidenten, Julius Thomsen, var ikke Medlem af Udvalget. Vilh. Thomsens første Forslag til Ændring af Vedtægternes § 4 lød saaledes: »De indenlandske Medlemmers Antal maa ordentligvis ikke overstige 70, nemlig 30 i den historisk-filosofiske Klasse (8 i de historiske Fag, 12 i de filologiske, 4 i de filosofiske Fag og 6, der udover de nævnte normale Tal alt efter Omstændighederne frit kunne vælges blandt Videnskabsmænd af hvert af disse Fag, og ved hvis Valg de angivne Tal for de enkelte Faggrupper saaledes kunne overskrides, saaledes at de efterhaanden, saa snart der bliver nogen Plads ledig indenfor det for deres respektive Faggruppe bestemte Tal blive at medregne i dette) og 40 i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse (16 i de naturhistoriske Fag, 8 i de fysiske og kemiske, 8 i de matematiske Fag og 8, der paa samme Maade, som ovenfor er angivet, kunne vælges frit blandt Videnskabsmænd af hver af disse Faggrupper). I disse Tal medregnes dog ikke Medlemmer, der ere bosatte udenfor selve Danmark.« — I Tilslutning til dette Forslag havde H. G. Zeuthen foreslaaet en Ændring til § 8, hvori det bl. a. hed: »Forslag om Optagelse af indenlandske Medlemmer, til hvilke der i Øjeblikket ikke er normeret Plads i den Faggruppe, hvortil de skulle høre, oversendes kun til Selskabet, naar de i Klassen har mindst $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer. Foreligger der saa mange Forslag, at ved alles Vedtagelse noget af de normerede Tal vilde overskrides, afgjøres det forud for Afstemningerne om de enkelte Forslag, i hvilken Orden disse skulle foretages.« — Et Forslag fra T. N. Thiele var ledsaget af en udførlig Motivering, hvoraf følgende skal anføres: »Dermed bortfalder ikke min Utilbøjelighed til at indføre faste Maximaltal for Selskabets indenlandske Medlemmer og i Følge deraf i det mindste en Del af fra andre Akademier kendte Ulemper. Jeg vil paa den ene Side gerne søge at bringe det nu lovligt store Antal ned paa en lempelig Maade, og paa den anden Side mener jeg, at der ikke foreligger nogen rumlig eller finantsiel eller anden Grund, som skulde kunne hindre Selskabet i nu eller senere at optage et saadant enkelt nyt Medlem, som vi alle var enige om at ønske os. — Jeg søger en saavidt mulig selvregulerende Bestemmelse, der kan holde Antallet gennemsnitlig noget lavere, end det nu er, men svingende efter Omstændigheder indenfor de naturlige Middelfejlsgrænser, der passer for Selskabets Opgaver, Midler og Anseelse. Jeg erkender, at Prof. Thomsens Forslag om en Fællesgruppe i hver Klasse vil virke som en Regulator, men jeg frygter at Reguleringen vil ske gennem Kiv og Intriger mellem Faggrupperne. For at Antallene kan regulere sig selv i hver Faggruppe for sig, foreslaar jeg derfor at nævne de ønskelige Grænsetal og lade dem bestemme den Grad af kvalificeret Stemmerflerhed, der kræves til hvert enkelt Nyvalg.«

Til den første Behandling af Lovforslaget 27. November 1903 forelaa endnu et Forslag fra Marcus Rubin, af en noget anden Karakter end de øvrige: »Ved Valget i 1904 kan der ikke vælges flere nye Medlemmer i hver af Selskabets to Klasser, end at Antallet i den historisk-filosofiske Klasse ikke overstiger 32, i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse ikke overstiger 40. I Løbet af ethvert af Femaarene 1905—09 og 1910—14, 1915—19 og 1920—24 kan der ikke vælges ud over 4 nye Medlemmer af den historisk-filosofiske Klasse og 5 nye Medlemmer af den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse.« Dette Forslag blev i en noget ændret Form fremlagt i Selskabet som et midlertidigt Tillæg og anføres nedenfor i sin Helhed, idet det kom til at danne Basis for de endnu anvendte Regler for Begrænsning af Medlemstallet:

»I hvert af Femaarene 1904—08, 1909—13, 1914—18 og 1919—23 kan der af indenlandske Medlemmer kun vælges 4 af den hist.-fil. Klasse og 5 af den naturv.-math. Klasse, dog saaledes at hvis der i et Femaar er valgt færre, kan der i det følgende vælges saa mange flere. Naar der paa noget Tidspunkt i Aarrækken 1904—23 af Medlemmer med Bopæl i København, Østifterne eller Jylland findes i den hist.-fil. Klasse under 6 i de historiske Fag, 9 i de filologiske, 3 i de filosofiske Fag, og i den naturv.-math. Klasse under 12 i de naturhistoriske Fag, 6 i de fysiske og kemiske og 6 i de matematiske Fag, skal ny Valg i Klassen i det paa-gældende eller eventuelt et følgende Femaar ikke kunne foretages for andre Fag, før det undertallige har naaet ovennævnte Grænse, dog kun forsaavidt saadant forlanges af mindst Halvdelen af Fagets Medlemmer. Dersom Tilfældet indtræder samtidig for flere Fag, og man ved en Udfyldning vilde komme til at overskride Femaarets Tal, afgør Stemmeflerhed og ved Stemmeligbed Lodtrækning Valget.«

Baade Præsidenten og andre havde indsendt Ændringsforslag, og det var saaledes en meget kompliceret Valgmaade, der kom til at foreligge i det endelige Forslag, som 15. Januar 1904 var til anden Behandling. Som det tidligere var gaaet, naar Talen var om Begrænsning, gik det ogsaa nu: Forslaget forkastedes i alt væsentligt.

Ønsket om en begrænset Tilgang levede imidlertid stadig, og i Januar 1908 indsendte to forskellige Kredse af Medlemmer atter de i 1904 forkastede to Hovedforslag af Vilh. Thomsen og Marcus Rubin til fornyet Overvejelse. Paa Præsidentens, Jul. Thomsens, Foranledning nedsattes straks et Udvalg, bestaaende af Sekretæren (H. G. Zeuthen), Klasseformændene (L. Wimmer og S. M. Jørgensen) og tre Medlemmer fra hver Klasse, hvortil valgtes Vilh. Thomsen, H. Høffding, M. Rubin, H. Valentiner, Chr. Bohr og W. Johannsen. Samtidig stillede Præsidenten følgende to vigtige Forslag, der begge blev af Betydning for Udformningen af de nye Vedtægter, idet de var langt enklere og mere praktisk gennemførlige end de øvrige Forslag:

»§ 4, 1. og 2. Punktum redigeres saaledes: »De indenlandske Medlemmers Antal maa ordentligvis ikke overskride 65, nemlig 28 i den hist.-filos. Klasse og

37 i den math.-naturv. Klasse; dog kan Selskabet, naar særlige Forhold tale derfor, paa Indstilling af en af Klasserne billige, at det for Klassen fastsatte Medlemsantal midlertidig overskrides; men i saa Tilfælde kan der ikke vælges nye Medlemmer til Klassen, forinden dennes Medlemsantal er blevet under det for samme fastsatte Antal. Klasserne bestemme selv, hvorledes det for samme fastsatte Medlemsantal ordentligvis skal fordeles imellem de under Klassen hørende Videnskabsfag. De indenlandske Medlemmer have Stemmeret i Selskabets og Klassens Møder.«

»§ 9, 3., 4. og 5. Punktum redigeres saaledes: Valget sker ogsaa her [i Selskabet] ved Ballotering. Det i Selskabets Møde afgivne Stemmeantal sammenlægges med det, som Forslaget havde opnaaet ved Balloteringen i Klassen; kun de Forslag, som saaledes opnaa mindst to Trediedele af samtlige afgivne Stemmer, anses for vedtagne.«

Det i Præsidentens Forslag vigtige nye, som næsten ordret overførtes til de følgende Vedtægter, var dels en Udeladelse af de udviklede Regler for Gruppevalg, som herefter overlodes til Klasserne selv, dels Ophævelsen af Klassens dobbelte Stemmetal ved Valg, en praktisk Foranstaltning, der, selv om Klassen i Stedet maatte stemme i Selskabsmødet, dog i Realiteten gav Selskabets Plenarforsamling en større Indflydelse ved Medlemsvalgene end hidtil havde været Tilfældet siden Dobbeltstemmernes Indførelse gennem Vedtægterne 1839.

Den 11. December 1908 kunde Sekretæren forelægge Selskabet et Flertalsforslag, baseret paa Vilh. Thomsens Udkast, men kombineret med Præsidentens, hvorved Maksimumsantallet fastlagdes til normalt 70 Medlemmer, og et Mindretalsforslag, der støttede sig paa Rubins statistiske Beregning af Tilgang og Afgang, og hvorefter Valget skulde begrænses indenfor Femaarsperioder, gaaende ud fra det daværende Medlemstal. Ved anden Behandling 22. Januar 1909 af de to Forslag blev Flertalsforslaget taget tilbage, medens Mindretalsforslagets midlertidige Tillæg til Vedtægterne vedtoges, efter at et af Præsidenten dertil stillet Ændringsforslag var forkastet. Ogsaa Forslaget om den ændrede Afstemningsform i Klasse og Selskab blev vedtaget. Bestemmelsen om, at Genoptagelse af et Forslag til Medlem først maatte ske efter to Aars Forløb, udgik af Vedtægterne.

Tilbage stod endnu Spørgsmaalet om Klassernes Fordeling af Medlemmerne i Faggrupperne, et Spørgsmaal, der nu var overladt til Klasserne selv. Den historisk-filosofiske Klasse besluttede at afgøre Sagen i hvert enkelt Tilfælde. For den naturvidenskabelig-matematiske Klasses Vedkommende stillede Sagen sig noget anderledes. Spørgsmaalet blev af Klassen overladt til et mindre Udvalg, der den 5. Marts 1909 fremsatte et Forslag, som med ubetydelige Ændringer fik Klassens Tilslutning. Herved fastsattes — ligesaa lidt som for det samlede Medlemstals Vedkommende — intet bestemt Maksimumstal, men derimod kun Minimumstal af Medlemmer indenfor hver Faggruppe. Hensigten dermed var at opnaa Sikkerhed for, »at enkelte faglige Grupper ikke ved tilfældige, Stemmegivningen paavirkende Omstændigheder reduceres for stærkt, hvad der kunde blive til Skade for Fagets berettigede Repræsen-

tation indenfor Selskabet og for Klassens samlede Fagkundskab ved Bedømmelse af indleverede Afhandlinger og Prisbesvarelser«. Udfra den Betragtning vilde det være naturligt ikke at sætte Minimumstallene for Grupperne for højt og at sætte det forskelligt for de forskellige Grupper efter det Antal specielle Fag, de rummede, og efter den Udbredelse vedkommende Fag kunde antages at have. Under sædvanlige Forhold vilde en Gruppedeling blive uden Betydning ved Medlemsvalg til Klassen. Kun naar en Gruppe ikke havde fuldt Medlemstal, havde den Forret, ikke Pligt, til at faa et Medlem optaget, hvis der fandtes kvalificerede Emner at foreslaa. I saa Fald forhandlede Grupperne enkeltvis under en Formand for at stille Forslag til Behandling i Klassen. Som Minimumstal i de forskellige Faggrupper fastsattes følgende: Matematik 4, Astronomi 2, Fysik og Kemi 5, Zoologi 4, Botanik 4, Fysiologi 5, Mineralogi og Geologi 2. Det samlede Minimumstal for Grupperne vilde herved blive 26 eller c. $\frac{2}{3}$ af det daværende Medlemstal i Klassen (37).

Med Vedtagelsen i 1909 af de nye Regler for Valg af Medlemmer var Medlemsoptagelsen naaet til den Epoke, som endnu fortsættes. Det kan derfor være af Betydning at se, hvilke Synspunkter der laa bag de to Hovedforslag, som ved den Lejlighed blev fremsat¹.

H. G. Zeuthen motiverede Udvalgsflertallets Forslag. Der havde i de senere Aar været Enighed blandt Medlemmerne om at holde stærkt igen med Tilgangen af nye Medlemmer. Ikke blot af principielle, men ogsaa af praktiske Grunde var det nødvendigt. Lokalerne vilde blive for smaa, Afhandlingernes Antal vilde stige, og Budgettet derfor overskrides. Endelig vilde hele Arbejdsmaaden i Selskabets Forsamling blive for tung, og det blev nødvendigt at indrette et lille Conseil til at træffe Beslutninger i mindre vigtige Sager. Flertallet fandt, at den ønskede Begrænsning bedst opnaaedes ved at sige lige ud, hvad der tilsigtedes, i Lighed med hvad der var Skik ved udenlandske Selskaber. Naar Antallet laa fast, var der intet nedsættende i, at en Videnskabsmand ikke var Medlem. Det behøvede da ikke at være paa Grund af manglende Kvalifikationer, men simpelthen fordi der ikke var Plads. Hvis der ikke nu blev sat en Grænse, vilde det være unaturligt, om Selskabet ikke straks optog et stort Antal Videnskabsmænd, der fuldt ud opfyldte de Fordringer, der hidtil var stillet til dem, der skulde optages. Uden en lovmæssig Begrænsning kunde Selskabet ikke fortsætte som hidtil, og den kloge Politik frivilligt at holde Medlemstallet nede var en pinlig Politik, og der var ingen Garanti for, at man i Fremtiden vilde følge den samme Kurs. Efter Præsidentens Forslag indeholdt Forslaget en Bestemmelse, der i ekstraordinære Tilfælde tillod Klasserne midlertidig at overskride det fastsatte Tal, hvorved den normale Tilgang ganske vist maatte ophøre saa meget længere.

Mindretallets Forslag motiveredes af *Marcus Rubin*. Det fandtes stødende at fastslaa et bestemt Medlemstal, selv om man var enig med Flertallet i at søge Begrænsning. Selskabet maatte ikke blive noget i Lighed med »de Aderton« eller »les Quarante Immortels«. Ved Fastsættelse af Medlemstallet vilde Æren blive saa meget større for

¹ Efter et i Arkivet beroende Forhandlingsreferat.

den optagne, men en Diskvalifikation saa meget pinligere for den udelukkede. Forslaget var afpasset efter den forudsatte Dødelighed og besad en passende Elasticitet, saaledes at man ved Medlemsvalg ikke udelukkende var henvist til at vente paa Medlemmernes Død.

H. Høffding gjorde opmærksom paa Selskabets historiske Udvikling og Forholdet til den gamle Tradition. »Selskabet stiftedes af nogle faa Videnskabsmænd, der søgte at forene de faa brugbare Kræfter, og maatte være glade ved at faa saa mange med som muligt. Men nu er der jo indtraadt en stor Forandring; der er nu mange Videnskabsmænd, som der var god Grund til at tage med, — men vi har ikke Plads til dem.« Mindretalsforslaget var ingen Løsning af Knuden, men skød kun Problemet 20 Aar frem i Tiden.

Som Repræsentanter for Selskabets hidtil anvendte tilbageholdende Valgpolitik uden Lovtvang fremtraadte *T. N. Thiele* og *Kr. Erslev*. Sidstnævnte kunde dog paa Betingelser slutte sig til Mindretallet, netop fordi det ikke forcerede nogen Løsning af dette Spørgsmaal, men skød Sagens Ordning over paa Efterkommerne, saaledes at intet blev foregrebet, og Friheden bevaret for Selskabet.

Ved Sagens anden Behandling var Flertalsforslaget taget tilbage, og man samledes om den midlertidige Ordning, idet Præsidenten dog foreslog kun at lade den gælde »indtil videre« og ikke for 20 Aar.

Imod Forslaget talte nu *Joh. Steenstrup*, der fandt det stødende at gøre Selskabet sluttet og eksklusivt. Forslaget kunde ikke blot under ekstraordinære, men ogsaa under normale Forhold føre til, at den ene Klasse gik tilbage i Tal ved en stærkere Dødelighed, medens den anden voksede, og derved kunde den daværende Ligevægt mellem Klasserne forrykkes. Steenstrup hentydede hermed til det Faktum, at Medlemmerne i den historisk-filosofiske Klasse optoges i en mere fremrykket Alder end i den anden Klasse; de var ældre og derfor mere udsat for at dø. Problemet om en Begrænsning af Medlemstallet forelaa slet ikke for Tiden i den historisk-filosofiske Klasse.

Til denne sidste Udtalelse knyttede *Marcus Rubin* følgende Bemærkninger (efter det foreliggende Referat): »Det er rigtigt, at den historisk-filosofiske Klasse ikke føler den samme Trang til Begrænsning som den naturvidenskabelig-mathematiske. Men dette hænger sammen med Selskabets Grundsystem. Det har udelukket af sine Rammer en meget stor Del Fag, som ellers vilde have haft deres Plads i vor Klasse, nemlig de Videnskaber, som falde ind under det rets- og statsvidenskabelige Facultet. Derimod har den anden Klasse stedse haft Porten aaben for alle de Discipliner, der ere opstaaede under Naturvidenskabernes hastige Udvikling. Medens den historisk-filosofiske Klasse saa at sige fra Fødslen har haft en Begrænsning af Medlemstallet, er den anden Klasse nu nødt til at søge en Begrænsning ved Hjælp af en Vedtægtsændring.« Angaaende den Beregning, der var lagt til Grund for Mindretallets Forslag om Medlemstilvæksten i hvert Femaar, betonedes Marcus Rubin, at der ikke var Tale om Statistik, men kun om den Fornufts slutning, at Medlemmerne, der var ældre Folk, maatte dø i Løbet af 40 Aar, altsaa 8—10 i hvert Femaar. Til Præsidentens

Ændringsforslag bemærkede Rubin, at Udtrykket »indtil videre« om Varigheden af den midlertidige Ordning i Virkeligheden vilde betyde »i det uendelige«, hvorimod Mindretallets Forslag faldt bort af sig selv om 20 Aar.

Paa Flertallets Vegne fandt *H. G. Zeuthen* de foreslaaede 20 Aar passende som et foreløbigt Tidsrum, i hvilket Selskabet kunde komme til Klarhed over, om det vilde være begrænset, eller om det vilde lukke Døren op for en rask Vækst — tilmed af kun den ene Klasse — og som Følge deraf forandre hele sin Væremaade. *T. N. Thiele*, der var imod en Forandring af Selskabets Traditioner, pegede paa Faren for Intrigevæsenet, som vilde gro frem og trives, naar Selskabet blev lukket.

Det andet af Præsidenten fremførte Hovedpunkt, som gennemførtes i Vedtægterne 1909, var Ændringen af § 9 om Afstemningsmaaden, S. 282. Som Grund til Ændringen havde Sekretæren efter Præsidentens Ønske anført, at den anvendte Fremgangsmaade var for besværlig, idet man maatte paase, at de Medlemmer, der havde stemt i Klassemødet, ikke fik Adgang til at stemme igen i Selskabet. *Joh. Steenstrup* saa imidlertid heri mere end en praktisk Foranstaltning, nemlig en Realitetsændring, idet Forslaget rokkede ved det ledende Princip, at det var Klassen, der udøvede den afgørende Indflydelse paa Valget. Den foreslaaede Ændring vilde medføre 1) en forringet Betydning af Klassemødet, 2) en utilstrækkelig Vejledning for Selskabet gennem Klassemødets Resultat og 3) Adgang for Medlemmerne til at stemme baade Ja og Nej. — Ved den endelige Afstemning om Ændringen af § 9 vedtoges Præsidentens Forslag med 18 Stemmer mod 7, hvilket dog viste, at der var flere af Selskabets Medlemmer, der delte *Joh. Steenstrups* Synsmaade.

Da den første Femaarsperiode under de nye Vedtægter var udløbet med Aaret 1913, havde der vist sig betydelige Ulemper derved. Medlemstallet i den historisk-filosofiske Klasse havde holdt sig konstant i Femaaret, men Klassens Medlemstal i Procent af den samlede Antal var steget fra 42,4 til 44,4. Det skyldtes, at den naturvidenskabelig-matematiske Klasse i den samme Periode havde haft en saa stærk Dødelighed (9 Medlemmer), at Medlemstallet var sunket med 5 Medlemmer. Den nylig valgte Klasseformand, *S. P. L. Sørensen*, tilstillede derfor Klassen en Redegørelse af 1. Januar 1914 om dette Forhold. Heri hed det bl. a.: »Da Hensigten med Vedtægtsændringen i 1909 kun var den, at begrænse Tilgangen af nye Medlemmer uden i væsentlig Grad at formindske Selskabets daværende samlede Medlemstal eller at forskyde Styrkeforholdet mellem Selskabets to Klasser, kan der næppe være Tvivl om, at en eventuel yderligere Formindskelse af Klassens Medlemstal vil fremkalde Ønsker om en Ændring i Vedtægternes § 4.« I det følgende Klassemøde den 23. Januar nævntes ikke mindre end 31 værdige til Valg som indenlandske Medlemmer. Heraf indstilledes 6, som valgtes af Selskabet, hvorved Klassen allerede i det første Aar af Femaarsperioden havde besat alle ledige Pladser. Da Klassen i 1914 yderligere mistede 4 Medlemmer uden at kunne vælge nye de første Aar, fremkom et nyt Forslag af 19. Januar 1915 fra *S. P. L. Sørensen*, denne Gang indeholdende Forslag til Indskydelse af en Tilføjelse i Vedtægternes § 4:

»Hvis Medlemsantallet i den historisk-filosofiske Klasse bliver mindre end 30 eller i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse mindre end 40, er vedkommende Klasse berettiget til at foreslaa Optagelse af saa mange nye Medlemmer, at nævnte Tal naas, selvom der i det paagældende Femaar allerede er indvalgt det ovenfor normerede Antal [henholdsvis 4 og 5 i de ovennævnte Klasser].«

Naar der i Forslaget var brugt Normaltallene 30 og 40, var Grunden den, at de meget nær svarede til Medlemstallene i de to Klasser ved Beslutningen om Vedtægtsændringen i 1909 og fuldstændig svarede til den daværende Fordeling mellem de to Klasser, idet 30 af 70 udgjorde 42,9 % (i 1909 28 af 66: 42,4 %). Forskydningsforholdet mellem de to Klassers Medlemstal var i 1913 og 1914 blevet yderligere forværret, saaledes at den historisk-filosofiske Klasses Medlemstal ultimo 1914 udgjorde c. 48 % eller nær Halvdelen af det samlede Medlemstal. — Med Klassens Tilslutning vedtog Selskabet S. P. L. Sørensen's Forslag den 26. Marts 1915 ved anden Behandling.

Da den detaillerede Gruppedeling i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse medførte visse Ulemper ved Indvalg af nye Medlemmer, vedtog Klassen den 26. Maj 1916 en ny Inddeling. Herefter skulde der kun være to Grupper indenfor Klassen, den biologiske og den fysisk-matematiske, omfattende de samme Fag som tidligere. Valgforslag skulde behandles i Gruppemøder, og ved Klassens Forslag til Indvalg i Selskabet skulde tilstræbes, at de to Grupper fik omtrent samme Medlemsantal.

Som tidligere omtalt (S. 187) stilledes i 1918 Forslag om Optrækning af Vedtægterne. En Lovkommission nedsattes, og Ændringsforslag indkaldtes. Den væsentligste Ændring var Delingen i »Vedtægter« og »Forretningsorden«, men ogsaa andre Ændringer foretoges og vedtoges i Februar-Marts 1919.

Ved Ændringen i Vedtægternes § 2 af Ordet »Mænd« til »Forskere« var det Hensigten ikke principielt at hindre Optagelsen af Kvinder i Selskabet. Aaret efter, April 1920, valgtes Mme Marie Curie, f. Skłodowska til udenlandsk Medlem, det hidtil eneste kvindelige Medlem, som Selskabet i de forløbne 200 Aar har haft. Klasserne har ved nogle Lejligheder behandlet Forslag om Indvalg af indenlandske kvindelige Medlemmer, men ingen er hidtil valgt af Selskabet.

Under Omtalen af Afstemningsmaader i Vedtægternes § 15 blev det udtrykkelig nævnt, at fraværende Medlemmer ikke kunde deltage i Selskabets Afstemninger ved Valg eller Afgørelsen af andre Anliggender. Derimod opretholdtes stadig fraværendes Tilladelse til Indsendelse af en motiveret Indsigelse imod Valget af et Medlem i en af Klasserne; men denne Bestemmelse var nu overført til den mindre faste Plads i Forretningsordenen (§ 2).

I Forretningsordenen 1919 optoges ligeledes den af den naturvidenskabelig-matematiske Klasse i 1916 vedtagne Gruppedeling (§ 3). Der viste sig imidlertid ret hurtigt at være Vanskeligheder forbundet med Delingen, dels med Hensyn til den faglige Fordeling af Medlemmerne, dels vedrørende Valgene i Grupperne. Da der saaledes i et Klassemøde den 24. Marts 1922 bl. a. opstod Spørgsmaal om Gruppering af nogle udenlandske Geologer, blev hele Systemet taget op til Drøftelse i Klassen den 12. Ja-

nuar 1923. Geologerne blev henført til den fysisk-matematiske Gruppe. Samtidig vedtog Klassen en ændret Affattelse af Forretningsordenens § 3. Inddelingen i to Grupper bibeholdtes, men Behandlingen af de indkomne Forslag til Indvalg af nye Medlemmer skulde ikke mere foregaa i Gruppemøder og derefter i et Klassemøde. Gruppemøderne bortfaldt, saaledes at Realitetsforhandlingen angaaende alle Forslag foretoges i et Klassemøde. I de følgende Aar forekom ogsaa enkelte Tilfælde, hvor Fagdelingen voldte Vanskeligheder, saaledes i 1929, da en Geolog valgtes til den biologiske Gruppe og i 1932, da Faget Kulturgeografi henvistes til den historisk-filosofiske Klasse.

Reglerne for Indvalg af nye Medlemmer havde stadig en midlertidig Karakter, og hvis intet andet indtraf, vilde de falde bort af sig selv i 1928, og tilbage vilde kun staa, at Medlemstallet ikke var fast. I Februar 1924 begyndte Forhandlingerne i Selskabet om Opnaaelsen af en varig Ordning. Som andetsteds nævnt (S. 188) ned-sattes et Udvalg til Overvejelse heraf. Udvalget delte sig imidlertid i et Flertal og et Mindretal, der hver indgav sit Forslag til Affattelse af Vedtægternes § 4. Flertallets Forslag benyttede samme Princip som i de gældende midlertidige Regler, hvorved Nyvalg ikke blev gjort afhængigt af Dødsfald. I Stedet for Valg i Femaarsperioder stilledes Forslag om Treaarsperioder med en Optagelse i de to Klasser af 3 og 4 Medlemmer hvert Treaar, svarende til Minimumstallene 30 og 40. En saadan Ordning vilde imidlertid medføre en lille Stigning af det samlede Antal Optagelser, hvilket atter nødvendiggjorde en Forhøjelse af Tallene 30 og 40 med 3 og 4, fra 1930 hvert 15. Aar til 1960. Mindretallet havde ønsket at komme bort fra de noget indviklede Regler og foreslog Maksimumstallene 33 og 44 for Antallet af Medlemmer i henholdsvis den historisk-filosofiske og den naturvidenskabelig-matematiske Klasse, foreløbig gældende for Tiaaret 1925—34. Efter to Behandlinger i Selskabet forkastedes begge Forslag i Mødet den 9. Januar 1925.

Tidspunktet for de midlertidige Valgreglers Ophør rykkede stadig nærmere, og den 2. December 1927 optog Selskabet en foreløbig Drøftelse af Sagen. Atter fremførtes Uoverensstemmelsen i Forholdstallene: 3—4 for Minimumsantallet af Medlemmer i Klasserne, men 4—5 for Tilvæksten i Femaaret. Ogsaa dette havde Marcus Rubin imidlertid i sin Tid taget med i Betragtning i sit Forslag, idet Medlemmerne ved Indvalg gennemsnitlig var ældre i den historisk-filosofiske end i den anden Klasse. Fra flere Sider udtaltes Ønske om en Forøgelse af Medlemstallet, f. Eks. ved Forhøjelse af Minimumstallet i den historisk-filosofiske Klasse fra 30 til 32, hvorved Forholdstallene mellem Klasserne vilde stemme overens. Der blev desuden ved denne Lejlighed paany omtalt den principielt afvigende Fremgangsmaade til Forøgelse af Medlemstallet, nemlig ved Inddragelse af flere Videnskabsfag under Selskabets Formaal med den Motivering, at Selskabet saaledes kunde repræsentere dansk Videnskab i Almindelighed. Dette Synspunkt blev stærkt imødegaaet som stridende mod Selskabets Grundlov og dets Hensigt, at være Tilholdssted for Dyrkere af de fundamentale Videnskaber og ikke for Udøvere af de praktiske Fag alene, Jura, Medicin, Teologi o. a., som paa anden Maade var organiserede. Efter Vedtægternes § 1, som var rummelig nok, havde Selskabet en Repræsentation for almindelig Videnskab, ikke for

Fag. Et Udvalg, bestaaende af Præsidenten (N. E. Nørlund), Klasseformændene (Fr. Buhl og S. P. L. Sørensen), Sekretæren (Martin Knudsen), H. O. Lange, Kr. Sandfeld, Aage Friis, P. O. Pedersen, J. Hjelmlev og N. Bjerrum, formulerede og vedtog et Forslag til Ændring af Vedtægternes § 4, 1. Stk., som vedtoges af Selskabet den 2. Marts 1928. Hermed var Anvendelsen af den gennem flere Aar prøvede Valgmaade atter sikret, og Valgreglerne fik den Formulering, som endnu er i Brug (jvfr. Vedtægter 1938, § 4, trykt S. 192).

Samtidig med Drøftelsen af Vedtægternes § 4 var Vedtægter og Forretningsordenen Genstand for en almindelig Revision. Den 22. Marts 1929 vedtoges de nye Love. Ved den Lejlighed blev der igen trukket et Stykke fra de fraværendes Ret til at stemme, idet den i Forretningsordenen § 2 nævnte Bestemmelse om fraværendes Ret til motiveret Indsigelse mod Valg i Klassen udgik. Dette Spørgsmaal stod nu aabent, idet ingen Regler fandtes herom for Klassernes Vedkommende.

Da Spørgsmaalet om Revision af Lovene i December 1936 igen bragtes paa Bane ved Forslag dertil fra Sekretæren, Martin Knudsen, udslettedes den sidste Rest af fraværendes Ret til at stemme, idet det blev foreslaaet — og senere, i 1938, vedtaget — direkte at udtale, at fraværende Medlemmer ikke kunde deltage hverken i Selskabets eller i Klassernes Afstemninger. Naturligvis kunde fraværende Medlemmer godt skriftligt ved Forslag eller lignende bidrage til Afgørelsen af mange Anliggender, men ikke af Afstemninger (Vedt. § 14). Før det sidste Ord var sagt i denne vigtige Sag, fremkom dog endnu et Forslag om Bevarelse af fraværendes Stemmeret, om end i et begrænset Omfang. Modstanden derimod, som den kom til Orde i Selskabsmødet den 25. Februar 1938, motiveredes med Vigtigheden af de mundtlige Forhandlinger i Klasserne; der kunde blive Tale om en uheldig Agitation, og en paa Forhaand afgivet skriftlig Stemme kunde under særlige Forhold være tvingende for Underskriveren, selv om det ikke var ønsket. Desuden kunde en Afstemning let faa et uensartet Præg ved Indblanding af paa Forhaand afgivne skriftlige Stemmer. Det syntes at være den almindelige Opfattelse i Selskabet, at Retten til Afstemning maatte gøres afhængig af den stemmendes personlige Deltagelse i den forudgaaende Diskussion. Ændringsforslaget fandt derfor kun ringe Tilslutning, hvorfor det bortfaldt.

I Forretningsordenen § 2 optoges efter lang Tids Udeladelse (siden Vedtægterne 1839) Bestemmelsen om Tavshedspligt vedrørende alle Forhandlinger om Valg i Klasserne og i Selskabet.

Ogsaa under denne Vedtægtsforhandling fremkom Spørgsmaalet om Muligheden for Forøgelse af Medlemstallet paa Grund af Trangen dertil i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. En Forøgelse maatte betyde en forholdsvis Stigning af begge Klassers Medlemstal, og praktiske Spørgsmaal, f. Eks. Hensynet til Lokaleplads, maatte tages med i Betragtning. Der fremsattes et Forslag om Forhøjelse af Klassernes Normaltal fra 30 og 40 til 36 og 48. Da alle Bestemmelser om Femaarsperioderne samtidig skulde slettes, vilde man være kommet tilbage til ældre Tidens Regler og Vanskeligheder og til Optagelsens Afhængighed af Dødsfald blandt Medlemmerne. Forslaget blev ikke fremmet.

Endnu skal nævnes, at der i den historisk-filosofiske Klasse i 1941 fremsattes Forslag om at søge gennemført en Ændring af Vedtægternes § 6, idet denne Paragrafs Bestemmelser paa Grund af det ulige Medlemstal i Klasserne udelukkende virkede til Ugunst for den historisk-filosofiske Klasse. Der stilledes Forslag om en særlig Forholdstalsberegning ved Sammentællingen af Stemmerne i Selskabet og i Klasserne. Heller ikke dette Forslag blev fremmet.

Spørgsmaalet om, hvilke faglige Kvalifikationer der fordredes for at blive Medlem af Selskabet, var ikke afgjort ved nogen Vedtægtsparagraf. Fra Begyndelsen samledes Medlemmerne til Fremme af Formaal indenfor ret ubestemte Grænser. Senere blev bestemte Fag direkte angivet som Maal for Prisbesvarelser, Opgaver for Klassernes Virksomhed o. l., og fra 1796 anførtes de i Vedtægternes § 1 som Maal for Selskabets Handlinger i det hele taget. Men en Del Fag kunde ikke indordnes under denne »Formaalsparagraf«, hvorfor mange i øvrigt vel kvalificerede ikke kunde foreslaas til Medlemmer, med mindre de ved Siden af deres egentlige Fag dyrkede videnskabelige Interesser, der kunde falde ind under Selskabets Formaal. Der udviklede sig da i Aarenes Løb en »Traditionslov«, og som Regel ordnedes alle faglige Tvivlstilfælde uden at give Anledning til Drøftelse i Klasserne eller i Plenarforsamlingen.

Den tiltagende Specifikation paa alle faglige Omraader i anden Halvdel af det 19. Aarhundrede gav Anledning til, at det staaende Spørgsmaal blev bragt frem, dels i Selskabet, dels i Klasserne. I 1876 vedtog Selskabet, som før omtalt (S. 278), forsigtigt den Retningslinie, at de videnskabelige Kvalifikationer, der gav Adgang til Selskabet, maatte søges i *Retning af* de Videnskaber, hvis Fremme var Selskabets Formaal. Men ogsaa denne Beslutning kunde give Anledning til Tvivlstilfælde (S. 279).

Uden at der saaledes nogensinde af Selskabet er givet en Definition af dets Virkeomraade, kan det dog efter den mangeaarige Tradition siges at være den almindelige Opfattelse, at Betingelsen for som Medlem at kunne deltage i Fremme af Selskabets Formaal maatte være Dyrkelsen af »de fundamentale Videnskaber«, hvorved navnlig forstaas: Filosofi, Historie (i videste Forstand, særlig ogsaa omfattende Arkæologi og Kunsthistorie), Sprogvidenskab, Matematik og Fysik (tilligemed Kemi, Astronomi, Geologi etc.), samt de meget omfattende biologiske Videnskaber.

Udenfor Selskabets Omraade ligger da de anvendte Videnskaber, det vil sige: Teologi, Jura, klinisk Medicin, de tekniske Videnskaber, Handelsvidenskab, Landbrugsvidenskab og lignende, idet dog saadanne Discipliner af disse Videnskaber, der gaar ind under en af de »fundamentale« Videnskaber, kan tilhøre Selskabets Omraade, saaledes Kirkehistorie, Retshistorie, Statsøkonomi, ligeledes de Dele af Medicinen, der hører under Biologien, saasom Bakteriologi, Farmakologi, Fysiologi, Genetik, Patologi, Serologi og lignende.

Der kan paa dette Sted være Grund til at erindre en Udtalelse af H. C. Ørsted om dette Forhold i hans Tale til Selskabet i Anledning af dets 100-Aars Jubilæum¹:

¹ Tillæg til »Overs.« 1842, S. 4—5.

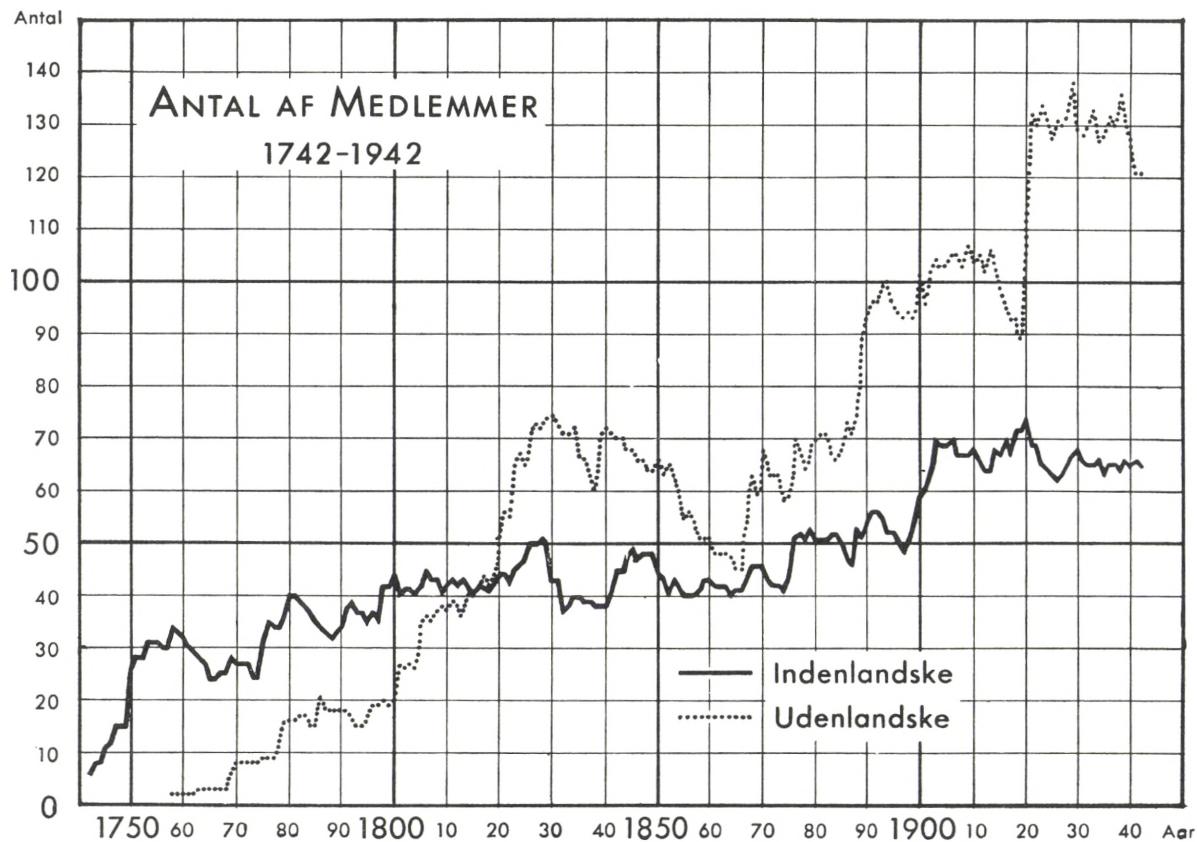
»Videnskabsselskabernes eneste væsentlige Øiemeed er, at fremme Videnskaberne. De udmærke sig derved fra alle beslægtede Indretninger, selv fra Universiteterne, som vistnok skulle bidrage, og kraftigt have bidraget til Videnskabernes Fremme; men hvis Hovedøiemeed dog er at meddele Undervisning.

Det ligger dybt begrundet i disse Selskabers Væsen, at de især have de Videnskaber til Gjenstand, som ikke umiddelbart gribe ind i det borgerlige Liv. De afhandle f. Ex. Religionsphilosophie, men ikke Kirkelære, Lovgivningsvidenskab, men ikke Fortolkningen af Landets Love, Chemie, Anatomie, Physiologie, men ordentligviis ikke den praktiske Lægekunst. Selv naar Opdagelserne i hine Dele af Naturvidenskaben til en vis Tid kaste et nyt Lys paa en og anden Deel af Lægekunsten, nøies man med at henvise til Anvendelsen. Man tænder et veiledende Fyr, men overlader Praktikeren at styre derefter, med al den Forsigtighed, hans Kundskab om Skjær og Udyb medfører. Paa lignende Maade forholder Videnskabsselskabet sig med Hensyn paa alle andre praktiske Gjenstande; det indgriber ikke deri, uden forsaavidt Praxis trænger til nyt Lys af den egentlige videnskabelige Undersøgelse. Det forstaaer sig, at der gives mange Tilfælde, hvor Grændsen ikke med nogen Nøiagtighed kan trækkes, og det lader sig ikke nægte, at de nu og da overtrædes; men dette ophæver dog ikke den almindelige Grændse, som ved Tingenes Væsen er betegnet.«

I de forløbne to Hundrede Aar har Selskabet optaget 402 indenlandske Medlemmer. Fordelingen af Optagelserne paa de forskellige Aar har været meget uregelmæssig. Chr. Molbech gav i sin »Selskabets Historie« S. 303 nogle faa Eksempler paa Dannelse af Middeltal gennem en Række 5-aarige Perioder. H. C. Ørsted fandt imidlertid i sin Kritik af Molbech¹, at Perioderne var for korte til at kunne give gavnlige Oplysninger, naar Tilfældene af Optagelser ikke faldt langt hyppigere. H. C. Ørsted anstillede selv nogle Beregninger i samme Retning, hvorom han redegjorde i sine »Antegnelser«: »Naar man derimod ikke holder sig til saa korte Perioder, men anstiller Betragtninger over længere Tidsrum, kan man uddrage lærerige Middeltal. I Aarene 1776—1800 d. e. 25 Aar optoges 51 nye indenlandske Medlemmer d. e. omtr. 2 aarlig. Vilde man gaa i Brøk, blev det $\frac{1}{25}$ mere. I de tre første Quinquennier af dette Aarhundrede optoges 29, hvilket atter giver omtr. 2 om Aaret, ikkun $\frac{1}{30}$ mangler i Tallet. I de derpaa følgende 27 Aar valgtes 54, altsaa atter 2 om Aaret. Vil man sammenligne Valgene i Bugges Secretariat, og mit, faaer man for Bugges 14 Aar [1801—15] 26 nye indenlandske Medlemmer d. e. ganske lidt under 2 om Aaret. For de 28 Aar [1815—43] mit Secretariat har været 57, altsaa atter omtr. 2 om Aaret. Jeg har i min Opregning ikke gjort nogen Forandring med Hensyn paa dem, som sidenefter ere gaaede over til udenlandske Medlemmer; thi Spørgsmaalet er her kun om Valget.«

I Perioden 1742—99 optoges 104 nye Medlemmer; 1800—49: 98 og 1850—99: 91,

¹ »Antegnelser til det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Historie« af H. C. Ørsted. 1843. Manuskript i Selskabets Arkiv.

saaledes at det gennemsnitlige aarlige Antal Optagelser stadig har været omkring 2. I Aarene 1900—42 valgtes 109 Medlemmer, noget mere end 2 om Aaret, hvilket dels skyldes det store Antal Optagelser (19) i Aarene 1900—03, hvorved Medlemstallet hævedes permanent fra 54 til over 65 Medlemmer, dels det deraf følgende større Antal Dødsfald. Det gennemsnitlige aarlige Antal Nyoptagelser siden o. 1900 synes altsaa at være lidt stigende over de sædvanlige 2 om Aaret, der ogsaa faas som Resultat i hele Selskabets Levetid: 402 Medlemmer i 200 Aar.

Siden Reglerne om Valg af indenlandske Medlemmer i Femaarsperioder traadte i Kraft i 1909, har Medlemstallet holdt sig ret konstant omkring 65. En Afvigelse herfra dannede Aarene 1918—20, i hvilke Antallet kom op over 70, kulminerende i April 1920, da Selskabet talte 74 Medlemmer, det højeste Antal Selskabet nogensinde har haft.

I August 1942 talte Selskabet 66 indenlandske Medlemmer, deraf 28 i den historisk-filosofiske Klasse og 38 i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. To Medlemmer var fast bosiddende i Udlandet.

Selskabets ældste Medlem saavel af Alder som af Anciennitet er nu Otto Jespersen, f. 16. Juli 1860, optaget i den historisk-filosofiske Klasse 21. April 1899. Det af Alder yngste Medlem er for Tiden Bengt Strömgren, f. 21. Januar 1908, optaget i den natur-

videnskabelig-matematiske Klasse den 14. April 1939. Begge de nævnte blev optaget i en forholdsvis tidlig Alder, men det er mere end et Tilfælde, at den førstnævnte Klasses Medlem var saa meget ældre ved Optagelsen end den anden Klasses. Marcus Rubin anstillede i 1908 en Undersøgelse af dette Aldersforhold og fandt en Gennemsnitsalder ved Optagelsen paa $42\frac{1}{4}$ Aar for Medlemmer af den historisk-filosofiske Klasse og paa $41\frac{1}{2}$ Aar for Medlemmerne af den anden Klasse. I August 1942 var Gennemsnitsalderen ved Optagelsen $48\frac{1}{2}$ Aar for Medlemmer af den historisk-filosofiske Klasse og $44\frac{3}{4}$ Aar for den anden Klasse. Optagelsesalderen er saaledes væsentlig højere for begge Klasser, end i 1908, men Stigningen er næsten dobbelt saa stor i den historisk-filosofiske Klasse som i den anden Klasse. Gennemsnitsalderen i August 1942 for Medlemmerne af de to Klasser var 65 Aar for den historisk-filosofiske Klasse og $60\frac{1}{2}$ Aar for den naturvidenskabelig-matematiske Klasse.

UDENLANDSKE ORDENTLIGE MEDLEMMER

1. 1742(1758)—75

Naar det erindres, at det af Hans Gram foreslaaede »Collegium Antiquitatum« havde til Opgave at fremme Studiet af Fædrelandets Antikviteter og den nordiske Historie, og at Gram for Løsningen af Opgaven kun ønskede arbejdende Medlemmer, er det forstaaeligt, at der ikke i dette Forslag nævnes noget om udenlandske Medlemmer. Heller ikke under Selskabets Behandling og Ændring af Forslaget i det stiftende Møde, eller i det kgl. Reskript af 11. Januar 1743 findes udenlandske Medlemmer omtalt. Først i »Plan for Indretningen af et lærd Société« (S. 92 ff.), fra et af Selskabets første Aar, er foreslaaet, at »af udenlandske kunde alle de antages udi Societetet, som indleverede et specimen, som holdtes for værdigt at indryckes udi Societetets actis«.

De første Medlemmer har aabenbart haft indbyrdes afvigende Opfattelser af Selskabets mulige Opgaver overfor Udlandet. Da saaledes Spørgsmaalet om Paabegyndelsen af en Publikation forelaa, foreslog Hans Gram Offentliggørelse paa Latin, idet han ikke ventede, at Skrifterne kunde afsættes paa Dansk. De øvrige ønskede Offentliggørelse paa Dansk, »eftersom Tanken fra Begyndelsen ey har været, at dette Arbeide skulde komme videre, end til vore egne Landsmænds Kundskab og Forlystning, da det og meestendeels, som sagt er, angaaer vore Jndenlandske Ting«¹. Endnu i Chr. Hees Forslag 1759 (S. 99 ff.) udtaltes (inter desiderata 8), »at alt hvad der skrives udj Viidenschabs Acterne eller tracteres i Societetet maatte *allene* (fornemmelig) sigte til at bringe Viidenschaber op hos dend dansche nation, og icke for at Brillere for de udenlandsche«. Hee fandt det dog nyttigt for Affattelsen af Afhandlinger, »om der i Societetet holtes de nyeste journaler og Viidenschabs Acter for at viide til hver tiid hvadfor materier ere mest en vogue udj dend lærde verden«. Først saa sent som i Vedtægterne 1869 gav Selskabet Tilladelse til at forsyne de danske Afhandlinger med et Résumé paa Fransk. I Vedtægterne 1888 udvidedes denne Tilladelse, saaledes at nu Afhandlinger under tre trykte Ark kunde optages helt paa Fransk i »Oversigterne«. Og endelig vedtog Selskabet i Januar 1902, at der, foruden de tidligere givne Tilladelser, i »Skrifterne« kunde optages Afhandlinger ikke blot paa Dansk, Norsk og Svensk, men ogsaa, med Selskabets Samtykke, paa Engelsk, Fransk, Tysk eller Latin. Kun langsomt udvikledes saaledes paa Publikationernes Omraade den Indstilling overfor

¹ Hans Grams Fortale i »Skrifter«, Bd. I. 1745. (Gram havde her bøjet sig for de øvrige Medlemmer).

Udlandet, som i Nutiden er af saa afgørende Betydning for andre Landes Kendskab til dansk Videnskabs Resultater og for det internationale videnskabelige Samarbejde.

Heller ikke for Samkvem med Udlandet ved Optagelsen af udenlandske Medlemmer nærrede Selskabet i Begyndelsen nogen Interesse. Idet Initiativet til Optagelsen meget ofte kom til Selskabet udefra, blev Rækken af de udenlandske Medlemmer endnu mere tilfældig end for de indenlandskes Vedkommende. Det er andetsteds (S. 234) omtalt, at Optagelsen af indenlandske Medlemmer meget ofte var afhængig af Præsidentens eller Sekretærens Ønsker. Der var dog som Regel Tale om eller Mulighed for Kendskab til den foreslaaedes Kvalifikationer, ogsaa naar det kun drejede sig om Indsendelse af en Afhandling eller af en direkte Ansøgning om Optagelse. For Udlændinge, der ofte var ukendte i Danmark, stod Selskabet hyppigt uden Mulighed for Bedømmelse, og Optagelse skete derfor ofte kun paa Grundlag af en indsendt Afhandling eller Ansøgning.

Den første Antydning af, at Selskabets Oprettelse var rygtedes til Udlandet, indløb allerede i Februar 1743, idet Præsidenten i Royal Society i London, Martin Folkes, begærede Optagelse i det Selskab, som han mente skulde oprettes her. Folkes blev imidlertid i Oktober s. A. valgt til Æresmedlem (jvfr. S. 324 ff.).

I de følgende Aar begyndte Selskabet at forøge Antallet af danske Medlemmer, men udenlandske Medlemmer blev der ikke talt om. Først i 1748 indkom den næste Ansøgning fra en Udlænding. I Mødet den 4. Oktober 1748 oplæste Hielmstierne »et brev som een ved navn Perard Prest i Stettin og membrum i adskillige lærde Societeter hafde tilskrevet hs Excellence Geh. ConfRaad v. Holstein (1) om at blive et membrum i voris Societet (2) udbeeder Sig en Correspond i Sl Grams Stæd. Grev Rantzov paatog Sig at svare paa brevet, endskiønt det blev ei tilfulde resolveret hvad der skulde svaris, effterdi det syntis at hs correspondence vilde blive til nogen charge, i henseende til hd saa gott som forlangede alle de skriffter og bøger som her kom ud«. Perard omtales ikke oftere i Mødeprotokollen, og han blev ikke Medlem. Dette fremgaar bl. a. af et udateret Brev (fra 1772?) fra Jacob Langebek til B.W. Luxdorff¹, i hvilket han, i Tilknytning til en Ekstrakt af en Rejsejournal fra 27. Oktober 1754 med Oplysninger om Perard, skriver følgende: »Han var meget forlegen for at blive Medlem i det Kiøbenhavnske Videnskabers Selskab. Ved min Hiemkomst gjorde ieg mig hos Sl. Geh. R. Holstein megen Umag for ham og flere, som havde paalagt mig saadan commission, men man var da ei sindet at indtage udenlandske Medlemmer.« (Jvfr. J. L. Holsteins Udtalelse den 20. April 1750, S. 324).

Forslag om Optagelse stilledes fra Selskabets Side første Gang i Mødet den 15. Juli 1750. »HofRaad Scheid [Ch. L. Scheidt] hafde og proponeret to membra extranea for Hans Excellence, nemlig HofRaad Schlegel i Gotha² og HofRaad Frarti³ i Nyrnberg, som begge besidder stoor erudition.« Heller ikke disse foreslaede omtales yderligere i Protokollen.

¹ H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 496 f.

² Formentlig Julius Karl Schläger (1706—86), Hofraad, Numismatiker og Bibliotekar i Gotha.

³ Navnet er formodentlig forskrevet.

Den 9. Juli 1755 behandlede Selskabet en Anmodning til J. L. Holstein fra Grev Cay von Rantzau om Optagelse for sig selv og for Grev G. P. Macclesfield, Præsident i Royal Society i London. De blev begge antaget til Æresmedlemmer (jvfr. S. 331).

Der gik endnu en Aarrække, før der igen blev Tale om udenlandske ordentlige Medlemmer. I Mødet den 6. (5.?) December 1757 »oplæste ieg [Hielmstjerne] et Latinsk brev fra en Professor Mathematicum i Pisa navnlig Frisius som sendte Societetet 3 af sine udgivne Piecer, hvoraf en havde vundet Premien ved Societetet i Berlin. J dette brev forlangte han tillige at blive Membrum af vores Societet. Herpaa blev resolveret, at jeg kunde sende Ham de 3de første Tomer af Societetets Actis, som ere verterede paa Latin, og gjøre Undskyldning for resten, at man endnu ingen fremmede Membra havde reciperet i Societetet«.

Om Optagelsen af de første udenlandske Medlemmer giver Selskabets Forhandlingsprotokol ingen Oplysning. Derimod meddeles i Luxdorps Dagbøger den 19. Juli 1758: »Heberlin oc Dreyer Membra Societatis.«¹ Den første af disse, Professor i Historie og Statsret i Helmstedt, F. D. Häberlin, omtales heller ikke senere i Protokollen. Derimod nævnes det, at den anden optagne, Domprovst og Syndicus i Lübeck, J. C. H. Dreyer, i 1759 indsendte en Afhandling til Selskabet. »Den 19de Septembr leverede Hans Excellence mig [Hielmstjerne] en latinsk Piece fra Syndico Dreyer i Lybeck . . ., som i Vinter naar vi blive samlede, kunde oplæses.« »Den 12te Novembr. blev [oplæst] Syndici Dreyers Piece om en Sølv Penge, som skal være slaaed til Hermanns Tastii, som var den første Evangeliske Præst i Husum, hans Jhukommelse.«² Der findes ingen Oplysning om, hvorfra Initiativet for Optagelsen af Häberlin og Dreyer er udgaaet, men det maa formodes, at en Anmodning derom er tilgaaet Selskabet udefra. Hverken Holstein eller nogen af Selskabets Medlemmer synes at have været interesseret i en Udvidelse af Virksomheden ud over Landets Grænser, og heller ikke Chr. Hees forannævnte Forslag fra 1759 (S. 99 ff.) tyder i den Retning.

Der gik igen flere Aar, før Selskabet atter maatte tage Stilling til en Anmodning om Optagelse. Den 9. December 1763 (efter Luxdorff den 16. Dec.) »blev oplæst et Pro Memoria fra Geheime Raad Bernstorff at den Keyserlige Raad og Schøyf³ i Frankfurt am Mayn Hr von Ufferbeck [J. F. von Uffenbach] kunde blive Membrum i Societetet og blev resolveret at ham kunde tilskrives, at han var antaget til fraværende Membr: ordin:«

Kort før Selskabets kritiske Periode indtraf, optoges flere udenlandske Medlemmer. Saaledes beretter Forhandlingsprotokollen for Mødet den 13. Oktober 1769 (efter Luxdorff den 20. Okt.): »blev resolveret at Professor Hell skulde antages til Membrum, og udkast til Diploma for i veyen foreviises Greven [Otto Thott]; samt Abbé Expili i Frankerig efter Geheime Raad Grev Bernstorffs Seniors forlangende samt Professor Frisius i Italien, antagne til Membra Societatis«. Den Kejserslige Astro- nom ved Universitetet i Wien Maximilian Hell var sammen med Astronomen Johann

¹ Protokollen omtaler intet Møde mellem 19. April og 13. November 1758.

² Hermann Tast (d. æ.) (1490—1551), Præst i Husum ca. 1527—51; Afhandlingen blev trykt paa Dansk i »Skrifter«, Bd. VIII. 1760. S. 155—170.

³ Schöffe = »Raadmand«.

Nepomuk Sainovics kommet til Danmark for at studere Venuspassagen den 3. Juni 1769. »Den 3de November mødte Professor Hell, og hans Compagnion, i Societetet, og overleverede Greven ham sit Diploma, som han tog imod takkede Greven med et pr. Ord, derfor. — Derpaa oplæste Etats Raad Hørebøw paa Latin paa det Professor Hell og Collega kunde forstaae det, sin Piece.« De to Astronomer overværede i 1769—70 en Række Møder i Selskabet, og Max. Hell forelæste i tre Møder en Afhandling om Venuspassagen, som Selskabet besluttede at trykke¹. I fem paa hinanden følgende Møder i Marts 1770 læste Max. Hell en Afhandling om Nordlysene.

Det andet optagne Medlem, Abbed Jean-Joseph Expilly fra Avignon var i en Skrivelse af 12. April 1768 fra J. H. E. Bernstorff til Otto Thott anbefalet Selskabet til Optagelse, da Expilly i længere Tid havde sendt et betydeligt Antal Eksemplarer af sine Værker til Kongen og til Gengæld havde udbedt sig at blive optaget til Æresmedlem af samtlige lærde Selskaber i Kongens Riger og Lande (jvfr. S. 45). Expilly omtales ikke senere i Protokollen.

Det tredje i Oktober 1769 optagne Medlem, Professor i Matematik i Milano, Paolo Frisi, havde som før nævnt allerede i 1757 anmodet om at blive Medlem, og nu, da man havde begyndt at optage udenlandske Medlemmer, blev hans Anmodning atter taget op og bevilget (jvfr. S. 45 f). I 1770 modtog Frisi Selskabets Guldmedaille for Besvarelsen af en Prisopgave om Planeternes Middelløb, men ellers har han tilsyneladende ikke haft Forbindelse med Selskabet.

Første Gang det med Sikkerhed kan siges, at en Udlænding blev optaget efter Forslag af et af Selskabets Medlemmer, var, da Hielmstjerne foreslog, og Selskabet den 15. December 1769 vedtog, Optagelsen af Charles Bonnet fra Genève. I 1779 modtog Selskabet tre Bind af en Udgave af hans Arbejder, og et samtidig modtaget Brev fra Bonnet indledtes med følgende Ord: »En m'agrégeant au nombre de ses Membres, votre illustre Compagnie m'a fait contracter une obligation qu'il m'est bien agréable d'avoir à remplir, celle de lui faire hommage de toutes mes Productions.« I 1782 modtog Selskabet endnu et Bind fra Bonnet samt en Skrivelse, der gav Udtryk for en stadig Taknemmelighed overfor Selskabet.

Medens den foran nævnte Astronom Johann Nepomuk Sainovics endnu opholdt sig her i Landet og stadig deltog i Selskabets Møder, blev han, ligesom tidligere hans Kollega Max. Hell, optaget til udenlandsk Medlem. »Den 19de Januarii [1770] oplæste Magister Sainovits Professor Hells Collega, noget af en Piece om Ligheden imellem det Lappiske og Ungerske Sprog, og blev vedtaget, at der skulde udstædes til neste Samling, et Diploma til Ham, som Medlem af Societetet.« I to følgende Møder fortsatte Sainovics Oplæsningen af sin Afhandling. Vedrørende Udgivelsen af Afhandlingen beretter Mødeprotokollen den 9. Februar 1770: »Hans Excellence Præcis udlod

¹ Ifølge Luxdorps Dagbøger læste Hell den 24. November 1769: »om hans Reise, de Afhandlinger, hand agter at udgive, de Præparatorier, hand havde giort, Examen af Ahls Quadrant, som hand befandt accurat og determinerede Wardehuses Poli-Høide til 70°22'36''«. Den 1. December: »Hell læste om Wardehuses Longitude, som er 48°40'15'' fra insula Ferri;« og den 8. December: »Hell læste om Observationerne over Veneris transitus.« De forelæste Afhandlinger blev trykt paa Dansk i »Skrifter«, Bind X. 1770. S. 537—652.

sig med, at siden Piecen var paa Latin, og det blev vanskeligt at oversætte den, var det vel best at lade den trykke aparte. Jeg [Hielmstierne] formeente at det var best det skeede strax paa det at Author selv kunne corrigere den, imedens han var her, da det ellers vilde blive fast umueligt at finde nogen til Correcturen.«¹ Den 22. Maj 1770 rejste Max. Hell og J. N. Sainovics hjem fra Danmark. I et Brev den 23. Maj til N. R. Brocman² (†21. Maj 1770) meddelte Jac. Langebek herom følgende: »De 2de Lærde Iesuiter, som paa vor Konges Bekostning for et par Aar siden reiste herind fra Wien og have været i Finmarken og paa Wardøehus, nemlig Professor Hell og Pater Sajnovics, reiste i Tirsdags og meget fornøiede fra os hiem til deres Fæderne-land, de have her ladt trykke hver sin lærde Afhandling, den første sine Observationes om Veneris Gang igienem Solen, den sidste om Overensstemmelse imellem det Ungerske og Lappiske Sprog, og de begge ville ved Hiemkomsten videre udføre deres Rejsebeskrivning og andre i Norden giorte Observationer og Opdagelser.«

Da Selskabet gik ind i det kritiske Aar 1771, havde det endnu kun 7 levende udenlandske ordentlige Medlemmer. Størsteparten af dem var foreslaaet udefra, og alle var, saavidt det ses, optaget uden Diskussion eller Valg. Resultatet af en saadan Fremgangsmaade vilde, hvis den anvendtes i noget større Grad end hidtil, blive noget tilfældigt. Endnu syntes Interessen for denne Klasse Medlemmer at være meget ringe, og den var naturligvis yderligere forringet paa Grund af den samtidige Nedgang i de indenlandske Medlemmers Virksomhed. Selv da Planen for Selskabets Nyoprettelse drøftedes, spillede de udenlandske Medlemmer deri kun en meget lille Rolle. Kun M. Th. Brünnich foreslog følgende i sit Votum: »Fleere udenlandske Medlemmer især af ethvert Videnskabs Societet antages for at giøre Sælskabet og derved brillant og for Correspondencen; disse proponeres nogle Forsamlings Dage forud.« Endvidere foreslog Brünnich Anskaffelse af de europæiske Journaler.

Midt under disse vigtige Forhandlinger fik Selskabet Befaling til at optage et udenlandsk Medlem, den engelske Orientalist William Jones. Fra Departementet for de udenlandske Sager modtoges følgende Pro Memoria af 12. Februar 1771, underskrevet af Struensees Udenrigsminister Grev Ad. S. v. d. Osten: »Demnach Jhro Königl: May^{tt} unter dem 8ten dieses Monats in Gnaden zu resolviren und anzubefehlen geruhet haben, dass ein gewisser Oxfordischer distinguirter Gelehrter, Namens Jones, welcher vor kurzem die Historie des Shah Nadir, auf Allerhöchst-Deroselben Befehl, aus dem Persischen ins Französische übersetzt, und durch den Druck an das Licht gestellet hat, zum Mitgliede Dero hiesigen Societät der Wissenschaften ernannt werden solle; Als ermangelt Man nicht, derselben diese Königl: allergnädigste Willens Meinung, zu fordersatz-beliebiger Besorgung des zu solchem Ende erforderlichen, hiedurch geziemend bekannt zu machen.« Det nævnes intetsteds, at Jones blev Medlem. Det maa da formodes, at Sagen er blevet glemt efter Struensees Fald.

I den af Hielmstierne underskrevne Forestilling til Kongen af 6. Marts 1771 (jvfr. S. 117ff.) ansøges om kgl. Approbation paa »Tilladelse at vælge saa mange Membra i

¹ Trykt paa Dansk i »Skifter« Bd. X. 1770. S. 653—732.

² H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 483.

og uden Riget, som de finde tienligt«. Det kgl. Reskript af 5. Oktober 1774 gav vel Tilladelse til »at velge saa mange Membra, som findes tienligt«, men der nævnes intet specielt om dem udenfor Riget. Af Indledningen til den af Otto Thott, J. O. Schack-Rathlou og Hielmstjerne til Kongen indsendte Forestilling af 27. August 1774 fremgaar, at det baade i denne og i Hielmstjernes Forestilling af 6. Marts 1771 var Tanken, at Planen for Selskabets Nyindretning skulde være saaledes, »at den best passer Sig paa Øiemerket af det her indrettede videnskabers Selskab, som har sigtet til meere at opmuntre Studeringer udj Landet, end at gjøre Parade uden Lands, hvor til vilde udfordres langt større anlæg og anseeligere bekostninger /: med et Bibliotheks, naturalie Cabinets, matematiske og Physiske instrumenters Huuses anskaffelse samt honoraria for de arbejdende Membra, som alt vilde udfordres, naar Societetet skulde prospere[re] og staae i Conexion og brev Vexlinger med de andre i Europa værende lærde Societeter :/ end omstændighederne det paa nærværende Tiid kunde tillade ligesom vi og formeene, at bemeldte Plan baade kand settes i Værk, med de Jndtægter Selskabet paa nærværende Tiid har, og kand contribuere til Videnskabers udbredelse i Deris Majestets Riger og Lande«.

Medens der endnu ingen Regler var for Medlemsoptagelse, blev Professor i Matematik i Bützow W. J. G. Karsten den 10. Februar 1775 enstemmig optaget i samme Møde, i hvilket han blev foreslaaet af Hielmstjerne.

2. 1776—96

Den 12. April 1776 vedtoges de første Regler for *Valg* af »ordentlige Medlemmer«. I disse Regler nævnes intet om, at de gjaldt saavel for indenlandske som for udenlandske ordentlige Medlemmer, men de straks efter Vedtagelsen foretagne Valg (i to paa hinanden følgende Møder) viste, at Reglerne var fælles for samtlige ordentlige Medlemmer. Allerede i samme Møde, den 12. April, havde B. W. Luxdorff foreslaaet Abbé Isidoro Bianchi¹ og Professor J. H. Schlegel til Medlemmer. I det følgende Møde, den 19. April 1776, valgtes Schlegel enstemmigt til indenlandsk Medlem. Derimod faldt Valget af Bianchi, det første Valg af et udenlandsk Medlem, uheldigt ud, idet hans Antagelse blev afslaaet med 9 Stemmer mod 4. Bianchi, en italiensk Litterat, havde den 15. Februar 1776 besøgt B. W. Luxdorff »og forlangede at komme i Societetet«². Luxdorff havde ogsaa »efter Commission« foreslaaet Bianchi; men da han var fraværende i Valgmødet, afgav P. F. Suhm Beretning til ham om Valgets Udfald. »Suhm kom til mig fra Societetet og berettede, at hand troede, Bianchi ei var antaget« (Dagbog 26. April). »Skrevet til Hielmstjerne om Bianchi, som svarede, at hand var ei Skyld deri, men ønskede, det kunde redresseres, hvilket jeg kunde overlegge med Suhm, hvorpaa jeg skrev til Temler, om Bernstorff ville legge sig der imellem« (Dagbog 30. April). Til Trods for at Sekretæren i Departementet for de udenlandske Anliggender, C. F. Temler, skulde søge at faa Udenrigsminister A. P.

¹ Isidoro Bianchi (1733—1807), Camaldulenser, senere Professor i Moralfilosofi i Cremona.

² Luxdorffs Dagbøger. II. S. 62.

Bernstorff interesseret i at faa Bianchi gjort til Medlem af Selskabet, idet Bianchi var Ambassadesekretær ved det sicilianske Gesandtskab i København, lykkedes det formentlig ikke at faa noget ud af denne Aktion. I hvert Fald blev Bianchi ikke da eller senere Medlem af Selskabet, og den 11. Maj 1776 rejste han fra Danmark.

I Tidsrummet 1770—77 blev Professor i Teologi i København, Gottfried Schütze, overført fra indenlandsk til udenlandsk Medlem, idet han rejste til Hamborg, hvortil han blev kaldet som Professor i Historie og Græsk ved Gymnasiet¹.

At Valgreglerne fra 1776 for de udenlandske Medlemmers Vedkommende ikke blev overholdt altfor strengt, synes at fremgaa af Protokollen for Mødet den 27. Februar 1778: »Fra herr Professor Treschow blev sendt til Selskabet i Commission for Dr Reinold Forster [Johann Reinhold Forster, Halle], hans Søns Voyage round the World [Johann Georg Adam (George) Forster, Kassel], hans Excellence herr Præsens proponerede disse tvende Lærde til Selskabets medlemmer, som blev nemine contradicente agreeret.«

Den samme Uregelmæssighed fandt Sted i Mødet den 29. Oktober 1778, da »Professor Bugge foredrog at den berømte De la Lande [Joseph-Jérôme le François de Lalande, Paris] ønskede at aggregeres Societetet som Medlem, hvortil han altsaa proponerede ham; som blev bevilget«. I 1782 fik de Lalande Selskabets Guldmedaille for en i 1780 udsat Prisopgave om Solaarets Længde².

Derimod blev det første nordiske Medlem, Kungl. Vetenskapsakademiens Sekretær, Peter Wilhelm Wargentin, af Præsidenten foreslaaet i eet Møde og derefter valgt i det følgende den 9. April 1779. Efter Valget anmodede Wargentin om at faa Selskabets Skrifter, hvilket bevilgedes, og til Gengæld modtoges det svenske Akademis Handlinger.

Optagelsen af P.W. Wargentin savnede ikke den ydre Anledning. I et Brev af 9. Februar 1779 skrev den danske Minister i Stockholm, Baron Güldenchrone, til Chefen for Departement for de udenlandske Sager, Grev A. P. Bernstorff, følgende³:

»Je crois ne pas devoir laisser ignorer Vôte Excellence, que l'Académie Royale des Sciences d'ici vient de nommer dans leurs Sceance du Samedi 8. de ce Mois Messieurs de Suhm, Chambellan, et de Berger, Conseiller d'Etat et premier Medecin du Roi Nôte Maître, Membres étrangers de la dite Academie. J'ai crû depuis long Tems de mon Devoir de nourrir les bonnes Dispositions que j'ai trouvé en ses principaux Membres pour se lier de plus en plus avec Notre Academie et avec Nos Savans les plus merités à Copenhague, mais je n'ai dans le Choix que j'ai crû devoir leurs laisser d'une Demarche capable de Nous engager à une Reciprocité aucune autre Part, que d'avoir poussé à la Roue, pour satisfaire au Penchant qui les decidoit déjà essentiellement en faveur des Personnes ci-haut nommées, et l'Estime et la Réputation dont ils jouissent parmi les savans ici, a été

¹ Flere saadanne i Tidens Løb foretagne Overflytninger skyldes alle Embedsforflyttelse eller Landafstaaelse (1814 og 1864). Overflytning fra udenlandsk til indenlandsk Medlem har aldrig fundet Sted.

² Udg. af Selskabet: »Mémoire sur la véritable longueur de l'Année astronomique.« Cph. 1784.

³ Her efter Kopi i Selskabets Arkiv.

constatée, comme à la Proposition qui s'est faite en leurs faveur parmi le Nombre qui a balotté; Monsieur de Suhm n'a eû qu'une seule Voix, et Monsieur de Berger que 3 ou 4. contre lui, donnant Exclusion à plusieurs autres Personnes également très-meritées, qui fûrent mises en question, comme à Monsieur Tronchin &c. Leurs Nomination se trouve déjà dans la Gazette ci-jointe d'hier, et on est après à expédier la Notification formelle avec le Diplome pour être envoyé avec un des premiers Ordinaires à ces Messieurs. L'Interêt décidé que je prens à toutes les Distinctions qui arrivent à mes Compatriotes, et la Satisfaction que j'ai senti d'avoir peutêtre contribué à donner une Preuve de mon Attention et de mon Amitié à Monsieur de Berger, me fit en premier Lieu prendre l'Idée de le leurs marquer moi-même separemment en attendant qu'ils recevront la Notification formelle de l'Academie même, mais une seconde Reflexion me le rend infiniment plus agréable de prendre la Liberté d'en remettre à Vôtre Excellence seule l'Insinuation qu'Elle pourroit juger à propos d'en faire à l'Academie et aux Membres élus de celle-ci. Un Môt de Protection qu'Elle accordera à l'Academie d'ici sur l'Attente dans laquelle elle est d'une Contre-Demonstration prochaine d'une Reception de au moins trois Suedois dans Nôtre Academie, qui la mettra à même d'entrer dans des Liaisons et des Correspondances reciproquement utiles et preliminairement desirées en Suede, sera d'ailleurs d'un Poid infiniment plus decisif que toutes les Persuasions que je pourrois mêttre moi-même en Oeuvre. Il me suffit seulement d'y ajouter pour Elle l'Observation, que cette Attente de l'Academie d'ici me paroît d'autant plus juste, comme elle prétend toujours avoir fait des Avances à la Nôtre, et que Messieurs Niebuhr, Muller et autres ont été reçû Membres sans que cette Attention aye produit l'Effêt d'avoir reçû chez Nous un seul Suedois. Je suis d'ailleurs persuadé, Monsieur, que la Communication des Actes de l'Academie d'ici, qui font certainement un Ouvrage très-estimé et qui se continue avec soin et une Correspondance reciproque entre les savans des deux Nations, pourra avoir Sa grande Utilité et comme Messieurs Beck, premier Medecin du Roi de Suede et Chevalier de l'Ordre Polaire, d'Akrell, Chevalier de l'Ordre de Wasa, Directeur des Hopitaux, Professeur du Chirurgie et Membre de l'Academie de Goettingue, qui peutêtre merite d'entrer d'un Degrè de plus en Reflexion comme déjà connû et estimé par Ses Ouvrages, et ayant certainement eû le plus de Part à la Demonstration que l'Academie de Stockholm vient de faire, Monsieur Wargentini, Chevalier de l'Ordre Polaire, Professeur en Astronomie et Secretaire de l'Academie, qui a partagé les Soins à cet Egard avec Monsieur d'Acrell et qui d'ailleurs est extrêmement estimé dans Sa Sciance, et Monsieur Wilkes, Professeur très-estimé de Physique, se sont prouvés préférablement Amis de Nôtre Academie, et que je puis les donner avec Assûrance pour les Personnes les plus instruits ici, j'ose proposer ces quatre Messieurs comme Meritans de venir principalement en question dans le Choix de deux ou trois Suedois que Nôtre Academie distingueroit: Monsieur Bergmann, Professeur en Chymie à Upsal, et que Sa Vocation près du Roi de Prusse a mis en dernier Lieu encore dans la plus grande Reputa-

merite pas moins d'être nommé ici, et je suis persuadé, que sur qui des cinq tombera le Choix, il sera Honneur à Nôtre Academie.«

Med Skrivelse af 23. Marts 1779 fra Departementet for de udenlandske Sager, underskrevet af A. P. Bernstorff, oversendtes en Kopi af Baron Gyldencrones Skrivelse til Selskabets Præsident, H. Hielmstjerne.

Som nævnt bevirkede denne stærke Appel fra Sverige straks Valget af P. W. Wargentin, men derud over var den uden direkte Følger, i hvert Fald i de første efterfølgende Aar. Fra svensk Side blev Selskabets Passivitet imidlertid bemærket. Medens det danske Selskab hidtil kun havde optaget eet svensk Medlem, Wargentin, var i Tidens Løb flere danske og norske lærde blevet indvalgt i det svenske Akademi; saaledes i 1745 Fr. Raben, som den første af alle Akademiets udenlandske Medlemmer, 1753 Jacob Langebek, 1758 Chr. Hee, 1766 J. E. Gunnerus, 1768 N. Chr. Friis, 1769 O. F. Müller, 1776 C. Niebuhr og 1779 P. F. Suhm, J. J. von Berger, E. Fleischer og Hans Strøm. Da det næste danske Medlem, Thomas Bugge, i 1785 blev valgt, modtog han fra Akademiets Sekretær, H. Nicander, et Brev af 30. August 1785¹, hvoraf følgende skal meddeles.

»Såsom ett betyg af K. Vetenskaps Academiens nöje öfver Min Herres arbete, förtjenster och gjorda presenter, får jag nu den äran öfverlemna ett Diplom för Min Herre att vara dess Ledamot. Akademien hoppas att Min Herre icke vägrar att emottaga detsamma, hälst intention dermed är, att stärka vänskapen så mycket mer med Min Herre. Några gånger förut hade derom varit talt, men icke kommit till verkställighet. Saken var den, att större delen af Ledamöterna voro en tid mindre böjde för att intaga utlänningar till Ledamöter, i synnerhet Danskar. Denna kall-sinnighet förorsakade Baron Gyldencrone, då han här var Ministre. Han gjorde Akademien genom Sal. Wargentin den propositionen, att kalla några af sin Nation till Ledamöter, med löfte att Danska Akademien igen skulle kalla några Svenska och på det sättet blifva en förening och vänskap imellan bägge Corpserne. Vår Academie tyckte om denna proposition och invoterade då straxt 6 a 7 Danskar till Ledamöter; men en lång tid gick åt, innan någon Svensk blef intagen i Danska Akademien. Ändteligen blifver det Sal. Wargentin; men detta blef ansedt mer såsom en personel vänskap för honom, än en följd af Gyldencrones proposition. Man blef således kallsinnig och ville icke förena sig med flere lärda ifrån den sidan. Det var därför icke annat, i fall man ville föredraga någon vän, än att tåla tiden till dess att sinnena lagt sig. Detta har nu skedt och Min Herre har beviset i Händerna. Jag hade väl vid samma tillfälle också gärna talat för Hr Löwenörn, men fann det icke rådligt för denna gång. Skulle så hända, det jag verkligen i flera afseenden önskade, att Gyldencronska löftet kunde verkställas, så är all apparence att dermed ingen svårighet blifver. Vi hafve Melanderhjelm, Mallet, Scheele, Acrel, Bergius, med flere, som äro förtjente män; Blefve en eller annan af dem kallad

¹ Det kgl. Bibliotek. Ny kgl. Samling, Fol. 1304. Vol. I. 6.

till Ledamot i Danska Academien, så är jag viss på, att det förra förtroendet blefve icke allenast återställt, utan starkare än det någonsin varit. Tänk på denna sak.«

Dette Brev førte dog ikke til Optagelse af de deri foreslaaede. derimod blev, som omtalt S. 305, Nicander selv og to andre Svenskere optaget den 13. Januar 1786:

Ganske uden Tilknytning i Vedtægterne blev Professor Christian Friedrich Reuss, Tübingen, den 23. April 1779 »antaget til korresponderende Medlem saaledes at han bliver ordentlig medlem, naar han indsender efter Statuta en saadan afhandling hvormed selskabet vil kunde være fornøyet«. I de følgende Aar sendte Reuss flere Afhandlinger til Selskabet, og han er i Medlemslisterne optaget blandt de udenlandske ordentlige Medlemmer (jvfr. S. 263).

Endnu fandtes der ingen Termin for Valgene af Medlemmer, og disse fandt Sted til enhver Tid paa Aaret. Den 12. November 1779 stilledes Forslag om to nye Medlemmer, der begge havde indsendt Afhandlinger til Selskabet, en meget hyppig Anledning til Optagelse. »Fra Herr Jean Bernouilli [J. Bernoulli, kgl. Astronom i Berlin] var indkommen en Skrivelse til Herr GeheimeRaad Hielmstjerne tilligemed hans Skrift Recueil pour les Astronomes et Lettres sur L'astronomie i alt 5 vol. hans Excellence begjærede, at herr Bernouilli maatte proponeres til medlem. Herr Cammerherre Suhm proponerede ligeledes til medlem Mr Villoison [Jean-Baptiste-Gaspard d'Anse de Villoison, klassisk Filolog, Venezia].« I det følgende Møde den 19. November valgtes begge, Bernouilli »ved majora« og de Villoison »efter unanimia«. »Begges Val skal i Aviserne bekendtgjøres, og dem tilmeldes.« J. Bernouilli modtog i 1781 Selskabets Guldmedaille for en i 1779 udsat Prisopgave om Opstilling af nye astronomiske Tabeller for Sol og Maane¹.

Det begyndende større Kendskab i Udlandet til Selskabets Eksistens, dels gennem dets Publikationer, dels siden 1768 gennem dets Prisopgaver, medførte det, ogsaa for de øvrige Medlemskategorier, ikke ukendte Fænomen, at en Del mere eller mindre kendte Personer anmodede om at blive Medlemmer, men forkastedes. I Aarene 1780—85 forekom flere Eksempler herpaa. Den 10. November 1780 foreslog Præsidenten, B. W. Luxdorph, Valg af Justitsraad Voss, men i det næste Møde fik han ved Valget 8 Stemmer for og 4 imod »og da 4 Stemmer er tredie deelen af de voterende blev han ikke valgt«. — Den 1. December 1780 foreslog C. G. Kratzenstein Herr von Magellan² til Medlem, »gentilhomme portugois, membre de la societe de londres, de petersbourg de madrid et correspondant de paris«, men i det næste Møde fik han 9 Ja mod 5 Nej og blev altsaa ikke valgt. — Til Mødet den 11. April 1783 havde Mr. Collignon, Avocat en Dieuze en Lorraine, indsendt et Skrift om Ensartethed i Maal og Vægt, og samtidig anmodede han om at blive Medlem. Selskabet svarede ham imidlertid, »at da han kom et heelt Seculum for sildig med sit Forslag, saa var samme her til Lands ubrugeligt«. — Udenfor Mødesæsonen, i Efteraaret 1783, indgav

¹ Udg. af Selskabet: »Mémoire sur la proposition de construire de nouvelles tables du soleil et de la lune.« Cph. 1784.

² João Hyazinthe de Magelhaens (Magellan) (1722—90).

en Dr. med. Samoilowitz, Chirurgien Major du Senat de Moscow, fire Brochurer om Pestens Inoculation til Selskabets Bedømmelse, og samtidig anmodede han om at blive Medlem. Det ses imidlertid ikke, at Selskabet har beskæftiget sig med hans Valg. I 1785 indsendte han atter Anmodning om Optagelse. Sekretæren, C. F. Jacobi, forespurgte hos C. G. Kratzenstein, hvorledes han skulde svare. »Jeg synes det er hvad det er, at correspondere med denne Pestlæge. Det gyser i mig hver gang jeg seer hans Breve.« I sit Svar til Jacobi meddelte Kratzenstein bl. a.: »So wäre es wohl am besten, seine künftige Correspondence zu verbitten. Das könnte auf die Art geschehen, dass man ihm meldete, die hiesige Societät der Wissenschaft cultivirte die Medicin nicht sondern nur Physic, Mathesin sublimiorem, Astronomie u. Mechanic, dass man also seine Entdeckungen in dieser Gesellschaft nicht untersuchen könne. . . . Auf diese Weise kan man vermeiden darauf zu antworten, dass er gern Mittglied unserer Societät werden will.« Om et saadant Svar er afsendt, kan ikke afgøres. I 1788 sendte Dr. Samoilowitz en ny Afhandling til Selskabet. I 1783 sendte Fysikeren Professor Landriani i Milano nogle Smaaafhandlinger og tilkendegav Ønsket om at blive korresponderende Medlem af Selskabet. Landriani havde allerede i 1782 indleveret en Besvarelse af en i 1780 stillet Prisopgave om Frembringelsen af ren »dephlogistisk«, Luft af metallisk Kalk og Salpetersyre. Pristildelingen blev imidlertid gjort afhængig af en Verifikation af den anvendte Metode. En saadan indkom ogsaa, men der nævnes intetsteds noget om, at Professor Landriani fik Guldmedaillen. Spørgsmaalet om Optagelse af Landriani som Medlem gav i øvrigt Anledning til nogle Udtalelser, der i nogen Grad belyser Tanken med at vælge udenlandske Medlemmer. Saaledes skrev C. G. Kratzenstein: »Obgleich der Ch. Landriani es wegen der fabel, die er der Societät hat aufheften wollen eben nicht verdient, so habe ich doch wegen der Correspondence nichts gegen seine Reception einzuwenden.« M. Th. Brünnich bemærkede: »Selskabet har sidst antaget en fremmed Medlem uden foregaaende Forslag og circulerende Votering, da han dog ikke hverken før eller siden har givet Selskabet saa meget bevis paa sin Attachement som denne Lærde, altsaa kunde denne, som har allerede arbeidet for Selskabets Premie, endskiønt formedelst et urigtig Forsøg mindre hældig, ogsaa sættes paa Valg til Sagens Afgiørelse effter Vedtægterne i ordentlig Møde.« O. F. Müller fraraadede Valget med følgende Begrundelse: »I mine Tanker maa den, som af Selskabet vælges til Medlem enten have indsendt en fortienende Afhandling, eller besidde et saadant navn i den lærde Verden som kan bidrage til Selskabets lustre, og, da hr. Landriani enten har været uhældig eller har paahæftet Selskabet en fabel, der desuden i Italien ere mere berømte lærde, som Selskabet maaskee kunde finde behag i at see sig associerede, saa kan hans ufuldførte Arbeider ikke give noget fortrin.« Endelig afgav J. M. Geuss følgende Votum: »Herr Landriani har gjort sig meest bekiendt ved chymiske Skrifter, og altsaa vil Selskabets chymiske Medlemmer bedst kunne bedømme hans Fortienester. da Selskabet i dette Fag ingen Correspondent har i Italien, saa haaber jeg at det jo gjerne ønsker sig Herr Landriani dertil, som viiser ved alle Leiligheder saa megen attention for Selskabet. En Brevvexling med ham og med de øvrige udenlandske Medlemmer vil vist nok blive fordeelagtig for

Selskabet, i sær naar een eller to Medlemmer vil paatage sig paa Selskabets Bekostning at føre Correspondencen med enhver i sær og deraf hvergang referere i Selskabet. « Modstanden mod Optagelsen af Landriani maa have været for stærk; der findes i hvert Fald intet, der tyder paa, at han blev optaget som Medlem. — Endelig indkom i 1785 et Brev af 19. November 1784 fra en fransk Kaptajn Stoutz, Sous-Inspecteur des Mines de France, hvori han tilbød »sin Correspondance som metallurgist og offererer adskillige mineralier og afhandlinger i haab, at blive agreeret som Medlem; hvorom Secretairen skulde udbede sig Societetets resolution. « Denne Resolution kom, saa vidt det ses, ikke til at foreligge.

I de samme Aar, hvor saa mange forgæves søgte Optagelse i Selskabet, valgtes kun enkelte nye Medlemmer. Den 13. December 1782 optoges saaledes Professor Carl von Linné (den yngre) fra Uppsala, idet han selv var til Stede i Mødet. Han blev straks optaget uden Valg¹.

I det næste Møde stilledes Forslag om Valg af Professor L. F. F. von Crell fra Helmstedt, og han blev efter Vedtægterne valgt den 3. Januar 1783. Paa regelmæssig Maade valgtes ogsaa den 28. Februar s. A. den engelske Legationspræst James Johnstone, dog ikke uden Opposition. Han havde tidligere indsendt en Afhandling. I Mødet den 7. November 1788, i hvilket C. F. Jacobi holdt Mindetalen om B. W. Luxdorph, var Johnstone i Præsenslisten nævnt som »engelsk Chargé d'affaires«. Endnu en Engländer valgtes, nemlig Hofpræst William Coxe, der i 1785 havde sendt nogle Afhandlinger til H. Treschow.

Paa dette Tidspunkt, mere end 40 Aar efter Selskabets Oprettelse, var Antallet af udenlandske ordentlige Medlemmer meget beskedent, nemlig 15. Ikke desto mindre stillede Sekretæren i Mødet den 25. November 1785 Forslag om en Begrænsning af Antallet af udenlandske Medlemmer og Æresmedlemmer (jvfr. S. 133). De i Mødet tilstedeværende enedes om at foretage en Begrænsning; med Hensyn til det højeste Tal mente nogle 20, andre 24 Medlemmer at være passende. Efter de fraværendes skriftlige Votering besluttedes det den 2. December 1785 at sætte Maksimumstallet ved 20. C. Friis Rottbøll og C. G. Kratzenstein foreslog at sætte Antallet af udenlandske Medlemmer til højst Halvdelen af de indenlandske. »Jo mindre Antal jo større Ære for Akademiet og de valgte.« — Da der nu var 5 ledige Pladser for udenlandske Medlemmer, besluttedes det den 23. December 1785 at vælge 3 i Sverige, 1 i London og 1 i St. Petersborg. »Tillige besluttede man i denne begivenhed at vælge ved et circulare, eller og ved skriftlige Secretairen tilsendte Sedler, som den eneste og beqvemeste maade at udfinde pluraliteten.« Efter den skriftlige Votering ved Cirkulære valgtes de 5 Medlemmer i Mødet den 13. Januar 1786, nemlig: fh. Prof. S. Lagerbring i Lund, Kungl. Vetenskapsakademiens Sekretær H. Nicander, Prof. A. J. Retzius i Lund, Præsidenten i Royal Society i London Joseph Banks og Prof. P. S. Pallas i St. Petersborg.

Med Antallets Begrænsning indførtes en Adskillelse i Reglerne for indenlandske

¹ Luxdorphs Dagbøger bemærker herom: »Rottbøll læste om Ceylonske Planter og havde med sig Carl Linné, Ridderens Søn, som blev antagen til Medlem.«

og udenlandske Medlemmer; men i Praksis gjaldt dog den samme Fremgangsmaade ved Valgene. I en lang Aarrække valgtes i øvrigt kun et enkelt Medlem, nemlig Lægen, Dr. Marcus Elieser Bloch, Berlin. Han, der i 1781 havde vundet Selskabets Guldmedaille for en Besvarelse af den i 1779 udsatte Prisopgave om Indvoldsorme og Midler derimod, indsendte i November 1786 nogle Tegninger af Fisk, til Udgivelse af Selskabet, men man fandt det ikke passende at udgive dem. Derimod blev han i samme Møde foreslaaet til Medlem og den 1. December 1786 valgt.

Der indtraadte nu en Pause paa 7 Aar, i hvilken ingen udenlandske Medlemmer valgtes. I 1789 søgte en Udlænding ganske vist at blive Medlem paa Grundlag af en indsendt Afhandling, men forgæves. Protokollen for Mødet den 8. Januar 1790 beretter herom følgende: »Dernæst anmeldte Secretairen [C. F. Jacobi], at den berømte Achard i Berlin havde ved Skrivelse af 12. Dec. 1789 tilsendt Societetet et Skrift in quarto med titel: Recherches sur les propriétés des alliages métalliques. Berlin 1788. hvorom han ynsker sig at viide Selskabets dom. Han beretter derhos at have under Hænder et arbeide om de europæiske Planters Brug i Farverrierne, og at han vilde ansee den Ære at blive optagen til fremmed Medlem som et mægtigt motive til at overvinde de med dette arbeide forbundne vanskeligheder. Secretairen anmærkede, at antallet af de fremmede medlemmer var nu 20 og at dette tal ikke maatte overstiges¹. Selskabet anmodede Herr Professor Abildgaard at gienneumlæse afhandlingen og derom at sige sine Tanker.« Den 7. Maj 1790 afgav P. C. Abildgaard en Beretning. Men selv om denne sluttedes med Ordene: »... hans mageløse Arbeidsomhed fortjener aldeles Agtelse og Opmuntring«, høres der intet om hans Valg til Medlem.

Fra 1790 foreligger desuden en Skrivelse fra Præsidenten i Danske Kancelli, C. v. Brandt, hvori han anbefaler Optagelse i Selskabet af »min litterariske Ven«, Hofraad og Professor O. G. Tychsen i Schwerin. Først i December 1793 blev denne foreslaaet i Selskabet, men i Mødet den 3. Januar 1794 blev han ikke antaget. I 1797 blev han, der da var i Rostock, atter foreslaaet og den 19. Januar 1798 valgt efter de i 1797 vedtagne Valglove.

I det foregaaende er vist en Række Eksempler paa, hvem Selskabet optog til udenlandske Medlemmer, hvorfor de blev optaget og paa hvad Maade. Typisk for den Tid var Selskabets manglende Initiativ til selv at samle en Kreds af fremmede lærde, med hvilke et videnskabeligt Samvirke kunde være til Gavn for Selskabet og dets Medlemmer. Den lille Kreds, der i Tidens Løb var blevet Medlemmer, var, som det er vist, ret tilfældig bragt sammen. For nogles Vedkommende var Anmodning om Optagelse begrundet ved Ønsket om udvortes Ære, i andre Tilfælde spillede personlige Forbindelser en stor Rolle. Mange blev optaget paa Grundlag af en indsendt Afhandling, men i de fleste Tilfælde var denne ogsaa det eneste, Selskabet hørte til Medlemmerne. Kun meget faa af dem fik Afhandlinger optaget i Selskabets Publikationer eller var i anden Forbindelse med Selskabet. Deres Betydning laa snarere i at være Formidlere mellem danske og fremmede Personer og Institutioner, og des-

¹ Saa vidt det ses, har der kun været 18 Medlemmer.

uden i at være »Gesandter«, til hvilke Medlemmerne kunde henvende sig skriftligt eller personligt.

Med Begrænsningen af Antallet søgte Selskabet at standse Tilfældighederne, idet Valget kom til at bestaa mellem flere værdige Emner, medens der tidligere var Plads for alle de foreslaaede. I sine »Antegnelser til Selskabets Historie« 1843¹ bemærker H. C. Ørsted bl. a. følgende: »At der er fastsat et bestemt Antal for Selskabets udenlandske Medlemmer, billiger Forf. [Chr. Molbech] vel, men mener, at Antallet er for stort. Jeg troer, at det først vil blive nogenlunde stort nok, naar en Deel af de ubetydelige udenlandske Medlemmer, som under mindre strænge Vedtægter vare indbragte, ere uddøde. Saaledes som Tingene nu staae, savne vi egentlig et tilstrækkeligt Antal af Medlemmer i Udlandet. Om disse end ikke gjøre nogen anden Nytte end at deres Valg udgior en Deel af den gjensidige Velvillies og Agtelses Beviser; og at Danske Reisende have Nytte af at anbefales til dem, er dette allerede nok.«

I 1792 fremsattes Forslaget om Fordeling af alle Selskabets Medlemmer i Klasser (jvfr. S. 133 og S. 254 ff.), og i de følgende Aar foretoges de omfattende Drøftelser, der førte til Vedtagelsen af de nye Love den 5. Februar 1796. Selv om Forhandlingerne i væsentlig Grad drejede sig om Regler for Valg af Medlemmer, blev Spørgsmaalet om udenlandske Medlemmer kun meget lidt berørt, og de to Vota, der fremkom herom, gik imod hinanden: P. F. Suhm ønskede de i 1785 givne Begrænsninger i Antallet af Æresmedlemmer og udenlandske Medlemmer ophævet, medens N. Morville ønskede Begrænsning af indenlandske Medlemmer, ligesom Æresmedlemmernes Tal tidligere var bestemt til 10, og Antallet af udenlandske Medlemmer var bestemt, »saavidt som Jeg erindrer, engang fastsat til 20«.

I de nye Vedtægter 1796 er udenlandske Medlemmer kun omtalt med faa Ord, nemlig i Art. 1, hvor det nævnes, at Selskabet ønsker at antage udenlandske Videnskabsmænd (saa vel som indenrigske), »hvis Medvirkning og lærde Bidrag kunde tjene til at forskaffe Selskabet og dets Skriver Hæder og Anseelse«. Endvidere i Art. 9, der omtaler Valg af indenlandske og udenlandske Æresmedlemmer og slutter saaledes: »Ligeledes vælges andre udenlandske Medlemmer, hvortil ey maa foreslaaes uden bekjendte og ved videnskabelige Arbejder udmærkede Mænd. Forslaget og Valget skeer paa samme Maade, som ved de [indenlandske] ordentlige Medlemmer.« Der fastsattes intet om udenlandske Medlemmers Forpligtelse til at forelægge Afhandlinger eller lign.², og den i 1785 vedtagne Begrænsning af Medlemstallet blev ophævet. Hermed var udenlandske Medlemmer underlagt ganske de samme Valgregler, som var gældende for indenlandske Medlemmer. Ogsaa de i 1797 vedtagne Ændringer af Vedtægternes § 3 (jvfr. S. 149 og S. 261), hvorved Klassevalgets Betydning forøgedes, gjaldt i lige Maade samtlige ordentlige Medlemmer, og udenlandske Medlemmer omtaltes ikke specielt.

¹ I Selskabets Arkiv.

² A. P. Bernstorff havde i sit Votum fra November 1795 (jvfr. S. 140) gjort følgende Bemærkning til Vedt. 1776 § 5: »Es schiene mir billiger zu seyn, wenn die Verpflichtung alle zwey Jahre eine Arbeit zu liefern, die für Anwesende und Einheimische so billig und anständig ist, auf Fremde nicht angewandt würde.«

3. 1796—1839

Indtil 1839 gjaldt de fælles Valgeregler i Vedtægterne. Straks efter Ophævelsen af Begrænsningen for de udenlandske Medlemmers Vedkommende begyndte Antallet at stige stærkt. Saaledes passeredes den tidligere fastsatte Grænse 20 i Aaret 1800, og derefter fandtes i 1805: 34, 1810: 37, 1815: 40, 1820: 49, 1825: 65; i 1829—30 naaedes et Maksimum paa 74 Medlemmer, og derefter faldt Tallet til 60 i 1838. Den stærke Stigning i Antallet forblev dog ikke upaaagtet, og især var det den fra 1815 fungerende Sekretær, H. C. Ørsted, der havde Opmærksomheden henvendt derpaa. I sit Vedtægtsforslag fra o. 1820 foreslog Ørsted i §§ 58—59 (jvfr. S. 164): »Hver Classe gjør et Overslag, hvilket Antal, der maatte være at sætte som det Høieste for dets udenlandske Medlemmer. Dette Tal vil vist overstige det nærværende; men dog maa ikke det hele Antal vælges strax, men i det høieste 2 nye Medlemmer for een Classe paa hver Valgdag.« I samme Forslag havde Ørsted i øvrigt foreslaaet, at der ved Valg af udenlandske Medlemmer udfærdigedes en hemmelig Kandidatliste, blandt hvis Navne Valget foretoges, først i Klasserne og senere i Selskabet. Ved hvert Valg skulde der træffes Aftale om, hvem der skulde vedligeholde Brevvekslingen med hvert af de valgte udenlandske Medlemmer.

H. C. Ørsteds Lovforslag blev henlagt uden at blive anvendt (jvfr. S. 155). Men i 1837 genoptog Ørsted i en større Sammenhæng Spørgsmaalet om Begrænsningen. Idet han erindrede om tidligere Tidens Misbrug ved Indvalg af Venner og Korrespondenter, ønskede han Tilgangen begrænset, da »naar man fastsatte et bestemt Antal, kunde mange agtede fremmede Lærde bringes i Forslag til hver ledig Plads, og den meest udmærkede eller den Selskabets videnskabelige Øiemeder vigtigste vælges«. H. C. Ørsteds samlede Vedtægtsforslag blev af en Lovkommission redigeret til et »Udkast til Love«, hvis § 7 indeholdt følgende Begrænsning: »De udenlandske Medlemmers Antal maa ikke overstige 80, nemlig 32 i den physiske, 24 i den historiske, 16 i den mathematiske og 8 i den filosofiske Klasse.« Dette Forslag fremkaldte tilsyneladende ikke mange Bemærkninger. Kun fra E. C. Werlauff foreligger en Udtalelse af 19. Juni 1838, hvoraf følgende skal nævnes: »Dette torde, uden Tvivl, kunde bidrage til at vedligeholde et videnskabeligt Selskabs Anseelse i Udlandet, naar Antallet af dets udenlandske Medlemmer var indskrænket til et bestemt, ei alt for stort Antal, hvilket, saavidt vides, ogsaa er Tilfældet, med flere fremmede Selskaber. Med Hensyn hertil forekommer mig det i §. 7. af Lovudkastet fastsatte Antal af 80 udenlandske Medlemmer for alle Klasser, for høit ansat. Da jeg, for de øvrige Klassers Vedkommende ei kan have nogen Stemme, vil jeg her blot holde mig til den historiske, hvis Maximum af udenlandske Medlemmer er sat til 24. For nærværende Tid ere der, ifølge den foran sidststudkomne Bind af Selskabets Skrifter trykte Liste, omtrent 18—19 udenlandske Medlemmer, som ere at henhøre til benævnte Klasse; nemlig, ikke blot Historikere, men ogsaa Klassiske og orientalske Philologer, Jurister (som Retshistorikere) og fl. Skulde nu end En og Anden fremmed Lærd kunne nævnes,

der med ligesaa megen Foie kunne tælles blandt Selskabets Medlemmer, troer jeg dog heller ikke, at der vilde være nogen Skade i, at Vedkommende ventede til en Plads blev ledig, og saaledes maaskee vilde sætte større Priis paa den dem beviiste Udmærkelse. Jeg troer altsaa, at et Antal af 16 udenlandske Medlemmer vilde være meer end tilstrækkeligt for den Historiske Klasses Vedkommende.« — I en Kladder, som foreligger i Arkivet, har H. C. Ørsted gjort følgende Bemærkninger om Begrænsningen: »Antallet af udenlandske Medlemmer bør ikke rette sig efter vor Nations Størrelse, men efter Vigtigheden af vort Selskabs Formaal. Dette er saa stort, som noget Videnskabernes Selskab kan have det; thi alle Grene af Videnskab og Lærdom henhøre dertil. — Antallet af udenlandske Medlemmer bør derfor rette sig efter Antallet af Videnskabsdyrkere, hvorimellem vi kunne gjøre Valg. Der burde ikke let gives noget oplyst Land, hvori Selskabet ikke havde nogle Medlemmer, og for saa vidt muligt for hver Classe. — I Lande som Frankrig og England maatte man have et ikke alt for lille Antal, dog som det forstaaer sig, uden at forfalde til den Yderlighed at have for mange. Paa forskjellige Steder i Tydskland maatte man have Medlemmer. — Det Londoner Vid. Selskab har 50 udenlandske Medlemmer. Men dette Selskabs Formaal svarer til vor physiske og mathematiske Classes.«

I de i Februar 1839 besluttede Vedtægter var Bestemmelsen om Begrænsningen imidlertid ikke det eneste Punkt, som nu adskilte Reglerne om Optagelse af inden- og udenlandske Medlemmer. Medens Valg af indenlandske Medlemmer først foretoges i Klassen og derefter i Selskabet (jvfr. S. 166 og S. 269), idet Klassens Stemmer overførtes med dobbelt Værdi til Valget i Selskabet, i hvilket der ved Ballotering krævedes $\frac{2}{3}$ Majoritet for den foreslaaede, skulde Valget af udenlandske Medlemmer kun foretages i Selskabet, og Pluralitet for Valget var tilstrækkelig. Ved dette Valg regnedes Klassens Stemmer dobbelt, hvorfor Klassens Medlemmer stemte med Sedler af en særlig Form. Klassens Opgave før Valget var at bestemme, hvorvidt de ledige Pladser skulde besættes, at stille Forslag til Valg, samt at meddele, hvem af de foreslaaede den ansaa for værdigst til Valg.

I Tidsrummet mellem Vedtægterne 1796 og 1839 (Februar) optog Selskabet 118 nye udenlandske Medlemmer, medens 74 afgik ved Døden i samme Tidsrum. Tilvæksten var saaledes meget betydelig, 44 Medlemmer. Naar Antallet af Pladser i den matematiske og den fysiske Klasse tilsammen sattes til 48 i Vedt. 1839 § 7, medens den historiske og den filosofiske Klasse tilsammen kun fik 32 Pladser, havde dette sin Grund i den Overvægt, som Antallet af matematiske og fysiske (naturvidenskabelige) Medlemmer, ogsaa de indenlandske, havde faaet omtrent fra Selskabets Oprettelse. I Virkeligheden var denne Overvægt langt større end beregnet i Vedtægterne. I Tiden 1796—1839 blev optaget 32 af de historiske og filosofiske Faggrupper, men ikke mindre end 86 af de matematiske og fysiske Grupper. Med Hensyn til Fordelingen paa de forskellige Lande var af de 1796—1839 optagne mere end en Trediedel (44) fra Tyskland. Fordelingen faldt i øvrigt ud som vist nedenfor, idet det første Tal er Antallet af nyvalgte historiske og filosofiske Medlemmer, og det andet er Antallet for de øvrige Faggrupper:

Norge 1 : 6, Sverige 3 : 4, Belgien 0 : 1, England 1 : 17¹, Frankrig 4 : 16, Holland 1 : 1, Italien 1 : 4, Rusland 3 : 5, Schweiz 1 : 1, Tyskland 15 : 29, Østrig 2 : 0, U. S. A. 0 : 2.

Idet der i Almindelighed henvises til Fortegnelsen over de udenlandske Medlemmer, skal i det følgende nævnes nogle Tilfælde indenfor Tidsrummet 1796—1839, hvor særlige Forhold har gjort sig gældende.

I Februar 1798 fik Professor i Matematik i St. Petersburg, Nicolaus von Fuss, tildelt Selskabets Guldmedaille for Besvarelsen af den i 1796 udsatte Opgave om Forholdet mellem Kraften og Lasten ved Vogne. I et Brev til Selskabet i den Anledning overdrog N. Fuss Selskabet Ejendomsretten til Besvarelsen og anmodede samtidig om at blive Medlem. Efter de nye Vedtægter valgtes han enstemmigt den 20. April 1798. N. Fuss, der blev Sekretær i det russiske Akademi i St. Petersburg, var i en Aarrække meget virksom for en gensidig litterær Forbindelse mellem Akademiet og Selskabet².

Den 2. November 1804 modtog Selskabet en af en fransk Læge i Paris, Bressy, indsendt Bog med Anmodning om at blive valgt til »Correspondent« af Selskabet. Bogen sendtes til den fysiske Klasse. I Valgmødet i Januar 1805 blev hans Valg udsat indtil videre; men 1. November s. A. blev Sagen genoptaget. »Omendskønt Riemeligheden snarere er imod end for hans Begierings Opfyldelse, saa dog forespørges om den Fysiske Classe skal erindres om sin Betænkning's Meddelelse.« Klassen blev erindret, men der foretoges intet yderligere, hverken dengang eller senere.

Selskabets førnævnte Medlem, Nic. von Fuss, indsendte 1805 en Kasse russiske Mineraler fra Kaptajn B. F. J. Herrmann i Catharineburg [Jekaterinenborg]. Samtidig havde Herrmann udtalt Ønske om at blive Medlem, et Ønske, der opfyldtes den 3. Maj 1805.

I Mødet den 7. November 1806 fremlagde Sekretæren, Th. Bugge, en Skrivelse fra den kgl. danske Envoyé i Italien, Kammerherre Herman Schubart, med hvilken han paa Grev E. R. Vargas-Bedemars Vegne indsendte en Afhandling, indeholdende mineralogiske Efterretninger fra Sardinien. Schubart udtalte Ønsket om, at Grev Vargas-Bedemar blev Medlem, og Schubart selv blev i samme Møde foreslaet til Æresmedlem. I det næste Møde, den 21. November, blev de begge valgt. Naar Chr. Molbech i Medlemslisten i »Selskabets Historie 1742—1842« har anført Grev Vargas-Bedemar som indenlandsk Medlem er dette urigtigt. Hvad der laa til Grund for Molbechs Overflytning paa egen Haand af Grev Vargas-Bedemar, var følgende, hvorom Protokollen for 17. Februar 1815 gør Rede: »Paa nærværende Tid opholder sig her i Byen Grev Vargas-Bedemar, Kammerherre og Ridder af Dbr. Han er Selskabets ordentlige udenlandske Medlem. Da Lovene slet ikke gjør nogen Forskjæl paa uden-

¹ Under England er medregnet Skotland, Irland og Kronlandene.

² Besvarelsen blev trykt med Titlen: »Versuch einer Theorie des Widerstandes zwey- und vierrädiger Fuhrwerke, auf Fahrwegen jeder Art; mit Bestimmung der Umstände, unter welchen die einen vor den andern den Vorzug haben.« Kph. 1798.

landske og indenlandske ordentlige Medlemmer, saa vil Selskabet formodentligen finde det passende at Secretairen [H. C. Ørsted] indbyder ham til at deeltage i Selskabets Forhandlinger som ordentligt indenlandsk Medlem.« Behandlingen af dette Spørgsmaal udsattes og ses ikke senere at være taget op. I de af H. C. Ørsted i 1843 gjorte »Antegnelser« til Chr. Molbechs Historie 1742—1842 redegør Ørsted imidlertid selv for denne Sags Forløb saaledes:

»Angaaende den Omstændighed, at Hr. Justitsraaden [Chr. Molbech] har sat *Grev Vargas-Bedemar* blandt de indenlandske Medlemmer, skjøndt han var valgt til udenlandsk, bør jeg meddele en Oplysning, som vil vise, at Omflytningen ikke burde være skeet uden Selskabets Tilladelse. I Mødet d. 17de Febr. 1815 foreslog jeg efter Admiral *Løvenørns* Ønske Selskabet, at Greven skulde forsættes blandt de indenlandske Medlemmer, da han ikke blot opholdt sig her og var Kgl. Dansk Kammerherre, men ogsaa hans hele Virkekreds var forflyttet til Danmark. Men mod det Princip, som herved laa til Grund, reiste der sig en stærk Indsigelse. Man anførte blandt Andet, at man aldeles ikke kunde antage som Grundsætning, at Valget til udenlandsk Medlem havde en ligesaa høi Betydning som Valget til indenlandsk; thi sagde man, vi optage ofte udenlandske Medlemmer paa en eller anden Mands Anbefaling uden nøie at kjende deres Fortjenester. Dette var ogsaa virkelig sandt, med Hensyn paa den forbigangne Tid; og denne Mislighed er først ganske blevet forebygget ved de nye Valglove [1839], som bestemme, at de udenlandske Medlemmers Antal skal være fast, og at der til hver ledig Plads skal foreslaaes flere Candidater. Blev Principet forkastet, kunde han kun blive indenlandsk Medlem ved udtrykkeligt dertil at bringes i Forslag, som andre indenlandske Lærde. Da jeg fremsatte Forslaget, troede jeg at gaae ud fra et Princip, hvorom Alle vare enige; nu, da der var Tvivl, troede jeg ikke, at man uden forud at have anmeldt Sagen ved et Circulaire burde skride til en endelig Afgjørelse; jeg foreslog da og erholdt, at der i Protocollen blot tegnedes: *udsat*. Da Ingen senere bragte Sagen paa Bane, og jeg for min Deel ikke vilde anbefale Opstillingen af et Princip angaaende dette Spørgsmaal, som maa forefalde saa særdeles sjældent, lod jeg den beroe. Jeg skylder mig selv at bemærke, at jeg til Forslaget valgte et Møde, hvor der kunde ventes talrige Besøg [17 Medl.].«

Chr. Molbech lod imidlertid ikke H. C. Ørsted beholde det sidste Ord, hverken i dette Spørgsmaal eller i noget andet Punkt i Ørsteds kritiske »Antegnelser«. Den 3. November 1843 forelæste Chr. Molbech i Selskabet sine Forsvarsbemærkninger¹ og udtalte om den foreliggende Sag følgende:

»Forf. [Chr. Molbech] har i at foretage Omflytningen [af *Grev Vargas-Bedemar*] været af den Formening, at et Medlem af Selskabet, der ikke allene er ansat i

¹ I det kgl. Bibliotek, Collin 338, 4to.

Hs. Majestæt Kongens Tieneste, men har sit stadige Opholdssted i Hovedstaden, ikke uden stærke Anstød mod Sprogrigtighed, kan kaldes *udenlandsk*. Kritikens ærede Forfatter, har, som man see, selv delt denne Mening, og allerede for henvend 30 Aar siden (1815), da Grev Vargas endnu ikke engang boede her i Landet, bragt ham i Forslag til indenlandsk Medlem; men da Forslaget fandt Indsigelse paa Grund af at et *indenlandsk* Medlem havde høiere Betydning end et *udenlandsk*, blev Sagens Afgiørelse udsat, og Grev Vargas saaledes fremdeles at betragte som et *indenlandsk* udenlandsk Medlem. Historiens Forfatter fandt en saadan Kategorie stødende baade imod Fornuft og Liberalitet; og i Uvished om, hvorledes Selskabet egentlig *nu* betragtede et Medlem, der i en Række Aar har været bosat her i Landet, opførte han Grev Vargas paa Listen over indenlandske Medlemmer. Dette maa vist nok kaldes en historisk Unøiagtighed; men man maa vel tilstaa, at Tilfældet er saa besynderligt, og Omstændighederne af en saadan Art, at Forf. neppe kan være meget at dadle, fordi han hellere valgte hiin Udvei, end i en Note paa vedkommende Sted, at relevere det af Secretairen forgieves fornyede Valgforslag; eller, efter indhentet Erklæring, at meddele Oplysninger, der hverken synes at kunne være ret behagelige for Selskabet, eller for det vedkommende Medlem.«

I November 1808 fremførte Sekretæren, Th. Bugge, Spørgsmaalet om Valg af »korresponderende Medlemmer«, baade indenlandske og udenlandske. Herom henvises til Behandlingen andetsteds (S. 263 ff.). Denne Sag blev i Januar 1809 henlagt indtil videre. I Marts 1815 gjorde O. H. Mynster den til Genstand for fornyet Omtale for Udlændinges Vedkommende. »For nogle Aar siden foresloges det i Selskabet, at have *to Klasser af udenlandske Medlemmer*, nemlig *virkelige og korresponderende*, for nemlig til hine Pladser, honoris causa, at optage visse af de berømteste iblandt fremmede Lærde: til disse derimod vilde, utilitatis causa, yngre, mindre berømte Mænd komme i Betragtning, hvis Stilling baade tillod og opfordrede til større Virksomhed for Selskabet. — Dette Forslag fandt ikke Bifald men fortjente maaskee ved Leilighed at komme paa ny i nærmere Betragtning; og jeg fornyer det herved.« Heller ikke denne Gang synes der at være opnaaet noget positivt Resultat.

I en den 24. December 1808 afgiven Indstilling til Selskabet fra Udvalget for Behandling af Spørgsmaalet om korresponderende Medlemmer (jvfr. S. 264 f.) var det bl. a. anført som en af Grundene imod Valg af en saadan Medlemskategori, at »Trangen til Medlemmer i de Classer, som have Mangel, vilde maaskee ey afhielpes ved Correspondenter, da det kunde være at befrygte, at mange ey vilde modtage Valget«. Dette Spørgsmaal om at modtage Valget blev samtidig af Sekretæren, Th. Bugge, fremsat i Selskabet den 25. November 1808 i Anledning af et Forslag om Valg af Professor J. G. Buhle. »Det maatte tillades Secretairen at gøre den Bemærkning om Proponenterne Hr Biskop og Ridder Münter og Hr Professor Treschow ere ganske vis paa at Hofraad Buhle ville modtage Valget, eller ønske at blive Medlem; da det synes at være ydmygende at Valget ikke modtages, hvor paa man har havt flere Exempler,

Etatsraad *Tonder Lund* her i Staden, Hr. *Portal* i Paris bragt i Forslag af Prof. *Fabritius* i Kiel, Hr. Prof. *Reil* i Halle bragt i Forslag af Prof. *Herholdt*¹.

Det samme Emne blev atter draget frem af Sekretæren i 1812 i Anledning af et indkommet Medlemsforslag. I en Rundskrivelse til den matematiske Klasse skrev Th. Bugge saaledes bl. a.: »I den Tiid, jeg har været Secretair, har Selskabet valgt flere udenlandske Medlemmer, som alle ved Skrivelser fra Selskabet ere blevne underrettede om Valget, og iblant disse *Portal* i Paris, *Reil* i Halle, og nyeligen *Heyne* i Göttingen. Disse Herrer have ey besvaret Selskabets Skrivelser og altsaa ey modtaget Valget, og dette forekommer mig at være en liden Ydmygelse for Selskabet. Jeg troer, at naar nogen foreslaaer et udenlandsk Medlem, *da bør han* enten ved Correspondence eller paa anden Maade være forvissat om, at den proponerte attraaer at blive Selskabets Medlem, og vil modtage Valget. Nogle kan ansee et saadant Valg for meget ærefuldt, og andre lægger ingen Værd der paa.« Paa Cirkulæret havde H. C. Ørsted gjort den Bemærkning, »at dersom Proponenten kan erklære at han staar i regelmæssig Correspondents med den Proponerede, man neppe behøver nogen anden Sikkerhed for at den paaklagede Ubehagelighed ei skal indtræffe«. Sagen kom for i Selskabets Møde den 3. April 1812, i hvilket besluttedes, »at naar et i Forslag bragt udenlandsk Medlem for Classen har $\frac{2}{3}$ Stemmer eller derover for sig, da skal det tilkiendegives Proponenten, som da forespørger om den proponeerte ønsker at blive Selskabets Medlem, da han vil proponere ham«. Der kan vel være Grund til at formode, at den Forudsætning om Kendskab til den proponerede, som H. C. Ørsted gav Udtryk for, som oftest var til Stede hos Proponenten, og at den vedtagne Regel derfor kun blev af ringe praktisk Betydning.

I Krigsaarene i Aarhundredets Begyndelse holdt Medlemstallet sig ret konstant imellem 35 og 40. Fra Aarhundredskiftet til 1817 optoges ingen Medlemmer fra Storbritannien. Efter 1814 forøgedes Antallet af udenlandske Medlemmer ekstraordinært derved, at fem indenlandske (norske) Medlemmer overførtes til de udenlandske. Valg af Medlemmer foregik som Regel efter Vedtægterne, og kun enkelte Uregelmæssigheder forefaldt. I April 1832 stilledes Forslag om Valg af Professor J. Ph. Fallmerayer, Landshut, men der nævnes intet om dette Forslags videre Skæbne. Fallmerayer havde i 1824 faaet Selskabets Guldmedaille for Besvarelsen af en Opgave om Kejserdømmet Trapezunts Historie.

4. 1839—66

Som før nævnt (S. 308) medførte Vedtægterne 1839 en Begrænsning af Antallet af udenlandske Medlemmer til 80. Det virkelige Antal var i 1839 kun o. 70, og fra dette Aar indtil 1866 var Tallet stadig nedadgaaende, saaledes at der i 1866 kun

¹ Oplysningen om, at Kammerraad *Tonder Lund* ikke ønskede at modtage Valg, er urigtig. Protokollen for Valgmødet den 6. Marts 1789 beretter, at han »blev ikke med den behørig pluralitet antaget«, og der foreligger intet om, at han skulde være valgt igen (jvfr. S. 254). Angaaende de to Udlændinge, A. *Portal* og J. C. *Reil*,

var 45 udenlandske Medlemmer. I Løbet af de 28 Aar optoges kun 48 udenlandske Medlemmer (incl. 5 overført fra indenlandske), medens 63 afgik ved Døden. Af de nævnte 48 Medlemmer blev 12 straks valgt i 1839. Ligesom i den foregaaende Periode var Forskellen mellem Antallet i de to Faggrupper meget stor. Der optoges 14 af de historiske og filosofiske Faggrupper, men 34 af de matematiske og fysiske Faggrupper. Med Hensyn til Fordelingen paa Landene faldt Hovedvægten stadig paa Tyskland med næsten Halvdelen (23). Naar undtages tre Medlemmer i Kiel og Altona, der overførtes til udenlandske Medlemmer i 1864, valgtes ingen fra Tyskland i Tidsrummet 1859—75. Iøvrigt fordeltes Medlemmerne som vist nedenfor, idet det første Tal er Antallet af nyoptagne i de historiske og filosofiske Grupper, og det andet omfatter de matematiske og fysiske:

Norge 0 : 1, Sverige 2 : 2, Belgien 0 : 1, England 0 : 6, Frankrig 2 : 8, Italien 0 : 1, Tyskland 10 : 13, Østrig 0 : 1, U. S. A. 0 : 1.

Om Motiveringen for og Anvendelsen af de nye Valgregler fra 1839 meddelte H. C. Ørsted i »Oversigten« 1839 følgende:

»Antallet var forhen ubestemt; men dette medførte en skadelig Tilfældighed i Optagelserne, da der stemmedes over de Foreslagnes Optagelse uden Sammenligning med Andre, som enten kunde have høiere Fortjenester, eller med hvem en Forbindelse kunde være mere ønskelig for Danske Videnskabsmænd. Man har derfor vedtaget, at sætte et bestemt Antal for Selskabets udenlandske Medlemmer, deelte mellem dets Classer, overensstemmende med disses Tarv. Førend Valgene, som kun holdes i Begyndelsen af April og December, bestemmes først hvorvidt man vil besætte de ledige Pladser eller hvormange deraf, og derpaa foreslaaes til hver Plads, som skal besættes, de Mænd, som vedkommende Classe finder meest værdige dertil.«

I December 1839 valgte Selskabet, efter Indstilling fra Klasserne (jvfr. S. 309), 12 nye Medlemmer, 3 fra Frankrig og 9 fra Tyskland. Men medens før 1839 alle de indstillede som Regel valgtes, fik Selskabet nu et stort Antal at vælge imellem. Saaledes blev i 1839 ikke mindre end 14 foreslaaede ikke valgt. Nogle af disse blev dog senere foreslaaet igen og valgt. I 1842 blev 2 Medlemmer valgt, 7 ikke valgt; i 1845 2 valgt, 4 ikke valgt; i 1846 1 valgt, 2 ikke valgt og saa fremdeles.

Ved Slutningen af den her behandlede Periode vedtoges i 1866 Sammensmeltningen af de fire Klasser til to, en Ændring, der berørte udenlandske saa vel som indenlandske Medlemmer (jvfr. S. 275). Allerede tidligere i Perioden havde Spørgs-

har Chr. Molbech taget fejl, naar han i »Selskabets Historie«, S. 310, Anm. 284 udtaler, at der intet findes i Protokollen om Valget af disse to Medlemmer. De blev begge paa normal Maade valgt den 5. Januar 1805. Om de har modtaget Valget, kan ikke ses af Arkivet (bl. a. fordi alle Papirer fra disse Aar brændte i 1807), men de er begge medtaget i flere Medlemslister i »Skrifterne«.

maal vedrørende Klasserne været fremsat. Saaledes bemærkede Sekretæren, H. C. Ørsted, i et Møde i Juni 1842, »at adskillige Medlemmer troe at det vilde være nyttigt at vælge Skandinaviske Lærde efter samme Grundsætninger som indenlandske, hvilket kunde tages i Overveielse«. Sagen udsattes til næste Møde, i hvilket den udsattes indtil videre. Da det stadig viste sig vanskeligere at faa Medlemmerne fordelt paa rette Maade i Klasserne efter de faste Tal, optoges i 1856 en Drøftelse af hele Klasseordningen (jvfr. S. 271). Først i 1866 blev Sagen afgjort, efter at den havde hvilet en Række Aar. Den 2. November 1866 vedtog Selskabet de nødvendige Statutændringer for Inddelingen i kun to Klasser: den historisk-filosofiske og den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Herefter ændredes og udvidedes de første Linier af § 8 paa følgende Maade:

»De udenlandske Medlemmers Antal maa ikke overstige 80, nemlig 48 i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse (32 i de physiske og naturhistoriske Videnskaber, 16 i de matematiske) og 32 i den historisk-philosophiske Klasse (24 i de historisk-philologiske Fag og 8 i de philosophiske). I dette for hver Klasse eller Klasse-Afdeling bestemte Tal skulle imidlertid ikke regnes de udenlandske Medlemmer, der maatte være overførte fra den indenlandske til den udenlandske Række af Medlemmer; ogsaa kan Selskabet paa Forslag af vedkommende Klasse overskride dette Antal ved Optagelsen af Medlemmer fra de Lande, hvis Sprogs Overensstemmelse med vort eller nære Slægtskab med dette tillader den allerfrieeste Samvirken, nemlig Norge og Sverrig.«

Sammen med Vedtægtsforslaget fremlagdes en Oversigt over de udenlandske Medlemmer i Oktober 1866 og deres Fordeling i de fire Klasser. Ifølge denne Oversigt havde den *historiske* Klasse af 24 Pladser for udenlandske Medlemmer kun 7 besat, den ene ved Overflytning. Altsaa var kun $\frac{1}{4}$ af Pladserne besat, og med en enkelt Undtagelse var intet Medlem af denne Klasse valgt i de sidste 20 Aar. Klassen havde 17 ledige Pladser. — Den *filosofiske* Klasse havde af 8 Pladser kun 4 besat, og den ene ved Overflytning. I 19 Aar havde intet Valg fundet Sted til Klassen. Der var 4 ledige Pladser. Den *matematiske* Klasse havde af 16 Pladser kun 6 besat, hvoraf een ved Overflytning. Af de 5 indvalgte var den sidste valgt for mere end 25 Aar siden. Klassen havde 10 ledige Pladser. Endelig havde den *fysiske* Klasse af sine 32 Pladser 30 besat, dog 2 ved Overflytning, altsaa 2 ledige Pladser. Ialt var af de 80 Pladser kun 47 besat, deraf dog 5 ved Overflytning.

Det ovenomtalte Vedtægtsforslag optoges uændret i de reviderede Vedtægter, der blev trykt 1869.

5. 1867—87

I Perioden, der strakte sig fra Tiden for de nye Klassers Dannelse indtil nye Vedtægtsændringer, der ogsaa vedrørte de udenlandske Medlemmer, igen blev optaget

til Drøftelse, holdt Medlemstallet sig — efter en kort Stigning — ret konstant mellem 60 og 70. I Løbet af de 21 Aar valgtes 96 nye Medlemmer, deraf 25 i Periodens første to Aar. I samme Tidsrum afgik 70 Medlemmer ved Døden, saaledes at Antallet fra 45 i 1866 steg til 63 i 1868 og i 1887 var 71 Medlemmer. Forskellen paa Medlemstallet i de to Klasser var i denne Periode ikke saa iøjnefaldende stort som tidligere. Af de 96 Medlemmer valgtes 39 til den historisk-filosofiske Klasse og 57 til den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Fordelingen af Medlemmerne paa Landene afveg i væsentlig Grad fra tidligere Perioder. Karakteristisk for dette Tidsrum var den stærke Interesse for Valg af norske og svenske Medlemmer, hvilken vel tildels var formidlet ved de i 1869 givne Undtagelsesregler, gældende for de nordiske Lande. Medens Tyskland hidtil som Regel havde haft det største Antal fra noget Land, rykkede Sverige og Frankrig nu op paa en jævnbyrdig Plads. Det første Medlem fra Tyskland efter Krigsaarene valgtes 1875 (Leopold von Ranke), men derefter blev Medlemstallet ret normalt forøget de fleste Aar. Medlemmerne fordeles paa Landene som vist, idet det første Tal omfatter den historisk-filosofiske Klasse, det andet den anden Klasse.

Norge 3 : 3, Sverige 4 : 15, Belgien 0 : 1, England 7 : 8, Frankrig 8 : 12, Holland 3 : 1, Italien 2 : 1, Rusland 5 : 1, Schweiz 0 : 2, Tyskland 5 : 12, Østrig 2 : 0, U. S. A. 0 : 1.

I 1878 opstod en skarp Meningsforskel mellem Medlemmerne af den naturvidenskabelig-matematiske Klasse vedrørende de i Vedtægternes § 8 givne Regler for Valg af udenlandske Medlemmer. Medens det i § 5, som formentes kun at gælde for indenlandske Medlemmer, var fastsat, at Forslagene til nye Medlemmer skulde cirkulere blandt Klassens Medlemmer før Valgmødet i Klassen, var noget saadant ikke foreskrevet i § 8 for udenlandske Medlemmers Vedkommende. Det havde altid været Skik at rundsende ogsaa Forslag om udenlandske Medlemmer, men da det af tidsmæssige Grunde ikke havde været muligt at naa det ved Valgene i 1878, fremkom i Klassemødet den 22. November forskellige Fortolkninger af Reglerne i §§ 5—8. Desuden erklærede Klasseformanden, Ad. Steen, at Bestemmelserne i § 8 aldrig var blevet fulgt i hans Medlemstid, og yderligere vilde det være umuligt at følge dem, og Klassen kunde udsættes for at komme i uløselig Modsigelse med sig selv, saa den ikke — paa Grund af Deling af Stemmerne — saa sig i Stand til at besætte de Pladser, den vilde besætte.

I en Redegørelse den 23. November 1878 til Jap. Steenstrup gjorde Klasseformanden følgende Forslag til en gennemførlig Praksis: »Efterat *alle* Forslag ere oplæste og drøftede, stemmes først over, hvorvidt hver enkelt af de foreslaede bør komme i Betragtning ved ledige Pladsers Besættelse; dernæst afgjøres, om man vil besætte netop saamange Pladser, som man har Personer, eller et ringere Antal. I første Tilfælde er Sagen afgjort, og jeg holder mig for overbevist om, at det vil være det sædvanlige, saa at man ligesaa godt strax kunde stemme om hver enkelt skulde optages,

som man hidtil har gjort. Men vil man kun besætte et ringere Antal Pladser, end der er Personer, saa kommer det an paa den Orden, hvori de foretrækkes opstillede af Flertallet.« At der blev lagt Vægt paa dette principielle Spørgsmaal, fremgaar af Slutningen i Klasseformandens Redegørelse: »Selvfølgelig kan jeg som Formand intet have imod en anden Fremgangsmaade, som jeg maa erkjende for rigtig. Men beslutter Klassen en Fremgangsmaade, hvis Absurditet er mig klar, saa hører jeg i samme Øjeblik op at være Formand og kan endnu kun lede Valget af en ny.«

I et Klassemøde den 4. December 1885 kom Sagen op igen, og atter opstod en Strid mellem Ad. Steen og Japet. Steenstrup. Sekretæren, H. G. Zeuthen, mente i ethvert Tilfælde, »at Klassens Forslag til nye Medlemmer maatte være bestemt, fordi Selskabet i sin Helhed havde vanskeligere ved at bedømme de foreslaaedes Kvalifikationer end Klassen«. Fra anden Side bemærkedes det, at det dog var muligt at indstille flere til Valg i Selskabet, end der var Plads til, naar de indstilledes i en bestemt Orden og med en Maksimumsgrænse for Antallet. Da Forholdet mellem Japet. Steenstrup og Ad. Steen stadig ikke var afklaret, nedlagde Ad. Steen Dagen efter Mødet sit Hverv som Klasseformand. Ved et følgende Møde valgtes han dog igen og erklærede, »at han skulde række sig saa langt han kunde forsvare og vilde udbede sig Steenstrups Understøttelse til at føre Sagen til brugbart Maal«. Ved Valget af Ad. Steen havde Japet. Steenstrup i øvrigt ikke stemt, »paa Grund af, at Prof. Zeuthen havde villet, at man skulde finde sig i den Maade, hvorpaa den valgte Formand vilde lede Forhandlingerne om nye Medlemmer«.

Ved flere Lejligheder var der optaget nordiske Medlemmer ud over det i Vedtægterne fastsatte Antal for andre udenlandske Medlemmer. I et Møde den 9. April 1886 i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse, i hvilket Kvalifikationerne for Optagelse af nogle nordiske Medlemmer drøftedes, fremsatte Jul. Thomsen den Udtalelse, at det maatte erindres, »at Selskabet med Hensyn til de skandinaviske Landes Videnskabsmænd ikke gjorde saa strenge Fordringer gjældende, som med Hensyn til de fjernere Nationers«.

6. 1888—1918

Den i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse opstaaede Strid om Fortolkningen af Vedtægternes vigtige §§ 2—8 om Valg af Medlemmer var en væsentlig Aarsag til Sekretæren, H. G. Zeuthens, i April 1887 fremsatte Forslag om en Vedtægtsrevision (jvfr. S. 177, 278). De hidtidige Bestemmelser var ret indviklede og overholdtes ikke. Det foresloges derfor at simplificere dem ved, bortset fra Begrænsningen af de udenlandske Medlemmers Tal, at fastsætte de samme Valgregler for alle ordentlige Medlemmer. Dermed gled Valget af de udenlandske Medlemmer i væsentlig Grad bort fra det samlede Selskabs Indflydelse og, ligesom for de indenlandske Medlemmers Vedkommende, over i Klassens Magtomraade. Det af et nedsat Udvalg udarbejdede Lovforslag fremsattes i Mødet den 14. Oktober 1887. Til Vejledning ved Sammen-

ligning af de gældende Vedtægter og Forslaget havde Udvalget ladet trykke en Oversigt over de foretagne Ændringsforslag. Heraf skal følgende citeres:

»Den første Række af væsentligere Ændringer, som vi foreslaa, vedrører Valget af nye Medlemmer (gl. §§ 2—8, nye §§ 2—9). Det foreslaas, at Valget kun foretages én Gang aarlig (ny § 6), medens det tidligere foretoges to Gange (gl. §§ 4 og 8), at Forslagene indbringes noget tidligere end hidtil (ny § 7, gl. §§ 5 og 8), at Indskrænkningen af Antallet af Pladser helt bortfalder for norske og svenske Medlemmers Vedkommende (ny § 5, gl. § 8), at Antallet af Pladser for andre udenlandske Medlemmer fordeles efter mere bestemte Regler og gøres noget mindre end hidtil, da ogsaa Nordmænd og Svenskere skulde være indbefattede derunder (ny § 5, gl. § 8), og at der ved Valget af udenlandske Medlemmer skal følges samme Regler som ved Valget af indenlandske, blot med saadanne Afvigelser, som blive nødvendige ved Begrænsningen af Pladsernes Antal. Det sidste Forslag har maattet fordeles paa de forskjellige Valgparagraffer, som derved ere blevne omarbejdede. Dertil har saa knyttet sig nogle mindre Ændringer i Bestemmelserne om Valgenes Forberedelse (ny § 4) og Forslagenes Befordring fra Sekretæren til Klasserne og videre til Selskabet (ny § 8, gl. §§ 5 og 6)«.

Ifølge Forslaget maatte Antallet af udenlandske Medlemmer ikke overstige 72, herfra dog undtaget Norge og Sverige, fra hvilke Lande et ubegrænset Antal kunde optages. Da Valget af udenlandske Medlemmer tidligere laa i det samlede Selskabs Haand, var der ofte Lejlighed til at vælge Medlemmerne blandt et Antal, der var langt større end Antallet af ledige Pladser. Efter de nye Vedtægter blev det Klassernes Opgave at forberede Valget saaledes, at Antallet af ledige Pladser ikke blev overskredet indenfor de forskellige Afdelinger, idet Selskabets Opgave kun var at stemme Ja eller Nej paa de foreslaaede. Medens tidligere den, der ved Valget i Selskabet havde faaet absolut Pluralitet, ansaas som optaget, fordredes nu $\frac{2}{3}$ Majoritet, idet Klassens Stemmer talte dobbelt, som for indenlandske Medlemmers Vedkommende. — Japetus Steenstrup var i Opposition mod de fremsatte Forslag og ønskede den tidligere anvendte Valgmaade fortsat.

Det eneste væsentlige Punkt, hvori de nye Vedtægter 1888 afveg fra Forslaget, var Fastsættelsen af Maksimumstallene. Medens det i Forslaget var fundet rimeligt at nedsætte Antallet, blev der i Vedtægterne sat et højere Tal, 86. Vedtægternes § 5 havde derefter følgende Ordlyd:

»Som udenlandske Medlemmer kunne uden Begrænsning af Antallet optages norske og svenske Videnskabsmænd. Antallet af udenlandske Medlemmer fra andre Lande maa ikke overstige 86, nemlig 50 i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse (26 i de naturhistoriske Fag, 12 i de fysiske og kemiske, 12 i de matematiske Fag), 36 i den historisk-filosofiske Klasse (30 i de historisk-filologiske Fag, 6 i de filosofiske Fag). I disse Tal medregnes dog ikke saadanne Medlemmer,

som, efter at være traadte i undersaatligt Forhold til en fremmed Stat, maatte være overførte fra den indenlandske til den udenlandske Række af Medlemmer. Selskabets udenlandske Medlemmer have Adgang til dets Møder og Forhandlinger, men ere ikke stemmeberettigede.«

Endnu en betydelig Vedtægtsændring, som berørte de udenlandske Medlemmer, fandt Sted i denne Periode. I det nye Aarhundredes Begyndelse blev Spørgsmaalet aktuelt om en Begrænsning af Antallet af indenlandske Medlemmer, og særlige Regler herfor blev fastsat i de nye Vedtægter fra 1909 (jvfr. S. 186). Samtidig ændredes imidlertid ogsaa de fælles Valgregler, idet den dobbelte Gyldighed af Klassernes Stemmer ophævedes, medens Stemmetallene i Klasserne fremtidig skulde lægges til samtlige Medlemmers Stemmatal i Selskabets Valgmøde (jvfr. S. 282 f.). Og endelig begrænsedes den sidste ubundne Medlemskategori: den nordiske Medlemsgruppe, idet der i den historisk-filosofiske Klasse kun kunde optages indtil 15, i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse indtil 20 norske og svenske Videnskabsmænd foruden de fastsatte 86 fra de øvrige Lande. Den af den naturvidenskabelig-matematiske Klasse i 1909 og senere i 1916 vedtagne Gruppedeling kom ogsaa til at gælde for de udenlandske Medlemmer.

Ved et Medlemsvalg i Begyndelsen af denne Periode indtraf et for den nyere Tid enestaaende Tilfælde, idet et valgt Medlem nægtede at modtage Valget. Den 5. April 1889 valgtes den engelske Filosof Herbert Spencer til Medlem, men i et Brev den 20. April 1889 til Sekretæren, H. G. Zeuthen, meddelte han bl. a. følgende: »For many years past, to offers of doctorships and academic degrees I have made the response that I see various grounds for the conclusion that, though intended as encouragements to Science, they are in their indirect effects impediments to Science and Literature, and I have given this reason for non-acceptance.«

Paa Grund af Indvalg af et stort Antal Medlemmer steg Antallet af udenlandske Medlemmer fra 71 i 1887 til 93 i 1890. Derefter holdt Antallet sig i den her behandlede Periode ret konstant ligesom i Tiden 1867—87. Men medens Normalantallet dengang laa imellem 60 og 70, var det nu naaet op til mellem 95 og 105. I Løbet af de 31 Aar valgtes 188 nye Medlemmer, deraf 26 i Periodens første to Aar. 166 Medlemmer afgik ved Døden, og Antallet ændredes saaledes fra 71 i 1887 til 105 omkring 1910 og fra 1913 nedadgaaende til 93 i 1918. Antallet af valgte Medlemmer i de to Klasser nærmede sig stadig mere hinanden. Af de 188 Medlemmer valgtes 82 til den historisk-filosofiske og 106 til den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Hvad Fordelingen paa Landene angaar, var Interessen for Valg af nordiske Medlemmer levende, hvilket ogsaa fremgaar af de særlige Bestemmelser i Vedtægterne. I 1908 valgtes det første Medlem fra Finland (R. Tigerstedt). Tyskland var nu atter stærkest repræsenteret med $\frac{2}{7}$ af hele Antallet¹. Under Verdenskrigen, som faldt i Slutningen af Perioden, valgtes nogle faa nordiske Medlemmer, men ingen fra de øvrige

¹ Den naturv.-mat. Klasse vedtog 1899, at den ikke for dette Aar vilde vælge preussiske Medlemmer.

Lande. Antallet af valgte Medlemmer fordeler sig paa Landene paa følgende Maade, med den historisk-filosofiske Klasses Tal først, og derefter den anden Klasses:

Norge 9 : 12, Sverige 13 : 22, Finland 1 : 1, Belgien 1 : 2, England 9 : 10, Frankrig 12 : 13, Holland 2 : 2, Italien 4 : 2, Rusland 1 : 3, Tyskland 22 : 33, Ungarn 1 : 0, Østrig 4 : 2, U. S. A. 3 : 4.

7. 1919—42

I Slutningen af 1918 paabegyndtes en ny Drøftelse af Vedtægterne, der medførte en gennemgribende Revision og Omposterung, der imidlertid kun i ringe Grad kom til at berøre de udenlandske Medlemmer. Der var dog indgaaet et Forslag om for Fremtiden ikke at gøre Forskel mellem norske og svenske Videnskabsmænd paa den ene Side og andre Lande paa den anden Side. Motiveringen derfor var den, at man med det forholdsvis store Antal for de nordiske Lande kunde faa den Opfattelse, at der stilledes mindre Krav til videnskabelige Kvalifikationer for at blive optaget som norsk-svensk Medlem end for de andre udenlandske Medlemmer. Dette Forslag blev ikke direkte antaget, men det kan dog spores i de nye Vedtægter 1919. I Vedtægtsforslaget var Antallet af udenlandske Medlemmer forhøjet fra 86 til 100, foruden 35 svenske og norske lærde. Det vedtoges at fastsætte Antallet af alle udenlandske Medlemmer til 140, deri iberegnet Videnskabsmænd fra de andre *nordiske* Lande¹. Herefter fik Vedt. 1919 § 5 Stk. 1 følgende Ordlyd vedrørende Antallet:

»Antallet af udenlandske Medlemmer maa ikke overstige 140, nemlig 60 i den historisk-filosofiske Klasse og 80 i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Af disse Pladser er 35 (15 for den historisk-filosofiske Klasse, 20 for den naturvidenskabelig-matematiske Klasse) dog forbeholdt Videnskabsmænd fra de andre nordiske Lande«.

Den tidligere Fordeling af Medlemmerne udenfor Norden med 36 i den ene Klasse og 50 i den anden, blev i 1919 ændret til henholdsvis 45 og 60, hvorved Forholdet mellem Klasserne blev det samme som 30 og 40, der var vedtaget for de indenlandske Medlemmers Vedkommende og som 15 og 20 for de nordiske Medlemmer.

Den ringe Ændring i Vedtægternes § 2 af Ordet »Mænd« til »Forskere« tillod i 1920 Optagelsen af Selskabets hidtil eneste kvindelige Medlem, Mme Marie Curie (jvfr. S. 287).

Som nævnt under Omtalen af de indenlandske Medlemmer (S. 287) voldte Gruppedelingen af Medlemmerne i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse nogen Vanskelighed. For de udenlandske Medlemmers Vedkommende var der hverken i Vedtægterne 1919 eller i Forretningsordenen fastsat noget om, paa hvilken Maade Pladserne

¹ Ændringen til »nordisk« var foretaget med Henblik paa Island.

skulde fordeles mellem de to Grupper. Det havde imidlertid hidtil været en stiltiende Forudsætning, at Pladserne fordeltes ligeligt mellem de to Grupper, og efter Formandens Forslag vedtog Klassen den 12. Marts 1920 ogsaa i Fremtiden at tilstræbe en saadan Fordeling af de udenlandske Pladser.

I 1929 afsluttedes en ny Revision af Vedtægter og Forretningsorden. Den eneste Ændring, der foretoges vedrørende de udenlandske Medlemmer, var den, at *mindst* 35 Pladser skulde være forbeholdt de nordiske Medlemmer. Tallet 35 havde i den historisk-filosofiske Klasse hidtil været betragtet som et Maksimumstal, medens den anden Klasse betragtede det som et Minimum. Meningen med den tidligere Formulering havde været den, at det skulde være muligt at tage Pladser fra andre Udlændinge og give dem til nordiske Medlemmer, men ikke omvendt.

Den sidst foretagne Vedtægtsrevision i 1938 lod alle Bestemmelser vedrørende udenlandske Medlemmer ganske urørt.

Beslutningen i 1919 om Forhøjelse af Maksimumstallet for den totale Sum af udenlandske Medlemmer fra 121 til 140, i Forbindelse med Nedgangen i Medlemstallet under Krigen 1914—18, medførte straks en meget stærk Stigning, idet der i 1920 indvalgte 28 nye Medlemmer og i 1921 25 nye. Det samlede Medlemstal steg da fra et Minimum 89 i 1919 til 132 i 1921. Derefter holdt Tallet sig, som i forrige Perioder, relativt konstant, men Gennemsnitstallet laa atter betydeligt højere end i Perioden 1888—1918, idet det var steget fra ca. 100 til ca. 130. I Maj 1938 opnaaedes et Maksimum paa 138 udenlandske Medlemmer, det højeste Antal Selskabet hidtil har haft. I Periodens 24 Aar valgtes 180 nye Medlemmer, deraf 55 i de tre første Aar. I samme Tidsrum døde 153 Medlemmer, og Medlemstallet ændredes saaledes fra 93 i 1918 til 120 i 1942. Forholdet mellem Antallet af valgte Medlemmer var ligesom i den foregaaende Periode ca. 3 til 4, idet der til den historisk-filosofiske Klasse valgtes 76 og til den naturvidenskabelig-matematiske Klasse 104 nye Medlemmer. Karakteristisk for Fordelingen af de nye Medlemmer paa Landene var atter i denne Periode det stigende Indvalg af nordiske Medlemmer, især fra Sverige. I 1940 valgtes det første *udenlandske* Medlem fra Island efter Adskillelsen fra Danmark i 1918. Bemærkelsesværdig er desuden det forøgede Medlemstal for U. S. A. i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Fra Rusland, som tidligere havde haft flere Medlemmer, valgtes ingen i denne Periode. Antallet af nye Medlemmer i Landene faldt som vist nedenfor, idet den historisk-filosofiske Klasse nævnes først.

Island 1 : 0, Norge 8 : 7, Sverige 14 : 24, Finland 0 : 4, Belgien 2 : 1, Czeko-Slovakiet 1 : 0, England 9 : 13, Frankrig 11 : 10, Holland 2 : 6, Italien 2 : 2, Schweiz 2 : 1, Tyskland 18 : 19, Østrig 2 : 3, U. S. A. 4 : 14.

Under den nuværende Verdenskrig har Selskabet hidtil ikke valgt nye udenlandske Medlemmer, og Medlemstallet er derfor nu, som under Krigen 1914—18, nedadgaaende, i Øjeblikket (Sept. 1942) 120 Medlemmer¹. Af de 120 Medlemmer tilhører 50 den

¹ En vis Usikkerhed hefter sig ved dette Tal p. Gr. af de manglende Oplysninger om Dødsfald under Krigen.

historisk-filosofiske og 70 den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. Det nuværende Antal Medlemmer tilhører følgende Lande (Antallet i den hist.-fil. Klasse er nævnt først):

Island 1 : 0, Norge 9 : 4, Sverige 14 : 19, Finland 0 : 3, Belgien 1 : 0, England 3 : 9, Frankrig 6 : 7, Holland 1 : 1, Italien 1 : 1, Tyskland 11 : 12, U. S. A. 3 : 14.

Selskabet har i de 200 Aar ialt optaget 659 udenlandske ordentlige Medlemmer. Fordelingen af Optagelserne paa de forskellige Aar har ligesom for de indenlandske Medlemmers Vedkommende været meget uregelmæssig, og en Gennemsnitsberegning vil give et ganske andet Resultat end for de indenlandske (jvfr. S. 291).

Af nedenstaaende Oversigt ses, at det gennemsnitlige aarlige Antal Optagelser — med Undtagelse af Perioden 1839—66 — er stadigt stigende, men at dette, paa Grund af den samtidigt stigende Afgang, ikke er ensbetydende med, at det samlede Medlemstal ogsaa er stadigt voksende indenfor Perioderne.

Periode	Optagelse gnsnitl. pr. Aar	Dødsfald gnsnitl. pr. Aar	Samlet Medlemstal (jvfr. Kurve S. 292) i Forhold til den foreg. Periode.
1. 1758—75	$\frac{1}{2}$	0	svagt stigende
2. 1776—96	1	$\frac{1}{2}$	svagt stigende
3. 1796—1839	3	2	stærkere stigende
4. 1839—66	$1\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{4}$	svagt faldende
5. 1867—87	$4\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{3}$	} fast efter Spring opad 1867—68
1869—87	$3\frac{1}{3}$	$3\frac{1}{3}$	
6. 1888—1918	6	$5\frac{1}{3}$	} fast efter Spring opad 1888—90
1891—1918	$5\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	
7. 1919—42	$7\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{3}$	} svagt faldende efter Spring opad 1919—21
1922—40	$6\frac{2}{3}$	7	

ÆRESMEDLEMMER

Ved Siden af de ordentlige, dels indenlandske, dels udenlandske Medlemmer, havde Selskabet fra dets første Begyndelse knyttet en Del fornemme Personer til sit Virke som overordentlige Medlemmer, Æresmedlemmer. baade indenlandske og udenlandske. Selskabets første Præsident, J. L. Holstein, satte, som ogsaa andetsteds nævnt, Pris paa at samle unge adelige i sit Hus, og mange adelige og højtstaaende Personer nærede Ønske om at opnaa en Titel mere som Medlem af Selskabet. Det bevirkede naturligt, at en adelig eller højtstaaende Embedsmand, der, skønt ikke egentlig Videnskabsmand, ønskede Optagelse i Selskabet, maatte finde Plads blandt Æresmedlemmerne. Det samme gjaldt de af Præsidenten foreslaaede og inviterede, der dog maaske allerede i Forvejen overfor Holstein havde givet Udtryk for Ønsket om Optagelse. Men ogsaa Mænd af høj Rang, der optoges i Selskabet paa anden Maade, fik Titel som Æresmedlemmer, uden at det direkte blev omtalt i Protokollen ved Optagelsen.

I Hans Grams Forslag til Oprettelsen 1742 (S. 10 ff.) fandtes »Æresmedlemmer« ikke direkte omtalt. Derimod blev i § 2 foreslaaet som nødvendigt for Selskabet »Beqvemme Membra til Raadførere og Censores«, hvilket i § 4 blev nøjere defineret saaledes: »Til Membra Collegii motte først søges og hafves nogle, som af Erudition, Kundskab og Erfarenhed i Studio Historiar[um] & Antiquitatum vare bekiændte, der kunde (naar de ere her ved Stæden) bivaane de sædvanlige Sammenkomster, og med deres gode Raad gaae tilhaande; saavelsom og af deres hafvende forraad communicere Materialia til Arbeidet.« Til Medlemmer af denne Kategori foreslog Gram Fred. Rostgaard, Otto Thott og Niels Foss: Rostgaard »som, endskiønt ikke nærværende, dog med Raad og Daad, samt communication af adskilligt got og nyttigt, skulde kunde gjøre saa fyldest, som nogen anden«, og Otto Thott, »hvis Erudition og Curiosité samt ugemeene Samling, af saavel fremmede Nationers som vore egne folkes Skrifter, ere bekiændte.«

Ved Behandlingen af Grams Forslag i Selskabets første Samling den 13. November 1742 blev § 4 forklaret saaledes efter Protokollen: ». . . dette Societeet skulde deelis i 3 Classer, den første skulde bestaa af membris honorariis, hvortil mand kunde inviteere Conf.Raad Rostgaard, Conf.Raad Tott og EtatsRaad Foss.« Om udenlandske Æresmedlemmer var der ikke Tale, ligesaa lidt som i Grams første Forslag.

I den andetsteds (S. 92 ff.) nævnte »Plan for Indretningen af et lærd Societé«, der formentlig var udfærdiget af Hans Gram meget snart efter Selskabets Oprettelse, og sandsynligvis før noget Æresmedlem var optaget, stilledes Forslag om Optagelse af Æresmedlemmer: »For Societetets des større lustre maatte ogsaa denomineres membra honoraria, som ved Deres høye rang og formaaende kunde give Societetet anseelse. Jo flittigere disse membra honoraria vilde comparere udi forsamlingerne, jo venteligere var det, at enhver vilde stræbe at distingvere sig ved flid og vindskibelighed, da Hand havde saa Høye Skjønnere om sit arbejde.«

Der fremsattes allerede ved denne Lejlighed Forslag om, at Antallet af disse membra honoraria tam *absentia* quam *praesentia* blev fastsat, for at Æren ved Optagelsen kunde blive desto større. Trods J. L. Holsteins udstrakte Forbindelser i de fornemme Kredse var en saadan Begrænsning i Overensstemmelse med hans egne Ønsker. Dette ses af følgende Udtalelse i et Møde den 20. April 1750: »Hs H. G. Excellence Presidenten sagde ved den leilighed at dersom det var Societetet om at gjøre at faa bekiendte stoore og lærde Mænd ind i Societetet som memb[ra] honoraria vidste hd at dersom det blev Cardinal Quirini¹ og den lærde Grev Zaluschi i Pohlen² offereret tog de derimod, men Hs Excellence var af Tanker, at Societetets but derved ei paa nærværende Tiid kunde naa nogen fremgang, men at det var bedre, md fik membra som baade vilde og kunde arbeide saaleedes, at Societetet med deris actis kunde først sette sig i en god credit og reputation hos fremmede, da md altid siden kunde finde middel til at contribuere til Societetets embellissements, hvilket og unanimiter blev agreeret«.

Under Omtalen af Selskabets indenlandske ordentlige Medlemmer er redegjort for de gennem Tiderne skiftende Regler for Optagelse og Inndeling. Derimod er det enkelte Medlems Delagtighed i Selskabets Virksomhed almindeligvis ikke omtalt. De indenlandske ordentlige Medlemmer var arbejdende, og deres Forpligtelser var givet, først i Traditionen, senere i den bundne Lovform. En stor Del af den videnskabelige Virksomhed gav til Resultat den lange Række Publikationer, som Selskabet i Tidens Løb har udgivet. Anderledes forholdt det sig med Æresmedlemmerne, der med enkelte Undtagelser var indenlandske *over*ordentlige Medlemmer. For dem var Medlemsskabet kun en Æresbevisning, uden nogen direkte Forpligtelse. Det har da sin Interesse at følge hvert enkelt af disse Medlemmer og at se, hvilken Indsats, stor eller lille, en Del deraf, uden Baand af nogen Art, har ydet i Selskabets Tjeneste.

Den første Anmodning om Optagelse som Æresmedlem fremkom fra Udlandet. Allerede i Mødet den 18. Februar 1743 meddelte H. Henrichsen følgende: »Som Hr: Baron Søhlendal har nylig sendt mig fra London et brev fra Presidenten i det Kongel. Societet³, hvor Hand lader mig vide at mand har giordt mig den Ehre at proponere mig at blive et membrum af Societetet⁴ og at mand i martii maaned dertil

¹ Angelo Maria Querini (1680—1755), Kardinal, Biskop i Brescia.

² Et Medlem af den polske adelige Familie Załuski, enten Greve Andreas Stanislaus Kostka Załuski (1695—1758), Biskop af Chelm og Krakau eller Greve Joseph Andreas Załuski (1702—74), Biskop af Kiev.

³ Martin Folkes, Præsident i Royal Society, London.

⁴ H. Henrichsen valgtes til Medlem i Stedet for den i September 1742 afdøde danske Søkaptajn og arkæologiske Rejsende Frederik Ludvig Norden (1708—42), kendt for det i 1755 af Videnskabernes Selskab

vil velge mig, Og Hand dernest begierer at blive et membrum af det Societet som Hand formeener at skulle oprettes her, saa har ieg taget Hans brev med mig for at oplese Hans begiering, og tillige hvad ieg en particulier har svaret Ham paa den punct med sidste Post, for at erholde de gode Herrers resolution, om det derved skal forblive, eller om ieg endnu i alles voris navn skal skrive Ham til og paa hvad maade. Derpaa blev resolverit, at det for det første skulde have sit forblivende med mit Svar; Ellers tog Hans Excellence brevet med Sig for at forevise Hans Majestet det.« Henrichsen havde under sit Ophold i London stiftet Bekendtskab med MARTIN FOLKES, der var ham behjælpelig paa mange Maader: »De folk, som ere curiøse her, har ieg giordt connaissance med, og har ieg den leilighed, som maaskee faa har haft, thi presidenten af det kongel. societeet og af antiquiteets collegio [Martin Folkes] kiender ieg speciell, og har den mand haft meere politesse og godhed for mig end ieg nogensinde kand meriteere.«¹ I et Brev den 22. Febr. 1743 til Langebek² havde Henrichsen delagtiggjort ham i Brevet fra Martin Folkes, hvorpaa Jac. Langebek den 24. Februar svarede Henrichsen med følgende Ord: »Det er en stor Ære, at Min Hr. Secr. tilbydes at blive Membrum af Societetet i Engelland, og ikke mindre Ære for det ny Societet i Khvn., at Præsidenten der begierer at blive Membrum her. Tænk engang, hvilke Øine Danmark nu har faaet at see med, naar selv Præsidenterne for de lærde Selskaber vil søge udi vores at indlemmes.«³ Henrichsen valgtes 1743 til Medlem af Royal Society, men med Valget af Martin Folkes trak det i Langdrag. I et Møde 23. December 1743 fik Folkes tildelt to Medailler fra Selskabet og den 6. Oktober 1745 endnu een. Ved sidstnævnte Lejlighed foreslog Henrichsen tillige at sende Folkes et Eksemplar af de nylig udkomne Skrifter, »og da med det saame invitere Ham til at blive Membrum honorarium af voris Societet, hvilket altsaamen blev approberet«. Der forlyder intet om, hvorvidt Martin Folkes tog imod Invitationen. Chr. Mølbech bemærker, at Sagen gik i Glemme, men han har dog nævnt Folkes som Nr. 1 blandt de udenlandske Medlemmer, optaget den 6. Oktober 1745⁴. I 1747 var Folkes efter Selskabets Anmodning behjælpelig med en Prænummersordning i England for Afsættelse af Kaptain F. L. Nordens Rejseværk om Ægypten (jvfr. ovenfor). Der afsattes ved Prænummeration 110 Eksemplarer af Værket i England, men der synes i Januar 1753 at være blevet klaget

udgivne storslaaede Værk »Voyage d'Égypte et de Nubie«. Under Nordens Togt med den engelske Flaade havde Martin Folkes taget sig af Rejseværket om Ægypten, og Norden blev i 1740 Medlem af Royal Society. Et kort Uddrag af Værket udkom i den Anledning med Dedikation til Martin Folkes og Medlemmerne af Royal Society og med en Fortale af Norden, dat. London den 7. Januar 1741, i hvilken han takkede for sit Valg. Uddraget havde Titlen: »Drawings of some Ruins and Colossal Statues at Thebes in Egypt, with an account of the same in a letter to the Royal Society,« MDCCXLI.

¹ Brev fra H. Henrichsen til J. Langebek den ²/₁₃ Juli 1742. »Henrik Hielmstiernes Udenlandsrejse 1740—42, fortalt i Breve til Jac. Langebek.« Ved Eiler Nystrøm. Danske Magazin 6. III. 4. Kbh. 1923. S. 364.

² H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 44.

³ Smsteds. S. 49.

⁴ Jvfr. Selskabets Historie 1742—1842. S. 33 f., 532.

over Folkes' Ordning heraf, saaledes at det blev umuligt at gøre nogen rigtig Regning for Værket.

Endnu før nogen af de i Hans Grams Forslag og i Selskabets første Møde proponerede Æresmedlemmer gav Møde, optoges Gehejmeraad CHR. FR. RABEN ganske formløst som Selskabets første Æresmedlem. I Protokol for Mødet den 7. December 1744 omtales dette kort saaledes: »... og kom GeheimeRaad Rab¹ første Gang til os i voris Samling, og bliver at ansee som membrum honorarium af dette Societet.« C. F. Raben havde før Selskabets Stiftelse i Møntkommissionens Tid været nævnt som eventuel Medhjælper ved Arbejdet med Møntbeskrivelsen (jvfr. S. 8), og havde efter Hans Grams Redegørelse 1747 (S. 27) undertiden overværet Kommissionens Forsamlinger. Da Henrichsen som Regel ikke anførte Præsenslister ved Møderne i den første Tid, ses det ikke, om Raben da har deltaget i Selskabets Virksomhed. Senere, da Mødedeltagerne af og til blev indskrevet i Protokollen, findes hans Navn undertiden f. Eks. i en Række Møder i Begyndelsen af Aaret 1750. I Slutningen af 1750 oplæstes hans Piece om Insekter og Sommerfugle, men det nævnes ikke, om han selv var til Stede ved Oplæsningen. Nogle faa Gange senere omtales C. F. Raben i Protokollen.

Det efter Rabens Optagelse følgende Møde den 13. December 1744 overværedes af et af Selskabets betydeligste og virksomste Æresmedlemmer, Konferensraad OTTO THOTT. Thott var den ene af de tre Personer, der baade i Hans Grams Forslag og i Mødet den 13. November 1742 blev anset for værdige til at inviteres som Æresmedlemmer. Om Aarsagen til, at han saavel som de to andre inviterede, Fred. Rostgaard og Niels Foss, først saa sent gav Møde i Selskabet, oplyses intet. I Mødeprotokollen for den 13. December 1744 skrives kun: »... og hafde vi den fornøielse at see Hr: ConferentsRaad Tot hos os, som lovede hereffter at bivaane voris Samlinger, og effter Hs Excellences begiering samtykte i at være et membrum af voris Societet².« I samme Møde oplæste Marcus Wøldike i øvrigt en Piece med Bemærkninger til et af Otto Thott erhvervet Manuskript med en dansk Version af Bibelen. Medens Selskabet endnu beskæftigede sig hyppigt med Mønt- og Medaillesager, var Otto Thott, som en stor Kender deraf, meget optaget af at levere Forslag til Medailler og Jetons. Under J. L. Holsteins Ophold paa Landet i Sommeren 1745 holdtes en Del af Selskabets Møder hos Otto Thott. Hans Betydning for Selskabet blev i 1763 fremhævet derved, at han af Kongen valgtes til J. L. Holsteins Efterfølger som Præsident i Selskabet. Da han i 1770 afskedigedes fra alle sine Hverv, trak han sig bort fra Selskabet, der i øvrigt ogsaa selv i de følgende Aar førte en Skyggetilværelse. I 1775, da Selskabet atter vakttes til Live, ønskede man igen at se Otto Thott som Præsident, men da han vægrede sig derved, valgtes han paany til Æresmedlem i April 1776 (jvfr. S. 333).

I den efter Otto Thotts første Tilstedeværelse følgende Samling, den 21. December 1744, mødte den anden af de ved Stiftelsen foreslaaede Æresmedlemmer, Konferens-

¹ Denne Stavemaade er en Skødesløshed blandt mange andre i den af Henrichsen førte Mødeprotokol.

² Der kan ikke være nogen Tvivl om, at der paa dette Sted ved Ordet »membrum« skal forstaas »membrum honorarium«.

raad FREDERIK ROSTGAARD. Protokollen siger herom kun: »... og var Hr: Conferents-Raad Rostgaard i voris forsamling.« Paa Grund af hans Død kort Tid derefter, April 1745, satte han intet Spor i Selskabets Virksomhed. Tre Aar senere, 1748, fastsatte Selskabet, at J. Langebek, der nylig var blevet Medlem efter Hans Grams Død, skulde tale Mindeord om Fr. Rostgaard. Oplæsningen deraf skete i tre Møder i December 1749 og Januar 1750.

Om den tredie af de af Hans Gram foreslaaede, Etatsraad NIELS FOSS, meddeler Protokollen kun, at han den 6. Oktober 1745 igen blev foreslaaet til Æresmedlem, sammen med Ludvig Holberg, og nogle ordinære Medlemmer, »hvilke Navne ieg [Henrichsen] optegnede paa et Papiir, paa det Hs Excellence ved leilighed kunde tale med Dem for at invitere Dem dertil.« Niels Foss var kendt for sin store Bog- og Møntsamling, og det var Salget af denne sidste til Kongen i Maj 1739, der direkte gav Anledning til J. L. Holsteins Forslag om en Mønt- og Medaillekommission til Nyordning og Katalogisering af Møntkabinettet (jvfr. S. 2). N. Foss omtales ikke som Deltager i noget Møde i Selskabet.

Som nævnt blev ogsaa Professor LUDVIG HOLBERG foreslaaet til Æresmedlem den 6. Oktober 1745. I Hans Grams Forslag og i Selskabets første Møde var Ludv. Holberg nævnt som »beqvem« til ordinært Medlem. At Forslaget netop kom fra Hans Grams Side, tydede ikke paa noget Uvenskab mellem de to, som det fra anden Side er blevet hævdet¹, lige saa lidt som at Holberg faa Aar senere overlod til Gram i Selskabet at oplæse hans første Bidrag til »Skrifterne«. Hvad Aarsagen har været til, at Ludvig Holberg ikke straks i 1742 blev inviteret til ordentligt Medlem, men først i 1745 blev foreslaaet til Æresmedlem, kan formentlig ikke afgøres. Holbergs skarpe Pen og ofte spottende Tone, ogsaa mod Tidens Videnskabelighed, har muligvis i Selskabet fremkaldt andre Meninger om ham end Hans Grams. Det var ogsaa bekendt, at Christian VI ikke ydede Holberg nogen moralsk Støtte. Den nationale Scene var lukket i Christian VI's Regeringstid, og Kongen syntes ikke om Holbergs Komedier. I den store Mængde af Kongens private Breve blev Holberg aldrig omtalt. Og til Trods for at han ved Christian VI's Død i 1746 havde virket i 32 Aar som Professor ved Universitetet, havde han ikke modtaget nogen Titel eller Rang, som Tilfældet var med hans Standsfæller; men kort efter Frederik V's Regeringstiltrædelse blev han adlet som Baron.

Det er ofte nævnt, at Holberg *aldrig* mødte i Selskabet. Dette kan dog kun siges med et vist Forbehold, idet Præsenslister kun sjældent er medtaget i Protokollen. Paa den anden Side maa det anses for sandsynligt, at dette meget prominente Æresmedlems Navn vilde være nævnt, hvis han en sjælden Gang havde været til Stede.

Ved de to Lejligheder, da Afhandlinger af Ludvig Holberg oplæstes i Selskabet, var han ikke nærværende. Den første Gang indtraf den 6. December 1745, kun to Maaneder efter hans Optagelse. Protokollen meddeler herom: »Derpaa opleste JustitsRaad Gram en Piece som Assessor [Consistorii] Holberg havde leveret Ham for at oplese i samlingen, hvilken handlede om den iblant Hornqveget grasserende

¹ Mnemosyne. Bd. IV. Kbh. 1833. S. 30.

Sygdom med nogle oeconomische anmerkninger.« Afhandlingen blev optaget og trykt i »Skrifter«, Bd. II. 1746. S. 385—402¹.

Anden Gang en Afhandling af Ludvig Holberg oplæstes i Selskabet var den 2. November 1746 i et Møde hos Otto Thott: ». . . og opleste ieg [Henrichsen] een Piece som af Assessor Holberg var sendt til ConferentsRaad Tott og handlede om de Danskes bedriffte til Søes eller en dansk Sø historie og var den 1ste Periode deraf om vores Søvesen og Sø Helte i de eldgamle Tider.« Denne Afhandling optoges og tryktes i »Skrifter« Bd. III. 1747. S. 91—106 med Titlen: »Danmarks og Norges Søe-Historie.«

Endnu engang omtales Ludvig Holberg i Protokollen, da det i Mødet 6. Marts 1752 besluttedes at tilskrive »Baron Holberg som Ephoro Stipendii« om, hvorvidt de to islandske Studerende Eggert Ólafsson og Biarni Pálsson kunde beholde »Stipendium Coll[egii] Borch[iani]« i den Tid, de rejste paa Island.

I en Artikel af H. F. Rørdam: »Et Møde i Videnskabernes Selskab for halvandet Hundrede Aar siden«², der bl. a. omhandler et af Kobberstikkeren O. H. de Lode udført Stik af et Møde i Selskabet 1751 (1752)³, udtalte Forfatteren (Overs. 1901, S. 193): »Om Portrætlighed tør vi paa Grund af Figurernes ringe Størrelse ikke udtale os — man kunde dog fristes til at tænke paa Holberg, naar man fæster Øjet paa den Skikkelse, der er anbragt inderst i Kanapeen.«

Naar det af Chr. Molbech nævnes⁴, specielt for Holbergs Vedkommende, at Selskabet ikke viste ham saa megen Opmærksomhed, at det omtalte hans Død, end mindre lod holde en Mindetale for ham, kan dette ikke bruges som Bevis for Selskabets Ligegyldighed overfor Holberg. Før Holbergs Død 1754 skete en saadan Omtale kun i et enkelt Tilfælde, og Mindeord taltes kun om Fred. Rostgaard og Hans Gram, selv om flere var besluttet, men først senere eller slet ikke blev til noget. Antallet af afdøde Medlemmer 1742—54 var kun meget ringe, og om nogen Tradition kunde der ikke saa tidligt være Tale.

Det er nævnt, at Martin Folkes i London selv anmodede om at blive optaget i Selskabet. I Mødet den 13. Marts 1747 forelaa ikke mindre end to samtidige Anmod-

¹ Emnet Kvægsyge var i dette Aar meget aktuelt, idet denne Pest i 1745 havde bredt sig over hele Landet. Ikke mindre end tre af de i Mødet den 6. Oktober 1745 valgte fem Medlemmer og Æresmedlemmer gav i deres første Bidrag i Selskabet Meddelelser om denne Sygdom, nemlig: 6. December 1745 Ludvig Holberg ved Hans Gram; 20. December s. A., Georg Detharding om en »Steen der var fundet i en af den graserende Sygdom død Oxes blere; hvad aarsagen kunde være til at den Steen hafde satt sig der«; og endelig 17. Januar 1746, B. J. de Buchwald om »de observationer Hd har giordt over det syge qveg paa Amager, som Hd har giordt sig umage for at curere«. Ogsaa de to sidste Afhandlinger optoges i »Skrifterne« Bd. II, henholdsvis lige før og lige efter Holbergs Afhandling. Foranlediget ved Kvægsygen modtog Selskabet kort før Kongens Død et kgl. Reskript af 15. Juli 1746 »til de Tilforordnede udi Videnskabernes Societet, at de, af de til Medicamenters Jndkiøb til Brug imod Qvæg-Sygdommen, under den 24 Decembris udi nestafvigte Aar allernaadigst bevilgede 30 rd^r, endnu resterende 26 rd^r maa af bem^{te} Societets fond completeres til 30 rd^r, til et microscopii Anskaffelse af Professor Buchwald«.

² Overs. 1901. Nr. 6. S. 189—203, fortsat i Overs. 1902. Nr. 3. S. 97—104.

³ Indsat paa Titelblad af de S. 36 omtalte to Mindetaler af Grev Christian Holstein.

⁴ Selskabets Historie 1742—1842, S. 32.

ninger om den samme Ære. Den første kom fra den tyskfødte danske Diplomat Grev ROCHUS FRIEDRICH LYNAR, om hvis Optagelse Protokollen beretter: »Saa proponeerte og Hs Excellence GeheimeConfer Raad von Holstein Hr GeheimeRaad Grev Lynar til at blive et membrum af universitetet hvorom hd i en Skrivelse hafde anmodet hs Excellence, og da Hd af samtlige membris blev antaget blev ieg [Hielmstierne] anmodet om at lade ham det viide i et brev paa det heele Societets vegne.« I det følgende Møde den 20. Marts oplæste Hielmstierne det Brev, »som ieg i Societets navn skulde skrive Grev Lynar til for at invitere ham til membrum af Societet, hvilket brev blev approberet og findes indført i Copie bogen¹ pag 36«. At Valget blev modtaget, ses af Protokollen for 17. April 1747, i hvilken meddeles, at Hielmstierne oplæste et af ham modtaget Brev fra Grev Lynar, »som var en compliment til Societetet for Hd var bleven antagen som et membrum honorarium deri«. Grev Lynar opholdt sig mest udenfor Danmark, men af Luxdorps Dagbøger fremgaar, at han i Aarene 1764 og 1765 overværede nogle Møder i Selskabet².

Den anden Anmodning om Optagelse kom fra den kun 27-aarige Greve, Kammerherre OTTO MANDERUP RANTZAU. Selv om han allerede enstemmig var antaget den 13. Marts 1747 »til at blive et membrum«³, blev det i det næste Møde vedtaget, at han skulde inviteres til at komme i den følgende Samling. Grev Rantzaus første Møde med Selskabet formede sig med usædvanlig Højtidelighed. »Opleste Hr Grev Rantzov en Tale som hd holdt til Societetet; hvilken da den var til ende opstod ieg [Hielmstierne] og svarede derpaa i Societetets navn. Hs Excellence hr Geh.ConfeRaad von Holstein begierede at De begge maatte henlægges til acta, hvilket ieg undslog mig for, siden ieg hafde ikke opskrevet det ieg talde, men meningen deraf lovede ieg dog skriftlig at forfatte.« Man maa undre sig over denne unge Mands hurtige Opkomst i Selskabet, tilmed som Æresmedlem. Allerede faa Møder efter Optagelsen overtog han 3. Juli 1747 Selskabets Korrespondance i nogle Maaneder under Hielmstiernes Fraværelse. I Oktober 1747 paatog han sig det betydelige Hverv at holde een Tale over »Si Kong C 6 som dette Societets Fundator« og en anden over Frederik V »som den der fremdeelis protegerede det«. Det var J. L. Holsteins Ønske, at Talerne skulde indføres i det næste Bind af Skrifterne, og Rantzau foreslog sig selv til at forfatte de to Taler. Med en, hvad Mindetaler angik, usædvanlig Hurtighed, oplæste Grev Rantzau den 15. Januar 1748 »den oration som hd har paa Societetets vegne forferdiget over den højsalige Konge«, og kun 8 Dage derefter fulgte i et festligt Møde Talen for Frederik V. »Den 22 Januarij var Det Kongel Conseil saavelsom Deris Excellencer Geheime ConferentsRaad og Stiftamtmand Grev Rantzou, GeheimeConf Reventlou og Carl Holst inviterede og tilstæde hos hs Excellence Geh ConferRaad Ludvig von Holstein for at høre den Panegyrique og lov Tale som Grev Otto Manderup Rantzov hafde forferdiget over voris itzige allernaadigste Konge og begyndte ieg [Hielmstierne] først med en kort intimation dertil«. De to Taler optoges ikke i

¹ Denne Kopibog, hvortil der ofte henvises i disse Aar, findes ikke.

² Referater af Møder i disse Aar findes ikke i Mødeprotokollen.

³ Sikkert underforstaaet »honorarium« (jvfr. Liste over Æresmedlemmer i »Skrifter« 1. IX. 1765).

Skrifterne, men blev trykt separat uden Selskabets Medvirken (jvfr. S. 36). Den 22. April 1748 havde Grev Rantzau atter overtaget Sekretærposten i Hielmstiernes Fraværelse. Da Jacob Langebek første Gang efter sin Optagelse, var til Stede i dette Møde indledte Grev Rantzau med en kort Intimationstale til Langebek, der svarede »med en ziirlig Introductions Oration«. Referatet fra dette Møde, der er indført i Mødeprotokollen af Grev Rantzau selv, er det eneste udførlige og omhyggelige i hele Hielmstiernes Sekretærtid.

Endnu en betydningsfuld Tale paatog Grev O. M. Rantzau sig at holde, nemlig i Anledning af det Oldenborgske Kongehus' 300-Aars Regeringsjubilæum den 28. Oktober 1749. Otto Thott havde allerede længe før Festen paataget sig at holde en Jubeloration, men da Festen nu forlængst var forbi, undskyldte han sig med sine mange Forretninger og ønskede en anden til at paatage sig Hvervet. I Mødet den 4. Maj 1750 »blev da Hr Greve Otte Manderup Rantzov, som saavel hafde aquitteret Sig fra sine forrige orationer dertil udvaldt, som og paatog Sig det«. Med denne Tale trak det imidlertid i Langdrag, og først i Møderne den 2. og 9. November 1753 kunde Greven oplæse sin Jubeloration. Denne blev samme Aar udgivet af Litteraten Frederik Christian Schönau¹ (jvfr. S. 35).

Grev Otto Manderup Rantzau tog ogsaa paa anden Maade aktiv Del i Selskabets Virksomhed. I Arbejdet med Mønt- og Medaljeværket var han til Raadighed med Forslag til Jetons, og i Udgivelsen af Kaptajn F. L. Nordens efterladte Værk om Ægypten blev han ogsaa draget med ind. Her fik han den 22. December 1749 det noget besynderlige Hverv at korrigere den indfødte Franskmand Parthenays franske Stil og Talemaader i Oversættelsen af Nordens Værk. »Skiønt ieg [Hielmstierne] sagde Greven, at Hd og Parthenay aldrig blev eens heri, og at det vilde give baade Dispyter og ophold, tog hd det dog til Sig, for at forandre det her og der.« En særlig Interesse viste Grev Rantzau de to islandske Studenter Eggert Ólafsson og Biarni Pálsson under Forberedelserne til deres Rejse paa Island og under selve Rejsen 1752—57, som foretoges under Selskabets Tilsyn. Denne Interesse var ret naturlig, idet han i September 1750 blev Stiftamtmand over Island, et Embede han beklædte til sin Død i 1768 uden nogensinde at have besøgt sit Amt.

Endnu en særlig Form for Optagelse indtraf i Mødet den 26. Januar 1750, idet Mødet overværedes af Hs. Excellence Hr Geheime Conferents Raad JOACHIM VON BROCKDORFF, »som hans Excellence Præsis [J. L. Holstein] Meldte at hans Majestæt selv havde recommanderet Societetet«. Der nævnes intet om, at han blev Æresmedlem, men det maa formentlig betragtes som givet. I de nærmest derpaa følgende Møder var Brockdorff til Stede. Den 23. Februar s. A. stillede Brockdorff Forslag om Valg af Landfysikus Ebersbach paa Femern til Medlem af Selskabet, og han lovede at skrive til ham derom. Kort Tid efter oplæste han en Takskrivelse fra Ebersbach til ham selv og til Selskabet.

I Mødet 20. April 1750 gav J. L. Holstein som omtalt S. 324 Udtryk for Ønsket om en Begrænsning i Optagelsen af Æresmedlemmer, til Trods for at han selv havde

¹ H. F. Rørdam i Overs. 1900. Nr. 6. S. 190.

Forslag om Emner paa rede Haand (Cardinal Querini og Grev Załuski). Da kort efter, Juli 1750, Grev A. Zinzendorf søgte J. L. Holstein om Optagelse som Medlem af Selskabet, stillede flere Medlemmer sig i Opposition dertil, og i alle Tilfælde kunde Greven kun henregnes til Æresmedlemmerne. Grev Zinzendorf blev, da man paa Grund af hans Ungdom kun vidste meget lidt om ham, ikke optaget i Selskabet, hvad J. L. Holstein i Svar til ham søgte at undskylde (jvfr. S. 240).

Der gik nu en Række Aar, inden Selskabet igen optog Æresmedlemmer, paany efter Anmodning udefra. I Mødet 4. Juni 1755 modtog Selskabet fra London en Efterretning og Journal, »hvorledes Cammerherre Rantzow i London var bleven inoculeret og gandske restitueret«. Efterretningen blev overdraget Erik Pontoppidan til Viderebefordring til Medicinerne og eventuel Optagelse i »Acta Medica«. I Protokollen for Selskabets næste Møde den 9. Juli 1755 berettes derpaa følgende: »Saa blev og i Anledning af et Brev som Cammerherre Rantzow i Engeland havde tilskrevet hans Excellence Grev Holstein, hvori han baade for sig og for Præsidenten i det engelske Societet Greven af Machesfield¹ havde proponeret at blive Membra i Videnskabernes Societet, vedtaget, at ieg i Societetets Navn skulde tilskrive dem begge, og lade dem vide at de vare antagne som Membra Honoria i bemelte Societet.« Kammerherre CAY VON RANTZAU, der var Envoyé i London, takkede i et Brev til Hielmstjerne for Valget. I 1756 var Rantzau Selskabet behjælpelig med Distributionen i England af de 110 Eksemplarer af 2det Bind af Kaptajn Nordens Rejse i Ægypten. Salget af 1ste Bind var som nævnt S. 325 ordnet af Martin Folkes, der imidlertid var død i 1754. Rantzau fik sluttet en Kontrakt med to Boghandlere i London; »og som det efter Omstændighederne befandtes, at Contracten ey var til Nachdeel for Societetet, men gik alleene ud paa Engellændernes Pung, saa blev den i alt approberet«. Da Udgivelsen af Nordens Værk var helt afsluttet, traf Hielmstjerne Aftale med Rantzau om Salg til England af alle de til Værket hørende Kobberplader. Pladerne afsendtes med det første engelske Skib. Kammerherre von Rantzau overværede den 6. (5.?) December 1757 et Møde, i hvilket J. L. Holstein benyttede sig af Lejligheden til »at takke Cammerherren for den umage han havde haft med at bringe Nordens Værkers Distribution i Rigtighed i London, som formedelst mange indfaldende Omstændigheder og Dødsfald var kommen i stoer Confussion«. (jvfr. S. 326). I Luxdorps Dagbøger er den 12. og 19. December 1757 nævnt, at Rantzau fik Kvittering for Nordens Rejse.

Den i Cay von Rantzaus Brev anden foreslaaede og den 9. Juli 1755 til Æresmedlem optagne var GEORGE PARKER EARL OF MACCLESFIELD, der efter Martin Folkes var blevet Præsident i Royal Society i London. Han omtales ikke yderligere i Forhandlingsprotokollen. I Chr. Molbech, Selskabets Historie 1742—1842, er han ligesom Martin Folkes optaget i Listen over udenlandske ordentlige Medlemmer.

Et i sin Art enestaaende Tilfælde af Indlemmelse af Medlemmer i det hele taget indtraf i Mødet den 27. November 1758 ved Optagelsen af den da 13-aarige Greve FREDERIK LUDVIG MOLTKE, senere kendt med Tilnavnet »den lærde Moltke«, Søn af Frederik V's almægtige Yndling Adam Gottlob Moltke. Allerede som 12-aarig var

¹ George Parker Earl of Macclesfield (jvfr. nedenfor).

han til Stede i et Møde den 4. (event. 5.) December 1757 hos J. L. Holstein, »og blev Kammerjunker Grev Ludwig Moltke introduceret af hans Excellence i Societetet, som kortelig betakkede sig hvorpaa ieg [Hielmstjerne] svarede Ham Nomine Societatis.« Om Mødet den 27. November 1758 beretter Protokollen: ». . . blev først af hans Excellence Præsiede proponeret at antage efter hans Forlangende den unge Grev Ludwig Moltke, som allerede hafde aflagt Prøver paa sin Lyst til Studeringer¹, og som i sær havde sendt hans Excellence sin holte Journal over sin i Sommer gjorde Reise i Provincerne til et Membrum i Societetet, hvilket blev agreeret, og at han i neste Samling kunde tilsiges at møde i Societetet.«

Om det samme Møde beretter Luxdorph i sin Dagbog: »Besluttet at antage fleere Membra: . . . Grev Ludvig Moltke, som lod sig proponere, fordi hand ville siden reise til Engelland og giærne være Membrum der.« Om et Møde den 4. December 1758 (ikke omtalt i Protokollen) skriver Luxdorph: »Geh.-Raaden [J. L. Holstein] introducerede Grev Moltke, som gjorde en kort Compliment, der blev besvaret af Hielmstjerne.« Endelig meddeler Luxdorph om det følgende Møde den 11. December (ej heller omtalt i Protokollen): »Grev Moltke læser en Afhandling om Strømpestrikning i Hamrum Herred; deraf gaaer 16000 Par til Pommeren.²« Medens Præsenslister kun sjældent forekom i den af Hielmstjerne førte Mødeprotokol, findes F. L. Moltke hos Luxdorph omtalt som tilstedeværende i enkelte Møder i 1767, 1769 og 1770. Den 5. November 1784 var han til Stede, da hans Broder, Grev Adam Gottlob Ferdinand Moltke, blev foreslaaet til Æresmedlem.

Der forløb nu næsten 20 Aar, i hvilke ingen Æresmedlemmer optoges i Selskabet. Men i Løbet af de 20 Aar blev denne særlige Klasse af Medlemmer dog gjort til Genstand for Omtale ved enkelte Lejligheder. Saaledes udkastede Chr. Hee 1759 den Tanke i sit »Forslag til Jnretningen af et Viidenschabs Selschab i Kiøbenhafn« (S. 99—105), at Æresmedlemmer lige saavel som ordentlige Medlemmer maatte have Forpligtelser overfor Selskabet. I videnskabelige Spørgsmaal skulde og kunde de høje Standspersoner vel ikke være Selskabet til Tjeneste. »Men saavit de dog ere medlemmer i Societetet og derved have engageret sig at contribuere noget til Societetets beste: Saa maatte det overlades til saadanne Høye Herrers egen Generosité *hvorstor penge-Sum* de aarlig vilde give til Societetet for at bestride de Depenser, som forefalde ved indretningen af et viidenschabs Societet, til dend ende var det at ønsche, at alle som havde lyst ved gavmildhed at distinguere sig til viidenschabers viidere opkomst maatte inviteres til at vorde Membra honoraria dog under løffte at erlegge en aarlig penge-Sum, som med saame billighed kunde fordres som de aarlige Memoires af Membris Ordinariis« (jvfr. S. 102). Det kan ikke nægtes, at der med Chr. Hees

¹ I et Brev af 22. April 1758 til C. Deichmann skrev Langebek: »Den unge Greve Ludvig Moltke har nylig udgivet en piece om Overdaadighed, som her tales meget om, selv har ieg endnu ikke kunnet faae et exemplar deraf.« (H. F. Rørdam, Breve fra Jacob Langebek. Kbh. 1895. S. 268). »Breve om Overdaadighed og dens skadelige Følger i en Stat« udkom anonymt 1758 (ikke i Bogladen) og sagdes at være forfattet (med paaholden Pen?) af Frederik Ludvig Moltke (Søn af Overhofmarskal Ad. Gottl. Moltke), der da var 13 Aar gammel. Jvfr. Suhms Saml. Skr. XV, 275. (Bemærkninger af H. F. Rørdam smsteds.).

² Trykt i Oecon. Magazin III. Kbh. 1759, S. 339 ff.

Forslag vilde blive lagt et Baand paa Æresmedlemmerne, som kun daarligt svarede til Æresbegrebet. Desuden kunde en saadan Forpligtelse faa uheldige Konsekvenser ved Valg af de fornemme Personer. Dette Synspunkt gav sig ogsaa Udtryk i Erik Pontoppidans Bemærkninger til Chr. Hees Forslag: »Jeg veed icke, om det var tienligt, at anmode vore faa Membra Honoraria om et aarligt Symbolo i Penge, hvilket ville rebutere, og om end icke saa var, dog indbringe lidet.« Chr. Hees Forslag fik ikke direkte nogen fremtidig Virkning. Det bemærkes dog, at flere senere Æresmedlemmer gav væsentlige Bidrag til Selskabets særlige Foretagender, f. Eks. Udgivelsen af den danske Ordbog. Senere skal det ses, at H. C. Ørsted i 1815 gik ind for en noget lignende Tanke som Chr. Hee.

Under Forhandlingerne i 1771 om en ny Plan for Selskabets Indretning blev Spørgsmaalet om Æresmedlemmer ikke drøftet. Kun fra en enkelt Side, M. Th. Brünnich, stilledes direkte Forslag om nye Æresmedlemmer: »Jeg troer endog vi iblant saadanne burde vælge vores forrige Præses [Otto Thott]. Printz Friderich¹ burde vel og at forespørges.« M. Th. Brünnich foreslog endvidere under Behandlingen af Vedtægterne 1776, at »de Medlemmer, som Deres Embeds Forretninger eller svage-lige Helbred maatte aldeles hindre i et aarligt Arbeide, i sær Selskabets gamle Medlemmer, som allerede med deres Arbeide have gjort Selskabet Ære, burde agtes naar de selv derfor fritage sig, som Membra honoraria, der vel paa en eller anden Maade kunde contribuere til Selskabets Beste og Fremme«.

Efter Modtagelsen af det kgl. Reskript af 5. Oktober 1774 (S. 120 ff) og Vedtagelsen af de første Vedtægter 1776 (S. 128 ff), i hvilke i øvrigt intet bestemtes om Æresmedlemmer, begyndte Selskabet nu atter at vælge saadanne. Der fandtes da kun tre levende Æresmedlemmer. I et Møde den 19. April 1776 foreslog Præses [Hielmstierne]² »at det vilde tiene Selskabet til Ære at H. E. Herr GeheimeRaad Thott, og h. E. Herr GeheimeRaad Schack Rathlow bleve antagne til Membra Honoraria. Præsidents Forslag blev biefaldet, hvorfor Secretairen haver Deris Excellencer saadant at tilmelde«.

I Selskabets første Samling efter dets lange Uvirksomhed — den 10. Februar 1775 i Hielmstiernes Gaard — blev det, ifølge Luxdorps Dagbog, besluttet »at skrive Grev Thott til, om mand maae proponere ham til Præses«³. Ligeledes beretter Luxdorff den 1. Marts s. A.: »Hielmstierne lod hans [Thotts] Brev circulere, hvorved hand undslaaer sig fra at være Præses i Videnskabernes Selskab.« For imidlertid igen at knytte Grev OTTO THOTT stærkere til Selskabet, efter at han i 1770 havde maattet nedlægge sit Hverv som dets Præsident, blev han nu antaget til dets Æresmedlem. Sekretæren C. F. Jacobis Skrivelse herom til Otto Thott havde følgende Ordlyd⁴: »Det Kongelige Videnskabers Sælskab har meget beklaget, at det formedelst Deris

¹ Arveprins Frederik (1753—1805).

² Efter Hielmstiernes Valg til Præsident 29. Marts 1776 førtes Mødeprotokollen af Sekretæren, C. F. Jacobi.

³ Herom berettes intet i C. F. Jacobis Mødereferat.

⁴ Efter en Koncept i Arkivet.

Høi G^r Excellences høie og vigtige Forretninger¹ har maatte savne den Lykke, det saa inderlig ynskede fremdeles at bestyres af Deris Excellence som Præsæs; da Erfarenhed har lært det, hvor meget Deris Excellences Viisdom og Mildhed har udrettet til dets Hensigtens Opnaaelse. Jmidlertid troer Sælskabet sig dog ikke endnu ganske udelukt fra alt Haab om, nu og da at kunde glædes ved Deris Excellences høie Nærværelse i dets Møder. Hvilket kunde skee, naar det maatte være Sælskabet tilladt, at regne Deris Excellence blant sine membra Honoraria. Sælskabet har befalet mig i dets Navn ydmygst at anholde om Deris Excellences Tilladelse hertil. Det store Navn og Beundring Deris Excellences vidt udstrakte Lærdom har forhvervet Dem hos alle Lærdoms Elskere gjør at Sælskabet føler den ivrigste Attraae efter at nyde denne Ære.« Naar Otto Thott efter at have været Selskabets Æresmedlem siden dets Oprettelse, nu igen optoges som Æresmedlem, kan det kun forklæres ved, at dette Medlemsskab bortfaldt, da han i 1763 udnævntes til Selskabets Præsident². Otto Thott mødte første Gang som genoptaget Æresmedlem den 15. November 1776, men overværede efter den Tid kun enkelte Møder bl. a. den 3. November 1780, da B. W. Luxdorff valgtes til Præsident, og C. F. Jacobi holdt en Lovtale over Hielmstierne. Han deltog formentlig ikke mere i Selskabets Virksomhed.

Det andet i Mødet den 19. April 1776 foreslaaede Æresmedlem var Gehejmerraad JOACHIM OTTO SCHACK-RATHLOU. Aarsagen til, at han blev nævnt, var øjensynlig den, at Selskabet, efter at Otto Thott havde afslaaet at genoptage Præsidenthvervet, havde henvendt sig til J. O. Schack-Rathlou om at blive Præsident³. Ogsaa han afslog imidlertid det ærefulde Hverv. Han mødte som Æresmedlem sammen med Otto Thott den 15. November 1776, men derefter kun nogle faa Gange, bl. a. ligesom Thott den 3. November 1780.

Størstedelen af de herefter optagne Æresmedlemmer var betydelige danske Statsmænd, som Selskabet, med dets adelige Præsidenter i Spidsen, ønskede at vise Anerkendelse for deres Interesse for Videnskaberne og at knytte sammen med de arbejdende Medlemmers Kreds. Men med faa Undtagelser fik de ingen direkte Betydning i Selskabets Liv, men vel paa anden Maade ved den Indflydelse som de i Kraft af deres høje Embeder kunde øve til Selskabets Bedste.

Præsidenten H. Hielmstierne foreslog i Mødet den 20. Marts 1778 Optagelse af BARON FREDERIK VILHELM WEDEL (JARLSBERG), »som blev agreeret eenstemmig«. Han mødte første Gang den 17. Marts 1780. Til Trods for at der ikke i Selskabets Vedtægter 1776 var fastsat Regler for Optagelse af Æresmedlemmer, kunde det synes, som om man for denne Medlemskategoris Vedkommende, ligesom ogsaa for de ordentlige Medlemmers, var gaaet bort fra Optagelse efter Invitation og nu benyttede Valget. Dette bekræftes ogsaa ved andre Optagelser.

¹ Thott var i 1772 igen blevet Medlem af Gehejmestatsraadet.

² I Medlemslisterne i »Skrifterne« Bd. IX. 1765 og X. 1770 er Thott kun nævnt som Præsæs og ikke blandt Membra Honoraria, hvoriblandt han derimod er optaget i Bd. XI. 1777.

³ Jvfr. C. F. Jacobis Koncept i Arkivet til Brev vedrørende Optagelse til Æresmedlem.

Saaledes beretter Protokollen om Statssekretær OVE HØEGH-GULDBERGS Optagelse den 24. November 1780: »Herr Præses [B.W. Luxdorph]¹ forestillede dernæst, at Hr Stads Secretaire Hoegh Guldberg maatte til Selskabets Membrum Honorarium antages; som unanimi consensu blev besluttet.« Høegh-Guldberg havde allerede i 1776 været Selskabets Talsmand for Kongen i Spørgsmaal vedrørende Udgivelsen af den danske Ordbog, og havde i sit Svar til Selskabet herom (af 28. November 1776) gjort nogle Bemærkninger, der foranledigede en Genoptagelse af Planens Drøftelse. Den endelig Plan vedtoges den 22. Januar 1777 af Ordbogskommissionen i Overværelse af Høegh-Guldberg².

Det samme Møde, den 5. Januar 1781, i hvilket Ove Høegh-Guldberg første Gang var til Stede, overværedes tillige af endnu et nyt Æresmedlem, Grev JOACHIM GODSKE MOLTKE³, der den 22. December 1780 var foreslaaet af Præsidenten, hvilket »nemine contradicente blev agreeret.« J. G. Moltke, der kun yderst sjældent deltog i Møderne, gjorde sig faa Aar før sin Død 1818 bemærket af Selskabet ved at lade udsætte Prisopgaver. Den 5. December 1812 meddeltes det i Selskabet, at J. G. Moltke havde indbetalt 200 Rd. til Selskabets Kasse til Belønning af den mineralogiske Opgave, der var udsat for 1813⁴. »Tillige har hans Excellence behaget at give Selskabet Haab om jevnlig at udsætte Prisspørgsmaal Mineralogien vedkommende.« Det følgende Aar lod J. G. Moltke udsætte en ny Prisopgave: »Hvilke Overgangsbjergte findes der i Norge?« og indbetalte dertil 100 Rd. Da Opgaven ikke besvaredes, stilledes den igen i 1815 for en Belønning af 250 Rd. Opgaven fremkom i en Aarrække med stadigt stigende Belønning, men først da den udsattes 1824 — altsaa efter J. G. Moltkes Død — for 550 Rbd., besvaredes den af M. Keilhau, Christiania, der 1826 fik udbetalt en Belønning paa 200 Rbd. af den Moltkeske Sum.

Den næste Optagelse af et Æresmedlem viste utvetydigt, at der nu foretoges et regulært Valg efter de samme Love fra 1776, som gjaldt for indenlandske ordentlige Medlemmer. Den 5. November 1784 proponerede Præses »Herr Grev ADAM Gotsche⁵ MOLTKE efter Anmodning af Hs Herr Broder⁶, at antages til Æres Medlem, som bliver at vælge om i Dag 8 Dage.« Og den 12. November »blev foretaget votering om Grev Adam Moltke Ridder Contre Amiral hans Antagelse til Æres Medlem, som eensstemmig blev valgt«. A. F. Moltke var første Gang til Møde i Selskabet den 26. November 1787, og overværede senere ikke saa sjældent Samlingerne. Den 1. April 1803 forelæste han selv den første Del af en Afhandling om Styrmandskunstens Historie⁷.

Til Trods for at Antallet af Æresmedlemmer efter Otto Thotts Død i September

¹ Luxdorph var den 3. November 1780 valgt til Præsident efter Hielmstiernes Død.

² Jvfr. Chr. Molbech, Selskabets Historie 1742—1842, S. 98 ff.

³ Statsminister April 1781 til April 1784, Broder til Frederik Ludvig Moltke og Adam Gottlob Ferdinand Moltke.

⁴ Opgave: »Gives der Fløtsbjergte i Norge?«

⁵ Skal være ADAM GOTTLÖB FERDINAND MOLTKE.

⁶ Frederik Ludvig Moltke (S. 332).

⁷ Chr. Molbechs Oplysning i »Selskabets Historie« S. 357, at Forelæsningen fortsattes 13. Maj og 20. Juni s. A. stemmer ikke med Protokollen. A. F. Moltke overværede heller ikke disse Møder.

1785 kun var 7, stillede Sekretæren C. F. Jacobi den 25. November 1785 Forslag om en Begrænsning af Æresmedlemmernes Tal. De tilstedeværende enedes om, at Begrænsning skulde ske, og at Antallet ikke maatte overstige 10. Efter Cirkulation af Forslaget blandt de i Mødet fraværende, vedtog Selskabet 2. December 1785 10 Æresmedlemmer som det højeste Antal. Paa Cirkulæret havde C. Friis Rottbøll med Tilslutning fra C. G. Kratzenstein bemærket: »Jeg synes at i denne Bestemmelse maatte have Hensigt til de virkelige Lærere i Landet p t; udenrigs burde i høyeste kuns være halv deelen, og honoraire $\frac{1}{4}$, jo mindre Antal jo større Ære for Academiet og de valgte.«

Paa Grund af Overvejelserne med Hensyn til Begrænsningen besluttede Selskabet den 25. November 1785 at udsætte alle Valg, indtil en Lov var vedtaget eller forkastet. Men der gik 10 Aar efter Lovens Vedtagelse, før der igen blev valgt Æresmedlemmer. Der var stadig Uro om Selskabets Vedtægter, og i 1792 anmodedes Medlemmerne om at tilkendegive, hvorvidt de ønskede Ændringer i Vedtægterne (jvfr. S. 134). Kun en enkelt af de paategnede Bemærkninger drejede sig om Æresmedlemmerne: P. F. Suhm stillede Forslag om at afskaffe Maksimumsgrænsen og at optage saa mange, som man vilde. Den 3. Mai 1794 afgav den nedsatte Lovkommission sin Betænkning og et Lovforslag, i hvilket § 9 angik Valget af indenlandske og udenlandske Æresmedlemmer. Med en enkelt Tilføjelse om, at Valget af Æresmedlemmer ikke foretoges i Klasserne, men kun i Selskabet, blev Forslaget i 1795 vedtaget og trykt i 1796 (jvfr. S. 145). I § 9 defineredes Æresmedlemmer som »saa-danne Mænd, som uden at være egentlige Videnskabs Mænd, dog ere Elskere og Kjendere af Videnskaber, og tillige ved deres Stilling, Embede eller Formue kunde fortrinligen være virksomme til at udføre og practisk at anvende Videnskaberne i Statens offentlige Jndretninger«. Antallet skulde normalt være 10 eller der under. For Valg i Selskabet krævedes $\frac{2}{3}$ bejaende Stemmer.

Endnu medens de nye Vedtægter var under Forhandling, optog Selskabet to Æresmedlemmer, nemlig Grev CHRISTIAN DITLEV FREDERIK REVENTLOW og Grev CAY FRIEDRICH REVENTLOW. Forslag herom stilledes af J. N. Tetens den 2. Januar 1795, og Anmeldelse om Valg sendtes til alle de i Mødet fraværende Medlemmer. »Til Beviis derfor foreviste han [C. F. Jacobi] et Circulare af 30 Januar 1795, som af alle findes paategnet at være foreviist.« I Mødet den 6. Februar 1795 optoges de begge: »Herr Geheimeraad Christian Reventlow blev valgt til Æresmedlem med unanimia. Ligeledes blev Oberkammerjunker Geheimeraad Cay Reventlow valgt med 12 Stemmer mod een; paa begge disse Herrers Antagelse havde Grev Bernstorff og Camerherre Suhm voteret skriftlig.« — Grev Chr. D. Fr. Reventlow var første Gang til Stede i Selskabet den 6. Marts 1795 og overværede i den følgende Tid ofte Møderne. Paa forskellig Maade virkede han direkte i Selskabet. I 1799 paatog han sig saaledes efter Selskabets Anmodning at stille Forslag om mere specielle Prisspørgsmaal end de hidtil udsatte for Thotts og Classens Legater. Med en Skrivelse af 5. Februar 1800 indsendte Grev Chr. D. Fr. Reventlow, der da var Statsminister, sit Forslag og knyttede dertil bl. a. følgende Bemærkninger: »At de i de forgangne Aaringer opgive

Priis-Spørgsmaale ikke tilfredsstillende ere blevne besvarede har jeg formodet at have sin Grund i at de forudsætte alt for udvidede baade theoretiske og practiske Kundskaber, som ligesaa sielden findes forenede hos Videnskabsmanden som hos den udøvende Agerbruger. Deñe Ufuldkømenhed har jeg i sær søgt at imødegaae i mit Udkast, og har jeg havt til Formaal at giøre det mueligt for enhver oplyst Landmand, ikke allene for den Lærde, ved sine Kundskaber at bidrage til almindelig nyttig Oplysnings Freñe.« I et Møde den 22. Maj 1801 oplæste Grev Reventlow selv en Afhandling om »hvorledes de nyttige Erfaringer ved Skovens Behandling[!] og deraf at trække stor Fordeel«. I 1810 valgtes Grev Reventlow til Medlem af en Komité for Ændring af Valgloven for Æresmedlemmer, og han tog virksomt Del i Lovens Udfærdigelse (jvfr. S. 150 f.). Senere forelæste Grev Reventlow endnu en Afhandling i Selskabet, nemlig den 21. Maj 1813: »Formeentlige Resultater af endeel fortsatte Undersøgelser angaaende Indflydelsen af Træernes giesidige Afstand paa deres mere eller mindre fordeeltagte Vegetation«, senere trykt med 5 Tavler i »Skrifter«, 3. Rk., Bd. VI, 2. Hefte, S. 1—24, 1816, et af de faa trykte Bidrag fra noget Æresmedlem. Endelig gav Grev Chr. D. F. Reventlow den 11. Juni 1819 en mundtlig Efterretning om Forsøg over Korntørringen (jvfr. Overs. 1818—19, S. 7—8).

Efter Grev Chr. D. Fr. Reventlows Død den 11. Oktober 1827 rundsendte nogle af hans Venner i November s. A. en Subskriptionsindbydelse med det Formaal at faa Midler til at udsætte en Pris for en Biografi af den afdøde og til at udgive denne. Bedømmelsen af Prisskrifterne haabede man, at Videnskabernes Selskab vilde paa tage sig, og i saa Fald skulde Bidragene indbetales til Selskabet. Subskriptionsplanen, der indeholdt Forsikring om Bidrag paa 1091 Rbd., blev i et Møde den 15. Februar 1828 meddelt Selskabet med Underretning om, at en Del af Beløbet skulde tilbageholdes til Trykning o. l. af en eventuel Besvarelse. En Kommission, der var nedsat til Varetagelse af Udsættelsen af Opgaven, fremlagde den 14. Marts 1828 et Forslag, der bifaldtes og derefter blev bekendtgjort med Ordlyden: »Levnedsbeskrivelse af Geheimstatsminister Grev C. D. F. Reventlow.« Belønningen sattes til 600 Rbd. Da der ikke indkom nogen Besvarelse, udsattes Opgaven igen 1832 og 1834 (jvfr. Overs. 1831—32 S. 34). Herefter indkom i 1836 to Besvarelser, hvoraf den ene, hvis Forfatter fandtes at være cand. jur. Adolph Frederik Bergsøe, belønnedes med den udsatte Pris¹. Besvarelsen blev, for Resten af det ved Subskriptionen indkomne Beløb, udgivet under Titlen: »Geheime-Statsminister Greve Christian Ditlev Frederik Reventlows Virksomhed som Kongens Embedsmand og Statens Borger.« Del 1—2. Kbh. 1837.

Grev Cay Friedrich Reventlow, der valgtes sammen med Grev Chr. D. Fr. Reventlow den 6. Februar 1795, takkede i et den 20. Juni 1795 modtaget Brev for Valget og undskyldte, at han ikke før »formedelst bestandig Omreisen« havde svaret Selskabet. Derefter blev hans Valg bekendtgjort i Aviserne. Han var første Gang til Stede i Selskabet den 5. Februar 1796, og overværede senere undertiden Møderne, naar han var i Landet.

¹ Den meget omhyggelige Bedømmelse beror i Selskabets Arkiv.

I det nævnte Møde den 5. Februar 1796 stillede den nylig tiltraadte Sekretær P. C. Abildgaard Forslag om Valg af Statsminister, Grev ERNST HEINRICH SCHIMMELMANN til Æresmedlem. Da det i samme Møde besluttedes, at de færdigt behandlede og trykte Love »fra nu af skulde gielde som Regel« (jvfr. S. 142), blev Valget af E. H. Schimmelmänn den 4. Marts 1796 saaledes det første, der kom til at ske efter de tidligste Valglove, der gjaldt for Æresmedlemmer alene (Vedt. 1796, Art. 9). Dagen efter Valget blev han af P. C. Abildgaard tilskrevet bl. a. med følgende Ord: »Ved at tilsende Deres Excellence Selskabets Vedtægter skulle jeg underdanigst udbede mig at blive underrettet, om jeg maatte melde for Selskabet, at Deres Excellence har behaget at modtage Valget, da Diplomet derefter skal blive udfærdiget.« I Selskabets næste Samling den 1. April 1796 var E. H. Schimmelmänn til Stede. Kun kort nød han den ham tildelte Æresbevisning, idet han den 27. Oktober 1797 efter Præsidenten, A. P. Bernstorffs Død valgtes til at beklæde denne Selskabets højeste Post. Titlen som Æresmedlem synes dermed, ligesom for Otto Thotts Vedkommende (jvfr. S. 334), at være bortfaldet. I Medlemsfortegnelserne i »Skrifterne« er Grev Schimmelmänn ikke nævnt som Æresmedlem, ikke heller i Chr. Molbechs Historie. Om E. H. Schimmelmänn som Præsident henvises til et senere Afsnit.

Som tidligere nævnt (S. 257) faldt Valgmødet den 1. April 1796 ret uheldigt ud for de indenlandske Medlemmers Vedkommende. Men ogsaa for Æresmedlemmerne indtraf en Uregelmæssighed. I Mødet den 4. Marts 1796 havde Otto Fabricius foreslaaet Gehejmerraad og Præsident i Danske Kancelli Christian Brandt til Æresmedlem, men han frabad sig at komme paa Valg, »da hans Heldbred icke tilloed ham at deeltage i Selskabets Samlinger«. Da tre foreslaaede indenlandske Medlemmer (Baden, Balle og Bastholm) samtidig med samme Undskyldning bad sig fritaget for Valg, er det muligt, at der heri forelaa en Protest mod Forkastelsen af Fred. Münter, men noget sikkert kan ikke siges. Det »uheldige« Møde foranledigede som bekendt straks en Ændring i Reglerne for Valg af indenlandske Medlemmer, hvorimod Æresmedlemmerne denne Gang gik fri.

Til Trods for at det i 1796 fastsatte Maksimumstal 10 Æresmedlemmer ikke var naaet, gik der et Par Aar, før nye kom til. Den 6. December 1799 foreslog P. C. Abildgaard Optagelse af Kammerherre og (siden 1799) Præsident i Danske Kancelli FREDERIK MOLTKE¹, og 3. Januar 1800 valgtes han enstemmigt til Æresmedlem. Han var til Stede den 7. Februar 1800, og har formodentlig ogsaa senere besøgt Møderne, hvis man ellers af Præsenslisterne kan skelne de fire samtidige Æresmedlemmer med Navnet Moltke fra hinanden.

En Undtagelse fra Valgreglerne dannede Optagelsen i Sommeren 1803 (udenfor Mødesæsonen) af Præsidenten i Royal Institution, Greve BENJAMIN THOMPSON RUMFORD. Herom beretter Protokollen for det første Vintermøde den 4. November 1803: »I Anledning af Grev Rumfords Reise igiennem noget af de Danske Stater² havde

¹ Frederik Moltke, Fætter til de tre tidligere optagne Grever Moltke.

² Grev Rumfords paatænkte Rejse til Danmark synes ikke at være blevet til Virkelighed (jvfr. George E. Ellis: »Memoir of Sir Benjamin Thompson, Count Rumford«. Philadelphia, u. A.).

nogle af Selskabets anseeligste Medlemmer formeent, at han kunde vælges til udenlandsk Medlem. Paa Grund heraf var udfærdiget et Circulare, i hvilket til skriftlig Votering vare fremlagte følgende Poster 1. Om der i Betragtning af Grev Rumfords udmerkede Fortienester ved denne usædvanlige og vel aldrig oftere forekommende Leilighed maatte skee Undtagelse fra den i Lovene foreskrevne Valgs Maade nye Vedtægter 9 Artikel. 2. Om Grev Rumford maatte komme paa Valg, og hans Valg skee ved skriftlig Votering. 3. J Tilfælde, at dette samtykkes, da at give Grev Rumford et bestemt enten bejaende eller benegtende Stemmer, som Selskabets udenlandske Æres Medlem. — Ved skriftligen paa Circularet tegnede Vota blev Grev Rumford valgt til Selskabets udenlandske Æres Medlem ved en Pluralitet, som langt over gik $\frac{2}{3}$ af Stemmernes Antal. J Følge heraf blev Diplomet paa sædvanlig Maade udfærdiget og ved Skrivelser fra Præsidenten og Secretairen strax afsendt til Grev Rumford¹.« I samme Møde, den 4. November, fremlagdes en Skrivelse af 18. Oktober 1803 fra Grev Rumford, i hvilken han takkede for Valget som udenlandsk Æresmedlem, hvilket han modtog, »men beklager tillige at han paa Reisen til England ey kan komme til Kiøbenhavn, men han formoder at det kan skee paa Tilbagereisen fra England til Foraaret«. I Aarene 1805, 1812 og 1813 indsendte Grev Rumford trykte Værker til Selskabet², men i øvrigt findes ingen Tilknytningspunkter mellem ham og Selskabet. I de i »Skrifterne« optagne Medlemslister 1805, 1807 og 1810 er han anført blandt de udenlandske Medlemmer, og i Fortegnelsen i Chr. Molbechs Historie er han ikke optaget blandt Æresmedlemmerne.

I en Samling i Selskabet den 7. November 1806 fremlagdes nogle mineralogiske Efterretninger fra Sardinien, udført af Grev Vargas Bedemar, og tilstillet Selskabet af den kgl. danske Envoyé i Italien, Kammerherre HERMAN SCHUBART. H. Schubart udtalte Ønske om, at Grev Vargas maatte vælges til Medlem, og selv blev han af Selskabet foreslaaet til Æresmedlem. De valgtes begge i samme Møde, den 21. November 1806. Fra Tid til anden gennem en Aarrække sendte Kammerherre Schubart italienske Værker til Selskabet. Den 12. November 1813 fremlagdes i Selskabet en lang Skrivelse af 30. April s. A. fra H. Schubart. En Række Bøger tilstilledes Selskabet ved denne Lejlighed. Af Schubarts Skrivelse, der viser hans Interesse for Videnskaberne, skal følgende citeres, hvoraf en Del formentlig er typisk for Æresmedlemmernes Indstilling overfor Selskabet:

»Den Lykke ieg havde nogle gange under mit Ophold sidste Gang i Fædrelandet, at kunne i Selskabets Forsamlinger finde mig i Midten af saamange vor Nation meest hædrende Lærde og udmærkede Videnskabernes Elskere og Dyrkere, og at kunne deeltage i sammes lærerige Forhandlinger, vil bestandig blive mig uforglemmelig, og ieg beklager af Hiertet, at ieg ikkun saa kort Tid kunne benytte en Forbindelse, som ved giensidig Meddeelelse af nye erhvervede Kundskaber, — nye Opdagelser i de forskiellige Videnskabernes Greene, — og en foreenet Berig-

¹ Der findes ingen Arkivalia fra Aar 1803 i Selskabets Arkiv.

² Altsaa under Krigen mellem England og Danmark.

tigelse af derved frembragte Ideer, maae kunne være af de meest velgiørende Følger for enhver Elsker af Videnskaber og Lærdom. Det Fag og de Forretninger for hvilke ieg i min Konges og mit Fædrenelands Tieneste har virket den betydeligste Deel af mit Liv, har ikke levnet mig Tid til at kunne have med fornøden Kraft bestræbet mig at erhverve mig udbredt Kundskab i noget bestemt Fag af det lærde Rige; For imidlertid paa en Maade at bevidne Selskabet min dybe Erkiendtlighed for sammes bevaagne Overbærelse med at tælle mig blant dets Æres-Medlemmer, skal ieg ikke unnlade at meddeele Samme saadanne Litteraire Nyheder, som mit Ophold i det sydlige Europa, kunne give mig Anledning til; Jeg havde ogsaa forlængst bestræbet mig for derved at opfylde hvad ieg anseer som Forpligtelse for mig mod Selskabet . . . [her følger Omtalen af Sygdom, der har forhindret ham].«

H. Schubart vedblev at sende Bøger til Selskabet og modtog fra 1815 til Gengæld »Skrifter« og Kort. Paa dette Tidspunkt — omkring Nytaar 1815/16 — overværede han flere Møder.

Et af de Æresmedlemmer, der — lige til sin høje Alderdom — var mest trofast til at give Møde i Selskabet, var uden Tvivl Kammerherre, Admiral JØRGEN BALTHASAR WINTERFELDT, der paa sædvanlig Maade blev enstemmig valgt den 18. December 1807. Den 8. Januar 1808 deltog han første Gang i Selskabets Møde. Trods sin hyppige Nærværelse i Møderne tog han ingen Del i Selskabets almindelige Virksomhed. Det ses dog, at han den 13. Maj 1814 lod forelæse en Afhandling »om det saa kaldede gamle Grønland« (jvfr. Overs. 1813—15, S. 5).

Selskabet havde herefter faktisk 10 levende Æresmedlemmer, hvilket ifølge Vedtægterne var Maksimum for Antallet. Til Trods derfor stilledes der i Mødet den 22. December 1809 af E. N. Viborg og Th. Bugge Forslag om Optagelse af ikke mindre end tre nye Æresmedlemmer, nemlig: Grev M. G. Rosencrone, Kammerherre, Præsident i det slesvig-holstenske Kancelli J. S. von Møsting og Konferensraad P. H. Clasen (sen.). I Valgmødet 3 Uger senere, den 12 Januar 1810, valgtes de to førstnævnte, Grev Rosencrone og Kammerherre Møsting til Æresmedlemmer.

Grev MARCUS GERHARD ROSECRONE, der ved Valget var 71 Aar gammel, var gift med H. Hielmstiernes Datter Agnete Marie (jvfr. S. 606). Paa Foranledning af nogle af Selskabets Medlemmer, der ønskede at erhverve et Portræt af H. Hielmstjerne, havde Grev Rosencrone ved Professor C. A. Lorentzen ladet udføre en Kopi, som han med en Skrivelse af 31. August 1808 skænkede Selskabet til Ophængning i Forsamlingssalen. Grev Rosencrone var første Gang til Stede i Selskabet den 9. Februar 1810 og overværede herefter kun et enkelt Møde. Allerede den 5. December 1811 afgik han ved Døden.

Kammerherre JOHAN SIGISMUND VON MØSTING overværede første Gang et Møde den 2. Marts 1810 og deltog siden, ligesom Admiral J. B. Winterfeldt, i et meget stort Antal Møder uden derfor at medvirke i Selskabets Anliggender. Efter sit Valg tilstillede han Præsidenten, E. H. Schimmelmänn, følgende Takkeskrivelse af 14. Januar 1810:

»Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab i Kiøbenhavn har gjort mig den Ære at vælge mig til dets Medlem. Dersom Deres Høygrevelige Excellence! som Selskabets Præsident, og med Dem! Selskabet, tiltroer mig, at jeg bærer høiyagtelsesfuld Ærbødighed for Videnskabelighed, at jeg erkjender Videnskabernes vigtige og almeengavnlig Indflydelse paa Staten, og at jeg med fuld Overbeviisning ærer de Bestræbelser, som sigte til at fremme det store Formaal, Videnskabernes Fremgang, da vil Deres Excellence, og Selskabet, kunne retteligen bedømme de Følelser, med hvilke jeg har modtaget Efterretningen om Selskabets, for mig saa ærefulde Beslutning, at antage mig blandt dets Medlemmer. — Jeg beder Deres Høygrevelige Excellence! at ville selv modtage, og derhos frembringe for Selskabet, den høytidelige Forsikkring fra mig, at hine Følelser ere ligesaa levende og uskrømtede, som de ere grundede paa min fasteste Overbeviisning, og, som saadanne, uforanderlige. — Deres Høygrevelige Excellence! ville behage ligeledes at modtage min Forsikkring, at intet uden uopsættelige Embedsforretninger, skal nogensinde kunne afholde mig fra at have den Ære, at bivaane Selskabets Møder.«

J. S. v. Møsting blev det længst levende Æresmedlem fra denne Periode. Han afgik ved Døden den 16. September 1843, næsten 84 Aar gammel. I en Mindetale over ham udtalte H. C. Ørsted bl. a.: »Hans høie Dannelse, skjønne Humanitet og Kjærlighed til Videnskaberne var almindelig bekjendt. Han saae gjerne Videnskabsmænd hos sig, og viste en sand Iver for at udfinde de nødvendige Hjælpemidler til videnskabelige Foretagenders Fremme og til Videnskabsmænds Understøttelse og Reiser. Han yttrede tit, at han betragtede Videnskab, Kunst og Oplysning som det vigtigste Middel til Statens Magt og Anseelse¹.«

Om det tredie i Mødet den 22. December 1809 foreslaaede Æresmedlem, Konferensraad PEDER HERSLEB CLASSEN (sen.), nævnes intet i det følgende Valgmøde. Der foreligger imidlertid intet der tyder paa, at han ved Valget skulde være blevet forkastet². Den egentlige Grund er formentlig at søge deri, at der ifølge Vedtægternes Maksimumsbestemmelse kun var Plads for to nye Æresmedlemmer paa det paa-gældende Tidspunkt, idet »Antallet ej lettelig maa overskride 10«. I Realiteten var Antallet 10 naaet allerede før Valget. Men lægger man den samtidige Medlemsfortegnelse til Grund, ser man, at Grev E. H. Schimmelmänn, der da fungerede som Præsident, ikke henregnedes til Æresmedlemmerne, og at Grev Rumford var anført blandt de udenlandske ordentlige Medlemmer. Antallet 10 vilde da først være naaet efter Valget af to nye Æresmedlemmer.

At Aarsagen til, at P. H. Classen ikke blev optaget i 1810, delvis kunde skyldes en Hindring i Vedtægternes Ord, ses maaske bedst deraf, at Selskabet allerede i det efter Valget af M. G. Rosencrone og J. S. von Møsting følgende Møde den 26. Januar 1810 nedsatte en Komité, bestaaende af Chr. D. Fr. Reventlow — som Repræsentant for Æresmedlemmerne — A. W. Hauch, P. Løvenørn, E. N. Viborg, J. F. W. Schlegel,

¹ Overs. 1844, S. 27 ff.

² Jvfr. Chr. Molbech i Selskabets Historie 1742—1842, S. 305.

A. Kall og Th. Bugge til Drøftelse af et Forslag fra P. Løvenørn, J. F. W. Schlegel, E. N. Viborg og P. Scheel om en Forandring i Vedtægterne angaaende Valg af Æresmedlemmer. Komitéen fremlagde allerede den 2. Marts 1810 et Forslag til ændret Affattelse af § 9, og Forslaget blev straks antaget og trykt (S. 150 ff.). Hermed ophævedes Maksimumsbestemmelsen. Parallelt med Tendensen ved Oprettelsen af Klasserne, hvortil Æresmedlemmerne ikke henregnedes, foretoges endvidere den væsentlige Indskrænkning i Plenarforsamlingens Handlefrihed, at Valg af Æresmedlemmer først skulde foretages af en Komité, og Selskabet derefter træffe en delvis bundet Afgørelse. Ved Valg krævedes $\frac{2}{3}$ Ja-Stemmer i Komitéen, men kun Flertal i Selskabet. Komitéen stemte ikke i Selskabet, men dens Stemmer medregnedes ved Valget. I de nye Vedtægter udgik den i 1796 givne Definition af, hvem der kunde blive Æresmedlemmer, og der nævntes intet om udenlandske Æresmedlemmer. Komitéen skulde bestaa af to Æresmedlemmer, som Æresmedlemmerne valgte blandt sig selv, og af et Medlem fra hver Klasse, valgt af Klasserne.

Under Forhandlingerne i den ovennævnte Lovkomité fremsatte Æresmedlemmet, Grev Chr. Ditl. Fr. Reventlow forskellige skriftlige Bemærkninger, iblandt hvilke skal nævnes følgende til Forslagets § 6¹: »Efter: *bringes i Erindring*, mener ieg burde tilføyes et Compelle uden hvilket denne Vedtægts § vil blive uden Kraft og som ieg proponerer maatte lyde som følger: »Bliver Forslaget bekiendt ved Proponentens Skyld, da ansees Forslaget som uindkōmet, hverken i Comitteen, eller i Selskabet balottes om sāme, og Medlēmet som har handlet imod den benævnte Artikel af Vedtægterne, bliver derefter uberettiget at gjøre Forslag til Medlēmers Valg, eller at balottere om nye Medlēmer i Comitteen eller i nogen Classe. Bliver det bekiendt ved nogen af Comitteen; saa udelukkes han af sāme, bliver uberettiget at gjøre Forslag til Medlēmers Valg, og et andet Medlem udnævnes i hans Sted til Comitteen.«

I Realiteten gav Lovkomitéens øvrige Medlemmer deres Tilslutning til Grev Reventlows Forslag, men der næredes dog Betænelighed ved at optage det i Vedtægterne. A. W. Hauch bemærkede saaledes følgende: »I hvor overeenstemmende dette synes at være med den omhandlede Sags Natur, befrygter jeg dog at Selskabet ved at antage det til Lov, aabner Veyen for Kabale og Jntrige; En saadan Aabenmunhed vil meget sielden, maaske aldrig bevises; derimod giver en saadan Lov den mindre Veltænkende skøn Leylighed til, under Skin af Kierlighed til Sandhed at gjøre et eller andet Medlem mistænkeligt for Klassen eller Selskabet, hvilket let kan have til Følge at Enhver maa frygte for at indtræde i nogen af Comitteen, eller at tage Deel i lignende Forretninger for Selskabet.«

Selv om den øjensynlige Hindring for Valg af P. H. Classen nu var fjernet, gik der dog nogen Tid, inden han atter blev bragt i Forslag. Det skete først den 3. Februar 1815 ved et Forslag fra E. N. Viborg. Inden det følgende Møde i Selskabet var en Valgkomité udnævnt, bestaaende af Æresmedlemmerne J. B. Winterfeldt og H. Schubart samt Medlemmerne O. Malling, P. Løvenørn, H. Callisen og B. Thorlacius, og den

¹ § 6 omhandlede den i Vedt. 1796 Art. 11 omtalte Tavshedspligt vedrørende Forslag om og Valg af Medlemmer m. m. (S. 146).

17. Februar s. A. fremlagdes denne Komité's enstemmige Tilslutning til Forslaget. Endelig den 3. Marts 1815 valgte Selskabet enstemmigt P. H. Classen, efter at Præsidenten E. H. Schimmelmann havde anført »Grundene hvorfor Commissionen for Æresmedlemmers Valg enstemmigen foreslaaer Hs. Ex. Geh. Conf. Classen til Æresmedlem«. Den 6. Marts tilstillede P. H. Classen Selskabets Præsident følgende Takskrivelse:

»Med-Borgeres Biefald, uden anden tilsigtet Belønning, haver uafbrudt været Maalet af min Virksomhed indtil Alderens Høyde, nu henved de fiirsinds tyve Aar. — Den Første Staatsman[d]; Deres Excellence! Selskabets Præses og i dette min store Talsmand haver længe kiendt, altid bedømt, ofte yndet min Adfærd i Livets forskiellige Begivenheder; Og tilsidst, paa min Bøn, forundt den Stiftelse, som haver Underviisning og Nødlidenheds Lindring til Hensigt, sin Deeltagelse i Bestyrelsen, hvilken jeg offerer fremdeeles mine sidste Dage. — Deres Hierte, Forstand og Evne, som De saa ueegennyttig haver brugt, liige ind i Staatens Trængsler, fortienner Alles Ønsker til Held og min Erkiendtlighed i sær endnu, for at have aabnet mig Jndgangen til Viidenskabernes Tempel og viist at foreene de saa sælden foreenende Meeninger om Fortienester, at Valget eenstemmigen er givet mig til et Æres-Sæde iblandt de Oplysteste, der lover Oldingen i sin nærmede Grav eet Vidnesbyrd, at have i Livet virket til det Gode. — Hvilken Belønning! Og hvorledes kan min Følelse derover udtrykke sig til Fyldest? — Havde Skrøbelighederne ikke lamet mig, for at kunde personlig møde i Samlingerne og der med ukonstlede Ord tilbyde min Evne, var min Attraae naaet; Men inden mine snevre Grændser tilbeder jeg mig ydmygst og ærbødigst Befaling i hvad jeg formaar, og kand fortiene Det Høy Kongelige Viidenskabernes Selskabs Velbehag.«

Den 14. April 1815 meddeltes det i Selskabet, at P. H. Classen havde skænket Selskabet 2000 Rbd. til Trykningen af den danske Ordbog. »Formodentligen vil Selskabet lade ham takke, og Gaven offentlig nævnes.« P. H. Classen døde den 19. Maj 1825, 87 Aar gammel.

De i 1810 vedtagne Love for Valg af Æresmedlemmer fik vel en lang Gyldighedstid, men kun en kortvarig Betydning i Praxis. Samme Aar som P. H. Classen, 1815, valgtes Gehejmekonferensraad JOHAN VON BÜLOW til Sanderumgaard som det sidste Æresmedlem i den Række, der, omend ofte med flere Aars Mellemrum mellem de enkelte Valg, strakte sig tilbage til Selskabets Oprettelsestid. J. von Bülow blev i Samlingen den 24. November 1815 foreslaaet af Professor P. E. Müller, der indsendte en udførlig Indstilling om den foreslaaede. Efter enstemmig Indstilling fra Valgkomitéen valgtes von Bülow, ligeledes enstemmigt, af Selskabet den 8. December 1815. I en Takkeskrivelse til Selskabet udtalte von Bülow bl. a. følgende: »Med megen Glæde — men ydmyg — erkiænder jeg denne udmærkende og opmuntrende Hæder af et saa oplyst og æret Samfund, og lover, at det skal være mig en ligesaa hellig Pligt, som det stedse var min Lyst, at virke til Videnskabernes Freñe saa meget det

staaer i min Magt.« — I 1816 bekostede von Bülow Udsættelse for Selskabets Guldmedaille af en Prisopgave om Sammenhængen mellem de gamle Nordboers og de indisk-persiske Nationers Religion. Indleveringsfristen sattes til den 31. December 1817; men efter von Bülows Anmodning i November 1817, udsattes Terminen til ultimo Februar 1818, idet flere havde udtalt Ønske derom. Een Besvarelse indkom, og i September 1818 uddeltes Guldmedaillen til Forfatteren Finn Magnusen. Det følgende Aar, 1819, lod J. von Bülow atter udsætte en Prisopgave, om Runeskrift og Runemonumenter, men denne Opgave blev ikke besvaret. Han opholdt sig i øvrigt mest paa Sanderumgaard, og det ses ikke, at han har bæret Selskabet med sin Nærværelse.

Umiddelbart efter Johan von Bülows Valg til Æresmedlem nedsattes den andetsteds (S. 155) omtalte Lovkommission, der skulde samle og udvide de gældende Love. Det eneste, men ogsaa betydningsfulde, Spor af denne Kommissions Virksomhed blev H. C. Ørsteds Lovforslag fra o. 1820 (S. 156 ff.), hvis Skæbne i Selskabet er ukendt. I dette Forslags Punkt 5 omtalte H. C. Ørsted endnu »en egen Classe af Æresmedlemmer, som uden at være egentlige Videnskabsmænd, dog ere Elskere og Kjendere af Videnskaber og tillige ved deres Stilling eller Formue kraftigen kunne bidrage til at fremme Selskabets Formaal«. I en Note har H. C. Ørsted tilføjet: »Deres Tal maa ei letteligen overstige 10«, hvorved han havde forladt det i 1810 indtagne Standpunkt og vendte tilbage til § 9 i Vedtægterne 1796. I Punkt 52 foreslog H. C. Ørsted, at »alle de Vedtægter, der gielde om Valget af de ordentlige Medlemmer ogsaa gielder om Æresmedlemmernes Valg, naar man i Stedet for vedkommende Classe sætter Commission«. Denne Formulering var iøvrigt Udtryk for de gældende Vedtægters Bestemmelser, men var betydelig enklere i Affattelsen.

I en lang Tid efter 1815 blev der ikke stillet Forslag om Valg af Æresmedlemmer, og det har formentlig været Hensigten hos en Del Medlemmer, at denne særlige Klasse skulde ophæves. Da alle Æresmedlemmer med en enkelt Undtagelse (v. Møsting) var afgaaet ved Døden,¹ stillede J. F. W. Schlegel imidlertid i Mødet den 18. November 1831 Forslag til Optagelse af ikke mindre end fire nye Æresmedlemmer. Der valgtes Medlemmer til Valgkomitéen, i hvilken Præsidenten A. W. Hauch indtraadte i Stedet for det ene manglende Æresmedlem. Men før det kom til Valg i Komitéen, meddelte J. F. W. Schlegel med følgende Skrivelse af 3. December 1831, at han trak alle fire Forslag tilbage.

»J de seenere Aar ere saa mange af det kgl. danske Videnskabers Selskabs Æres Medlemmer blevne samme ved Døden berøvede og intet nyt Valg har i et meget langt Tidsrum fundet Sted, saa at, naar de fraværende fraregnes, ikkun Een er bleven tilbage, som vist nok ved sin levende Deeltagelse for Selskabets Vel har gjort dette Afsavn mindre føleligt, men som dog omsider kan komme til at deele alle Dødeliges almindelige Lod, hvorved den heele lovbestemte Classe af Æres Medlemmer vilde i Gierningen gaae ind. Selskabets Love forudsætte imidlertid, at der gives flere tilstædeværende og i Forhandlingerne jevnlig deeltagende

¹ Eet udenlandsk Æresmedlem, H. Schubart, levede endnu, men døde i Januar 1832.

Æres Medlemmer. — Jeg troede derfor, at man burde være betænkt paa at vælge flere nye Æres-Medlemmer i de mange afgaaedes Sted. Paa Grund heraf tillod jeg mig at foreslaae fire Hædersmænd, efter først at have forsikkert mig om at intet Æresmedlem af Andre var bleven foreslaaet, hvorfor jeg under disse Omstændigheder haabede at det ikke vilde ansees for nogen Anmasselse, at jeg bragte flere saadanne Medlemmer paa eengang i Forslag, især efterat Selskabets første Embedsmænd, med hvilke jeg raadførte mig herom, havde beroeligt mig i denne Henseende. — Men da jeg nu har erfaret, at der gives Adskillige i Selskabet, der formene, at man ikke burde vælge flere Æres Medlemmer paa eengang, paa det at ikke denne Udmærkelse skulde ansees for mindre hædrende, saa anseer jeg det for raadeligst at tage dette mit Forslag for det første heelt tilbage, førend det kommer til den valgte Committee, og altsaa førend Forslags-Sedlerne aabnes, uagtet jeg for min Deel af de foranførte Grunde ikke skønner, at denne Betænkelighed er vel grundet. Jeg har heller villet tage Forslaget *heelt* tilbage, end indskrænke det til een eller tvende, fordi jeg ikke vilde tillade mig at vurdere de foreslaaedes større eller mindre Fortienester, og saaledes Forslaget ved selve denne Indskrænkning komē til at medføre en Miskiendelse for dem, der udelukkes fra Valget.«

Med Vedtægterne 1839 blev Konsekvensen draget af Medlemmernes Stilling til Sagen, idet alle Bestemmelser vedrørende Æresmedlemmer blev udtaget af de nye Vedtægter, saa at denne særlige Medlemsklasse, der — skønt anderledes tænkt i Hans Grams tidligste Forslag — havde bestaaet i næsten 100 Aar, nu var ophævet.

I adskillige Aar havde Spørgsmaalet om Æresmedlemmer tilsyneladende ikke været berørt i Selskabets Forhandlinger, da Præsidenten, Julius Thomsen, i Januar 1894 stillede Forslag om et Tillæg til Vedtægterne angaaende Optagelse af overordentlige Medlemmer. Forslaget, der meddeltes Medlemmerne den 26. Januar 1894 og behandlede første Gang i Mødet den 23. Februar s. A., havde følgende Ordlyd, efter Forbillede i Vedtægterne 1796 Art. 9:

»Paa Præsidentens Forslag kan Selskabet optage som overordentlige Medlemmer saadanne Mænd udenfor de udøvende Videnskabsmænds Kreds, som ved deres Samfundsstilling og videnskabelige Interesse give grundet Forventning om, at de ville virke for Selskabets Øjemed.

Underretning om, at et saadant Forslag vil blive stillet, gives Selskabet i et af dets Møder, og Valget vil da kunne foretages i det derpaa følgende Møde. Valget er gyldigt, naar $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer bifalde samme.

Overordentlige Medlemmer henføres ikke under nogen af Selskabets Klasser, og de deltog ikke i Klassernes særlige Forhandlinger.«

Det vedtoges at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Præsidenten, Klasseformændene (J. L. Ussing og C. F. Lütken), Sekretæren H. G. Zeuthen og Kammerherre P. E. Müller til eventuelt at foreslaae Ændringen. Til den anden Behandling, der foretoges den 9. Marts 1894, havde Udvalget, der sikkert var vidende om, hvem Præsidenten

ønskede at foreslaa, stillet følgende Forslag til Ændring af det første Punkt i Præsidentens Udkast: »Paa Præsidentens Forslag kan Selskabet indbyde Medlemmer af Kongehuset til at indtræde i Selskabet som overordentlige Medlemmer.« Udvalgets Forslag ændredes noget, men forkastedes, medens Præsidentens Udkast vedtoges enstemmigt i noget ændret Form. Saaledes tilføjedes i det første Stykke: »Æresmedlemmerne skulle være indenlandske Mænd, og deres Antal maa ikke overstige 3.« Endvidere ændredes Kravet om $\frac{2}{3}$ Majoritet for Valget til $\frac{3}{4}$ af de afgivne Stemmer, og Betegnelsen »overordentlige Medlemmer« til »Æresmedlemmer«. I det følgende Møde, 30. Marts, stillede Præsidenten derpaa følgende Forslag:

»Selskabet bemyndiger Præsidenten til at indbyde Hs. Kgl. H. Kronprinds Frederik til at indtræde i D. Kgl. Danske Videnskabernes Selskab som Æresmedlem.«

Med Enstemmighed blev dette vedtaget den 13. April, og i Mødet den 27. April 1894 kunde Præsidenten meddele, at Kronprinsen havde modtaget den til ham, i Henhold til Beslutning i forrige Møde, rettede Indbydelse til at indtræde i Selskabet som Æresmedlem. I Selskabets Samling den 11. Maj s. A. var Hs. Kgl. Højhed for første Gang til Stede. Efter at Præsidenten havde budt Velkommen, udtalte Kronprinsen i varme Ord sin Tak for og Paaskønnelse af Optagelsen og knyttede dertil sine bedste Ønsker for Selskabet og dets Virksomhed samt for dets Præsident.

I Tiden indtil Kronprinsen den 29. Januar 1906 besteg Tronen som Kong Frederik VIII overværede han 61 af Selskabets Møder, d. v. s. mere end en Trediedel deraf. Ved Selskabets sidste Møde i Prinsens Palæ den 10. Marts 1899¹, før det flyttede ind i de nuværende Lokaler, tog Kronprinsen Ordet og udtalte i varme Udtryk sin Anerkendelse af Selskabets hidtidige Virksomhed og sluttede med de bedste Ønsker for Selskabet og for dets Præsident. Han haabede, at denne endnu længe maatte bevares for Selskabet og for vort Land. Som Konge og dermed som Selskabets Protektor var Frederik VIII første Gang til Stede den 23. Marts 1906 (jvfr. Frederik VIII som Protektor, S. 224 ff.). Ogsaa som Protektor vedblev Frederik VIII at være Selskabets Æresmedlem til sin Død i 1912.

De i 1894 vedtagne Valgregler optoges som et Tillæg til Vedtægterne af 1909. I Vedtægterne 1919 fordeltes Indholdet af Valgreglerne paa §§ 2, 3 og 7, og følgende Ændringer foretoges: Det skriftligt motiverede Forslag kan indbringes af Præsidenten eller af mindst 10 Medlemmer, 5 fra hver Klasse; den tidligere vedtagne Begrænsning 3 ophæves; et forkastet Forslag kan først fornyes tre Aar efter Afstemningen. Reglerne for Optagelse af Æresmedlemmer er uforandret optaget i de senere Vedtægter og findes nu i Vedtægterne 1938 §§ 2, 3 og 7 (jvfr. S. 191 ff.).

Med de nye Valgregler havde Selskabet atter Muligheden for Optagelsen af Æresmedlemmer. Men det andet Hundrebaar kunde kun opvise eet Æresmedlem, til Gengæld ogsaa det fornemste blandt de tredive valgte.

¹ Paa P. S. Krøyers kendte Maleri af et Møde i Videnskabernes Selskab (i Prinsens Palæ) ses Kronprins Frederik som Æresmedlem ved Siden af Præsidenten, Julius Thomsen.

KLASSEFORMÆND

Aar 1792 oprettedes en historisk, en matematisk og en fysisk Klasse, i 1795 tillige en filosofisk; i 1866 sammensmeltedes de fire Klasser til to: den historisk-filosofiske og den naturvidenskabelig-matematiske.

Indtil omkring 1850 gives kun for nogle faa Formænds Vedkommende Oplysning i Forhandlingsprotokollerne vedrørende deres Valg. Dette betragtedes som en ganske intern Klassesag. Klasseprotokoller findes imidlertid for den historiske — fra 1866 tillige den filosofiske — Klasses Vedkommende først fra 1842, for den naturvidenskabelig-matematiske Klasse først fra 1877. Oplysninger om Formændene før de nævnte Aar kan derfor kun søges i Skrivelser fra og til Klasserne f. Eks. vedrørende Medlemsvalg og Prisoppgaver. For flere Valgs Vedkommende har det ikke været muligt at opgive nøjagtige Datoer, selv et enkelt Navn maa betragtes som tvivlsomt.

Fortegnelsen, der er ordnet kronologisk indenfor hver Klasse, indeholder i den nævnte Rækkefølge: Funktionsaar; fulde Navn; kortfattet Angivelse af Titel og Embede ved Tiden for Valget, med Henvi- sning til Løbenummer i den følgende Fortegnelse over indenlandske Medlemmer, Datoer for Valg i Klassen, for Meddelelse herom i Selskabet og for Fratrædelse (event. ved Død).

HISTORISKE KLASSE

1792—?

Ingen Formand.

Prot. 19. Okt. 1792: »Den hist. Classe havde fundet det uforment for det første at vælge nogen Formand.«

?— 1798

SUHM, PETER FREDERIK

Kammerherre, kgl. Historiograf (40).

? ? †7. Sept. 1798

1798?—1821

KALL, ABRAHAM

Dr. phil., Professor (71).

1798? ? †5. Dec. 1821

1822?—1830

MÜNTER, FRIEDRICH CHRISTIAN CARL HIN-
RICH

Dr. theol. & phil., Biskop (97).

1822? ? †9. April 1830

1830?—1834

MÜLLER, PETER ERASMUS

Dr. theol. & phil., Biskop (126).

1830? ? †4. Sept. 1834

1834—1851

ENGELSTOFT, LAURITS

Dr. phil., Professor (128).

? 5. Dec. 1834 †14. Marts 1851

1851—1859
 PETERSEN, FREDERIK CHRISTIAN
 Dr. phil., Professor (157).
 11. April 1851 25. April 1851 †20. Okt. 1859

1859—1865
 CLAUSEN, HENRIK NICOLAI
 Dr. theol. & phil., Professor (169).
 4. Nov. 1859 18. Nov. 1859 1. Dec. 1865

1865—¹
 MADVIG, JOHAN NICOLAI
 Dr. jur. & phil., Professor (171).
 1. Dec. 1865 1. Dec. 1865 ¹

¹ Fortsætter som Formand i den historisk-filosofiske Klasse.

FILOSOFISKE KLASSE

? —1807
 TETENS, JOHAN NICOLAI
 Professor (79).
 ? ? †15. Aug. 1807

1808—1816
 TRESCHOW, NIELS
 Dr. theol., Professor (103).
 Marts 1808 18. Marts 1808 1816

1816?—1836
 SCHLEGEL, JOHAN FRIEDRICH WILHELM
 Dr. jur., Professor (117).
 1816? ? †19. Juli 1836

1836?—1839?
 BORNEMANN, MATHIAS HASTRUP?
 Dr. jur., Professor (139).
 1836? ? April 1839?

1839—1866
 SIBBERN, FREDERIK CHRISTIAN
 Dr. phil., Professor (138).
 April 1839 3. Maj 1839 16. Nov. 1866

MATEMATISKE KLASSE

1792—1807
 TETENS, JOHAN NICOLAI
 Professor (79).
 ? 19. Okt. 1792 †15. Aug. 1807

1808—1812
 LJUNGBERG, JÖNS MATHIAS
 Justitsraad (69).
 ? 18. Marts 1808 †17. Juni 1812

1812?—1815
 STEFFENS, JACOB HANSEN
 Major (127).
 8112? ? †20. Aug. 1815

1815?—1826
 LØVENØRN, POUL
 Kontreadmiral (78).
 1815? ? †16. Marts 1826

1826?—1833
 WLEUGEL, PETER JOHAN
 Kommandørkaptajn (131)
 1826? ? 1833

1833?—1839
 ØRSTED, HANS CHRISTIAN
 Dr. phil., Professor (121).
 1833?¹ ? 3. Maj 1839
 ¹ Fungerer midlertidigt som Formand.

1839—1852
 SCHIFTER, ANDREAS
 Kaptajn (164).
 ? 3. Maj 1839 †31. Okt. 1852

1853—1855
 OLUFSEN, CHRISTIAN FRIIS ROTTBØLL
 Dr. phil., Professor (173).
 ? 15. April 1853 †29. Maj 1855

1855—1856
 RAMUS, CHRISTIAN
 Dr. phil., Professor (175).
 21. Dec. 1855 11. Jan. 1856 †10. Juni 1856

1856?—1860
 JÜRGENSEN, CHRISTIAN
 Dr. phil., Professor (174).
 1856? ? †15. Dec. 1860

1860?—1866
 ANDRÆ, CARL CHRISTOPHER GEORG
 Dr. phil., Oberstløjtnant (206).
 1860? ? 16. Nov. 1866

FYSISKE KLASSE

1792—1838

HAUCH, ADAM WILHELM

Overkammerherre, Dr. phil. (85).

? 19. Okt. 1792 †26. Febr. 1838

1838—1841?

ØRSTED, HANS CHRISTIAN

Dr. phil., Professor (121).

1838¹ ? 1841?

¹ Fungerer midlertidigt som Formand.

1841?—1852

SCHOUW, JOACHIM FREDERIK

Dr. phil., Professor (150).

1841? ? †28. April 1852

1852—1862

ESCHRICHT, DANIEL FREDERIK

Dr. med., Professor (178).

3. Dec. 1852 3. Dec. 1852 25. April 1862

1862—1866

STEENSTRUP, JOHANNES JAPETUS SMITH

Dr. med. & phil., Professor (190).

25. April 1862 25. April 1862 16. Nov. 1866

HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

—1877

MADVIG, JOHAN NICOLAI

Dr. jur. & phil., Professor (171).

16. Nov. 1866 16. Nov. 1866 20. April 1877

1877—1878

WESTERGAARD, NIELS LUDVIG

Professor (201).

20. Febr. 1877 20. April 1877 †9. Sept. 1878

1878—1905

USSING, JOHAN LOUIS

Professor (203).

22. Nov. 1878 22. Nov. 1878 28. April 1905

1905—1917

WIMMER, LUDVIG FRANZ ADALBERT.

Dr. phil. & litt., Professor (248).

28. April 1905 28. April 1905 23. Marts 1917

1917—1928

BUHL, FRANTS PEDER WILLIAM

Dr. theol. & phil., Professor (294).

23. Marts 1917 27. April 1917 2. Nov. 1928

1928—1930

JESPERSEN, JENS OTTO HARRY

Dr. jur., phil. & litt., Professor (291).

2. Nov. 1928 16. Nov. 1928 14. Nov. 1930

1930—1933

DRACHMANN, ANDERS BJØRN

Dr. phil., Professor (308).

14. Nov. 1930 14. Nov. 1930 20. Okt. 1933

1933—1934

JÓNSSON, FINNUR

Dr. phil. & litt. isl., Professor (288).

20. Okt. 1933 3. Nov. 1933 †30. Marts 1934

1934

PEDERSEN, HOLGER

Dr. phil., Professor (313).

20. April 1934 4. Maj 1934 30. Nov. 1934

1934—1938

LANGE, HANS OSTENFELDT

Dr. phil., Overbibliotekar (314).

30. Nov. 1934 14. Dec. 1934 11. Marts 1938

1938—1942

CHRISTENSEN, ARTHUR EMANUEL

Dr. phil., Professor (343).

11. Marts 1938 25. Marts 1938 27. Marts 1942

1942—

PEDERSEN, JOHANNES PEDER EJLER

Dr. theol. & phil., Professor (356).

27. Marts 1942 10. April 1942

NATURVIDENSKABELIG- MATEMATISKE KLASSE

1866—1875

D'ARREST, HEINRICH LOUIS

Dr. phil., Professor (212).

16. Nov. 1866 16. Nov. 1866 †14. Juni 1875

1875—1876

THOMSEN, HANS PETER JÜRGEN JULIUS

Dr. phil., Professor (218).

5. Nov. 1875 19. Nov. 1875 8. Dec. 1876

1876—1886

STEEN, ADOLPH

Dr. phil., Professor (220).

8. Dec. 1876 8. Dec. 1876 9. April 1886

1886—1889

JOHNSTRUP, JOHANNES FREDERIK

Professor (222).

9. April 1886 9. April 1886 22. Marts 1889

1889—1899

LÜTKEN, CHRISTIAN FREDERIK

Dr. phil., Professor (233).

22. Marts 1889 26. April 1889 27. Jan. 1899

1899—1913

JØRGENSEN, SOPHUS MADSE

Dr. phil., Professor (237).

27. Jan. 1899 27. Jan. 1899 14. Nov. 1913

1913—1938

SØRENSEN, SØREN PETER LAURITZ

Dr. med., phil. & techn., Professor (315).

14. Nov. 1913 14. Nov. 1913 11. Marts 1938

1938—

HJELMSLEV, JOHANNES TROLLE

Dr. phil. & techn., Professor (329).

11. Marts 1938 25. Marts 1938

FORTEGNELSER OVER ORDENTLIGE MEDLEMMER 1742—1942

De følgende Fortegnelser omfatter samtlige Selskabets indenlandske og udenlandske ordentlige Medlemmer fra Oprettelsen i November 1742 til November 1942. Navnene paa de i dette Tidsrum optagne Medlemmer er ordnet efter Dato for Optagelsen; de paa samme Dato optagne er nævnt alfabetisk efter deres Efternavn.

Fortegnelserne er udarbejdet paa Basis af Selskabets Forhandlingsprotokoller og Klasseprotokoller samt de dertil knyttede Kopibøger og Breve.

Supplering og Kontrol er foretaget ved Anvendelse af andre Medlemsfortegnelser, blandt hvilke særlig følgende *indenlandske Medlemslister* skal nævnes, idet de i Fortegnelserne anvendte Forkortelser er tilføjet:

I. »Ordentlige Medlemmer, fra Stiftelsen til 4de November 1842« i *Chr. Molbech*, Selskabets Historie 1742—1842, S. 520—32. Listen indeholder 187 Navne (**Molbech**).

II. »Selskabets ældre udenlandske Medlemmer, indtil Slutningen af 18de Aarhundrede« i *Chr. Molbech*, Selskabets Historie 1742—1842, S. 532—34. Listen omfatter 38 Navne (**Molbech**).

III. Medlemslister i Selskabets regelmæssigt udkomne Publikationer. I »*Skrifter*« findes Lister i næsten alle Bind fra Begyndelsen, Bd. I 1745 til Aar 1929. En lignende Liste er trykt i den aarlige »*Oversigt*«, fra og med Aar 1866 og fremdeles. Disse Medlemslister omfatter kun »nulevende« Medlemmer, idet de afdødes Navne stadig udgaar (**Skr.** og **Overs.**).

IV. Medlemsliste i *Hof- og Statskalenderen*, første Gang Sp. 75 i »*Königlicher dänischer Hof- und Staats-Calender aufs 1750 Jahr Christi*«, Altona (fortsættes til 1843); fra 1801 tillige paa Dansk »*Dansk* (fra 1810: *Kgl. Dansk*) *Hof- og Stats-Calender*«.

Endvidere er følgende *udenlandske Medlemslister* anvendt overalt¹:

I. Akademie der Wissenschaften, Wien. Personalstand, Veränderungen seit der Gründung der Akademie. Almanach für das Jahr 1940 Wien. 1941 (**Almanach**).

II. Académie des Sciences, Paris. Index Biographique des Membres et Correspondants de l'Académie 1666—1938. Annuaire pour 1938, Paris (**Annuaire**).

III. Kungl. Fysiografiska Sällskapet i Lund 1772—1940. Historisk Överblick och Personförteckningar. Av Otto Gertz. Lund 1940 (**FS**).

IV. B. L. Modzalevskij: Spisok členov Imperatorskoj Akademii Nauk 1725—1907. St. Petersburg 1908 (Fortegnelse over Medlemmerne i det Kejserslige Videnskabernes Akademi 1725—1907) (**Modzalevskij**).

V. Kungl. Svenska Vetenskapsakademien, Personförteckningar 1739—1915. Utgifna af E. W. Dahlgren, Stockholm 1915 (**VA**).

Følgende *danske Opslagsværker* er anvendt:

Forkort. i Fortegn.

Bobé: Reventlowske Papirer Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekreds i Tidsrummet 1770—1827, udgivne ved Louis Bobé. 1—10. Kbh. 1895—1931.

Bricka Dansk biografisk Lexikon tillige omfattende Norge for Tidsrummet 1537—1814. Udgivet af C. F. Bricka. 1—19. Kbh. 1887—1905 (afdøde og levende).

D B H Dansk biografisk Haandleksikon. Redigeret af Svend Dahl og Povl Engelstoft. 1—3. Kbh. 1920—26 (afdøde og levende).

D B L Dansk biografisk Leksikon. Grundlagt af C. F. Bricka. Redigeret af Povl Engelstoft under Medvirkning af Svend Dahl. 1—23 (Aaberg-Thorsøe). Kbh. 1933—42 (afdøde og levende).

Ehrencron-Müller Forfatterlexikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814. Af H. Ehrencron-Müller. 1—12. Kbh. 1924—35 og Suppl. (II) 1939 (afdøde før 1814).

Erslew Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande 1814—53. Udgivet af Th. H. Erslew. 1—6. Kbh. 1843—68.

Salmonsens Konversationsleksikon, 2. Udgave. 1—26. Kbh. 1915—30. Redigeret af Chr. Blangstrup, fra Bd. 22 incl. af Johs. Brøndum-Nielsen og Palle Raunkjær (afdøde og levende).

Følgende *udenlandske Leksika* og andre biografiske Kilder er anvendt:

A D B Allgemeine deutsche Biographie 1—56, Leipzig 1875—1912 (afdøde, indtil 1899).

¹ Paa Grund af Krigen har supplerende Oplysninger for de seneste Aar ikke kunnet opnaas.

Forkort. i Fortegn.

- Adelung Fortsetzung und Ergänzungen zu Christian Gottlieb Jöchers allgemeinem Gelehrten-Lexico von Johann Christoph Adelung, Leipzig 1—2 (A—J), 1784—87.
- Alberti Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller von 1829 bis Mitte 1866, 1—2, 1867—68 und von 1866 bis 1882, 1—2, Kiel 1885—86.
- Arnim Internationale Personalbibliographie 1850—1935 in der preussischen Staatsbibliothek bearbeitet von Max Arnim, Leipzig 1936.
- B N B Biographie nationale publiée par l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique, 1—27, Bruxelles 1866—1938 (afdøde).
- Brockhaus Der grosse Brockhaus, 15. Auflage, 1—21, Leipzig 1928—35.
- B U Biographie universelle ancienne et moderne (Michaud). 2 éd. 1—45, Paris 1843—[65].
- Carpelan Finsk biografisk handbok utg. af Tor Carpelan, 1—2, Helsingfors 1903 (afdøde og levende).
- D A B Dictionary of American Biography ed. by Allen Johnson and Dumas Malone, 1—20, New York 1928—36 (afdøde).
- D N B Dictionary of National Biography ed. by Leslie Stephen and Sidney Lee, 1—63 + Suppl. og Indices, London 1885—1937 (afdøde, indtil 1930).
- E F La Grande Encyclopédie, 1—31, Paris 1885—1902.
- E I Enciclopedia Italiana di scienze, lettere ed arti, 1—36, Milano, Roma 1929—39, Appendice, Roma 1938.
- Elgenstierna Den introducerade Svenska Adels Ättartavlor utg. av Gustaf Elgenstierna, 1—9, Stockholm 1925—36.
- Fischer Biographisches Lexikon der hervorragenden Ärzte der letzten fünfzig Jahre. Hsg. von Dr. I. Fischer, 1—2, Berlin und Wien 1932—33 (afdøde og levende). Se Hirsch.
- Garollo G. Garollo: Dizionario biografico universale, 1—2, Milano 1907 (afdøde og levende).
- Halvorsen Norsk forfatter-lexikon 1814—80 af J. B. Halvorsen, 1—6, Kristiania 1885—1908.
- Hildebrand: C. J. Thomsen och hans lärda förbindelser i Sverige 1816—37. Bidrag till den nordiska forn- och hävdaforskningens historia av Bengt Hildebrand, 1—2, Uppsala 1937—38.
- Hirsch Biographisches Lexikon der hervorragenden Ärzte aller Zeiten und Völker. Hsg. von Dr. August Hirsch, 2. Aufl., 1—5, Berlin und Wien 1929—34 + Ergänzungsband, 1935.
- His Basler Gelehrte des 19. Jahrhunderts. Von Eduard His, Basel 1941.

Forkort. i Fortegn.

- J L Jüdisches Lexikon. Hsg. von Georg Herlitz und Bruno Kirschner, 1—5, Berlin 1927—30.
- Kordes Lexikon der jetztlebenden schleswig-holsteinischen und eutinischen Schriftsteller von Berend Kordes, Schleswig 1797.
- Kürschner Kürschners deutscher Gelehrten-Kalender 1940/41, 1—2, Berlin 1941.
- Larousse Larousse du XXe siècle, 1—6, Paris 1928—33.
- Lübker und Schröder Lexikon der Schleswig-Holstein-Lauenburgischen und Eutinischen Schriftsteller von 1796 bis 1828 von D. L. Lübker und H. Schröder, 1—2, Altona 1829—30.
- Montet Dictionnaire biographique des Genevois et des Vaudois par Albert de Montet, 1—2, Lausanne 1877—78 (afdøde, indtil Marts 1876).
- N B L Norsk biografisk leksikon, 1—9 (Aabel—Nansen), Kristiania (Oslo) 1923—40 (afdøde og levende).
- N F Nordisk familjebok. Konversationslexikon och Realencyklopedie. Ny upplaga 1—38, Stockholm 1904—26. — 3. upplagan 1—23, Stockholm 1923—37.
- N N B W Nieuw nederlandsch biografisch woordenboek, 1—10, Leiden 1911—37 (afdøde, indtil 1910).
- O L Z Orientalistische Litteraturzeitung, Berlin, Leipzig 1898 ff.
- Poggendorff Biographisch-literarisches Handwörterbuch zur Geschichte der exacten Wissenschaften gesammelt von J. C. Poggendorff, 1—6 (12 voll.), Leipzig 1863—1940 (afdøde og levende, til 1931).
- Rotermund Fortsetzung und Ergänzungen zu Christian Gottlieb Jöchers allgemeinem Gelehrten-Lexiko von Heinrich Wilhelm Rotermund, 3—7 (K — Romulus), Delmenhorst, Bremen, Leipzig 1810—97.
- S B L Svenskt biografiskt lexikon. Redaktör Bertil Boëthius, 1—10 (Abelin—De la Gardie), Stockholm 1918—31 (afdøde og levende).
- W Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich. Von Constant v. Wurzbach, 1—60, Wien 1856—91 (afdøde og levende 1750 ff.).

INDENLANDSKE ORDENTLIGE MEDLEMMER

Fortegnelsen omfatter 402 Medlemmer. For hvert Medlem gives saa vidt muligt følgende Oplysninger i den nævnte Rækkefølge: Fulde Navn, Optagelsesdato, Fødselsdato, event. Dødsdato, Rangtitel, Dokortitel, de vigtigste Embedstitler (dels ved Optagelsen, dels senere), samt Henvisning til Biografi, event. til trykte Mindeord i Selskabets Publikationer.

Titler, Bestillinger o. l., modtaget efter Optagelsen til Medlem, er betegnet med *kursiv Type*.

Betegnelsen »Prof.« alene, under Rangtitler, betyder »titulær Professor«.

Magistergraden, erhvervet ved Disputats, ophæves 1854, og Betegnelsen »Magister« ændres til »Dr. phil.«.

Af Embedstitler er kun medtaget den eller de vigtigste.

Ved Henvisninger til Biografier i Selskabets Publikationer er anvendt Forkortelserne: **Overs.** = »Oversigt«, **m. P.** = med Portræt, medens Forfatterens Navn er tilføjet i Parentes.

Henviſning til Selskabets Forhandlingsprotokoller sker med Betegnelsen »**Prot.**« og en derpaa følgende Mødedato.

1 GRAM, HANS

13. Nov. 1742 *28. Okt. 1685 †19. Febr. 1748
Justitsraad, *Etatsraad*, Prof. i Græsk ved
Univ. i Kbh., kgl. Historiograf, kgl. Bi-
bliotekar, Gehejmearkivar.

D B L

2 HENRICHSEN, HENRIK

(1747 adlet HJELMSTIERNE)

13. Nov. 1742 *1. Jan. 1715 †18. Juli 1780
Gehejmeraad, Sekretær, *Assessor* i Danske
Kancelli, *Justitarius i Højesteret*, Kbh.

D B L

3 HOLSTEIN, JOHAN LUDVIG

13. Nov. 1742 *7. Sept. 1694 †29. Jan. 1763
Lensgreve, Gehejmekonferensraad, Kam-
merherre, Medlem af Gehejmekonseillet,
Oversekretær i Danske Kancelli, Kbh.

D B L

4 PONTOPPIDAN, ERIK (LUDVIGSEN)

13. Nov. 1742 *24. Aug. 1698 †20. Dec. 1764
Dr. theol., Hofpræst, Prof. i Teologi ved
Univ. i Kbh., *Biskop i Bergens Stift*,
Prokansler ved Univ. i Kbh.

D B L

5 WØLDIKE, MARCUS

Foreslaaet 13. Nov. 1742, møder 11. Dec. 1742
*25. Nov. 1699 †26. Sept. 1750
Dr. theol., Prof. i Teologi ved Univ. i
Kbh.

Bricka

6 RAMUS, JOACHIM FREDERIK

Foreslaaet 11. Dec. 1742, møder 18. Dec. 1742
*10. Sept. 1685 el. 3. Juli 1686
†4. Jan. 1769

Justitsraad, Prof. i Filosofi og Matematik
ved Univ. i Kbh.

D B L

7 MØLLMANN, BERNHARD

Foreslaaet 13. Nov. 1742, møder 28. Jan. 1743
*12. Sept. 1702 †25. Juli 1778

Etatsraad, *Dr. jur.*, *Bibliotekar ved det
kgl. Bibl. i Kbh.*, *Prof. i Geografi og Hi-
storie ved Univ. i Kbh.*, *kgl. Historiograf.*

D B L

8 SCHEIDT, CHRISTIAN LUDWIG

Foreslaaet 13. Nov. 1742, møder 28. Jan. 1743
*26. Sept. 1709 †25. Okt. 1761

Justitsraad, *Dr. jur.*, Prof. i Jura ved
Univ. i Kbh., *kgl. Historiograf*, *Bibliotekar
og Arkivar i Hannover samt Braunschweig-
Lüneburgsk Historiograf.*

D B L

9 DETHARDING, GEORG

Foreslaaet 6. Okt. 1745, møder 13. Dec. 1745
*13. Maj 1671 †23. Okt. 1747

Justitsraad, *Dr. med.*, Prof. i Medicin
ved Univ. i Kbh.

D B L. Breve fra Hans Gram, udg. af
Herman Gram. Kbh. 1907. S. 307.

- 10 STAMPE, HENRIK
Foreslaaet 6. Okt. 1745, møder 13. Dec. 1745
*28. Jan. 1713 †10. Juli 1789
Gehejmeraad, Dr. jur., Prof. i Filosofi ved
Univ. i Kbh., *Prof. jur. smsteds.*, *General-
prokurør*, *Statsminister*.
D B L
- 11 DE BUCHWALD, BALTHAZAR JOHANNES
Foreslaaet 6. Okt. 1745, møder 20. Dec. 1745
døbt 22. Jan. 1697 †20. Aug. 1763
Etatsraad, Dr. med., Prof. i Medicin ved
Univ. i Kbh.
D B L
- 12 HORREBOW, PEDER (sen.)
10. Jan. 1746 *14. Maj 1679 †15. April 1764
Dr. med., Prof. i Astronomi ved Univ. i
Kbh., Direktør for Observatoriet smsteds.
D B L
- 13 HEE, CHRISTEN
Foreslaaet 13. Nov. 1742, 6. Okt. 1745, 15. Maj
1747, møder 4. Juni 1747
*5. April 1712 †12. Jan. 1782
Justitsraad, *Magister*, Lektor i Matema-
tik ved Søetaten, *Prof. i Matematik ved
Univ. i Kbh.*
D B L
- 14 HORREBOW, CHRISTIAN (jun.)
Foreslaaet 15. Maj 1747, møder 10. Marts 1749
*15. April 1718 †19. Sept. 1776
Etatsraad, *Magister*, Prof. design. i Ma-
tematik, *Prof. i Astronomi ved Univ. i
Kbh.*, *Direktør for Observatoriet smsteds.*
D B L
- 15 KRAFT, JENS
Foreslaaet 15. Maj 1747, møder 4. Juni 1747
*2. Okt. 1720 †18. Marts 1765
Justitsraad, *Magister*, Prof. i Matematik
og Filosofi i Sorø.
D B L
- 16 ZIEGENBALG, ERNST GOTTLIEB
Foreslaaet 15. Maj 1747, møder 4. Juni 1747
*1716 †17. Juni 1758
Magister, Prof. design. i Matematik ved
Univ. i Kbh.
Ehrencron-Müller
- 17 LANGEBEK, JACOB
8. April 1748 *23. Jan. 1710 †16. Aug. 1775
Etatsraad, Amanuensis ved det kgl. Bibl.
i Kbh., Gehejmarkivar.
D B L
- 18 ANCHER, PEDER KOFOD
Foreslaaet 23. Febr. 1750, møder 15. Juli 1750
døbt 27. Juni 1710 †3. Juli 1788
Konferensraad, Dr. jur., Prof. jur. ved
Univ. i Kbh., *Assessor i Højesteret
smsteds.*, Retshistoriker.
D B L
- 19 DE CILANO, GEORG CHRISTIAN
MATERNO
Foreslaaet 23. Febr. 1750
*1696 †9. Juli 1773
Justitsraad, Prof. i Fysik og klassisk
Filologi ved Gymnasiet i Altona.
Adelung
Prot. 4. Maj 1750: de Cilano takker for Valg
og sender Piecer og Disputatser.
- 20 EBERSBACH, CHRISTIAN AUGUST
Foreslaaet 23. Febr. 1750
* ? †6. Marts 1768
Dr. med., Landfysikus paa Femern.
Prot. 16. Marts 1750: Ebersbach takker for Valg.
Christian August Ebersbach, Schleswicensis,
blev Okt. 1727 immatrikuleret ved Univ. i
Kiel (F. Gundlach, Album der Christian Al-
brechts Universität zu Kiel, 1665—1865, Kiel
1915. S. 81); fra Slesvig. Nærmere Oplysnin-
ger har ikke kunnet opnaas.
- 21 FRIIS, CHRISTEN LODBERG
Foreslaaet 23. Febr. 1750, møder 23. Marts 1750
*3. Aug. 1699 †22. Febr. 1773
Etatsraad, Dr. med., Prof. i Medicin ved
Univ. i Kbh.
D B L

- 22 HARBOE, LUDVIG
Foreslaaet 23. Febr. 1750
*16. Aug. 1709 †15. Juni 1783
Biskop i Trondhjem, *Biskop i Sjællands Stift, kgl. Konfessionarius*, Kirkehistoriker, Kbh.
D B L
Harboes Navn mangler i flere af Medlemslisterne i »Skrifter«.
- 23 KLEVENFELDT, TERKEL
Foreslaaet 23. Febr. 1750, møder 16. Marts 1750
døbt 25. Aug. 1710 †14. April 1777
Justitsraad, *Konferensraad*, Sekretær i Danske Kancelli, Justitssekretær i Højesteret, Assessor smsteds., Genealog., Kbh.
D B L
- 24 KORTHOLT, SEBASTIAN
23. Febr. 1750 *11. April 1675 †18. Okt. 1760
Prof. i Veltalenhed i Kiel.
Rotermund
Prot. 6. April 1750: Kortholt takker for Valg.
- 25 LUXDORPH, BOLLE WILLUM
Foreslaaet 23. Febr. 1750, møder 16. Marts 1750
*24. Juli 1716 †13. Aug. 1788
Justitsraad, *Gehejmeraad*, Assessor i Højesteret, Generalprokurør, *Førstedepu- teret i Danske Kancelli*, Kbh.
D B L »Amindelses Tale over Herr Bolle Willum Luxdorph, Gehejmeraad, Første Deputeret i det Danske Cancellie. Holden i Videnskabernes Selskab den 7de November 1788 og efter dets Befaling ud- givet. Af C. F. Jacobi. Kbh. 1788.«
- 26 STUCKENBROCK, JOACHIM ANDREAS
Foreslaaet 23. Febr. 1750
*5. Febr. 1698 †26. Sept. 1756
Etatsraad, Berghauptmand i Norge.
Bricka
- 27 SCHÜTZE, GOTTFRIED
Foreslaaet 9. Marts 1750
*7. Maj 1719 †1. Juli 1784
Dr. theol., Prof. ved Gymnasiet i Altona, *extr. Prof. i Teologi ved Univ. i Kbh.*,
- Prof. i Historie og Græsk ved Gymnasiet i Hamborg.*
A D B
Prot. 20. April 1750: Schütze takker for Valg. — Schütze er overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 9). I Molbechs Medlemsliste samt i Listerne i »Skrifter« 1. IX—X. 1765—1770 er Schütze nævnt som indenl. Medlem. Som udenl. Medlem er han anført i »Skrifter« 1. XI. 1777—2. II. 1783. I Molbechs Liste er Schütze ikke overført.
- 28 HEE, SØREN
30. Nov. 1750 *2. Juni 1706 †15. Dec. 1756
Dr. med., Prof. i Fysik og Filosofi ved Gymnasiet i Odense, *Prof. i Græsk smsteds.*
Bricka
- 29 ANCHERSEN, HANS PETER
Foreslaaet 13. Nov. 1742
*4. Okt. 1700 †22. April 1765
Justitsraad, Dr. jur. & phil., Prof. Elo- quentiæ ved Univ. i Kbh., Universitets- bibliotekar smsteds.
D B L
Anchersen er opført blandt indenl. Medlem- mer i Medlemslisten i »Skrifter« 1. IX. 1765.
- 30 COLLET, MATHIAS
Foreslaaet 23. Febr. 1750 og 30. Juni 1751
*10. Sept. 1708 †23. April 1759
Sekretær ved General-Havnekommissio- nen, Amtmand i Finmarken, *Amtmand over Oplands Amt i Akershus Stift.*
Bricka. N B L
Collet er begge Gange foreslaaet af H. Stampe. Hans Navn er ikke nævnt i Statskalenderen.
- 31 NANNESTAD, FREDERIK
11. Aug. 1751 *21. Okt. 1693 †11. Aug. 1774
Prof., Dr. theol., Biskop i Trondhjem, *Biskop i Akershus Stift*, Kirkehistoriker.
Bricka. N B L
- 32 CARSTENS, ADOLPH GOTTHARD
11. Okt. 1753 *31. Marts 1712 ell. 1713
†10. Marts 1795
Kancelliraad, *Gehejmeraad*, *Direktør i Tyske Kancelli*, Historiker, Kbh.
D B L

- 33 HAUBER, EBERHARD DAVID
17. Nov. 1753 *27. Maj 1695 †13. Febr. 1765
Konsistorialraad, Dr. theol., Sognepræst ved St. Petri Kirke i Kbh.
D B L
- 34 KRATZENSTEIN, CHRISTIAN GOTTLIEB
17. Nov. 1753 Døbt 2. Febr. 1723
†7. Juli 1795
Dr. med., Prof. i Fysik og Prof. design. i Medicin ved Univ. i Kbh., *Prof. i Medicin smsteds*.
D B L
- 35 SPIDBERG, JENS CHRISTIAN
22. Marts 1756 *8. Dec. 1684 †4. April 1762
Mag. art., *Dr. theol.*, Stiftsprovst og Sognepræst i Christianssand, *Biskop i Christianssands Stift*.
Bricka
Prot. 23. Febr. 1750: Spidberg nævnes som mulig at tage »i consideration« til Medlem.
- 36 BECKER, JOHAN HEINRICH
27. Nov. 1758 *18. Dec. 1715 †21. Febr. 1761
Prof., Dr. med., *Bergraad*, Bergmedicus og Lektor i Mineralogi og Kemi ved Bergseminariet, Kongsberg.
Bricka. N B L
- 37 DEICHMAN, CARL
27. Nov. 1758 *ca. 1705 †21. April 1780
Kancelliraad, Assessor i Overhofretten i Norge.
Bricka
- 38 FABRICIUS, JOHAN CHRISTIAN (sen.)
27. Nov. 1758 *Maj 1705 †4. Maj 1775
Lic. med., *Dr. med.*, Landfysikus i Tønder, *Overmedikus ved Frederiks Hospital i Kbh.*
Ehrencron-Müller
Fabricius er ikke optaget i Medlemslisten i »Skrifter« 1. IX—X, 1765—70.
- 39 SCHÖNING, GERHARD
27. Nov. 1758 *2. Maj 1722 †18. Juli 1780
Justitsraad, Rektor i Trondhjem, *Prof. i*
Historie og Veltalenhed ved Sorø Akademi, Gehejmearkivar.
Bricka
- 40 SUHM, PETER FREDERIK
27. Nov. 1758 *18. Okt. 1728 †7. Sept. 1798
Etatsraad, *Konferensraad*, *Kammerherre*, *kgl. Historiograf*, Kbh.
D B L
- 41 ROTTBØLL, CHRISTEN (CHRISTIAN) FRIIS
18. Marts 1763 *3. April 1727 †15. Juni 1797
Konferensraad, Dr. med., Prof. design. i Medicin, Prof. i Medicin ved Univ. i Kbh., Botaniker.
D B L
- 42 STRØM, HANS
17. Febr. 1764 *25. Jan. 1726 †1. Febr. 1797
Prof., *Dr. theol.*, Sognepræst for Voldens Menigheder i Sundmørs Provsti i Bergens Stift, *Sognepræst til Eger, Provst*, Naturforsker.
Bricka
Strøm findes ikke i Molbechs Medlemsliste, men er nævnt i Listerne i »Skrifter« 1. IX. 1765—2. IV. 1793. I Prot. findes ingen Oplysninger om hans Valg (Prot. 1764—66 incl. mangler). Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 17. Febr. 1764.
- 43 FRIIS, NICOLAUS CHRISTIAN
20. Marts 1767 *1. Febr. 1714 †22. Maj 1777
Tit. Biskop, Sognepræst i Bodø, Missionskasserer, *Sognepræst i Bergen*.
Bricka
I Luxdorps Dagbøger er Friis flere Gange nævnt som nærværende ved Møder i Selskabet, første Gang 15. Sept. 1767.
- 44 BERGER, CHRISTIAN JOHAN
10. Nov. 1769 *14. Aug. 1724 †2. April 1789
Etatsraad, Dr. med., Prof. i Medicin og Obstetrik ved Univ. i Kbh., *kgl. Livmedikus*, *Prof. i Medicin*, *Kirurgi og Obstetrik ved Univ. i Kiel*.
D B L

- 45 BRÜNNICH, MORTEN THRANE
10. Nov. 1769 *30. Sept. 1737 *19. Sept. 1827
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i Naturhistorie og Økonomi ved Univ. i Kbh., *Overberghauptmand*, *Direktor for Kongsberg Sølvværk*.
D B L
- 46 CAPPEL, JOACHIM DIETRICH
10. Nov. 1769 *13. Febr. 1717 †4. Febr. 1784
Apoteker ved Frederiks Hospital i Kbh.
D B L
- 47 ERICHSEN, JOHN (JÓN EIRÍKSSON)
10. Nov. 1769 *31. Aug. 1728 †29. Marts 1787
Konferensraad, Dr. jur., Prof. i Retsvidenskab i Sorø, *Deputeret i Rentekammeret*, *extr. Assessor i Højesteret*, *Bibliotekar ved det kgl. Bibl. i Kbh.*
D B L
I Luxdorps Dagbøger omtales Valg af Erichsen ikke, derimod nævnes Berger, Brünich og Cappel som valgt 10. Nov. 1769.
- 48 GUNNERUS, JOHAN ERNST
1769 *26. Febr. 1718 † 25. Sept. 1773
Prof., Dr. theol., Biskop i Trondhjems Stift.
N B L
Gunnerus findes ikke i Molbechs Medlemsliste, men er medtaget i Listen i »Skrifter« 1. X. 1770. I Prot. findes ingen Oplysning om hans Valg til Medlem, hans Navn er aldrig nævnt. Derimod omtales det i »Mindeblade om Johan Ernst Gunnerus, 26. Febr. 1718—1918«, udg. af Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Trondhjem 1918, S. 59 Anm., at Gunnerus i 1769 blev Medlem af D. Kgl. Danske Vidensk. Selskab. I Luxdorps Dagbøger er hans Valg til Medlem ikke omtalt.
- 49 JACOBI, CHRISTIAN FREDERIK
(Se Note) *12. Marts 1739 †11. Nov. 1810
Justitsraad, *Konferensraad*, Assessor i Højesteret, Kbh.
D B L
Jacobi var ikke virkeligt Medlem af Selskabet. Han forestilles af Præsidenten [Hielmstjerne] i Mødet 10. Febr. 1775 som adjungeret Sekretæren. Han indtræder (uden Valg) som Sekretær 29. Marts 1776 (jfr. kgl. Reskript 5. Okt. 1774). Sekretariatet deles, han fratræder som egl. Sekretær 23. Dec. 1795. Kun een Gang — »Skrifter« 2. VI. 1799 — er Jacobi nævnt i Listen over indenl. Medlemmer; han er ikke medtaget i Molbechs Liste.
- 50 ABILDGAARD, PETER CHRISTIAN
10. Febr. 1775 *22. Dec. 1740 †21. Jan. 1801
Dr. med., Prof., Forstander for den kgl. danske Veterinærskole, *Stadsfysikus i Kbh.*
D B L
- 51 ARENTZ, FREDRICH CHRISTIAN
HOLBERG
10. Febr. 1775 *28. Sept. 1736 †31. Dec. 1825
Prof., Magister, Lektor i Matematik og Fysik ved Seminariet i Bergen, *Rektor ved Katedralskolen smsteds*.
Bricka. N B L
Arentz er efter 1814 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 66). I »Skrifter« 3. VI. 1818 er han i Listen anført bl. udenl. Medlemmer.
- 52 AUGUSTIN, JOHAN SAMUEL
10. Febr. 1775 *31. Marts 1715 †26. April 1785
Etatsraad, Første Sekretær i Krigskancelliet, Astronom, Kbh.
D B L
- 53 BUGGE, THOMAS
10. Febr. 1775 *12. Okt. 1740 †15. Jan. 1815
Etatsraad, Overlandmaaler, Prof. i Matematik og Astronomi ved Univ. i Kbh., *Direktor for Observatoriet smsteds*.
D B L
- 54 FABRICIUS, JOHAN CHRISTIAN (jun.)
10. Febr. 1775 *7. Jan. 1745 †3. Marts 1808
Etatsraad, Prof. i Økonomi ved Univ. i Kbh., Prof. i Naturhistorie, Økonomi og Kameralvidenskaberne ved Univ. i Kiel, Zoolog.
D B L. Bekjendtgørelse 1810—11 (B. S. Barton, Philad.).

- 55 GERNER, HENRIK
10. Febr. 1775 *4. Juli 1742 †27. Dec. 1787
Kaptajnløjtnant, Fabrikmester paa Holmen, *Kommandørkaptajn*.
D B L
- 56 HOLM, JOHAN THEODOR
(1781 adlet HOLMSKJOLD)
10. Febr. 1775 *14. Juni 1731 †14. Sept. 1793
Konferensraad, *Gehejmeraad*, Kabinetssekretær hos Enkedronningen, *Hofchef hos samme*, Botaniker, Kbh.
D B L
- 57 LOUS, CHRISTIAN CARL
10. Febr. 1775 døbt 15. Nov. 1724
†24. Aug. 1804
Prof. math., Navigationsdirektør og Lærer for Søkadetterne, Kbh.
Bricka
- 58 MÜLLER, OTTO FREDERIK
10. Febr. 1775 *2. Marts 1730 †26. Dec. 1784
Etatsraad, *Konferensraad*, Zoolog, Kbh.
D B L
I Molbechs Liste S. 524 Anm. 2 er urigtig nævnt, at Optagelsen af Müller ikke er omtalt i Prot.
- 59 SCHLEGEL, JOHAN HEINRICH
19. April 1776 *24. Nov. 1726 †18. Okt. 1780
Justitsraad, Prof. i Filosofi, Historie og Geografi ved Univ. i Kbh., *kgl. Bibliotekar og Historiograf*.
D B L
- 60 ESSENDROP, JENS
17. Maj 1776 døbt 24. Nov. 1723
†12. Dec. 1801
Justitsraad, Bergamtsassessor i Kongsborg, Overbergamtsforvalter smsteds.
N B L
- 61 SCHÜTZE, GOTTLIEB
8. Nov. 1776 *1739? †2. Juli 1784
Legationsraad, Legationssekretær ved det franske Hof.
Bobé: Reventlowske Papirer VII, S. 497; X, S. 295.
- 62 STIBOLT, ERNST VILHELM
8. Nov. 1776 *14. Febr. 1742 †29. Febr. 1796
Kaptajnløjtnant, *Generaladjutant, Kommandørkaptajn, Fabrikmester i Søetaten*, Kbh.
D B L
- 63 TEMPLER, CHRISTIAN FRIEDERICH
8. Nov. 1776 *20. Marts 1717 †24. Maj 1780
Etatsraad, Dr. jur., Sekretær i Departementet for de udenlandske Affærer, Kbh.
Bricka
- 64 ROTHE, TYGE JESPER
21. Marts 1777 *16. Jan. 1731 †19. Dec. 1795
Etatsraad, Vicelandsdommer i Sjælland og Møen, Filosof.
D B L
- 65 SPENGLER, LORENZ
24. April 1778 døbt 22. Sept. 1720
†20. Dec. 1807
Kunstammerforvalter, Zoolog, Kbh.
D B L
- 66 GEUSS, JOACHIM MICHAEL
5. Nov. 1779 *23. Aug. 1745 †29. Nov. 1786
Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.
D B L
- 67 MORVILLE, NIELS
5. Nov. 1779 *7. Juli 1743 †11. Nov. 1812
Justitsraad, Overlandmaaler, Landmaalingskonduktør ved Rentekammerets Landmaalingsarkiv, Kbh.
D B L
- 68 FABRICIUS, OTTO
11. Febr. 1780 *6. Marts 1744 †20. Maj 1822
Prof., Biskop, Dr. theol., Sognepræst i Hobro (tidl. Missionær i Grønland), *Sognepræst ved Vor Frelzers Kirke i Kbh.*, Filolog og Zoolog.
D B L

- 69 LJUNGBERG, JÖNS MATHIAS
10. Nov. 1780 *29. Jan. 1748 †17. Juni 1812
Justitsraad, *Etatsraad*, Kommitteret i
Økonomi- og Kommercekollegiet, Deputeret smsteds., Matematiker, Astronom, Kbh.
D B L
- 70 CHEMNITZ, JOHAN HIERONYMUS
17. Nov. 1780 *10. Okt. 1730 †18. Sept. 1800
Tysk Sognepræst ved Garnisons Menighed i Kbh., Konkylolog.
D B L
- 71 KALL, ABRAHAM
17. Nov. 1780 *2. Juli 1743 †5. Dec. 1821
Etatsraad, *Dr. phil.*, Universitetsbibliotekar, Prof. design. i Græsk ved Univ. i Kbh., *Prof. i Historie og Geografi smsteds.*, *Ordenshistoriograf*.
D B L. Overs. 1821—22 (L. Engelstoft).
- 72 TRESCHOW, HERMAN
17. Nov. 1780 *11. Dec. 1739 †2. Maj 1797
Prof., dansk Sognepræst ved Garnisons Menighed i Kbh.
Bricka
- 73 CALLISEN, HENRICH
8. Dec. 1780 *11. Maj 1740 †5. Febr. 1824
Konferensraad, *Dr. med.*, Prof. i Kirurgi ved Univ. i Kbh., *Generaldirektør for Kirurgien*, *Direktør ved Frederiks Hospital i Kbh.*
D B L
- 74 MÜLLER, FRANTZ HENRICH
8. Dec. 1780 *17. Nov. 1732 †4. Marts 1820
Justitsraad, Laborant, *Administrator for den kgl. Porcelænsfabrik i Kbh.*, *Meddirektør for samme*.
D B L
- 75 SAXTORPH, MATHIAS
15. Dec. 1780 *1. Juni 1740 †29. Juni 1800
Etatsraad, *Dr. med.*, Stadsakkuchør, Prof. design. i Medicin ved Univ. i Kbh., *Prof. i Medicin smsteds*.
D B L
- 76 STRØM, OLE
22. Dec. 1780 *25. Jan. 1726 †16. April 1782
Etatsraad, *Stiftsskriver i Roskilde*, *Leksikograf*.
Bricka
- 77 KÖNIG, JOHANN GERHARD
23. Nov. 1781 *29. Nov. 1728 †26. Juni 1785
Dr. med., Læge ved den danske Koloni i Trankebar, Botaniker.
D B L
- 78 LØVENØRN, POUL
12. Nov. 1784 *11. Aug. 1751 †16. Marts 1826
Kaptajnløjtnant i Søetaten, *Direktør for Søkortarkivet*, *Kontreadmiral*, *Overlods*, Kbh.
D B L
- 79 TETENS, JOHAN NICOLAI
16. Nov. 1787 *5. Nov. 1738 †15. Aug. 1807
Konferensraad, Prof. i Filosofi og Matematik ved Univ. i Kiel, *Deputeret i Finanskollegiet i Kbh.*
D B L. Skr. 3. V. 1. 1810 (Thomas Bugge).
- 80 MUMSSEN, JACOB
6. Marts 1789 *13. Aug. 1737 †20. Juni 1819
Dr. med., Fysikus i Herskabet Pinneberg og Grevskabet Rantzau, Altona
Kordes. Lübker und Schröder
- 81 MOLDENHAWER, DANIEL GOTTHILF
1. Maj 1789 *11. Dec. 1753 †21. Nov. 1823
Konferensraad, *Dr. theol.*, Prof. i Teologi ved Univ. i Kbh., Overbibliotekar ved det kgl. Bibl., *Medlem af Direktionen for Univ. og de lærde Skoler*.
D B L
- 82 THORLACIUS, SKÚLI THÓRÐARSON
1. Maj 1789 *10. April 1741 †30. Marts 1815
Justitsraad, Prof., Rektor ved Frue latinske Skole i Kbh.
Bricka

- 83 WEGENER, WILHELM THEODOR
1. Maj 1789 *8. Marts 1724 †11. Maj 1792
Generalmajor, Matematiker, Kb.
Bricka
Wegeners Navn findes ikke i nogen Medlems-
liste, idet intet Bind af »Skrifter« er afsluttet
i Tidsrummet 1789—1792.
- 84 CHRISTIANI, WILHELM ERNST
7. Maj 1790 *23. April 1731 †1. Sept. 1793
Justitsraad, Dr., Prof. i Historie ved
Univ. i Kiel.
D B L
- 85 HAUCH, ADAM WILHELM
4. Febr. 1791 *26. Sept. 1755 †26. Febr. 1838
Kammerherre, *Overkammerherre*, *Ordens-
vicekansler*, *Dr. phil.*, Staldmester, *Over-
hofmarskal*, *Chef for det kgl. Bibl. i Kbh.*,
Fysiker og Kemiker.
D B L. »Tale ved Det Kongl. Videnska-
bernes Selskabs Mindefest over dets Præ-
ses, Overkammerherre og Overhofmarskal
A. W. Hauch, med en Cantate af C. Hauch.«
Af H. C. Ørsted. Kbh. 1838.
- 86 VAHL, MARTIN
4. Febr. 1791 *7. Okt. 1749 †24. Dec. 1804
Prof., Lærer ved Naturhistorieselskabet
i Kbh., *Prof. i Botanik ved Univ. smsteds.*
*Bestyrer af det kgl. naturhistoriske Mu-
seum.*
Bricka. Overs. 1818—19 (J. W. Horne-
mann).
Vahl er nævnt i Molbechs Liste, men er ikke
optaget i Listerne i »Skrifter«. Da den Mening
senere blev meget udbredt, ogsaa blandt Sel-
skabets Medlemmer, at Vahl ikke havde været
Medlem, fremlagde Sekretæren, H. C. Ørsted,
i et Møde 29. Nov. 1844 Dokumentation for
Optagelsen. Vahl synes aldrig at have deltaget
i Selskabets Virksomhed, hvilket formodentlig
skyldtes hans store Del i Udgivelsen af det
naturhistoriske Selskabs Publikationer.
- 87 VIBORG, ERIK NISSEN
4. Febr. 1791 *5. April 1759 †25. Sept. 1822
Etatsraad, *Dr. med.*, Lektor ved Botanisk
Have, Prof. ved den kgl. Veterinærskole,
Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh., *Direktor
for Botanisk Have*, *Forstander for den kgl.*
Veterinærskole.
Bricka
- 88 THORKELIN, GRÍMUR JÓNSSON
2. Dec. 1791 *8. Okt. 1752 †4. Marts 1829
Konferensraad, *Dr. jur.*, *Prof.*, *Gehejme-
arkivar.*
D B L
- 89 COLBJØRNSEN, JACOB EDVARD
2. Maj 1792 *19. Nov. 1744 †13. Febr. 1802
Konferensraad, *Dr. jur.*, *Prof. i Lovkyn-
dighed ved Univ. i Kbh.*, *Deputeret i*
Rentekammeret, *Justitiarius i Højesteret.*
D B L
- 90 KREBS, HEINRICH JOHANNES
7. Dec. 1792 *16. Maj 1742 †18. Maj 1804
Prof., *Lærer i ren og anvendt Matematik*
ved den udvidede Undervisning for Ar-
tillerikadetter, *Kaptajn i Artilleriet*, *Læ-
rer ved Landkadetkorpset*, *Major*, Kbh.
D B L
- 91 HØYER, CHRISTIAN
8. Jan. 1796 *14. Nov. 1758 †11. Aug. 1809
Løjtnant i Søetaten, *Kaptajn*, *Søøjtmester.*
Ehrencron-Müller
- 92 RIISBRIGH, BØRGE
4. Marts 1796 *5. Dec. 1731 †18. April 1809
Etatsraad, *Magister*, *Prof. i Filosofi ved*
Univ. i Kbh.
D B L
- 93 LA COUDRAYE, FRANÇOIS-CÉLESTIN
DE LOYNES, chevalier de
6. Maj 1796 døbt 25. Maj 1743 †15. Nov. 1815
Fransk Marineofficer, *Lektor ved Sø-
etaten i Kbh.*, *Kaptajn i den russiske*
Marine, *Fysiker.*
Bricka
- 94 TYCHSEN, NICOLAI
6. Maj 1796 *14. Juni 1751 †8. Aug. 1804
Lektor i Kemi og praktisk Farmaci,
Apoteker i Kongsberg, *Apoteker i Kbh.*
Bricka

- 95 BANG, JENS
3. Febr. 1797 *1. Aug. 1737 †25. Febr. 1808
Justitsraad, Dr. med., Læge ved Sorø Akademi, *Prof. i Anatomi ved Kunstakademiet i Kbh.*, *Viceborgmester smsteds.*
D B L
- 96 HERHOLDT, JOHAN DANIEL
5. Jan. 1798 *10. Juli 1764 †18. Febr. 1836
Etatsraad, Dr. med., Divisionskirurg, *Stabskirurg ved Søetaten*, *Prof. i Medicin ved Univ. i Kbh.*, *Overmedikus ved Frederiks Hospital smsteds.*
D B L
- 97 MÜNTER, FRIEDRICH CHRISTIAN CARL HINRICH
5. Jan. 1798 *14. Okt. 1761 †9. April 1830
Dr. theol. & phil., Prof. i Teologi ved Univ. i Kbh., *Biskop i Sjællands Stift*, *Ordensbiskop.*
D B L
- 98 GAMBORG, ANDERS
19. Jan. 1798 *24. Nov. 1753 †11. Sept. 1833
Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh., *Lærer i Matematik ved Latinskolen i Roskilde.*
D B L
- 99 HEGEWISCH, DIETRICH HERMANN
19. Jan. 1798 *15. Dec. 1740 †4. April 1812
Etatsraad, Prof. i Historie og Filosofi ved Univ. i Kiel.
D B L
Hegewisch blev 1. Dec. 1797 foreslaaet til indenl. Medlem, men efter Prot. 19. Jan. 1798 valgt til udenl. Medlem (Fejlskrift). I Molbechs Liste er han opført bl. indenl. Medlemmer; i »Skrifter« 2. V. 1799 som udenl., men i 3. I—V, 1801—10 som indenl. Medlem.
- 100 KIERULF, JØRGEN
19. Jan. 1798 *31. Aug. 1757 †29. Sept. 1810
Justitsraad, Dr. phil., Prof. i Historie og Statistik ved Univ. i Kbh., Medlem af Kommissionen for Univ. og de lærde Skoler.
Ehrencron-Müller. Skr. 3. VI. 1. 1818 (N. Schow).
- 101 RAFN, CARL GOTTLÖB
19. Jan. 1798 *31. Juli 1769 †17. Maj 1808
Justitsraad, Assessor, *Kommitteret*, i General-Landøkonomi- og Kommercekollegiet, Medlem af den kgl. Fabrikdirektion, Veterinær og Botaniker, Kbh.
D B L
- 102 SCHOUSBOE, PEDER KOFOD ANCHER
19. Jan. 1798 *17. Aug. 1766 †26. Febr. 1832
Legationsraad, Assessor i Økonomi- og Kommercekollegiet, *Generalkonsul i Tanager*, Botaniker.
D B L
- 103 TRESCHOW, NIELS
19. Jan. 1798 *5. Sept. 1751 †22. Sept. 1833
Etatsraad, Prof., Dr. theol., Rektor i Christiania, *Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh.*, *Prof. ved Univ. i Kristiania, norsk Statsraad.*
Bricka. Halvorsen
Treschow er efter 1814 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 70). I »Skrifter« 3. VI. 1818 er han i Listen anført bl. udenl. Medlemmer.
- 104 ZOËGA, GEORG (JØRGEN)
30. Marts 1798 *20. Dec. 1755 †10. Febr. 1809
Kgl. dansk Agent og Konsul i Rom, *Prof. i Arkæologi ved Univ. i Kiel.*
Bricka. Skr. 3. V. 2. 1810 »En Beretning om afdøde Professor og Ridder Georg Zoëgas Liv og Fortienester, især med Hensyn til ældre Litteratur, Archæologie og afbildende Kunster. Af Niels Schow«.
- 105 DEGEN, CARL FERDINAND
7. Febr. 1800 *12. Nov. 1766 †8. April 1825
Dr. phil., *Overlærer ved den lærde Skole i Odense*, *Rektor ved den lærde Skole i Viborg*, *Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 106 ESMARK (ESMARCH), JENS
7. Febr. 1800 *31. Jan. 1763 †26. Jan. 1839
Overbergamtsassessor i Kongsberg, *Prof.*

- i Mineralogi og Bjergvidenskab ved Univ. i Christiania.*
D B L. N B L
Esmark er efter 1814 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 67). I »Skrifter« 3. VI. 1818 er han i Listen anført bl. udenl. Medlemmer.
- 107 SCHOW, NIELS IVERSEN
7. Febr. 1800 *16. Juni 1754 †18. Okt. 1830
Etatsraad, Prof., Dr. phil., Prof. i Arkæologi og græsk Sprog ved Univ. i Kbh., Prof. i Kunsthistorie og Mytologi ved Kunstakademiet smsteds.
D B L
- 108 WAD, GREGERS
7. Febr. 1800 *18. Juni 1755 †25. Marts 1832
Etatsraad, Prof. i Mineralogi og Zoologi ved Univ. i Kbh., Direktør for det kgl. naturhistoriske Museum smsteds.
Bricka
- 109 VON EGGERS, CHRISTIAN ULRICH
DETLEV
7. Maj 1802 *11. Maj 1758 †21. Nov. 1813
Rigsbaron, Legationsraad, Konferensraad, Dr. jur., Deputeret i Tyske Kancelli, Overprokurør for Hertugdømmerne, Overpræsident i Kiel, Nationaløkonom.
D B L
- 110 SCHEEL, POUL
5. Nov. 1802 *28. Febr. 1773 †17. Juni 1811
Dr. med., Hofmedikus, Stadsfysikus i Kbh.
D B L
- 111 PFAFF, CHRISTOPH HEINRICH
3. Febr. 1804 *2. Marts 1773
†23/24. April 1852
Konferensraad, Dr. med., Prof. i Medicin ved Univ. i Kiel.
Alberti
- 112 MANTHEY, JOHAN GEORG LUDVIG
7. Dec. 1804 *3. Juni 1769 †18. Jan. 1842
Etatsraad, Prof. i Kemi ved Univ. i Kbh.,
Administrator ved den kgl. Porcelænsfabrik, Assessor i Sundhedskollegiet.
D B L
- 113 PIHL, ABRAHAM
7. Dec. 1804 *3. Okt. 1756 †20. Maj 1821
Provst i Vang, Norge, astronomisk Observator.
Halvorsen
Pihl er efter 1814 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 68). I »Skrifter« 3. VI. 1818 er han i Listen anført bl. udenl. Medlemmer.
- 114 BASTHOLM, CHRISTIAN
6. Dec. 1805 *2. Nov. 1740 †25. Jan. 1819
Dr. theol., kgl. Konfessionarius, Kbh.
D B L. Overs. 1818—19 (J. Møller)
- 115 WOLF, JACOB ANDREAS
6. Dec. 1805 *26. Juni 1749 †14. Dec. 1819
Etatsraad, Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.
Bricka
- 116 MALLING, OVE
17. Jan. 1806 *10. Dec. 1747 †17. Nov. 1829
Konferensraad, *Gehejmekonferensraad*, Førstedeputeret i Vestindisk-guineisk Rente- og Generaltoldkammer, Medlem af Direktionen for Univ. og de lærde Skoler, *Chef for det kgl. Bibl. i Kbh., Gehejmestatsminister, kgl. Historiograf.*
D B L
- 117 SCHLEGEL, JOHAN FRIEDRICH
WILHELM
17. Jan. 1806 *4. Okt. 1765 †19. Juli 1836
Etatsraad, *Konferensraad*, Dr. jur., Prof. i Jura ved Univ. i Kbh.
D B L
- 118 VON SCHMIDT-PHISELDECK, CONRAD
GEORG FRIEDRICH ELIAS
17. Jan. 1806 *3. Juli 1770 †16. Nov. 1832
Justitsraad, *Konferensraad, Dr. phil., Kommitteret i Økonomi- og Kommercekollegiet, Deputeret smsteds, Direktør ved Rigsbanken, Kbh.*
D B L

- 119 MYNSTER, OLE HIERONYMUS
25. Nov. 1808 *14. Aug. 1772 †13. Okt. 1818
Dr. med., Prof. i Medicin ved Univ. i Kbh., Overlæge ved det kgl. Frederiks Hospital smsteds.
D B L
- 120 SCHUMACHER, HEINRICH CHRISTIAN FRIEDRICH
25. Nov. 1808 *15. Nov. 1757 †9. Dec. 1830
Etatsraad, Dr. med., Prof. ved Kirurgisk Akademi i Kbh., Overkirurg ved det kgl. Frederiks Hospital, *Direktør for Fødselsstiftelsen*, Prof. i *Anatomi ved Univ. i Kbh.*, Botaniker.
D B L
- 121 ØRSTED, HANS CHRISTIAN
25. Nov. 1808 *14. Aug. 1777 †9. Marts 1851
Gehejmekonferensraad, Dr. phil., Prof. i Fysik ved Univ. i Kbh., *Direktør for Polytekn. Læreanstalt smsteds*.
Bricka. Overs. 1851 (G. Forchhammer) med Liste over litterære Arbejder.
- 122 THORLACIUS, BØRGE RIISBRIGH
26. Jan. 1810 *1. Maj 1775 †8. Okt. 1829
Etatsraad, Dr. theol. & phil., Prof. i Latin ved Univ. i Kbh.
D B L
- 123 SIMONSEN, LAURITZ SCHEBYE VEDEL
26. Jan. 1810 *20. Dec. 1780 †12. Juli 1858
Konferensraad, Prof., Dr. med. & phil., Historiker.
Bricka
Simonsens Navn nævnes ikke i Listen i »Skrifter« 4. II—V. 1826—32, men i 4. VI. 1837.
- 124 KRAMER, JOHANN HERMANN
13. April 1810 *8. Sept. 1775 †19. Sept. 1838
Kaptajn ved danske Livregiment, Vandbygningsinspektør i Norge, *Oberst, Regerings- og Bygningsraad i Brandenburg*, *Gehejmeoverrevisionsraad*.
Erslew
Kramer er efter 1830 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 133). Hans Navn findes i
- Listen over udenl. Medlemmer i »Skrifter« 4. V—VI. 1832—37.
- 125 ØRSTED, ANDERS SANDØE
21. Dec. 1810 *21. Dec. 1778 †1. Maj 1860
Gehejmekonferensraad, Dr. jur., Assessor i Højesteret, *Deputeret i Danske Kancelli*, *Generalprokurør*, *Gehejmestatsminister*.
Bricka
- 126 MÜLLER, PETER ERASMUS
7. Juni 1811 *29. Maj 1776 *4. Sept. 1834
Dr. theol. & phil., Prof. i Teologi ved Univ. i Kbh., *Biskop i Sjællands Stift*.
D B L
- 127 STEFFENS, JACOB HANSEN
20. Dec. 1811 *13. April 1772 †20. Aug. 1815
Major, Lærer i Matematik, Fysik og Kemi ved Artilleriinstituttet, Lærer i Matematik ved Ingeniørkorpset, og i Fortifikation ved Landkadetkompagniet, Kbh.
Bricka
- 128 ENGELSTOFT, LAURITS
18. Dec. 1812 *2. Dec. 1774 †14. Marts 1851
Justitsraad, *Konferensraad*, Dr. phil., Prof. i Historie ved Univ. i Kbh., *Ordenshistoriograf*, *Medlem af Direktionen for Univ. og de lærde Skoler*.
D B L. Overs. 1852 (C. F. Wegener).
- 129 HORNEMANN, JENS WILKEN
23. April 1813 *6. Marts 1770 †30. Juli 1841
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh.
D B L
- 130 RATHKE, JENS
23. April 1813 *14. Nov. 1769 †28. Febr. 1855
Prof. i Naturhistorie ved Univ. i Christiania, Zoolog.
Bricka. Halvorsen
Rathke er efter 1814 overført til udenl. Medlem (Medl. Nr. 69). I »Skrifter« 3. VI. 1818 er han i Listen anført bl. udenl. Medlemmer.

- 131 WLEUGEL, PETER JOHAN
10. Dec. 1813 *9. Aug. 1766 †29. Maj 1835
Kommandørkaptajn, Navigationsdirektør, *Kontreadmiral*, Kbh.
Bricka
- 132 MØLLER, JENS
7. Jan. 1814 *19. Marts 1779 †25. Nov. 1833
Dr. theol., Prof. i Teologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 133 OLUFSEN, OLUF CHRISTIAN
21. Jan. 1814 *20. Jan. 1763 †19. Maj 1827
Lærer ved det Classenske Fideicommis' Agerdyrkningsinstitut, *Prof. i Statsøkonomi ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 134 JÜRGENSEN, URBAN
8. Dec. 1815 *5. Aug. 1776 †14. Maj 1830
Urmager, *kgl. Sourmager*, Kbh.
D B L
- 135 SCHUMACHER, HEINRICH CHRISTIAN
8. Dec. 1815 *3. Sept. 1780 †28. Dec. 1850
Konferensraad, Dr. jur., Prof. i Astro-
nomi ved Univ. i Kbh., *Bestyrer af Observatoriet i Altona.*
D B L. Overs. 1851 (C. F. R. Olufsen).
- 136 THUNE, ERASMUS GEORG FOG
8. Dec. 1815 *7. Juni 1785 †11. April 1829
Dr. phil., Lektor i Matematik ved Sø-
etaten og ved Univ. i Kbh., *Prof. i Mate-
matik smsteds.*, *Bestyrer af Astronomisk
Observatorium.*
Bricka
- 137 RAMUS, CHRISTIAN
26. April 1816 *3. Jan. 1765 †11. Juli 1832
Prof., Dr. phil., Inspektør ved det kgl.
Møntkabinet i Kbh., *Direktør smsteds.*,
Bibliotekar ved det Classenske Bibliotek.
D B L
- 138 SIBBERN, FREDERIK CHRISTIAN
26. April 1816 *18. Juli 1785 †16. Dec. 1872
Konferensraad, Dr. phil., Prof. i Filosofi
ved Univ. i Kbh.
D B L
- 139 BORNEMANN, MATHIAS HASTRUP
7. Jan. 1819 *27. Sept. 1776 †29. Okt. 1840
Konferensraad, Dr. jur., Prof. i Jura ved
Univ. i Kbh., *extraord. Assessor i Høje-
steret.*
D B L
- 140 MYNSTER, JAKOB PETER
7. Jan. 1819 *8. Nov. 1775 †30. Jan. 1854
Dr. theol., resid. Kapellan ved Vor Frue
Kirke i Kbh., Medlem af Direktionen for
Univ. og de lærde Skoler, *kgl. Konfession-
narius samt Hof- og Slotspræst, Biskop i
Sjællands Stift, Ordensbiskop.*
D B L
- 141 BRANDIS, JOACHIM DIETRICH
17. Dec. 1819 *18. Marts 1762 †29. April 1845
Etatsraad, *Konferensraad*, Dr. med.,
Dronningens Livlæge.
D B L. Overs. 1846 (H. C. Ørsted).
- 142 JACOBSON, LUDVIG LEVIN
17. Dec. 1819 *10. Jan. 1783 †29. Aug. 1843
Prof., Dr. med. & chir., Militærlæge,
Livlæge.
D B L. Overs. 1844 (D. F. Eschricht).
- 143 SAXTORPH, JOHAN SYLVESTER
17. Dec. 1819 *27. Okt. 1772 †22. April 1840
Konferensraad, Dr. med., Prof. i Kirurgi
og Fødselsvidenskab ved Univ. i Kbh.,
Leder af Fødselsstiftelsen.
D B L
- 144 RAHBEK, KNUD LYNE
15. Dec. 1820 *18. Dec. 1760 †22. April 1830
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i dansk Sprog
og Litteratur ved Univ. i Kbh., Medlem
af Teaterdirektionen.
D B L

- 145 WERLAUFF, ERICH CHRISTIAN
15. Dec. 1820 †2. Juli 1781 †5. Juni 1871.
Justitsraad, *Konferensraad*, Dr. phil.,
Prof. i Historie ved Univ. i Kbh., Sekretær
ved det kgl. Bibl. i Kbh., *Overbibliotekar
smsteds*.
Bricka
- 146 REINHARDT, JOHANNES CHRISTOPHER
HAGEMANN
6. April 1821 *19. Dec. 1776 †31. Okt. 1845
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i Zoologi ved
Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1846 (G. Forchhammer).
- 147 BENDTSEN, BENDT
3. Jan. 1823 *3. Febr. 1763 †16. Dec. 1830
Prof., Dr. phil., Rektor ved den lærde
Skole i Frederiksborg.
D B L
- 148 NYERUP, RASMUS
3. Jan. 1823 *12. Marts 1759 †28. Juni 1829
Mag. art., Prof. i Litteraturhistorie ved
Univ. i Kbh., Chef for Universitetsbibl.
smsteds.
D B L
- 149 WORM, OLUF
3. Jan. 1823 *22. Okt. 1757 †12. Sept. 1830
Prof., Magister, Rektor ved den lærde
Skole i Horsens.
Bricka
- 150 SCHOUW, JOACHIM FREDERIK
19. Dec. 1823 *7. Febr. 1789 †28. April 1852
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i Botanik ved
Univ. i Kbh., *Direktør for Botanisk Have*.
D B L. Overs. 1853 (P. Pedersen).
- 151 KOLDERUP-ROSENVINGE, JANUS
LAURITZ ANDREAS
2. April 1824 *10. Maj 1792 †5. Aug. 1850
Konferensraad, Dr. jur., Prof. i Jura ved
Univ. i Kbh., extraord. Assessor i Højesteret,
Medlem af Direktionen for Univ. og de lærde Skoler.
D B L. Overs. 1850 (A. S. Ørsted).
- 152 ZEISE, WILLIAM CHRISTOPHER
10. Dec. 1824 *15. Okt. 1789 †12. Nov. 1847
Dr. phil., Prof. i Kemi ved Univ. i Kbh.
Bricka. Overs. 1848 (H. C. Ørsted).
- 153 RASK, RASMUS KRISTIAN
6. Maj 1825 *22. Nov. 1787 †14. Nov. 1832
Prof., Underbibliotekar, *Bibliotekar* ved
Univ.bibl. i Kbh., *Prof. i Litteraturhistorie
ved Univ. i Kbh.*, *Prof. i orientalske Sprog
smsteds*.
D B L
- 154 FORCHHAMMER, JOHAN GEORG
16. Dec. 1825 *26. Juli 1794 †14. Dec. 1865
Konferensraad, Dr. phil., Lektor i Kemi og
Mineralogi ved Univ. i Kbh., *Prof. i Mineralogi
og Geologi smsteds.*, *Direktør for Polytekn.
Læreanstalt*.
D B L
- 155 VON SCHMIDTEN, HENRIK GERNER
16. Dec. 1825 *11. Febr. 1799 †16. Juli 1831
Magister, Lektor i Matematik ved Univ.
i Kbh., *Prof. i Matematik smsteds.*, *Lærer
i Matematik ved Polytekn. Læreanstalt*.
D B L
- 156 BRØNDSTED, PETER OLUF (OLE)
12. Maj 1826 *17. Nov. 1780 †26. Juni 1842
Gehejmelegationsraad, Dr. phil., Prof. i
Filologi ved Univ. i Kbh., *Prof. i klassisk
Filologi og Arkæologi smsteds.*, *Direktør
for det kgl. Mønt- og Medaillekabinet*,
Dansk Agent ved Pavehoffet i Rom.
D B L
- 157 PETERSEN, FREDERIK CHRISTIAN
12. Maj 1826 *9. Dec. 1786 †20. Okt. 1859
Konferensraad, Dr. phil., Prof. i klassisk
Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 158 LYNGBYE, HANS CHRISTIAN
15. Dec. 1826 *29. Juni 1782 †18. Maj 1837
Sognepræst i Gesing og Nørager, *Sognepræst
i Søborg og Gilleleje*, Botaniker.
D B L

- 159 CRAMER, ANDREAS WILHELM
21. Dec. 1827 *24. Dec. 1760 †23. Jan. 1833
Etatsraad, Dr. jur., Prof. i Jura ved
Univ. i Kiel.
D B L
- 160 TWESTEN, AUGUST DETLEV CHRISTIAN
21. Dec. 1827 *11. April 1789 †8. Jan. 1876
Dr. theol. & phil., Prof. i Filosofi og
Teologi ved Univ. i Kiel, *Prof. i Teologi
ved Univ. i Berlin.*
A D B
Twesten er ml. 1832 og 1836 overført til udenl.
Medlem (Medl. Nr. 138).
- 161 PLUM, FREDERIK
19. Dec. 1828 *12. Okt. 1760 †18. Jan. 1834
Dr. theol. & phil., Biskop i Fyens Stift.
D B L
- 162 FALCK, NIELS NICOLAUS
8. Maj 1829 *25. Nov. 1784 †11. Maj 1850
Etatsraad, Dr. jur. & phil., Prof. i Jura
ved Univ. i Kiel.
D B L
- 163 MOLBECH, CHRISTIAN
8. Maj 1829 *8. Okt. 1783 †23. Juni 1857
Justitsraad, *Etatsraad*, Prof., Biblioteks-
sekretær, *Prof. i Litteraturhistorie ved
Univ. i Kbh., Medlem af Teaterdirek-
tionen.*
D B L
- 164 SCHIFTER, ANDREAS
8. Maj 1829 *25. Aug. 1779 †31. Okt. 1852
Kaptajn i Marinen, Fabrikmester ved
Holmen, *Deputeret i Admiralitetet, Over-
ekvipagemester, Viceadmiral*, Kbh.
D B L
- 165 URSIN, GEORG FREDERIK KRÜGER
8. Maj 1829 *22. Juni 1797 †4. Dec. 1849
Dr. phil., Prof. i Matematik ved Kunst-
akademiet i Kbh., Observator ved Astro-
nomisk Observatorium smsteds.
Bricka. Overs. 1850 (Chr. Jürgensen).
- 166 MAGNÚSSON, FINNUR (MAGNUSEN,
FINN)
8. Jan. 1830 *27. Aug. 1781 †24. Dec. 1847
Etatsraad, Prof., *Dr. phil.*, Gehejme-
arkivar, Mytolog, Arkæolog, Kbh.
D B L
- 167 LUND, PETER WILHELM
22. April 1831 *14. Juni 1801 †25. Maj 1880
Prof., Dr. phil., Naturforsker (Lagoa
Santa, Brasilien).
D B L. Overs. 1880 (J. Th. Reinhardt).
- 168 ESTRUP, HECTOR FREDERIK JANSON
10. Maj 1833 *5. Jan. 1794 †29. Dec. 1846
Etatsraad, Dr. phil., Direktør for Sorø
Akademi, Historiker.
D B L
- 169 CLAUSEN, HENRIK NICOLAI
27. Dec. 1833 *22. April 1793 †28. Marts 1877
Dr. *theol.* & phil., Prof. i Teologi ved
Univ. i Kbh., *Minister.*
D B L
- 170 DAVID, CHRISTIAN GEORG NATHAN
27. Dec. 1833 *16. Jan. 1793 †18. Juni 1874
Konferensraad, Dr. phil., Prof. i Stats-
økonomi ved Univ. i Kbh., *Overinspektør
for Fængselvæsenet, Chef for Statistisk
Bureau, Nationalbankdirektør, Finans-
minister.*
D B L
- 171 MADVIG, JOHAN NICOLAI
27. Dec. 1833 *7. Aug. 1804 †12. Dec. 1886
Gehejmekonferensraad, Dr. jur. & phil.,
Prof. i latinsk Filologi ved Univ. i Kbh.,
Universitetsbibliotekar, *Kultusminister.*
D B L. Overs. 1886 (Jap. Steenstrup) og
1887 (J. L. Ussing).
- 172 BENDZ, CARL LUDVIG
2. Maj 1834 *4. Jan. 1797 †8. Okt. 1843
Kaptajn af Artilleriet, Lærer i Mate-
matik og rationel Mekanik ved den mili-
tære Højskole i Kbh.
D B L. Overs. 1844 (H. C. Ørsted).

- 173 OLUFSEN, CHRISTIAN FRIIS ROTTBØLL
2. Maj 1834 *15. April 1802 †29. Maj 1855
Dr. phil., Prof. i Astronomi ved Univ. i
Kbh., Direktør for Observatoriet smsteds.
D B L. Overs. 1856 (P. Pedersen).
- 174 JÜRGENSEN, CHRISTIAN
19. Dec. 1834 *19. Maj 1805 †15. Dec. 1860
Magister, *Dr. phil.*, Lektor i Matematik
ved Søetaten, *Prof. i Matematik ved
Univ. i Kbh.*, *Matem. Direktør ved Livs-
forsikringsanstalten i Kbh.*
D B L
- 175 RAMUS, CHRISTIAN
19. Dec. 1834 *5. Dec. 1806 †10. Juni 1856
Magister, *Dr. phil.*, Prof. i Matematik
ved Univ. i Kbh., Lærer i Matematik
ved Polytekn. Læreanstalt smsteds.
D B L
- 176 DREWSEN, JOHAN CHRISTIAN
22. Maj 1835 *23. Dec. 1777 †25. Aug. 1851
Kammerraad, Papirfabrikant, Landøko-
nom.
D B L
- 177 HOFMAN (BANG), NIELS
16. Dec. 1836 *8. Juni 1776 †5. Marts 1855
Etatsraad, Godsejer, »Hofmangsgave«, Bo-
taniker.
D B L. Overs. 1855 (F. M. Liebmann).
- 178 ESCHRICHT, DANIEL FREDERIK
19. Maj 1837 *18. Marts 1798 †22. Febr. 1863
Etatsraad, Dr. med., Prof. i Fysiologi
ved Univ. i Kbh.
D B L
- 179 BENDZ, HENRIK CARL BANG
10. April 1840 *15. Febr. 1806 †8. Sept. 1882
Konferensraad, Dr. med. & *phil.*, Docent,
Prof. i Anatomi og Fysiologi ved den
kgl. Veterinærskole i Kbh., *konst. Direk-
tør for den kgl. Veterinær- og Landbohøj-
skole.*
D B L
- 180 KRØYER, HENRIK NICOLAJ
10. April 1840 *22. Marts 1799 †14. Febr. 1870
Prof., *Dr. phil.*, *Inspector ved det kgl.
naturhistoriske Museum i Kbh.*
D B L
- 181 LARSEN, JOHANNES EPHRAIM
3. Dec. 1841 *11. Febr. 1799 †17. Nov. 1856
Konferensraad, Prof. i Lovkyndighed ved
Univ. i Kbh., *Justitiarius i Højesteret.*
D B L
- 182 MARTENSEN, HANS LASSEN
3. Dec. 1841 *19. Aug. 1808 †3. Febr. 1884
Dr. theol., Prof. i Teologi ved Univ. i
Kbh., *Hofprædikant*, *Biskop i Sjællands
Stift*, *Kgl. Konfessionarius*, *Ordensbiskop.*
D B L
- 183 PETERSEN, NIELS MATTHIAS
3. Dec. 1841 *24. Okt. 1791 †11. Maj 1862
Prof., *Etatsraad*, Registratør ved Ge-
hejmearkivet, *Prof. i de nordiske Sprog
ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 184 VELSCHOW, HANS MATHIAS
3. Dec. 1841 *22. Nov. 1796 †8. Juli 1862
Magister, *Dr. phil.*, Prof. Rostgardianus
i nordisk Historie og nordiske Antikvi-
teter ved Univ. i Kbh.
Bricka
- 185 HENRICHSSEN, RUDOLPH JOHANNES
FREDERIK
4. Nov. 1842 *15. April 1800 †15. Juli 1871
Etatsraad, *Prof.*, Mag. art., *Dr. phil.*, Lek-
tør i latinsk Filologi ved Sorø Akademi,
Rektor ved Katedralskolen i Odense.
D B L
- 186 HOFFMANN, JOHAN CHRISTOPHER
4. Nov. 1842 *27. April 1799 †19. Dec. 1874
Kaptajn, Lærer i Fysik og Kemi ved den
militære Højskole i Kbh., *Oberst.*
D B L

- 187 NITZSCH, GREGOR WILHELM
4. Nov. 1842 *22. Nov. 1790 †22. Juli 1861
Etatsraad, Dr. phil., Prof. i klassisk
Filologi ved Univ. i Kiel, *Prof. i Filologi
ved Univ. i Leipzig.*
A D B
Nitzsch er efter 1852 overført til udenl. Med-
lem (Medl. Nr. 177). I »Skrifter, hist. og filos-
Afd.« 5. I. 1852 er han anført som indenl. Med-
lem, i »Skrifter, nat. og mat. Afd.« 5. III. 1853
som udenl. Medlem.
- 188 PEDERSEN, PETER
4. Nov. 1842 *27. Nov. 1806 †23. Sept. 1861
Prof., Mag. art., Dr. phil., Observator
ved Astronomisk Observatorium i Kbh.,
*Bestyrer af Selskabets magnetiske Observa-
torium smsteds., matem. Direktør ved Livs-
forsikringsanstalten i Kbh.*
D B L
- 189 PINGEL, PETER CHRISTIAN
4. Nov. 1842 *20. Febr. 1793 †22. Dec. 1852
Dr. phil., Inspector ved det kgl. natur-
historiske Museum i Kbh., *Overinspector
smsteds.*
D B L
- 190 STEENSTRUP, JOHANNES JAPETUS
SMITH
4. Nov. 1842 *8. Marts 1813 †20. Juni 1897
Etatsraad, Dr. med. & phil., Lektor i
Mineralogi og Botanik ved Sorø Aka-
demi, *Prof. i Zoologi ved Univ. i Kbh.,
Bestyrer af Zoologisk Museum smsteds.*
D B L. Overs. 1897 (C. F. Lütken).
- 191 SCHARLING, EDVARD AUGUST
1. Dec. 1843 *1. Marts 1807 †11. Sept. 1866
Mag. art., *Dr. phil.,* Prof. i organisk
Kemi ved Univ. i Kbh., Lærer i organisk
teknisk Kemi ved Polytekn. Lærestalt
smsteds., Docent i Kemi ved den kgl.
Veterinærskole smsteds.
D B L
- 192 PALUDAN-MÜLLER, CASPAR PETER
15. Dec. 1843 *25. Jan. 1805 †1. Juni 1882
Dr. phil., Overlærer ved Katedralskolen
i Odense, *Prof. Rostgardianus i nordisk
Historie og nordiske Antikviteter ved Univ.
i Kbh.*
D B L
- 193 WEGENER, CASPAR FREDERIK
15. Dec. 1843 *13. Dec. 1802 †9. Maj 1893
Gehejmekonferensraad, Prof., Dr. phil.,
Lektor i Historie, Geografi og Statistik
ved Sorø Akademi, *kgl. Historiograf,
Ordenshistoriograf, Gehejmearkivar.*
Bricka
- 194 LIEBMANN, FREDERIK MICHAEL
13. Dec. 1844 *10. Okt. 1813 †29. Okt. 1856
Prof., Docent i Botanik ved Univ. i Kbh.
og ved den kgl. Veterinærskole, *Prof. i
Botanik ved Univ., Direktør for Botanisk
Have.*
D B L
- 195 OLSHAUSEN, JUSTUS
13. Dec. 1844 *9. Maj 1800 †28. Dec. 1882
Etatsraad, Gehejme-Overregeringsraad, Dr.
phil., Prof. i orientalske Sprog ved
Univ. i Kiel, *Overbibliotekar og Prof. i
østerlandske Sprog ved Univ. i Königsberg.*
A D B
Olshausen er efter 1852 (1853) overført til
udenl. Medlem (Medl. Nr. 178). I »Skrifter,
hist. og filos. Afd.« 5. I. 1852 er han anført
som indenl. Medlem, i »Skrifter, nat. og mat.
Afd.« 5. III. 1853 som udenl. Medlem.
- 196 SCHIÖDTE, JØRGEN MATTHIAS
CHRISTIAN
13. Dec. 1844 *20. April 1815 †22. April 1884
Prof., Underinspektør ved det kgl. natur-
historiske Museum i Kbh., Lærer i Zoo-
logi ved den kgl. Veterinærskole smsteds.,
*Docent i Zoologi ved den kgl. Veterinær-
og Landbohøjskole, extraord. Docent i Zoo-
logi ved Univ. i Kbh., Inspector ved Zoo-
logisk Museum smsteds.*
D B L

- 197 GOTTSCHÉ, CARL MORITZ
5. Dec. 1845 *3. Juli 1808 †28. Sept. 1892
Dr. med. & *phil.*, Altona, Botaniker.
A D B
Gottsche er 2. Dec. 1864 overført til udenl.
Medlem (Medl. Nr. 194).
- 198 SCHARLING, CARL EMIL
5. Dec. 1845 *28. Juli 1803 †17. Juni 1877
Dr. theol. & *phil.*, Prof. i Teologi ved
Univ. i Kbh.
D B L
- 199 BOJESEN, ERNST FREDERIK CHRISTIAN
3. Dec. 1847 *21. Marts 1803 †16. Dec. 1864
Etatsraad, Prof., Dr. *phil.*, Rektor ved
Latinskolen i Sorø, *Rektor ved Katedral-*
skolen i Roskilde, Filolog.
D B L
- 200 ENGELSTOFT, CHRISTIAN THORNING
3. Dec. 1847 *8. Aug. 1805 †25. Jan. 1889
Dr. theol., Prof. i Teologi ved Univ. i
Kbh., *Biskop i Fyens Stift*, *Kultus-*
minister.
D B L
- 201 WESTERGAARD, NIELS LUDVIG
3. Dec. 1847 *27. Okt. 1815 †9. Sept. 1878
Etatsraad, Prof. i indisk-østerlandsk Filo-
logi ved Univ. i Kbh.
Bricka. Overs. 1878 (Vilh. Thomsen).
- 202 MUNDT, CARL EMIL
13. April 1849 *4. April 1802 †22. Dec. 1873
Prof., Mag. art., *Dr. phil.*, Lektor i Mate-
matik og Astronomi ved Sorø Akademi.
D B L
- 203 USSING, JOHAN LOUIS
5. Dec. 1851 *10. April 1820 †28. Okt. 1905
Magister, *Dr. jur.* & *phil.*, Prof. i klassisk
Filologi og Arkæologi ved Univ. i Kbh.
Bricka. Overs. 1905 (J. L. Heiberg).
- 204 WORSAAE, JENS JACOB ASMUSSEN
2. April 1852 *14. Marts 1821 †15. Aug. 1885
Kammerherre, Inspector, *Direktør* for de
antikvariske Mindesmærkers Bevaring,
Docent i nordisk Arkæologi ved Univ. i
Kbh., *Direktør for Rosenborgsamlingen*,
Direktør for Oldnordisk Museum, *Kultus-*
minister.
Bricka. Overs. 1885 (H. G. Zeuthen).
- 205 HANNOVER, ADOLPH
1. April 1853 *24. Nov. 1814 †7. Juli 1894
Etatsraad, *Prof.*, Lic. med., *Dr. med.*,
Læge, Kbh.
D B L
- 206 ANDRÆ, CARL CHRISTOPHER GEORG
15. April 1853 *14. Okt. 1812 †2. Febr. 1893
Gehejmekonferensraad, *Dr. phil.*, Oberst-
løjtnant, *Direktør for Gradmaalingen*,
Kbh.
D B L
- 207 GÍSLASON, KONRÁÐ
2. Dec. 1853 *3. Juli 1808 †4. Jan. 1891
Prof., Docent og Lektor i oldnordiske
Sprog ved Univ. i Kbh., *Prof. i nordiske*
Sprog smsteds.
D B L
- 208 COLDING, LUDVIG AUGUST
11. April 1856 *13. Juli 1815 *21. Marts 1888
Prof., Vandinspektør, *Stadsingeniør i*
Kbh., *Lærer i Opvarmning m. m. ved*
Polytekn. Lærestalt smsteds.
D B L
- 209 REINHARDT, JOHANNES THEODOR
11. April 1856 *3. Dec. 1816 †23. Okt. 1882
Prof., Inspector ved det kgl. natur-
historiske Museum i Kbh., *Docent i Zoo-*
logi ved Polytekn. Lærestalt og Univ.
smsteds.
D B L
- 210 MÜLLER, CARL LUDVIG
5. Dec. 1856 *9. Juni 1809 †6. Sept. 1891
Etatsraad, Prof., Lic. theol. & Dr. *phil.*,
Inspektør ved det kgl. Møntkabinet og
ved Thorvaldsens Museum i Kbh., *Direk-*
tør for Møntsamlingen og Antiksamlingen
i Kbh.
D B L

- 211 BEHN, WILHELM FRIEDRICH GEORG
3. April 1857 *25. Dec. 1808 †14. Maj 1878
Dr. med., Prof. i Anatomi og Fysiologi
ved Univ. i Kiel, Direktør for det zoo-
logiske Museum smsteds.
Alberti
Behn er 2. Dec. 1864 overført til udenl. Med-
lem (Medl. Nr. 193).
- 212 D'ARREST, HEINRICH LOUIS (LUDWIG)
9. April 1858 *13. Aug. 1822 *14. Juni 1875
Dr. phil., Prof. i Astronomi ved Univ. i
Kbh., Direktør for Astronomisk Obser-
vatorium smsteds.
D B L
- 213 PETERS, CHRISTIAN AUGUST
FRIEDRICH
9. April 1858 *7. Sept. 1806 †8. Maj 1880
Prof., Dr. phil., Direktør for Astronomisk
Observatorium i Altona, *Direktør for
Astronomisk Observatorium i Kiel, Prof.
ved Univ. smsteds.*
A D B
Peters er 2. Dec. 1864 overført til udenl. Med-
lem (Medl. Nr. 195).
- 214 ALLEN, CARL FERDINAND
15. April 1859 *23. April 1811 †27. Dec. 1871
Prof., Dr. phil., Docent i Historie ved
Univ. i Kbh., *Prof. Rostgardianus i nor-
disk Historie og nordiske Antikviteter
smsteds.*
D B L
- 215 PANUM, PETER LUDVIG
15. April 1859 *19. Dec. 1820 †2. Maj 1885
Dr. med., Prof. i medicinsk Kemi, Fysio-
logi og alm. Patologi ved Univ. i Kiel,
*Prof. i Fysiologi, fysiologisk Kemi og
komparativ Anatomi ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 216 SCHIERN, FREDERIK EGINHARD
AMADEUS HØST
15. April 1859 *22. Nov. 1816 †16. Dec. 1882
Dr. phil., Prof. i Historie ved Univ. i
Kbh.
D B L
- 217 HOLTEN, CARL VALENTIN
7. Dec. 1860 *18. Maj 1818 †1. Dec. 1886
Prof. i Fysik ved Univ. og Polytekn.
Lærestalt i Kbh., *Direktør for Poly-
tekn. Lærestalt.*
D B L
- 218 THOMSEN, HANS PETER JÜRGEN
JULIUS
7. Dec. 1860 *16. Febr. 1826 †13. Febr. 1909
*Gehejmekonferensraad, Dr. med. & phil.,
Lærer i Fysik ved den kgl. militære Høj-
skole i Kbh., Prof. i Kemi ved Univ. i
Kbh., Direktør for Polytekn. Lærestalt
smsteds.*
D B L. Overs. 1909 (S. M. Jørgensen).
- 219 REICH, CHRISTIAN EMILIUS
5. Dec. 1862 *18. April 1822 †14. Juli 1865
Oberstløjtnant, Direktør i Krigsmini-
steriet, *Krigsminister, Matematiker.*
D B L
- 220 STEEN, ADOLPH
5. Dec. 1862 *7. Okt. 1816 †10. Sept. 1886
Dr. phil., Prof. i Matematik ved Univ.
og Polytekn. Lærestalt i Kbh.
D B L
- 221 THORSEN, PEDER GOTH
24. April 1863 *7. Aug. 1811 †6. Maj 1883
*Etatsraad, Prof., Dr. phil., Bibliotekar
ved Univ.bibl. i Kbh., Runolog og Hi-
storiker.*
D B L
- 222 JOHNSTRUP, JOHANNES FREDERIK
16. Dec. 1864 *12. Marts 1818 †31. Dec. 1894
*Dr. phil., Overlærer ved Sorø lærde
Skole, Prof. i Mineralogi ved Univ. og
Polytekn. Lærestalt i Kbh., Direktør
for Danmarks geologiske Undersøgelse.*
D B L
- 223 RINK, HINRICH JOHANNES
16. Dec. 1864 *26. Aug. 1819 †15. Dec. 1893
*Justitsraad, Dr. phil., Inspektør i Syd-
grønland, Direktør for den kgl. grøn-*

- landske Handel i Kbh., Geolog, Geograf og Etnolog.
D B L
- 224 BARFOED, CHRISTEN THOMSEN
22. Dec. 1865 *16. Juni 1815 †30. April 1889
Prof., *Dr. med. & phil.*, Lektor i Kemi og Farmaci ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh.
D B L
- 225 LANGE, JOHAN MARTIN CHRISTIAN
22. Dec. 1865 *20. Marts 1818 †3. April 1898
Prof., *Dr. phil.*, Direktør for Botanisk Have, Docent i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. i Botanik smsteds.*
D B L
- 226 ØRSTED, ANDERS SANDØE
22. Dec. 1865 *21. Juni 1816 †3. Sept. 1872
Dr. phil., Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh.
Bricka
- 227 LORENZ, LUDVIG VALENTIN
14. Dec. 1866 *18. Jan. 1829 †9. Juni 1891
Etatsraad, Prof., Dr. phil., Lærer ved Blaagaards Seminarium og den militære Højskole i Kbh., Fysiker.
D B L
- 228 HOLM, PETER EDVARD
5. April 1867 *26. Jan. 1833 †18. Maj 1915
Dr. phil., Docent i Historie ved Univ. i Kbh., *Professor i Historie smsteds.*
D B L. Overs. 1915 (Joh. Steenstrup) og 1916 (Eug. Warming).
- 229 VAN MEHREN, AUGUST FERDINAND MICHAEL
5. April 1867 *6. April 1822 †14. Nov. 1907
Dr. phil., Prof. i semitisk-østerlandsk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 230 LUND, GEORG FREDERIK WILHELM
17. April 1868 *28. Juli 1820 †3. Febr. 1891
Prof., Dr. phil., Rektor ved Katedral-skolen i Aarhus, Filolog.
D B L
- 231 GRUNDTVIG, SVEND HERSLEB
4. Dec. 1868 *9. Sept. 1824 †14. Juli 1883
Prof., Dr. phil., Kaptajn, Docent i nordisk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 232 LYNGBY, KRISTEN JENSEN
4. Dec. 1868 *28. Juni 1829 †15. Febr. 1871
Prof., Dr. phil., Docent i nordisk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 233 LÜTKEN, CHRISTIAN FREDERIK
22. April 1870 *4. Okt. 1827 †6. Febr. 1901
Dr. phil., Assistent ved Zoologisk Museum, *Docent i Zoologi ved Polytekn. Lærestalt, Prof. i Zoologi ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 234 RØRDAM, HOLGER FREDERIK
8. Dec. 1871 *14. Juni 1830 †12. Maj 1913
Dr. theol. & phil., Sognepræst i Svogerslev og Kornerup, *Sognepræst i Lyngby.*
D B L
- 235 ZEUTHEN, HIERONYMUS GEORG
6. Dec. 1872 *15. Febr. 1839 †6. Jan. 1920
Dr. phil. & *math.*, Docent i Matematik ved Univ. i Kbh., *Prof. i Matematik ved Univ. og Polytekn. Lærestalt smsteds.*
Bricka. Overs. 1919—20, m. P. (C. Juel).
- 236 SCHJELLERUP, HANS CARL FREDERIK CHRISTIAN
18. April 1873 *8. Febr. 1827 †13. Nov. 1887
Prof., Dr. phil., Observator ved Astronomisk Observatorium i Kbh., Lærer i Tegning ved Polytekn. Lærestalt og i Matematik ved Søofficersskolen smsteds.
D B L
- 237 JØRGENSEN, SOPHUS MADS
18. Dec. 1874 *4. Juli 1837 †1. April 1914
Dr. phil., Lektor i Kemi ved Univ. og Polytekn. Lærestalt i Kbh., *Professor i Kemi ved Univ. smsteds.*
D B L. Overs. 1914 (S. P. L. Sørensen).

- 238 **OPPERMANN, LUDVIG HENRIK FERDINAND**
16. April 1875 *7. Sept. 1817 †17. Aug. 1883
Prof., Lektor i tysk Sprog og Litteratur ved Univ. i Kbh., Matematiker.
D B L
- 239 **SCHMIDT, FREDERIK THEODOR**
16. April 1875 *19. Sept. 1825 †25. Dec. 1880
Prof., Dr. med., Prof. i Anatomi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 240 **CHRISTIANSEN, CHRISTIAN**
17. Dec. 1875 *9. Okt. 1843 †28. Nov. 1917
Dr. jur. & med., Lærer i Fysik ved Sø-officersskolen, Assistent ved Fysisk Samling paa Polytekn. Lærestalt i Kbh., *Prof. i Fysik ved Univ. og Polytekn. Lærestalt i Kbh.*
D B L. Overs. 1917—18, m. P. (K. Prytz).
- 241 **FAUSBØLL, MICHAEL VIGGO**
7. April 1876 *22. Sept. 1821 †3. Juni 1908
Dr. phil., Assistent ved Univ. bibl. i Kbh., *Prof. i indisk-østerlandsk Filologi ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 242 **KRABBE, HARALD**
7. April 1876 *13. Marts 1831 †25. April 1917
Dr. med., Assistent i Anatomi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. i Anatomi og Fysiologi smsteds.*
D B L. Overs. 1917 (B. Bang).
- 243 **SMITH, CASPAR WILHELM**
7. April 1876 *16. Juni 1811 †4. Sept. 1881
Dr. phil., Docent i slaviske Sprog og Litteratur ved Univ. i Kbh.
D B L
- 244 **THORKESSON, JÓN**
7. April 1876 *5. Nov. 1822 †21. Jan. 1904
Dr. phil., Rektor for Reykjavik lærde Skole, Filolog.
Bricka
- 245 **HEEGAARD, POUL SOPHUS VILHELM**
8. Dec. 1876 *19. Jan. 1835 †27. Marts 1884
Dr. phil., Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 246 **NIELSEN, RASMUS**
8. Dec. 1876 *4. Juli 1809 †30. Sept. 1884
Konferensraad, Lic. theol., Dr. phil., Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 247 **THOMSEN, VILHELM LUDVIG PETER**
8. Dec. 1876 *25. Jan. 1842 †12. Maj 1927
Dr. phil., Docent i sammenlign. Sprogvidenskab ved Univ. i Kbh., *Prof. i sammenlign. Sprogvidenskab smsteds.*
D B L. Overs. 1926—27, m. P. (Kr. Sandfeld, O. Jespersen, H. Høffding og E. N. Setälä).
- 248 **WIMMER, LUDVIG FRANZ ADALBERT**
8. Dec. 1876 *7. Febr. 1839 †29. April 1920
Dr. phil. & litt., Docent i nordisk Filologi ved Univ. i Kbh., *Prof. i nordiske Sprog smsteds.*
Bricka. Overs. 1919—20, m. P. (F. Jónsson).
- 249 **LANGE, JULIUS HENRIK**
20. April 1877 *19. Juni 1838 †20. Aug. 1896
Docent i Kunsthistorie ved Kunstakademiet og Univ. i Kbh., Sekretær ved Akademiet, *Prof. i Kunsthistorie ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 250 **TOPSØE, HALDOR FREDERIK AXEL**
21. Dec. 1877 *29. April 1842 †31. Dec. 1935
Dr. phil., Arbejdsinspektør, Lærer i Kemi ved Officersskolen i Kbh., *Direktør for Arbejds- og Fabriktilsynet, Direktør for Kryolith Mine- og Handelselskabet, Kbh.*
Bricka. Overs. 1935—36, m. P. (O. B. Bøggild).
- 251 **WARMING, JOHANNES EUGENIUS BÜLOW**
21. Dec. 1877 *3. Nov. 1841 †2. April 1924
Dr. phil. & scient., Docent i Botanik ved

- Univ. i Kbh., *Prof. i Botanik ved Stockholms Högskola, Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh., Direktør for Botanisk Have smsteds.*
Bricka. Overs. 1923—24, m. P. (L. Kolde-rup Rosenvinge).
- 252 PETERSEN, PETER CHRISTIAN JULIUS
4. April 1879 *16. Juni 1839 †5. Aug. 1910
Dr. phil., Docent i Matematik ved Polytekn. Lærestanstalt i Kbh., *Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.*
D B L. Overs. 1910 (H. G. Zeuthen).
- 253 THIELE, THORVALD NICOLAI
4. April 1879 *24. Dec. 1838 †26. Sept. 1910
Dr. phil., Prof. i Astronomi ved Univ. i Kbh., Direktør for Astronomisk Observatorium smsteds, *Formand i Direktionen for Livsforsikringselskabet »Hafnia«.*
D B L. Overs. 1910 (H. G. Zeuthen).
- 254 MEINERT, FREDERIK VILHELM AUGUST
16. Dec. 1881 *3. Marts 1833 †19. Jan. 1912
Dr. phil., Assistent ved Zool. Museum i Kbh., *Docent i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Inspector ved Zool. Museum smsteds.*
D B L
- 255 GOOS, AUGUST HERMAN FERDINAND CARL
28. April 1882 *3. Jan. 1835 †20. Dec. 1917
Gehejmekonferensraad, Dr. jur., Prof. i Jura ved Univ. i Kbh., extraord. Assessor i Højesteret, Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Justitsminister, Kbh.
D B L. Overs. 1917—18, m. P. (Joh. Steenstrup).
- 256 ROSTRUP, FREDERIK GEORG EMIL
28. April 1882 *28. Jan. 1831 *16. Jan. 1907
Dr. phil., Lærer i Naturvidenskab og Matematik ved Skaarup Seminarium, Prof. i Plantepatologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh.
D B L
- 257 STEENSTRUP, JOHANNES CHRISTOFFER HAGEMANN REINHARDT
8. Dec. 1882 *5. Dec. 1844 †3. Aug. 1935
Dr. jur. & *phil.*, Prof. Rostgardianus i nordisk Historie og nordiske Antikviteter ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1935—36, m. P. (Aage Friis).
- 258 GERTZ, MARTIN CLARENTIUS
13. April 1883 *14. Dec. 1844 †20. April 1929
Dr. phil., Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1929—30, m. P. (A. B. Drachmann).
- 259 HEIBERG, JOHAN LUDVIG
7. Dec. 1883 *27. Nov. 1854 †4. Jan. 1928
Dr. med., phil., litt. & scient., Bestyrer af Borgerdydskolen i Kbh., Prof. i klassisk Filologi ved Univ. smsteds.
D B L. Overs. 1927—28, m. P. (A. B. Drachmann).
- 260 JØRGENSEN, ADOLF DITLEV
7. Dec. 1883 *11. Juni 1840 †5. Okt. 1897
Dr. phil., Gehejmearkivar, Rigsarkivar, Historiker, Kbh.
D B L
- 261 NELLEMAN, JOHANNES MAGNUS VALDEMAR
7. Dec. 1883 *1. Nov. 1831 †26. Aug. 1906
Dr. jur., Justitsminister, Minister for Island, extraord. Assessor i Højesteret, *kgl. Direktør i Nationalbanken i Kbh., Retshistoriker.*
D B L
- 262 FINSSEN, VILHJÁLMUR LUDVIG
18. April 1884 *1. April 1823 †23. Juni 1892
Kancelliraad, Dr. jur., Assessor i Højesteret i Kbh., Retshistoriker.
D B L

- 263 HØFFDING, HARALD
12. Dec. 1884 *11. Marts 1843 †2. Juli 1931
Dr. jur., phil., litt. & scient., Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1931—32, m. P. (Vilh. Grønbech og Niels Bohr).
- 264 KROMAN, KRISTIAN FREDERIK
VILHELM
12. Dec. 1884 *29. Marts 1846 †26. Juli 1925
Dr. phil., Prof. i Filosofi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1925—26, m. P. (H. Høffding).
- 265 MÜLLER, PETER ERASMUS
12. Dec. 1884 *25. Okt. 1840 †5. Okt. 1926
Hofjægmester, *Kammerherre, Dr. oec. publ. & phil.*, Overførster ved Statskovenes 2den Inspektion, Overinspektør ved Sorø Akademis Skove, Zoolog, Kbh.
D B L. Overs. 1926—27, m. P. (C. Wesenberg-Lund).
- 266 BOHR, CHRISTIAN HARALD LAURITZ
PETER EMIL
18. Maj 1888 *14. Febr. 1855 †3. Febr. 1911
Dr. med. & *scient.*, Lektor i Fysiologi ved Univ. i Kbh., *Prof. i Fysiologi smsteds*.
D B L. Overs. 1911 (Vilh. Thomsen og V. Henriques).
- 267 ERSLEV, KRISTIAN SOFUS AUGUST
18. Maj 1888 *28. Dec. 1852 †20. Juni 1930
Dr. phil., Prof. i Historie ved Univ. i Kbh., *Rigsarkivar*.
D B L. Overs. 1930—31, m. P. (P. Nør-lund og A. B. Drachmann).
- 268 FRIDERICIA, JULIUS ALBERT
18. Maj 1888 *10. Juni 1849 †28. Okt. 1912
Dr. phil., Assistent ved Univ. bibl. i Kbh., *Prof. i Historie ved Univ. i Kbh.*
D B L
- 269 GRAM, JØRGEN PEDERSEN
18. Maj 1888 *27. Juni 1850 †28. April 1916
Dr. phil., Direktør i Forsikrings-selskabet »Skjold« i Kbh., *Formand for Forsikrings-raadet, Direktør i Forsikrings-selskabet »Hafnia«, Matematiker*.
D B L. Overs. 1916 (H. G. Zeuthen).
- 270 PAULSEN, ADAM FREDERIK WIVET
18. Maj 1888 *2. Jan. 1833 †11. Jan. 1907
Magister, Bestyrer af Meteorologisk Institut i Kbh., Fysiker.
D B L
- 271 SUNDBY, JOHANNES THOR
18. Maj 1888 *26. Maj 1830 †16. Nov. 1894
Dr. phil., Prof. i romanske Sprog ved Univ. i Kbh.
Bricka
- 272 VALENTINER, HERMAN
18. Maj 1888 *8. Maj 1850 †17. Sept. 1913
Dr. phil., Lærer i Matematik ved Officersskolen i Kbh., *Matematisk Direktør i Livsforsikrings-selskabet »Dan« i Fredericia og Kbh.*
Bricka
- 273 VERNER, KARL ADOLF
18. Maj 1888 *7. Marts 1846 †5. Nov. 1896
Dr. phil., Prof. i slavisk Sprog og Litteratur ved Univ. i Kbh.
Bricka
- 274 CHRISTENSEN, ODIN TIDEMAND
11. April 1890 *4. Dec. 1851 †28. Febr. 1914
Dr. phil., Lærer i Kemi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. i Kemi smsteds*.
D B L. Overs. 1914 (S. P. L. Sørensen).
- 275 HANSEN, EMIL CHRISTIAN
11. April 1890 *8. Maj 1842 †27. Aug. 1909
Prof., Dr. med. & phil., Forstander for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling, Kbh.
D B L
- 276 KJELDAHL, JOHAN GUSTAV CHRISTOFFER THORSAGER
11. April 1890 *16. Aug. 1849 †18. Juli 1900
Prof., Dr. phil., cand. polyt., Forstander

- for Carlsberglaboratoriets kemiske Afdeling, Kbh.
D B L
- 277 BOAS, JOHAN ERIK VESTI
3. April 1891 *2. Juli 1855 †25. Jan. 1935
Dr. phil., Docent i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. i Zoologi smsteds.*
D B L. Overs. 1935—36, m. P. (C. Wesenberg-Lund).
- 278 CHIEVITZ, JOHAN HENRIK
3. April 1891 *16. Okt. 1850 †6. Okt. 1901
Dr. med., Prof. i Anatomi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 279 PETERSEN, OTTO GEORG
3. April 1891 *26. Marts 1847 †17. Juni 1937
Dr. phil., Docent i Botanik for Farmaceuterne og Assistent ved Botanisk Have i Kbh., Lektor i systematisk Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. smsteds.*
D B L. Overs. 1937—38, m. P. (O. Paulsen).
- 280 PRYTZ, PETER KRISTIAN
3. April 1891 *26. Febr. 1851 †4. Marts 1929
Docent i Fysik ved Polytekn. Lærestalt i Kbh., *Prof. i Fysik smsteds.*
D B L. Overs. 1928—29, m. P. (M. Knudsen).
- 281 SALOMONSEN, CARL JULIUS
3. April 1891 *6. Dec. 1847 †14. Nov. 1924
Dr. med. & *scient.*, Docent i Bakteriologi ved Univ. i Kbh., *Prof. i alm. Patologi smsteds.*, *Direktør for Statens Serum-institut.*
D B L. Overs. 1924—25, m. P. (Th. Madssen).
- 282 SØRENSEN, WILLIAM EMIL
3. April 1891 *9. April 1848 †29. Juni 1916
Dr. phil., Privatlærer, Zoolog, Kbh.
D B L. Overs. 1916 (P. E. Müller).
- 283 MØLLER, MARTIN THOMAS HERMAN
8. April 1892 *13. Jan. 1850 †5. Okt. 1923
Dr. phil., Prof. i germansk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1923—24, m. P. (Holger Pedersen).
- 284 PECHÜLE, CARL FREDERIK
7. April 1893 *8. Juni 1843 †28. Maj 1914
Observatør ved Astronomisk Observatorium i Kbh.
D B L. Overs. 1914 (H. G. Zeuthen).
- 285 VON ZACHARIAE, GEORG CARL CHRISTIAN
7. April 1893 *5. Nov. 1835 †15. Maj 1907
Oberst i Generalstaben, Direktør for den danske Gradmaaling, *Generaløjtnant*, Kbh.
Bricka
- 286 BERGH, RUDOLPH SOPHUS
15. April 1898 *22. Sept. 1859 †8. Dec. 1924
Dr. phil., Docent i Histologi og Embryologi ved Univ. i Kbh., *Komponist.*
D B L. Overs. 1924—25, m. P. (J. E. V. Boas).
- 287 JOHANNSEN, WILHELM LUDVIG
15. April 1898 *3. Febr. 1857 †11. Nov. 1927
Dr. med., phil., bot. & zool., Lektor, *Prof. i Plantefysiologi* ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., *Prof. i Plantefysiologi ved Univ. smsteds.*
D B L. Overs. 1927—28, m. P. (L. Kolderup Rosenvinge og Ø. Winge).
- JÓNSSON, FINNUR
- 288 15. April 1898 *29. Maj 1858 †30. Marts 1934
Dr. phil. & *litt. isl.*, Prof. i nordisk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1934—35, m. P. (J. Brøndum-Nielsen).
- 289 MÜLLER, SOPHUS OTTO
15. April 1898 *24. Maj 1846 †24. Febr. 1934
Dr. phil., Direktør for Nationalmuseets 1. Afd., Kbh.
D B L. Overs. 1934—35, m. P. (K. Friis Johansen).

- 290 BANG, BERNHARD LAURITS FREDERIK
21. April 1899 *7. Juni 1848 †22. Juni 1932
Dr. med. & med. vetr., Veterinærfysikus,
Prof. i Veterinær-Lægevidenskab ved
den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole
i Kbh.
D B L. Overs. 1932—33, m. P. (J. E. V.
Boas og C. O. Jensen).
- 291 JESPERSEN, JENS OTTO HARRY
21. April 1899 *16. Juli 1860
Dr. jur., phil. & litt., Prof. i engelsk
Sprog og Litteratur ved Univ. i Kbh.
D B L
- 292 JUEL, CHRISTIAN SOPHUS
21. April 1899 *25. Jan. 1855 †24. Jan. 1935
Dr. phil., Docent i Matematik ved Poly-
tekn. Læreanstalt i Kbh., *Prof. i rationel
Mekanik smsteds.*
D B L. Overs. 1934—35, m. P.
(J. Hjelmlev).
- 293 NYROP, KRISTOFFER
21. April 1899 *11. Jan. 1858 †13. April 1931
Dr. phil., Prof. i romansk Sprog og Litteratur
ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1930—31, m. P. (Kr.
Sandfeld).
- 294 BUHL, FRANTS PEDER WILLIAM
6. April 1900 *6. Sept. 1850 †24. Sept. 1932
Dr. theol. & phil., Prof. i semitisk-øster-
landsk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1932—33, m. P. (Johs.
Pedersen).
- 295 KÅLUND, PETER ERASMUS KRISTIAN
6. April 1900 *19. Aug. 1844 †4. Juli 1919
Dr. phil., Bibliotekar ved den Arnagemag-
næanske Haandskriftsamling i Kbh.,
nordisk Filolog.
D B L. Overs. 1919—20, m. P. (F. Jóns-
son).
- 296 PETERSEN, CHRISTIAN EMIL ULRIK
6. April 1900 *12. April 1856 †1. Juli 1907
Dr. phil., Docent i fysisk Kemi ved
Univ. i Kbh., *Prof. i Kemi smsteds.*
D B L
- 297 ROSENVINGE, JANUS LAURITZ
ANDREAS KOLDERUP
6. April 1900 *7. Nov. 1858 †18. Juni 1939
Dr. phil., Docent i Botanik ved Univ. i
Kbh., Bibliotekar ved Botanisk Haves
Bibl., *Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh.,
Docent i Mikrobiologi ved Polytekn. Lære-
anstalt smsteds.*
D B L. Overs. 1939—40, m. P. (O. Paul-
sen).
- 298 SØRENSEN, SØREN
6. April 1900 *23. Nov. 1848 †8. Dec. 1902
Dr. phil., *Prof. i indisk Filologi ved Univ.
i Kbh.*
D B L
- 299 DREYER, JOHAN LUDVIG EMIL
12. April 1901 *13. Febr. 1852 †14. Sept. 1926
Dr. phil. & scient., Direktør for Armagh-
Observatoriet i Ulster i Irland
D B L. Overs. 1926—27, m. P. (N. E.
Nørlund).
- 300 JUNGENSEN, HECTOR FREDERIK
ESTRUP
12. April 1901 *13. Jan. 1854 †6. Marts 1917
Dr. jur., phil. & scient., Prof. i Zoologi
ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1917 (C. G. Joh. Petersen).
- 301 LEVINSEN, GEORG MARIUS REYNALD
12. April 1901 *23. Jan. 1850 †9. Aug. 1914
Mag. scient., Inspector ved Zool. Mu-
seum i Kbh.
D B L. Overs. 1914 (P. E. Müller).
- 302 LUND, TROELS FREDERIK (fra 1903:
TROELS-LUND, TROELS FREDERIK)
12. April 1901 *5. Sept. 1840 †12. Febr. 1921
Prof., Dr. phil., Ordenshistoriograf.
Bricka. Overs. 1920—21, m. P. (Kr. Ers-
lev og H. Høffding).
- 303 LEHMANN, ALFRED GEORG LUDVIG
4. April 1902 *29. Dec. 1858 †26. Sept. 1921
Dr. phil., Docent i Eksperimentalpsyko-

- logi ved Univ. i Kbh., *Prof. i Psykologi smsteds.*
D B L. Overs. 1921—22, m. P. (H. Høffding).
- 304 RAUNKLÆR, CHRISTEN CHRISTIANSEN
4. April 1902 *29. Marts 1860 †11. Marts 1938
Dr. phil., Assistent ved Univ.s plante-anatomiske Laboratorium i Kbh., *Prof. i Botanik ved Univ. smsteds.*, *Direktør for Botanisk Have.*
D B L. Overs. 1937—38, m. P. (O. Paulsen).
- 305 RUBIN, MARCUS
4. April 1902 *5. Marts 1854 †6. Marts 1923
Departementschef, Generaltolddirektør, *Direktør i Nationalbanken*, Historiker.
D B L. Overs. 1922—23, m. P. (Kr. Erslev).
- 306 STEENSTRUP, KNUD JOHANNES
VOGELIUS
4. April 1902 *7. Sept. 1842 †6. Maj 1913
Dr. phil., Geolog, Kbh.
D B L
- 307 CHRISTENSEN, ANDERS CHRISTIAN
3. April 1903 *11. Maj 1852 †12. Dec. 1923
Prof. i Kemi ved Farmaceutisk Lærestanstalt i Kbh.
D B L. Overs. 1923—24, m. P. (N. Bjer-rum).
- 308 DRACHMANN, ANDERS BJØRN
3. April 1903 *27. Febr. 1860 †22. Aug. 1935
Dr. phil., Docent i klassisk Filologi ved Univ. i Kbh., *Prof. i klassisk Filologi smsteds.*
D B L. Overs. 1935—36, m. P. (H. Ræder).
- 309 HENRIQUES, VALDEMAR
3. April 1903 *19. April 1864 †4. Dec. 1936
Dr. med., *Prof. i Fysiologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh.*, *Prof. i Fysiologi ved Univ. smsteds.*
D B L. Overs. 1936—37, m. P. (Johs. Bock).
- 310 HUDE, KRISTIAN KARL TULINIUS
3. April 1903 *22. Aug. 1860 †18. Febr. 1936
Dr. phil., *Rektor ved Frederiksborg lærde Skole*, *Rektor ved Metropolitan-skolen i Kbh.*, *Lektor i klassisk Filologi ved Univ. smsteds.*
D B L. Overs. 1935—36, m. P. (H. Ræder).
- 311 JENSEN, CARL OLUF
3. April 1903 *18. Marts 1864 †3. Sept. 1934
Dr. med. & med. vetr., *Prof. i alm. Patologi og patologisk Anatomi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh.*, *Forstander for Landbohøjskolens Serum-laboratorium*, *Veterinærfysikus*, *Veteri-nærdirektør.*
D B L. Overs. 1934—35, m. P. (Oluf Thomsen).
- 312 USSING, NIELS VIGGO
3. April 1903 *14. Juni 1864 †23. Juli 1911
Dr. phil., *Prof. i Mineralogi og Geologi ved Univ. og Polytekn. Lærestanstalt i Kbh.*, *Bestyrer af Mineralogisk Museum.*
Bricka
- 313 PEDERSEN, HOLGER
7. April 1905 *7. April 1867
Dr. phil., *Prof. i slavisk Filologi og sammenlign. Sprogvidenskab ved Univ. i Kbh.*, *Prof. i sammenlign. Sprogvidenskab smsteds.*
D B L
- 314 LANGE, HANS OSTENFELDT
6. April 1906 *13. Okt. 1863
Dr. phil., *Overbibliotekar ved det kgl. Bibl. i Kbh.*, *Lektor i Ægyptologi ved Univ. smsteds.*
D B L
- 315 SØRENSEN, SØREN PETER LAURITZ
6. April 1906 *9. Jan. 1868 †12. Febr. 1939
Dr. med., *phil. & techn.*, *Forstander for Carlsberglaboratoriets kemiske Afdeling*, *Prof. ved Carlsberglaboratoriet*, Kbh.
D B L. Overs. 1939—40, m. P. (N. Bjer-rum).

- 316 JENSEN, JOHAN LUDVIG WILLIAM
VALDEMAR
5. April 1907 *8. Maj 1859 †5. Marts 1925
Dr. phil., Overingeniør i Københavns
Telefonselskab, Kbh., Matematiker.
D B L. Overs. 1925—26, m. P. (N. E.
Nørlund).
- 317 OLRIK, AXEL
5. April 1907 *3. Juli 1864 †17. Febr. 1917
Dr. phil., Docent i nordiske Folkeminder
ved Univ. i Kbh., *Prof. i nordiske Folke-
minder smsteds.*
D B L. Overs. 1917 (F. Jónsson).
- 318 ANDERSEN, DINES
3. April 1908 *26. Dec. 1861 †28. Marts 1940
Dr. phil., Prof. i indisk-østerlandsk Filo-
logi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1940—41, m. P. (P. Tuxen).
- 319 KNUDSEN, MARTIN HANS CHRISTIAN
14. Maj 1909 *15. Febr. 1871
Dr. phil., Docent i Fysik ved Univ. i
Kbh., *Professor i Fysik ved Univ. og
Polytekn. Lærestalt smsteds.*
D B L
- 320 THORODDSEN, THORVALDUR
14. Maj 1909 *6. Juni 1855 †28. Sept. 1921
Prof., *Dr. phil.*, Geolog, Kbh.
Bricka. Overs. 1921—22, m. P. (O. B.
Bøggild og F. Jónsson).
- 321 MADSEN, THORVALD JOHANNES
MARIUS
15. April 1910 *18. Febr. 1870
Dr. jur. & med., Direktør for Statens
Seruminstitut i Kbh.
D B L
- 322 ÓLSEN, BJÖRN MAGNÚSSON
15. April 1910 *14. Juli 1850 †16. Jan. 1919
Prof., *Dr. phil. & litt. isl.*, Rektor ved
Reykjavík lærde Skole, *Prof. i islandsk
Filologi og Kulturhistorie ved Univ. i
Reykjavík.*
Bricka. Overs. 1918—19, m. P. (F. Jóns-
son).
- 323 WINGE, ADOLF HERLUF
15. April 1910 *19. Marts 1857 †9. Nov. 1923
Mag. scient., Viceinspector ved Zool.
Museum i Kbh.
Bricka. Overs. 1923—24, m. P. (Th. Mor-
tensen).
- 324 BLINKENBERG, CHRISTIAN SØRENSEN
11. April 1913 *15. Febr. 1863
Dr. phil., Inspektør ved Nationalmuseet,
Docent i Arkæologi ved Univ. i Kbh.,
Prof. i Arkæologi smsteds.
D B L
- 325 KINCH, KARL FREDERIK
11. April 1913 *15. Marts 1853 †26. Aug. 1921
Dr. phil., Arkæolog, klassisk Filolog, Kbh.
D B L. Overs. 1921—22, m. P. (J. L.
Heiberg).
- 326 VEDEL, VALDEMAR
11. April 1913 *9. Nov. 1865 †16. Febr. 1942
Dr. phil., Prof. i almindelig Litteratur-
historie ved Univ. i Kbh.
Bricka. Overs. 1941—42, m. P. (Vilh.
Andersen).
- 327 BOCK, JOHANNES CARL
17. April 1914 *2. Okt. 1867
Dr. med., Prof. i Farmakologi ved Univ.
i Kbh.
D B L
- 328 BRØNSTED, JOHANNES NICOLAUS
17. April 1914 *22. Febr. 1879
Dr. phil., Prof. i fysisk Kemi ved Univ.
i Kbh.
D B L
- 329 HJELMSLEV, JOHANNES TROLLE
17. April 1914 *7. April 1873
Dr. phil. & techn., Prof. i Deskriptivgeo-
metri ved Polytekn. Lærestalt i Kbh.,
Prof. i Matematik ved Univ. smsteds.
D B L

- 330 NIELSEN, NIELS
17. April 1914 *2. Dec. 1865 †16. Sept. 1931
Dr. phil., Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1931—32, m. P. (Har. Bohr).
- 331 PETERSEN, CARL GEORG JOHANNES
17. April 1914 *24. Okt. 1860 †11. Maj 1928
Dr. jur., phil. & scient., Direktør for Dansk Biologisk Station i Kbh.
D B L. Overs. 1928—29, m. P. (Th. Mortensen).
- 332 POULSEN, VALDEMAR
17. April 1914 *23. Nov. 1869 †23. Juli 1942
Dr. phil. & techn., Ingeniør, Fysiker, Kbh.
D B L
- 333 SANDFELD(-JENSEN), JENS KRISTIAN
17. April 1914 *17. Jan. 1873
Dr. phil., Prof. i romanske Sprog ved Univ. i Kbh.
D B L
- 334 SARAUW, CHRISTIAN PREBEN EMIL
17. April 1914 *19. Sept. 1865 †22. Nov. 1925
Dr. phil., Docent i tysk Sprog og Litteratur ved Univ. i Kbh., Prof. i tysk Sprog og Litteratur smsteds.
D B L. Overs. 1925—26, m. P. (Holger Pedersen og H. Høffding).
- 335 BJERRUM, NIELS JANNIKSEN
28. April 1916 *11. Marts 1879
Dr. phil., Prof. i Kemi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., Direktør smsteds.
D B L
- 336 FIBIGER, JOHANNES ANDREAS GRIB
28. April 1916 *23. April 1867 †30. Jan. 1928
Dr. med., Prof. i patologisk Anatomi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1927—28, m. P. (C. O. Jensen).
- 337 KROGH, SCHACK AUGUST STEENBERG
28. April 1916 *15. Nov. 1874
Dr. jur., med., phil. & scient., Docent i Dyrefysiologi ved Univ. i Kbh., Prof. i Dyrefysiologi smsteds.
D B L
- 338 NØRLUND, NIELS ERIK
28. April 1916 *26. Okt. 1885
Dr. phil., ing. & scient., Prof. i Matematik ved Univ. i Lund, Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh., Direktør for Geodætisk Institut smsteds.
D B L
- 339 OSTENFELD, CARL EMIL HANSEN
28. April 1916 *3. Aug. 1873 †16. Jan. 1931
Dr. phil., Inspektør ved Kbh.s Univ.s botaniske Museum, Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh., Direktør for Botanisk Have.
D B L. Overs. 1930—31, m. P. (Ø. Winge).
- 340 BOHR, NIELS HENRIK DAVID
27. April 1917 *7. Okt. 1885
Dr. jur., phil., scient. & techn., Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Kbh.
D B L
- 341 PEDERSEN, PEDER OLUF
27. April 1917 *19. Juni 1874 †30. Aug. 1941
Dr. phil., Prof. i Elektroteknik ved Polytekn. Lærestalt i Kbh., Rektor smsteds.
D B L. Overs. 1941—42, m. P. (M. Knudsen).
- 342 BOHR, HARALD AUGUST
3. Maj 1918 *22. April 1887
Dr. phil., Prof. i Matematik ved Polytekn. Lærestalt i Kbh., Prof. i Matematik ved Univ. smsteds.
D B L
- 343 CHRISTENSEN, ARTHUR EMANUEL
3. Maj 1918 *9. Jan. 1875
Dr. phil., Prof. i iransk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L

- 344 GRØNBECH, VILHELM PETER
3. Maj 1918 *14. Juni 1873
Dr. theol. & phil., Prof. i sammenlign. Religionshistorie ved Univ. i Kbh.
D B L
- 345 SCHMIDT, ERNST JOHANNES
3. Maj 1918 *2. Jan. 1877 †21. Febr. 1933
Dr. phil. & scient., Direktør for Carlsberglaboratoriets fysiologiske Afdeling, *Professor ved Carlsberglaboratoriet*, Kbh.
D B L. Overs. 1933—34, m. P. (Ad. S. Jensen).
- 346 WESENBURG-LUND, CARL JØRGEN
3. Maj 1918 *22. Dec. 1867
Dr. phil., Leder af Ferskvandsbiologisk Laboratorium i Hillerød, *Prof. i Ferskvandsbiologi ved Univ. i Kbh.*
D B H
- 347 BØGGILD, OVE BALTHASAR
25. April 1919 *16. Maj 1872
Prof. i Mineralogi og Geologi ved Univ. i Kbh., Bestyrer af Mineralogisk Museum.
D B L
- 348 HERTZSPRUNG, EJNAR
25. April 1919 *8. Okt. 1873
Prof., *Dr. math. & phys.*, Underdirektør ved Observatoriet i Leiden, *Direktør smsteds.*, *Prof. i Astronomi ved Univ. i Leiden.*
D B L
- 349 ELLERMANN, VILHELM
9. April 1920 *28. Dec. 1871 †24. Sept. 1924
Dr. med., Prof. i Retsmedicin ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1924—25, m. P. (J. Fibiger).
- 350 FRIIS, AAGE
9. April 1920 *16. Aug. 1870
Dr. phil., Prof. Rostgardianus i nordisk Historie og nordiske Antikviteter ved Univ. i Kbh.
D B L
- 351 MORTENSEN, OLE THEODOR JENSEN
9. April 1920 *22. Febr. 1868
Dr. phil., Inspector ved Zool. Museum i Kbh.
D B L
- 352 POULSEN, POUL FREDERIK SIGFRED
9. April 1920 *7. Marts 1876
Dr. phil., Inspektør ved Ny-Carlsberg Glyptotek i Kbh., *Direktør for samme*, klassisk Arkæolog.
D B L
- 353 ANDERSEN, VILHELM RASMUS ANDREAS
6. April 1923 *16. Okt. 1864
Dr. phil., Prof. i nordisk Litteratur ved Univ. i Kbh.
D B L
- 354 THALBITZER, CARL WILLIAM
6. April 1923 *5. Febr. 1873
Docent i grønlandsk Sprog og Kultur ved Univ. i Kbh., *Prof. i grønlandsk (eskimoisk) Sprog og Kultur smsteds.*
D B L
- 355 BECKETT, FRANCIS
11. April 1924 *26. Marts 1868
Dr. phil., Docent i Kunsthistorie ved Univ. i Kbh., Direktør for den kgl. Afstøbningssamling i Kbh.
D B L
- 356 PEDERSEN, JOHANNES PEDER EJLER
11. April 1924 *7. Nov. 1883
Dr. theol. & phil., Prof. i semitisk-østerlandsk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 357 KRAMERS, HENDRIK ANTHONY
3. April 1925 *17. Dec. 1894
Dr. phil., Lektor i teoretisk Fysik ved Univ. i Kbh., *Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Leiden.*
Kramers er overført til udenl. Medlem 11. Febr. 1927 (Medl. Nr. 564).

- 358 LINDHARD, JENS PETER JOHANNES
3. April 1925 *25. April 1870
Dr. med., Prof. i Gymnastikteori ved Univ. i Kbh.
D B L
- 359 NIELSEN, JAKOB
9. April 1926 *15. Okt. 1890
Dr. phil., Prof. i rationel Mekanik ved Polytekn. Læreanstalt i Kbh.
D B L
- 360 LA COUR, DAN BARFOD
8. April 1927 *12. Sept. 1876 †19. Maj 1942
Dr. scient., Docent i Meteorologi ved Polytekn. Læreanstalt i Kbh., Direktør for Meteorologisk Institut smsteds.
D B L
- 361 SAND, KNUD AAGE BUCHTRUP
8. April 1927 *9. Febr. 1887
Dr. med., Prof. i Retsmedicin ved Univ. i Kbh.
D B L
- 362 STRÖMGREN, SVANTE ELIS
8. April 1927 *31. Maj 1870
Dr. phil., Prof. i Astronomi ved Univ. i Kbh., Bestyrer af Astronomisk Observatorium smsteds.
D B L
- 363 WINGE, ØJVIND
8. April 1927 *19. Maj 1886
Dr. phil., Prof. i Arvelighedslære ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh., Prof. ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets fysiologiske Afdeling, Kbh.
D B H
- 364 BILMANN, EINAR CHRISTIAN SAXTORPH
13. April 1928 *10. Maj 1873
Dr. phil., Prof. i Kemi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 365 JOHANSEN, KNUD FRIIS
13. April 1928 *1. Nov. 1887
Dr. phil., Prof. i Arkæologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 366 RÆDER, HANS HENNING
13. April 1928 *11. Okt. 1869
Dr. phil., Bibliotekar ved Univ.s filolog.-hist. Laboratorium i Kbh., klassisk Filolog.
D B L
- 367 THOMSEN, OLUF
13. April 1928 *21. Aug. 1878 †19. Maj 1940
Dr. med., Prof. i alm. Patologi ved Univ. i Kbh.
D B L. Overs.1940—41, m.P. (Th.Madsen).
- 368 TUXEN, POUL
13. April 1928 *8. Dec. 1880
Dr. phil., Prof. i indisk-østerlandsk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B H
- 369 BRØNDUM-NIELSEN, JOHANNES
5. April 1929 *2. Dec. 1881
Dr. phil., Prof. i nordiske Sprog ved Univ. i Kbh.
D B L
- 370 JENSEN, ADOLF SEVERIN
5. April 1929 *23. Maj 1866
Dr. phil., Prof. i Zoologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 371 JENSEN, PETER BOYSEN
5. April 1929 *18. Jan. 1883
Dr. phil., Prof. i Plantefysiologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 372 JESSEN, KNUD
5. April 1929 *29. Nov. 1884
Dr. phil., Afdelingsgeolog ved Danmarks Geologiske Undersøgelse, Prof. i Botanik ved Univ. i Kbh., Direktør for Botanisk Have smsteds.
D B L

- 373 BONNESEN, TOMMY
11. April 1930 *27. Marts 1873 †14. Marts 1935
Dr. phil., Prof. i Deskriptivgeometri ved
Polytekn. Lærestalt i Kbh.
D B L. Overs. 1935—36, m. P. (Har.
Bohr).
- 374 NØRLUND, POUL
11. April 1930 *4. Nov. 1888
Dr. phil., Underinspektør ved National-
museet i Kbh., *Direktør for National-
museet*.
D B L
- 375 OHRT, FERDINAND CHRISTIAN PETER
10. April 1931 *17. Nov. 1873 †5. Dec. 1938
Dr. phil., fh. Adjunkt ved Sorø Akademi,
Religionshistoriker.
D B L. Overs. 1938—39, m. P. (L. L.
Hammerich).
- 376 RAVN, JESPER PETER JOHANSEN
10. April 1931 *30. Nov. 1866
Docent i Palæontologi ved Univ. i Kbh.,
Inspektør ved Mineralogisk Museum.
D B L
- 377 HATT, AAGE GUDMUND
1. April 1932 *31. Okt. 1884
Dr. phil., Prof. i Kulturgeografi ved
Univ. i Kbh.
D B L
- 378 ORLA-JENSEN, SIGURD
21. April 1933 *28. Nov. 1870
Dr. phil. & scient., Prof. i bioteknisk
Kemi ved Polytekn. Lærestalt i Kbh.
D B L
- 379 CHRISTIANSEN, JENS ANTON
6. April 1934 *6. Sept. 1888
Dr. phil., Prof. i Kemi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 380 FRIDERICIA, LOUIS SIGURD
6. April 1934 *24. Febr. 1881
Dr. med., Prof. i Hygiejne ved Univ. i
Kbh.
D B L
- 381 NORVIN, KARL PETER WILLIAM
JOHANNES
6. April 1934 *7. Juni 1878 †16. Aug. 1940
Dr. phil., Prof. i klassisk Filologi ved
Univ. i Kbh.
D B L. Overs. 1940—41, m. P. (H. Ræder).
- 382 WULFF, KURT
6. April 1934 *4. Sept. 1881 †4. Maj 1939
Dr. phil., Docent i østasiatiske Sprog
ved Univ. i Kbh.
D B H. Overs. 1939—40, m. P. (P. Tuxen).
- 383 ARUP, ERIK IPSEN
12. April 1935 *22. Nov. 1876
Dr. phil., Prof. Rostgardianus i nordisk
Historie og nordiske Antikviteter ved
Univ. i Kbh.
D B L
- 384 LINDERSTRØM-LANG, KAJ ULRIK
12. April 1935 *29. Nov. 1896
Dr. phil. Assistent ved Carlsberglabora-
toriets kemiske Afdeling, *Prof. ved Carls-
berglaboratoriet og Direktør for dets ke-
miske Afdeling*, Kbh.
D B L
- 385 STEENBERG, CARL MARINUS
12. April 1935 *24. Nov. 1882
Dr. phil., Prof. i sammenlign. Anatomi
ved Univ. i Kbh.
D B L
- 386 DYGGVE, EJNAR AKSEL PETERSEN
3. April 1936 *17. Okt. 1887
Arkitekt, Arkæolog.
D B L
- 387 HAMMERICH, LOUIS LEONOR
3. April 1936 *31. Juli 1892
Dr. phil. & litt., Prof. i germansk Filologi
ved Univ. i Kbh.
D B L
- 388 KRISTENSEN, MARTIN KRISTIAN
3. April 1936 *6. Maj 1888
Dr. med., Afdelingsforstander ved Sta-
tens Seruminstitut i Kbh.
D B L

- 389 LANGSETH, ALEX WILLY
3. April 1936 *7. Febr. 1895
Dr. phil., Lektor i Kemi ved Univ. i Kbh., *Prof. i Kemi smsteds.*
D B L
- 390 PAULSEN, OVE VILHELM
2. April 1937 *22. Marts 1874
Dr. phil., Prof. i Botanik ved Farmaceutisk Lærestanstalt i Kbh.
D B L
- 391 LUNDGAARD, EINAR
8. April 1938 *12. Febr. 1899
Dr. med., Prof. i Fysiologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 392 BRØNDSTED, JOHANNES BALTHASAR
14. April 1939 *5. Okt. 1890
Dr. phil., Inspektør ved Nationalmuseet i Kbh., *Prof. i nordisk Arkæologi og europæisk Forhistorie ved Univ. i Kbh.*
- 393 JESSEN, BØRGE CHRISTIAN
14. April 1939 *19. Juni 1907
Dr. phil., Prof. i Geometri ved Danmarks Tekniske Højskole i Kbh., *Prof. i Matematik ved Univ. i Kbh.*
- 394 STRÖMGREN, BENGT GEORG DANIEL
14. April 1939 *21. Jan. 1908
Dr. phil., Prof. i Astronomi ved Univ. i Kbh., *Bestyrer af Astronomisk Observatorium smsteds.*
D B L
- 395 THOMSEN, NIELS MATHIAS PETER
14. April 1939 *9. Okt. 1896
Dr. phil., Prof. i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole i Kbh.
- 396 ØRSKOV, JEPPE
14. April 1939 *2. Marts 1892
Dr. med., Afdelingsforstander ved Statens Serum Institut i Kbh., *Direktør smsteds.*
- 397 CHRISTENSEN, ERIK HOHWÜ
12. April 1940 *25. Sept. 1904
Dr. phil., Assistent ved Univ.s zoofysiologiske Laboratorium i Kbh., *Prof. i Krogsøvelsernes Fysiologi og Hygiejne ved Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm.*
- 398 JØRGENSEN, POUL JOHANNES
12. April 1940 *25. Sept. 1873
Dr. jur., Prof. i Retsvidenskab ved Univ. i Kbh.
D B L
- 399 FABRICIUS, KNUD FREDERIK KROG
4. April 1941 *13. Aug. 1875
Dr. phil., Prof. i Historie ved Univ. i Kbh.
D B L
- 400 HØEG, CARSTEN
4. April 1941 *15. Nov. 1896
Dr. phil., Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Kbh.
D B L
- 401 NIELSEN, AXEL EDUARD HJORTH
10. April 1942 *30. Dec. 1880
Dr. polit., Prof. i Statsvidenskab ved Univ. i Kbh.
D B L
- 402 RUBOW, PAUL VIKTOR
10. April 1942 *9. Jan. 1896
Dr. phil., Prof. i alm. Litteraturvidenskab ved Univ. i Kbh.
D B L

UDENLANDSKE ORDENTLIGE MEDLEMMER.

Fortegnelsen omfatter 659 Medlemmer. For hvert Medlem gives saa vidt muligt følgende Oplysninger: Fulde Navn, Optagelsesdato, Fødselsdato, event. Dødsdato, de vigtigste Embedstitler samt Henviſning til Biografi. Paa Grund af de store Vanskeligheder med at skaffe Ensartethed i denne Fortegnelse er alle Dokortitler udeladt. Endvidere er Rangtitler som Regel udeladt, undtagen i nogle Tilfælde, hvor Titlen er nøje knyttet til Navnet, f. Eks. Sir, Lord, Ritter, Freiherr, eller hvor ingen Embedstitel findes. For Embeders Vedkommende er der ikke nogen typografisk Adskillelse mellem Titler ved og efter Optagelsen i Selskabet. — Nogle faa Medlemmer, der er overført fra indenlandske til udenlandske (spec. 1814 og 1864) er i nærværende Fortegnelse indført ved Tiden for Overførelsen, ikke for Optagelsen.

»Prot.« betegner Henviſning til Selskabets Forhandlingsprotokoller.

Naar en *dobbelt Dato* anføres f. Eks. 29. Juni/10. Juli, betegner den første »gammel Stil« (juliansk Kalender), den anden »ny Stil« (gregoriansk Kalender).

<p>1 DREYER, JOHANN CARL HEINRICH
19. Juli 1758? *1723 †15. Febr. 1802
Domprovst og Syndicus i Lübeck.
A D B; s. Die Bau- und Kunstdenkmäler der Freien und Hansestadt Lübeck. Bd. 4. 1928.
I Molbechs Medlemsliste er Dreyer opført som Nr. 4 blandt udenl. Medlemmer. I>Listerne i »Skrifter« er han i 1. X. 1770 opført bl. indenl. Medlemmer, i 1. XI. 1777 ff. bl. udenl. Medlemmer. Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 19. Juli 1758.</p>	<p>4 EXPILLY, JEAN-JOSEPH
13. Okt. 1769 *1719 †1793
Abbed, Canonicus og Skatmester ved Domkirken i Avignon, Geograf.
E F
Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 20. Okt. 1769.</p>
<p>2 HÄBERLIN, FRANZ DOMINICUS
19. Juli 1758? *31. Jan. 1720 †20. April 1787
Prof. i Historie og Statsret i Helmstedt.
A D B
Häberlin er ikke omtalt i Molbechs Medlemsliste. Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 19. Juli 1758.</p>	<p>5 FRISI, PAOLO
13. Okt. 1769 *13. April 1728 †22. Nov. 1784
Barnabitermunk, Prof. i Matematik i Milano.
W
Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 20. Okt. 1769.</p>
<p>3 VON UFFENBACH, JOHANN FRIEDRICH
9. Dec. 1763 *6. Maj 1687 †10. April 1769
Kejserlig Raad og Borgmester i Frankfurt a. M.
A D B
Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 16. Dec. 1763.</p>	<p>6 HELL, MAXIMILIAN
13. Okt. 1769 *15. Maj 1720 †14. April 1792
Abbed, Jesuiterpater, Kejserlig Astronom ved Univ. i Wien.
W
Efter Luxdorps Dagbøger skete Optagelsen 20. Okt. 1769.</p>
	<p>7 BONNET, CHARLES
15. Dec. 1769 *13. Marts 1720 †20. Maj 1793
Medlem af Raadet i Genève, Naturforsker, Filosof.
Montet</p>

- 8 SAINOVICS, JOHANN NEPOMUK
19. Jan. 1770 *12. Maj 1733 †3. Maj 1785
Jesuiterpater i Tyrnau, senere i Buda-
Pest, Astronom og Sprogforsker.
W
- 9 SCHÜTZE, GOTTFRIED
(Se Note) *7. Maj 1719 †1. Juli 1784
Prof. i Historie og Græsk ved Gymna-
siet i Hamborg.
A D B
Schütze, valgt til indenl. Medlem 9. Marts 1750
(Medl. Nr. 27) og optaget som saadan i Mol-
bechs Liste samt i »Skrifter« 1. IX—X, 1765—
1770. Herefter er han overført til udenl. Med-
lem og nævnt som saadan i »Skrifter« 1. XI.
1777 ff. I Molbechs Liste er han ikke overført
til udenl. Medlem.
- 10 KARSTEN, WENCESLAUS JOHANN
GUSTAV
10. Febr. 1775 *15. Dec. 1732 †17. April 1787
Prof. i Matematik i Bützow, senere i
Halle.
A D B
- 11 FORSTER, JOHANN GEORG ADAM
27. Febr. 1778 *27. Nov. 1754 †10. Jan. 1794
Prof. ved Collegium Carolinum i Kassel,
senere Prof. i Naturhistorie i Wilna og
Bibliotekar i Mainz.
A D B
- 12 FORSTER, JOHANN REINHOLD
27. Febr. 1778 *22. Okt. 1729 †9. Dec. 1798
Prof. i Naturhistorie og Mineralogi i
Halle.
A D B
- 13 DE LALANDE, JOSEPH-JÉRÔME LE
FRANÇOIS
29(?). Okt. 1778 *11. Juli 1732 †4. April 1807
Prof. i Matematik og Astronomi ved
Collège de France, Paris, Direktør for
Observatoriet smsteds.
E F
- 14 WARGENTIN, PEHR WILHELM
9. April 1779 *11/22. Sept. 1717
†13. Dec. 1783
Adjunkt i Filosofi ved Univ. i Uppsala,
Kungl. Vetenskapsakademiens Sekretær,
Astronom.
V A
Wargentin er ikke optaget i Medlemslisten i
»Skrifter« 2. I. 1781, derimod i 2. II. 1783.
- 15 REUSS, CHRISTIAN FRIEDRICH
23. April 1779 *7. Juli 1745 †19. Okt. 1813
Prof. i Medicin i Tübingen.
Hirsch
- 16 BERNOULLI, JEAN
19. Nov. 1779 *4. Nov. 1744 †13. Juli 1807
Kgl. Astronom i Berlin, Direktør for Ob-
servatoriet smsteds.
A D B
- 17 DE VILLOISON, JEAN-BAPTISTE-
GASPARD D'ANSSE
19. Nov. 1779 *5. Marts 1750 †26. April 1805
Stipendiat i Venezia, senere Prof. i Græsk
ved École des Langues Orientales og
Collège de France i Paris.
E F
- 18 VON LINNÉE, CARL (den yngre)
13. Dec. 1782 *20. Jan. 1741 †1. Nov. 1783
Prof. i Botanik i Uppsala.
Elgenstierna
- 19 VON CRELL, LORENZ FLORENZ
FRIEDRICH
3. Jan. 1783 *21. Jan. 1744 †7. Juni 1816
Bergraad, Prof. i Filosofi og Medicin i
Helmstedt, senere Prof. i Kemi ved
Univ. i Göttingen.
A D B
- 20 JOHNSTONE, JAMES
28. Febr. 1783 * ? †1798
Magister, Engelsk Legationspræst, senere
Præst i Magheracrofs i Irland, Skandi-
navisk Oldtidsforsker.
D N B

- 21 COXE, WILLIAM
11. Febr. 1785 *7. Marts 1747 †16. Juni 1828
Hofpræst hos Hertugen af Marlborough,
Historisk Forfatter.
D N B
- 22 BANKS, SIR JOSEPH
13. Jan. 1786 *13. Febr. 1743 †19. Juni 1820
Baronet, Præsident i Royal Society,
Naturforsker, London.
D N B
- 23 LAGERBRING, SVEN
13. Jan. 1786 *24. Febr. 1707 †5. Dec. 1787
fh. Prof. i Historie ved Univ. i Lund.
Elgenstierna
- 24 NICANDER, HENRIC
13. Jan. 1786 *18. April 1744 †11. Febr. 1815
fh. Docent i Astronomi ved Univ. i Upp-
sala, Kungl. Vetenskapsakademiens Se-
kretær og Astronom, Stockholm.
V A
- 25 PALLAS, PETER SIMON
13. Jan. 1786 *22. Sept. 1741 †8. Sept. 1811
Prof. i Naturhistorie i St. Petersburg.
A D B
- 26 RETZIUS, ANDERS JAHAN
13. Jan. 1786 *3. Okt. 1742 †6. Okt. 1821
Prof. i Naturhistorie og Økonomi, senere
ogsaa i Kemi ved Univ. i Lund.
F S
- 27 BLOCH, MARCUS ELIESER
1. Dec. 1786 *1723 †6. Aug. 1799
Praktiserende Læge og Naturforsker
(Ichthyolog) i Berlin.
A D B
- 28 KÄSTNER, ABRAHAM GOTTHELF
3. Jan. 1794 *27. Sept. 1719 †20. Juni 1800
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen.
A D B
- 29 HERBSTÄDT, SIGISMUND FRIEDRICH
6. Marts 1795 *14. April 1760 †22. Okt. 1833
Prof. i Kemi og Farmaci ved Collegium
medico-chirurgicum i Berlin, Overmedi-
cinalraad.
A D B
- 30 SINCLAIR, SIR JOHN
4. Marts 1796 *10. Maj 1754 †21. Dec. 1835
Baronet, Medlem af Parlamentet, Præsi-
dent for Board of Agriculture, London.
D N B
- 31 TROMMSDORFF, JOHANN BARTHOLO-
MÄUS
4. Marts 1796 *8. Maj 1770 †8. Marts 1837
Prof. i Kemi i Erfurt, Farmakolog.
A D B
- 32 KLAPROTH, MARTIN HEINRICH
2. Dec. 1796 *1. Dec. 1743 †1. Jan. 1817
Prof. i Kemi (efter 1810 ved Univ.) i
Berlin, Overmedicinalraad.
A D B
- 33 SCHERER, ALEXANDER NICOLAUS
5. Jan. 1798 *30. Dec. 1771/10. Jan. 1772
†16/28. Okt. 1824
Prof. i Fysik ved Univ. i Halle, Dorpat
(Kemi og Farmaci) og St. Petersburg,
Bergraad.
A D B
- 34 TYCHSEN, OLUF GERHARD
19. Jan. 1798 *14. Dec. 1734 †30. Dec. 1815
Prof. i orientalske Sprog ved Univ. i
Rostock, Universitetsbibliotekar.
A D B
- 35 VON FUSS, NICOLAUS
20. April 1798 *19/30. Jan. 1755
†23. Dec. 1825/4. Jan. 1826
Prof. i Matematik ved den russiske Ma-
rine, St. Petersburg.
Poggendorff

- 36 GAHN, JOHAN GOTTLIEB
5. Dec. 1800 *19. Aug. 1745 †8. Dec. 1818
Assessor i Bergskollegium i Falun, Kemiker.
V A
- 37 VON GEDDA, PETER NIKLAS
5. Dec. 1800 *29. Juni/10. Juli 1737
†28. Aug. 1814
Friherre, fh. Kammerrevisionsraad, Matematiker og Fysiker, Stockholm.
V A
- 38 VON ZACH, FRANZ XAVER
5. Dec. 1800 *4. (el. 13.) Juni 1754
†4. Sept. 1832
Baron, Oberstløjtnant, Astronom paa Seeberg ved Gotha, Direktør for Observatoriet smsteds.
A D B
- 39 MELANDERHJELM, DANIEL
2. Jan. 1801 *29. Okt. 1726 †8. Jan. 1810
fh. Prof. i Astronomi ved Univ. i Uppsala, Kungl. Vetenskapsakademiens Sekretær, Stockholm.
V A
- 40 VON BONSTETTEN, CARL VICTOR
15. Maj 1801 *3. Sept. 1745 †3. Febr. 1832
fh. Landfoged i Nyon, Genève, Filosof. Montet
Prot. 15. Maj 1801 omtales Valg til *ordentligt* Medlem. I Medlemsliste i »Skrifter« 3. VI. 1818 nævnes han som udenl. Medlem, medens »Skrifter« 3. II—V. 1803—1810 anfører ham som indenl. Medlem (jvfr. Molbech S. 302—03).
- 41 DE BOURGOING, JEAN-FRANÇOIS
22. Maj 1801 *20. Nov. 1748 †20. Juli 1811
Baron, fh. fransk Minister ved det danske Hof, Geograf.
E F
- 42 DELAMBRE, JEAN-BAPTISTE-JOSEPH
22. Maj 1801 *19. Sept. 1749 †19. Aug. 1822
Prof. i Astronomi ved Collège de France, Paris.
E F
- 43 DE LAPLACE, PIERRE-SIMON
22. Maj 1801 *23. Marts 1749 †5. Marts 1827
Marquis, Medlem af det franske Senat, Astronom og Matematiker.
E F
- 44 MÉCHAIN, PIERRE-FRANÇOIS-ANDRÉ
22. Maj 1801 *16. Aug. 1744 †20. Sept. 1804
Direktør for National-Observatoriet i Paris.
Annuaire
- 45 DE SACY, ANTOINE-ISAAC SILVESTRE
4. Febr. 1803 *21. Sept. 1758 †21. Febr. 1838
Baron, Prof. i orientalske Sprog ved École des Langues Orientales i Paris.
E F
- 46 VON SCHUBERT, FRIEDRICH THEODOR
7. Dec. 1804 *19/30. Okt. 1758 †9/21. Okt. 1825
Direktør for Observatoriet i St. Petersburg.
A D B
- 47 PORTAL, ANTOINE
5. Jan. 1805 *5. Jan. 1742 †23. Juli 1832
Baron, Prof. i Anatomi ved Collège de France, Paris.
Annuaire
Portal er optaget i Medlemslister i »Skrifter« 3. III—4. II. 1805—1826. Prot. 25. Nov. 1808 omtaler Sekretæren, at Portal ikke havde ønsket at modtage Valget (se Molbech S. 310 Anm.).
- 48 REIL, JOHANN CHRISTIAN
5. Jan. 1805. *20. Febr. 1759 †22. Nov. 1813
Prof. i Medicin i Halle, senere i Berlin.
A D B; ifølge H. Steffens: J. C. R. Eine Denkschrift, 1815. *28. Febr., †12. Nov.
Reil er optaget i Medlemslister i »Skrifter« 3. III—V. 1805—1810. Prot. 25. Nov. 1808 omtaler Sekretæren, at Reil ikke havde ønsket at modtage Valget (se Molbech S. 310 Anm.).

- 49 HER(R)MANN, BENEDICT FRANZ
JOHANN
3. Maj 1805 *14. Marts 1755 †31. Jan. 1815
Kaptajn, Intendant ved Bergværket og
Støberierne i Jekaterinenburg, senere Ge-
neralmajor, Berghauptmann.
W
- 50 WALTER, JOHANN GOTTLIEB
3. Maj 1805 *1. Juli 1734 †3. Jan. 1818
Prof. i Anatomi i Berlin.
A D B
- 51 CHAPTAL, JEAN-ANTOINE, comte de
Chanteloup
15. Nov. 1805 *4. Juni 1756 †29. Juli 1832
Senator, Prof. i Kemi ved Univ. i Mont-
pellier, Indenrigsminister.
Annuaire
- 52 CUVIER, GEORGES-LÉOPOLD-
CHRÉTIEN-FRÉDÉRIC-DAGOBERT
15. Nov. 1805 *23. Aug. 1769 †13. Maj 1832
Baron, Prof. i sammenlign. Anatomi ved
Muséum d'Histoire Naturelle i Paris.
Annuaire
- 53 BODE, JOHANN EHLERT
6. Dec. 1805 *19. Jan. 1747 †23. Nov. 1826
Prof., Kgl. Astronom i Berlin, Direktør
for Observatoriet smsteds.
A D B
- 54 WOLTMAN, REINHARD
6. Dec. 1805 *Dec. 1757 †20. April 1837
Direktør ved de hydrauliske Værker i
Cuxhaven.
A D B
- 55 TYCHSEN, THOMAS CHRISTIAN
17. Jan. 1806 *8. Maj 1758 †23. Okt. 1834
Prof. i østerlandske Sprog og Arkæologi
i Göttingen.
A D B
- 56 VARGAS-BEDEMAR, EDOUARDO ROMEO
21. Nov. 1806 *15. Jan. 1770 †15. Marts 1847
Kammerherre, Greve, Præsident i Aka-
demiet i Pisa, senere Chef for Statens
naturhistoriske Museum i Kbh., Minera-
log.
Bricka
- 57 PALLONI, GAETANO
(Se Note) *1766 †17. Febr. 1830
Prof. i Medicin i Pisa.
Hirsch
Pallonis Navn er slet ikke omtalt i Prot. Der-
imod er han i »Skrifter« 3. V. 1810 anført
som Medlem mellem Vargas og Buhle. Vargas
er optaget 1806, i »Skrifter« 3. IV. 1807 er
Palloni ikke omtalt. Buhle er valgt i Dec.
1808. Palloni synes saaledes at være valgt
1807 eller 1808, hvis Navnene følger Ancienni-
teten. Pallonis Navn findes derefter i følgende
»Skrifter« 3. V—4. VII. 1810—1838 (NB.
†1830). I 4. VIII. 1841 findes Navnet ikke. —
I »Skrifter« 3. VI. 1818 skrives Navnet »Pal-
lorie«, og han anføres som Medlem af Medi-
cinsk Selskab i København.
- 58 BUHLE, JOHAN GOTTLIEB GERHARD
9. Dec. 1808 *29. Sept. 1763 †11. Aug. 1821
Prof. i Filosofi i Moskva, senere i Braun-
schweig.
A D B
- 59 GILBERT, LUDWIG WILHELM
9. Dec. 1808 *12. Aug. 1769 †7. Marts 1824
Prof. i Fysik og Kemi i Halle, senere i
Leipzig.
A D B
- 60 VON HUMBOLDT, FRIEDRICH WILHELM
HEINRICH ALEXANDER
3. Marts 1809 *14. Sept. 1769 †6. Maj 1859
Friherre, Naturforsker, Geolog, Berlin.
A D B
- 61 BERZELIUS, JÖNS JACOB
3. Maj 1811 *20. Aug. 1779 †7. Aug. 1848
Friherre, Prof. i Medicin og Farmaci ved
Kirurgiska Skolan i Stockholm samt ved

- Karolinska mediko-kirurgiska Institutet
smsteds.
S B L
- 62 BÖTTIGER, KARL AUGUST
20. Dec. 1811 *8. Juni 1760 †17. Nov. 1835
Studiendirektor der Pagerie, Arkæolog i
Dresden.
A D B
- 63 HEEREN, ARNOLD HERMANN LUDWIG
20. Dec. 1811 *25. Okt. 1760 †6. Marts 1842
Prof. i Historie ved Univ. i Göttingen.
A D B
- 64 HEYNE, CHRISTIAN GOTTLOB
20. Dec. 1811 *25. Sept. 1729 †14. Juli 1812
Prof. Eloquentiae ved Univ. i Göttingen,
Filolog.
A D B
Heynes Navn findes ikke i Medlemslister i
»Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 65 CREUZER, GEORG FRIEDRICH
7. Jan. 1814 *10. Marts 1771 †16. Febr. 1858
Prof. i Filologi i Heidelberg.
A D B
- 66 ARENTZ, FREDRICH CHRISTIAN
HOLBERG
(Se Note) *28. Sept. 1736 †31. Dec. 1825
Lektor i Matematik og Fysik ved Semi-
nariatet i Bergen, senere Rektor ved Kate-
dralskolen smsteds.
Bricka. N B L
Arentz valgt til indenl. Medlem 10. Febr. 1775
(Medl. Nr. 51); efter 1814 overført til udenl.
Medlem og optaget i Medlemslisten over disse
i »Skrifter« 3. VI. 1818.
- 67 ESMARK (ESMARCH), JENS
(Se Note) *31. Jan. 1763 †26. Jan. 1839
Prof. i Mineralogi og Bjergvidenskab ved
Univ. i Christiania.
D B L. N B L
Esmark valgt til indenl. Medlem 7. Febr. 1800
(Medl. Nr. 106); efter 1814 overført til udenl.
Medlem og optaget i Medlemslisten over disse
i »Skrifter« 3. VI. 1818.
- 68 PIHL, ABRAHAM
(Se Note) *3. Okt. 1756 †20. Maj 1821
Provst i Vang, Norge, astronomisk Ob-
servator.
Halvorsen
Pihl valgt til indenl. Medlem 7. Dec. 1804
(Medl. Nr. 113); efter 1814 overført til udenl.
Medlem og optaget i Medlemslisten over disse
i »Skrifter« 3. VI. 1818.
- 69 RATHKE, JENS
(Se Note) *14. Nov. 1769 †28. Febr. 1855
Prof. i Naturhistorie ved Univ. i Chri-
stiania, Zoolog.
Bricka. Halvorsen
Rathke valgt til indenl. Medlem 23. April 1813
(Medl. Nr. 130); efter 1814 overført til udenl.
Medlem og optaget i Medlemslisten over disse
i »Skrifter« 3. VI. 1818.
- 70 TRESCHOW, NIELS
(Se Note) *5. Sept. 1751 †22. Sept. 1833
Prof. i Filosofi ved Univ. i Christiania,
norsk Statsraad.
Bricka. Halvorsen
Treschow valgt til indenl. Medlem 19. Jan. 1798
(Medl. Nr. 103); efter 1814 overført til udenl.
Medlem og optaget i Medlemslisten over disse
i »Skrifter« 3. VI. 1818.
- 71 BARTON, BENJAMIN SMITH
3. Marts 1815 *10. Febr. 1766 †19. Dec. 1815
Prof. i Medicin, Naturhistorie og Botanik
ved Univ. i Philadelphia, Penn.
D A B
Barton findes ikke i Medlemslisten p. Gr. af
hans tidlige Død.
- 72 COXE, JOHN REDMAN
3. Marts 1815 *16. Sept. 1773 †22. Marts 1864
Prof. i Kemi, senere i Medicin og Farmaci
ved Univ. i Philadelphia, Penn.
D A B
- 73 VAN MONS, JEAN-BAPTISTE
31. Marts 1815 *10. Nov. 1765 †6. Sept. 1842
Apoteker og Prof. i Kemi og Fysik i
Bruxelles, senere Prof. i Kemi, Farmaci
og Agronomi ved Univ. i Louvain.
B N B

- 74 **GAY-LUSSAC, JOSEPH-LOUIS**
 13. Dec. 1816 *6. Dec. 1778 †9. Maj 1850
 Prof. i Kemi ved Muséum d'Histoire Naturelle, ved Faculté des Sciences og ved École Polytechnique i Paris.
 E F
- 75 **ROSINI, CARLO**
 13. Dec. 1816 *1. April 1748 †18. Febr. 1836
 Biskop af Pozzuoli, Præsident for det Herculanske Akademi i Napoli, Arkæolog.
 B U
- 76 **WERNER, ABRAHAM GOTTLOB**
 9. Maj 1817 *25. Sept. 1749 (1750)
 †30. Juni 1817
 Bergraad, Prof. i Mineralogi ved Bjergakademiet i Freiberg.
 A D B
 Werner er ikke nævnt i Medlemslisten i »Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 77 **FLAUTI, VINCENZO**
 12. Dec. 1817 *4. April 1782 †21. Juni 1863
 Prof. i Matematik ved Univ. i Napoli.
 E I
- 78 **GIESECKE, KARL LUDWIG**
 (Sir CHARLES LEWIS G.)
 12. Dec. 1817 *6. April 1761 †5. Marts 1833
 Prof. i Mineralogi i Dublin.
 A D B. D B L
- 79 **JAMESON, ROBERT**
 12. Dec. 1817 *11. Juli 1774 †19. April 1854
 Regius Prof. i Naturhistorie ved Univ. i Edinburgh, Mineralog, Naturforsker.
 D N B
- 80 **VON WIEBEKING, CARL FRIEDRICH**
 12. Dec. 1817 *25. Juli 1762 †28. Maj 1842
 Ingeniør, Arkitekt, Generaldir. for Vand-, Bro- og Vejvæsenet i Bayern, München.
 A D B
- 81 **LAWRENCE, Sir WILLIAM**
 17. Dec. 1819 *16. Juli 1783 †5. Juli 1867
 Baronet, Prof., Kirurg ved Bartholomæus-Hospitalet i London.
 D N B
- 82 **MECKEL, JOHANN FRIEDRICH**
 17. Dec. 1819 *17. Okt. 1781 †31. Okt. 1833
 Prof. i Anatomi og Fysiologi ved Univ. i Halle.
 A D B
- 83 **MONTICELLI, TEODORO**
 17. Dec. 1819 *Okt. 1759 †7. Okt. 1845
 Prof. i Kemi ved Univ. i Napoli.
 E I
- 84 **HAUSMANN, JOHANN FRIEDRICH LUDWIG**
 24. Marts 1820 *22. Febr. 1782 †26. Dec. 1859
 Prof. i Teknologi og Bjergværksvidenskab ved Univ. i Göttingen.
 A D B
- 85 **MUDGE, WILLIAM**
 24. Marts 1820 *1. Dec. 1762 †17. April 1820
 General, Guvernør ved det kgl. militære Akademi i Woolwich.
 D N B
 Mudge er ikke nævnt i Medlemslisten i »Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 86 **POND, JOHN**
 24. Marts 1820 *1767 †7. Sept. 1836
 Direktør for Astronomisk Observatorium i Greenwich.
 D N B
- 87 **STROMEYER, JOHANN FRIDERICH**
 24. Marts 1820 *2. Aug. 1776 †18. Aug. 1835
 Prof. i Kemi og Farmaci ved Univ. i Göttingen.
 Annuaire
- 88 **YOUNG, THOMAS**
 24. Marts 1820 *13. Juni 1773 †10. Maj 1829
 Læge, Fysiker og Ægyptolog, London.
 D N B

- 89 STEFFENS, HENRIK (HEINRICH)
15. Dec. 1820 *2. Maj 1773 †13. Febr. 1845
Prof. i Mineralogi i Breslau, senere Prof.
ved Univ. i Berlin, Filosof.
D B L. A D B. Overs. 1846 (H. C. Ør-
sted).
- 90 BESSEL, FRIEDRICH WILHELM
6. April 1821 *22. Juli 1784 †17. Marts 1846
Prof. i Astronomi ved Univ. i Königs-
berg, Direktør for Observatoriet smsteds.
A D B
- 91 VON BUCH, CHRISTIAN LEOPOLD
6. April 1821 *26. April 1774 †4. Marts 1853
Friherre, Berlin, Geolog.
A D B
- 92 COLBY, THOMAS FREDERICK
6. April 1821 *1. Sept. 1784 †9. Okt. 1852
Oberstløjtnant i Ingeniørkorpset, Chef
for Gradmaalingen i England, senere
General.
D N B
- 93 DAVY, Sir HUMPHRY
6. April 1821 *17. Dec. 1778 †29. Maj 1829
Baronet, Prof. i Kemi ved Royal Insti-
tution i London.
D N B
- 94 GAUSS, CARL FRIEDRICH
6. April 1821 *30. April 1777 †23. Febr. 1855
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen.
Direktør for Observatoriet smsteds.
A D B
- 95 BRERA, VALERIANO LUIGI
7. Dec. 1821 *15. Dec. 1772 †4. Okt. 1840
Professor i Medicin ved Univ. i Pavia,
Bologna og Padua, Archiater i det Vene-
tianske, Sekretær i Akademiet i Padua.
E I
- 96 BREWSTER, Sir DAVID
7. Dec. 1821 *11. Dec. 1781 †10. Febr. 1868
Prof. i Fysik ved Univ. i Edinburgh.
D N B
- 97 ERMAN, PAUL
7. Dec. 1821 *29. Febr. 1764 †11. Okt. 1851
Prof. i Fysik ved Univ. i Berlin.
A D B
- 98 VON HAMMER-PURGSTALL, JOSEF
7. Dec. 1821 *9. Juni 1774 †23. Nov. 1856
Friherre, Direktør for det orientalske
Akademi i Wien.
W
- 99 VON OUWAROFF, SERGIUS (Uvarov,
Sergij Semjonovič)
7. Dec. 1821 *25. Aug./5. Sept. 1786
†4/16. Sept. 1855
Greve, Præsident for Akademiet i St.
Petersborg, Filolog og Historiker.
Modzalevskij
- 100 BROWN, ROBERT
3. Jan. 1823 *21. Dec. 1773 †10. Juni 1858
Konservator ved British Museum i Lon-
don, Botaniker.
D N B
- 101 DE CANDOLLE, AUGUSTIN-PYRAMUS
3. Jan. 1823 *4. Febr. 1778 †9. Sept. 1841
Prof. i Naturhistorie ved Akademiet i
Genève, Botaniker.
Montet
- 102 FRÄHN, CHRISTIAN MARTIN
3. Jan. 1823 *4. Juni 1782
†16/28. Aug. 1851
Overbibliotekar ved Videnskabernes
Akademi og Dir. for det asiatiske Mu-
seum i St. Petersborg, Numismatiker.
A D B
- 103 DE JUSSIEU, ANTOINE-LAURENT
3. Jan. 1823 *12. April 1748 †17. Sept. 1836
Prof. i Botanik ved Jardin des Plantes
i Paris, senere Prof. ved Muséum d'Hi-
stoire Naturelle og ved Faculté de Méde-
cine smsteds.
E F

- 104 VON SCHLOTHEIM, ERNST FRIEDRICH
3. Jan. 1823 *2. April 1764 †28. Marts 1832
Friherre, Kammerpræsident, Palæontolog i Gotha.
A D B
- 105 SCHRÖDER, JOHANNES FREDERIK
LODEWIJK
3. Jan. 1823 *30. Okt. 1774 †20. Marts 1845
Prof. i Fysik og Matematik i Utrecht.
N N B W
- 106 ARAGO, DOMINIQUE-FRANÇOIS-JEAN
19. Dec. 1823 *26. Febr. 1786 †2. Okt. 1853
Prof. i Geodæsi ved École Polytechnique i Paris, Direktør for Observatoriet smsteds.
E F
- 107 FOURIER, JEAN-BAPTISTE-JOSEPH
19. Dec. 1823 *21. Marts 1768 †16. Maj 1830
Baron, Prof. i Matematik ved École Polytechnique, Paris.
E F
- 108 THÉNARD, LOUIS-JACQUES
19. Dec. 1823 *4. Maj 1777 †21. Juni 1857
Baron, Prof. i Kemi ved Collège de France, Faculté des Sciences og École Polytechnique i Paris.
Annuaire
- 109 WOLLASTON, WILLIAM HYDE
19. Dec. 1823 *6. Aug. 1766 †22. Dec. 1828
Fysiolog, Kemiker og Fysiker i London.
D N B
- 110 HERSCHEL, SIR JOHN FREDERICK
WILLIAM
2. April 1824 *7. Marts 1792 †11. Maj 1871
Baronet, Møntdirektør, Astronom og Fysiker i London.
D N B
- 111 KATER, HENRY
2. April 1824 *16. April 1777 †26. April 1835
Kaptajn i den engelske Hær, Matematiker.
D N B
- 112 SEEBECK, THOMAS JOHANN
2. April 1824 *29. Marts/9. April 1770
Fysiker i Berlin. †10. Dec. 1831
A D B
- 113 WEISS, CHRISTIAN SAMUEL
2. April 1824 *26. Febr. 1780 †1. Okt. 1856
Prof. i Mineralogi i Berlin.
A D B
- 114 EICHHORN, KARL FRIEDRICH
12. Maj 1826 *20. Nov. 1781 †4. Juli 1854
Prof. jur. ved Univ. i Göttingen, senere i Berlin.
A D B
- 115 GEIJER, ERIK GUSTAF
12. Maj 1826 *12. Jan. 1783 †23. April 1847
Prof. i Historie ved Univ. i Uppsala, kgl. svensk Ordenshistoriograf.
V A
- 116 HUGO, GUSTAV
12. Maj 1826 *23. Nov. 1764 †15. Sept. 1844
Prof. jur. ved Univ. i Göttingen.
A D B
- 117 VON SAVIGNY, FRIEDRICH KARL
12. Maj 1826 *21. Febr. 1779 †25. Okt. 1861
Prof. jur. ved Univ. i Berlin, senere preussisk Statsminister.
A D B
- 118 FRESNEL, AUGUSTIN-JEAN
15. Dec. 1826 *10. Maj 1788 †14. Juli 1827
Ingeniør, Fysiker, Paris.
E F
- 119 HANSTEEN, CHRISTOPHER
15. Dec. 1826 *26. Sept. 1784 †15. April 1873
Prof. i Astronomi og anvendt Matematik ved Univ. i Christiania, Direktør for den geografiske Opmaaling smsteds.
N B L
- 120 WALLICH, NATHANAEL
15. Dec. 1826 *28. Jan. 1786 †28. April 1854
Direktør for Botanisk Have i Calcutta. Bricka. D N B

- 121 STRUVE, FRIEDRICH GEORG WILHELM
18. Maj 1827 *15. April 1793
†11/23. Nov. 1864
Prof. i Astronomi ved Univ. i Dorpat,
Direktør for Observ. smsteds, senere
Direktør for Observ. i Pulkovo.
A D B
- 122 HALLENBERG, JONAS
21. Dec. 1827 *7/17. Nov. 1748
†30. Okt. 1834
Rigshistoriograf i Stockholm.
V A. Hildebrand: C. J. Thomsen.
- 123 HAMAKER, HENDRIK ARENT
21. Dec. 1827 *25. Febr. 1789 †7. Okt. 1835
Prof. i østerlandske Sprog, Universitets-
bibliotekar i Leiden.
N N B W
- 124 NIEBUHR, BARTHOLD GEORG
21. Dec. 1827 *27. Aug. 1776 †2. Jan. 1831
Preussisk Gehejmestatsraad, Historiker.
D B L. A D B
- 125 POISSON, SIMÉON-DENIS
21. Dec. 1827 *21. Juni 1781 †25. April 1840
Baron, Prof. i Matematik ved École
Polytechnique og ved Faculté des Scien-
ces i Paris.
E F
- 126 BOECKH, AUGUST
19. Dec. 1828 *24. Nov. 1785 †3. Aug. 1867
Prof. i Veltalenhed og klassisk Litteratur
ved Univ. i Berlin.
A D B
- 127 BABBAGE, CHARLES
8. Maj 1829 *26. Dec. 1792 †18. Okt. 1871
Prof. i Matematik ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 128 GRIMM, JACOB LUDWIG CARL
8. Maj 1829 *4. Jan. 1785 †20. Sept. 1863
Prof. i tysk Sprog og Litteratur og Uni-
versitetsbibliotekar i Göttingen, senere
i Berlin.
A D B
- 129 GRIMM, WILHELM CARL
8. Maj 1829 *24. Febr. 1786 †16. Dec. 1859
Prof. i Göttingen, senere i Berlin.
A D B
- 130 GRÄTER, FRIEDRICH DAVID
8. Maj 1829 *22. April 1768 †2. Aug. 1830
Prof., kgl. württemb. Pædagogarch, Ulm,
nordisk Oldtidsforsker.
A D B
Gräter er ikke nævnt i Medlemslisterne i
»Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 131 PARDESSUS, JEAN-MARIE
8. Jan. 1830 *11. Aug. 1772 †27. Maj 1853
Prof. i Handelsret i Paris, Raad ved
Kassationsretten smsteds.
E F
- 132 VON FUSS, PAUL HEINRICH
14. Maj 1830 *21. Maj/1. Juni 1797
†12/24. Jan. 1855
Statsraad, Sekretær for Akademiet i
St. Petersborg, Matematiker.
Poggendorff; Modzalevskij (†10/22. Jan.
1855).
- 133 KRAMER, JOHANN HERMANN
(Se Note) *8. Sept. 1775 †19. Sept. 1838
Regerings- og Bygningsraad i Branden-
burg, Gehejmeoverrevisionsraad.
Erslew
Kramer blev valgt til indentl. Medlem 13. April
1810 (Medl. Nr. 124). Han overførtes til udenl.
Medlem efter 1830, og blev første Gang op-
taget i Medlemslisten over udenl. Medlemmer
i »Skrifter«, nat. og mat. Afd. 4. V. 1832.
- 134 FARADAY, MICHAEL
11. Maj 1832 *22. Sept. 1791 †25. Aug. 1867
Prof. i Kemi ved Royal Institution,
London, Fysiker.
D N B
- 135 LINK, HEINRICH FRIEDRICH
11. Maj 1832 *2. Febr. 1767 †1. Jan. 1851
Prof. i Botanik ved Univ. i Berlin,
Direktør for Botanisk Have smsteds.
A D B

- 136 VON MARTIUS, CARL FRIEDRICH
PHILIPP
11. Maj 1832 *17. April 1794 †13. Dec. 1868
Prof. i Botanik ved Univ. i München,
Direktør for Botanisk Have smsteds.
A D B
- 137 RITTER, CARL
21. Dec. 1832 *7. Aug. 1779 †28. Sept. 1859
Prof. i Geografi ved Univ. og Krigsskolen
i Berlin.
A D B
- 138 TWESTEN, AUGUST DETLEV CHRISTIAN
(Se Note) *11. April 1789 †8. Jan. 1876
Prof. i Teologi ved Univ. i Berlin.
A D B
Twesten blev valgt til indenl. Medlem 21. Dec.
1827 (Medl. Nr. 160). Han overførtes til udenl.
Medlem efter 1832. Som indenl. Medlem an-
førtes han i »Skrifter« 4. IV—V. 1829—1832,
som udenl. Medlem i »Skrifter«, hist. og fil.
Afd. 4. V. 1836.
- 139 CHEVREUL, MICHEL-EUGÈNE
10. Maj 1833 *31. Aug. 1786 †9. April 1889
Prof. i Kemi og Direktør ved Muséum
d'Histoire Naturelle i Paris, Direktør ved
Gobelinsfabrikkerne.
Annuaire
- 140 DULONG, PIERRE-LOUIS
10. Maj 1833 *12. Febr. 1785 †19. Juli 1838
Prof. i Kemi ved Faculté des Sciences,
Prof. i Fysik ved og Direktør for École
Polytechnique i Paris.
Annuaire
- 141 LILJEGREN, JOHAN GUSTAF
10. Maj 1833 *27. Febr. 1791 †2. Juni 1837
Rigsantikvar, senere Rigsarkivar, Stock-
holm.
Hildebrand: C. J. Thomsen
- 142 MITSCHERLICH, EILHARD
10. Maj 1833 *7. Jan. 1794 †28. Aug. 1863
Prof. i Kemi ved Univ. i Berlin.
A D B
- 143 HANSEN, PETER ANDREAS
2. Maj 1834 *8. Dec. 1795 †28. Marts 1874
Prof., Direktør for Seeberg Observa-
torium ved Gotha.
D B L. A D B
- 144 HASE, CARL BENEDICT
19. Dec. 1834 *11. Maj 1780 †21. Marts 1864
Prof., Bibliotekar, klassisk Filolog i Paris.
A D B
- 145 LETRONNE, JEAN-ANTOINE
19. Dec. 1834 *25. Jan. 1787 †14. Dec. 1848
Prof. i Historie ved Collège de France i
Paris, Direktør ved Bibliothèque Natio-
nale smsteds.
E F
- 146 KOPITAR, BARTHOLOMÄUS
16. Dec. 1836 *23. Aug. 1780 †11. Aug. 1844
Første Kustos ved det kejserl. Bibliotek
i Wien, slavisk Sprogforsker.
W
- 147 LYELL, SIR CHARLES
16. Dec. 1836 *14. Nov. 1797 †22. Febr. 1875
Baronet, Prof. i Geologi ved King's Col-
lege i London.
D N B
- 148 DE BLAINVILLE, HENRI-MARIE
DUCROTAY
13. Dec. 1839 *17. Febr. 1777 †1. Maj 1850
Prof. i sammenlignende Anatomi ved
Faculté des Sciences og ved Muséum
d'Histoire Naturelle i Paris.
Annuaire; Flourens: Éloge historique,
Paris 1854.
- 149 EHRENBERG, CHRISTIAN GOTTFRIED
13. Dec. 1839 *19. April 1795 †27. Juni 1876
Prof. i Medicin ved Univ. i Berlin,
Zoolog.
A D B
- 150 JACOBI, CARL GUSTAV JACOB
13. Dec. 1839 *10. Dec. 1804 †18. Febr. 1851
Prof. i Matematik ved Univ. i Königs-
berg, senere Akademiker i Berlin.
A D B

- 151 MÜLLER, JOHANNES
13. Dec. 1839 *14. Juli 1801 †28. April 1858
Prof. i Anatomi og Fysiologi ved Univ.
i Berlin.
A D B
- 152 WEBER, WILHELM EDUARD
13. Dec. 1839 *24. Okt. 1804 †23. Juni 1891
Prof. i Fysik ved Univ. i Göttingen,
senere i Leipzig og Göttingen.
A D B
- 153 COUSIN, VICTOR
20. Dec. 1839 *28. Nov. 1792 †13. Jan. 1867
Titulær Prof. ved Faculté des Lettres i
Paris, Filosof.
E F
- 154 GUIZOT, FRANÇOIS-PIERRE-
GUILLAUME
20. Dec. 1839 *4. Okt. 1787 †12. Okt. 1874
Undervisningsminister, Historiker, Paris.
E F
- 155 MARHEINEKE, PHILIPP CONRAD
20. Dec. 1839 *1. Maj 1780 †31. Maj 1846
Prof. i Teologi ved Univ. i Berlin.
A D B
- 156 MÜLLER, KARL OTFRIED
20. Dec. 1839 *28. Aug. 1797 †1. Aug. 1840
Prof. i klassisk Oldkyndighed ved Univ.
i Göttingen.
A D B
Müller er ikke nævnt i Medlemslisterne i
»Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 157 VON SCHELLING, FRIEDRICH WILHELM
JOSEPH
20. Dec. 1839 *27. Jan. 1775 †20. Aug. 1854
Prof. i Filosofi ved Univ. i München.
A D B
- 158 SCHLOSSER, FRIEDRICH CHRISTOPH
20. Dec. 1839 *17. Nov. 1776 †23. Sept. 1861
Prof. i Historie ved Univ. i Heidelberg.
A D B
- 159 VOIGT, JOHANNES
20. Dec. 1839 *27. Aug. 1786 †23. Sept. 1863
Prof. i Historie ved Univ. i Königsberg.
A D B
- 160 AIRY, SIR GEORGE BIDDELL
27. Nov. 1840 *27. Juli 1801 †2. Jan. 1892
Knight, kgl. Astronom, Direktør ved
Observatoriet i Greenwich.
D N B
- 161 VON BAER, KARL ERNST
27. Nov. 1840 *17/28. Febr. 1792
†16/28. Nov. 1876
Direktør for Anatomisk Institut i Königs-
berg, Prof. i Zoologi og Anatomi ved
Univ. smsteds., Akademiker i St. Peters-
borg.
A D B
- 162 CAUCHY, AUGUSTIN-LOUIS
27. Nov. 1840 *21. Aug. 1789 †23. Maj 1857
Baron, Prof. i matematisk Astronomi
ved Faculté des Sciences og ved École
Polytechnique i Paris.
E F
- 163 QUETELET, LAMBERT-ADOLPHE-
JACQUES
27. Nov. 1840 *22. Febr. 1796 †17. Febr. 1874
Prof. i Astronomi og Matematik ved
École royale militaire i Bruxelles, Direk-
tør for Astronomisk Observatorium
smsteds.
B N B
- 164 DUMAS, JEAN-BAPTISTE-ANDRÉ
4. Nov. 1842 *15. Juli 1800 †11. April 1884
Prof. i Kemi ved Faculté des Sciences
og ved Faculté de Médecine i Paris.
Annuaire
- 165 FRIES, ELIAS MAGNUS
4. Nov. 1842 *15. Aug. 1794 †8. Febr. 1878
Prof. i praktisk Økonomi, senere i Bota-
nik ved Univ. i Uppsala, Direktør for
Botanisk Have smsteds.
F S

- 166 HILDEBRAND, BROR EMIL
5. Dec. 1845 *22. Febr. 1806 †30. Aug. 1884
Kgl. svensk Rigsantikvar, Stockholm,
Historiker, Numismatiker.
V A
- 167 MELLONI, MACEDONIO
5. Dec. 1845 *11. April 1798 †11. Aug. 1854
Direktør for Conservatorio delle arti ed
industrie i Napoli og for Vesuvs mete-
orologiske Observatorium, Fysiker.
Garollo
- 168 LASSEN, CHRISTIAN
11. Dec. 1846 *22. Okt. 1800 †8. Maj 1876
Prof. i orientalsk Filologi ved Univ. i
Bonn.
A D B
- 169 BRANDIS, CHRISTIAN AUGUST
3. Dec. 1847 *13. Febr. 1790 †24. Juli 1867
Prof. i Filosofi ved Univ. i Bonn.
A D B
- 170 RITTER, HEINRICH
3. Dec. 1847 *21. Nov. 1791 †3. Febr. 1869
Prof. i Filosofi ved Univ. i Göttingen.
A D B
- 171 ÉLIE DE BEAUMONT, JEAN-BAPTISTE-
ARMAND-LOUIS-LÉONCE
13. Dec. 1850 *25. Sept. 1798 †21. Sept. 1874
Prof. i Geologi ved Collège de France i
Paris.
E F
- 172 VON LIEBIG, JUSTUS
13. Dec. 1850 *12. Maj 1803 †18. April 1873
Friherre, Prof. i Kemi ved Univ. i
Giessen, senere i München.
A D B
- 173 MURCHISON, SIR RODERICK IMPEY
13. Dec. 1850 *19. Febr. 1792 †22. Okt. 1871
Baronet, Direktør for Geological Survey
i London.
D N B
- 174 NILSSON, SVEN
13. Dec. 1850 *8. Marts 1787 †30. Nov. 1883
Prof. i Naturhistorie ved Univ. i Lund,
Direktør for Zoologisk Museum smsteds.
V A
- 175 DE MIRBEL, CHARLES-FRANÇOIS, dit
BRISSEAU-MIRBEL
10. Jan. 1851 *27. Marts 1776 †12. Sept. 1854
Prof. i Botanik ved Muséum d'Histoire
Naturelle i Paris.
E F
- 176 BRUNIUS, KARL GEORG
2. April 1852 *23. Marts 1792 †12. Nov. 1869
Prof. i græsk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Lund.
S B L
- 177 NITZSCH, GREGOR WILHELM
(Se Note) *22. Nov. 1790 †22. Juli 1861
Prof. i Filologi ved Univ. i Leipzig.
A D B
Nitzsch blev valgt til indenl. Medlem 4. Nov.
1842 (Medl. Nr. 187) og overført til udenl.
Medlem 1852—53. I Medlemslisten i »Skrifter«,
hist. og fil. Afd. 5. I. 1852 er han anført som
indenl. Medlem, i »Skrifter«, nat. og mat. Afd.
5. III. 1853 som udenl. Medlem.
- 178 OLSHAUSEN, JUSTUS
(Se Note) *9. Maj 1800 †28. Dec. 1882
Overbibliotekar i Königsberg, Prof. i
orientalske Sprog ved Univ. smsteds.,
Gehejme-Overregeringsraad i Berlin.
A D B
Olshausen blev valgt til indenl. Medlem 13.
Dec. 1844 (Medl. Nr. 195), og overført til
udenl. Medlem 1852—53. Anført i »Skrifter«
som Nr. 177 ovenfor.
- 179 HOOKER, SIR WILLIAM JACKSON
1. April 1853 *6. Juli 1785 †12. Aug. 1865
Knight, Direktør for Botanisk Have i
Kew.
D N B

- 180 EDWARDS, HENRI-MILNE
7. April 1854 *23. Okt. 1800 †29. Juli 1885
Prof. i sammenlignende Entomologi og Fysiologi ved Faculté des Sciences i Paris, senere Prof. i Zoologi ved Muséum d'Histoire Naturelle smsteds.
D N B
- 181 WÖHLER, FRIEDRICH
7. April 1854 *31. Juli 1800 †23. Sept. 1882
Overmedicinalraad, Prof. i Kemi ved Univ. og Direktør for det kemiske Institut i Göttingen.
A D B
- 182 VON HAIDINGER, WILHELM KARL,
Ritter
11. April 1856 *5. Febr. 1795 †19. Marts 1871
Direktør for den geologiske Rigsanstalt i Wien.
W; A D B
- 183 ROSE, GUSTAV
11. April 1856 *18. Marts 1798 †15. Juli 1873
Prof. i Mineralogi ved Univ. i Berlin.
A D B
- 184 ROSE, HEINRICH
11. April 1856 *6. Aug. 1795 †27. Jan. 1864
Prof. i Kemi ved Univ. i Berlin.
A D B
- 185 AGASSIZ, JEAN-LOUIS-RODOLPHE
15. April 1859 *28. Maj 1807 †14. Dec. 1873
Prof. i Zoologi og Geologi ved Harvard College i Cambridge, Mass.
D A B
- 186 BUNSEN, ROBERT WILHELM
15. April 1859 *31. Marts 1811 †16. Aug. 1899
Prof. i Kemi ved Univ. i Heidelberg.
A D B
- 187 OWEN, SIR RICHARD
15. April 1859 *20. Juli 1804 †18. Dec. 1892
Knight, Prof. i sammenlignende Anatomi og Fysiologi ved Royal College of Surgeons i London, Superintendent of the
Natural History Department of British Museum smsteds.
D N B
- 188 REGNAULT, HENRI-VICTOR
15. April 1859 *21. Juli 1810 †19. Jan. 1878
Prof. i Fysik ved Collège de France i Paris, Direktør for Porcellænsfabrikken i Sèvres.
E F
- 189 DAUBRÉE, GABRIEL-AUGUSTE
23. Dec. 1863 *25. Juni 1814 †29. Maj 1896
Prof. i Geologi ved Muséum d'Histoire Naturelle i Paris, Prof. i Mineralogi ved École des Mines smsteds.
Annuaire
- 190 FITZROY, ROBERT
23. Dec. 1863 *5. Juli 1805 †30. April 1865
Viceadmiral, Direktør for den meteorologiske Afdeling i Handelsministeriet i London.
D N B
Fitzroy er ikke nævnt i Medlemslister i »Skrifter« p. Gr. af hans tidlige Død.
- 191 SABINE, SIR EDWARD
23. Dec. 1863 *14. Okt. 1788 †26. Juni 1883
Knight, Generalmajor, Præsident for Royal Society i London, Polarforsker, Fysiker.
D N B
- 192 SARS, MICHAEL
23. Dec. 1863 *30. Aug. 1805 †22. Okt. 1869
Prof. i Zoologi ved Univ. i Christiania.
N F
- 193 BEHN, WILHELM FRIEDRICH GEORG
2. Dec. 1864 *25. Dec. 1808 †14. Maj 1878
Prof. i Anatomi og Fysiologi ved Univ. i Kiel, Direktør for det zoologiske Museum smsteds.
A D B
Behn blev valgt til indl. Medlem 3. April 1857 (Medl. Nr. 211), og overførtes til udenl. Medlem 2. Dec. 1864.

- 194 **GOTTSCHÉ, CARL MORITZ**
 2. Dec. 1864 *3. Juli 1808 †28. Sept. 1892
 Læge og botanisk Forfatter i Altona.
 A D B
 Gottsche blev valgt til indenl. Medlem 5. Dec. 1845 (Medl. Nr. 197), og overførtes til udenl. Medlem 2. Dec. 1864.
- 195 **PETERS, CHRISTIAN AUGUST FRIEDRICH**
 2. Dec. 1864 *7. Sept. 1806 †8. Maj 1880
 Prof., Direktør for Astronomisk Observatorium i Altona, Prof. i Astronomi ved Univ. i Kiel og Direktør for Astronomisk Observatorium smsteds.
 A D B
 Peters blev valgt til indenl. Medlem 9. April 1858 (Medl. Nr. 213), og overførtes til udenl. Medlem 2. Dec. 1864.
- 196 **BERNARD, CLAUDE**
 11. Jan. 1867 *12. Juli 1813 †10. Febr. 1878
 Sénateur de l'Empire, Prof. i eksperimentel Fysiologi ved Collège de France i Paris, Prof. i almindelig Fysiologi ved Muséum d'Histoire Naturelle smsteds.
 E F
- 197 **BROCH, OLE JACOB**
 11. Jan. 1867 *14. Jan. 1818 †5. Febr. 1889
 Prof. i Matematik ved Univ. i Christiania, senere Chef for det kgl. norske Marine-departement.
 N B L
- 198 **CARLSON, FREDRIK FERDINAND**
 11. Jan. 1867 *13. Juni 1811 †18. Marts 1887
 Prof. i Historie ved Univ. i Uppsala, Chef for Ecklesiastik-Departementet i Stockholm.
 V A
- 199 **CHASLES, MICHEL**
 11. Jan. 1867 *15. Nov. 1793 †18. Dec. 1880
 Prof. i Geodæsi ved École Polytechnique, Prof. i højere Geometri ved Faculté des Sciences i Paris.
 E F
- 200 **DUHAMEL, JEAN-MARIE-CONSTANT**
 11. Jan. 1867 *5. Febr. 1797 †29. April 1872
 Prof. i Matematik ved École Polytechnique og Faculté des Sciences i Paris.
 E F
- 201 **EDLUND, ERIK**
 11. Jan. 1867 *14. Marts 1819 †19. Aug. 1888
 Prof. i Fysik ved Kungl. Vetenskapsakademien i Stockholm.
 V A
- 202 **GROTE, GEORGE**
 11. Jan. 1867 *17. Nov. 1794 †18. Juni 1871
 Prof. i Oldtidshistorie ved Royal Academy i London, Vicekansler ved Univ. smsteds.
 D N B
- 203 **HOOKE, SIR JOSEPH DALTON**
 11. Jan. 1867 *30. Juni 1817 †10. Dec. 1911
 Direktør for den kgl. botaniske Have i Kew.
 D N B
- 204 **LIUVILLE, JOSEPH**
 11. Jan. 1867 *24. Marts 1809 †8. Sept. 1882
 Prof. i Matematik ved École Polytechnique i Paris, ved Collège de France og Prof. i rationel Mekanik ved Faculté des Sciences smsteds.
 E F
- 205 **MALMSTEN, CARL JOHAN**
 11. Jan. 1867 *9. April 1814 †11. Febr. 1886
 Prof. i Matematik ved Univ. i Uppsala, Landshövding i Skaraborgs Len.
 V A
- 206 **STYFFE, CARL GUSTAF**
 11. Jan. 1867 *28. Marts 1817 †20. Marts 1908
 Chef for Univ. bibl. i Uppsala, Historiker.
 V A
- 207 **SVANBERG, LARS FREDRIK**
 11. Jan. 1867 *13. Maj 1805 †16. Juli 1878
 Prof. i Kemi ved Univ. i Uppsala.
 V A

- 208 THIERRY, AMÉDÉE-SIMON-DOMINIQUE
11. Jan. 1867 *2. Aug. 1797 †27. Marts 1873
Medlem af Institut de France, Historiker, Paris.
E F
- 209 VIBE, FREDRIK LUDVIG
11. Jan. 1867 *26. Sept. 1803 †21. Juni 1881
Prof. i Græsk ved Univ. i Christiania, Rektor ved Katedralskolen smsteds.
N F
- 210 DE ROSSI, GIOVANNI BATTISTA
13. Dec. 1867 *23. Febr. 1822 †21. Sept. 1894
Direktør for det arkæologiske Museum i Rom.
E I
- 211 BOECK, CHRISTIAN PETER BIANCO
17. April 1868 *5. Sept. 1798 †11. Juli 1877
Prof. i Fysiologi, sammenlignende Anatomi og Veterinærmedicin ved Univ. i Christiania.
N B L
- 212 VON BÖHTLINGK, OTTO
17. April 1868 *30. Maj/11. Juni 1815
†19. Marts/1. April 1904
Indisk Filolog, St. Petersburg, Jena og Leipzig.
Brockhaus. Modzalevskij
- 213 ERDMANN, AXEL JOAKIM
17. April 1868 *12. Aug. 1814 †1. Dec. 1869
Prof., Chef for Sveriges Geologiska Undersökning, Stockholm.
F S
- 214 JULIEN, STANISLAS (NOËL)
17. April 1868 *13. April 1797 †14. Febr. 1873
Sinolog, Medlem af Institut de France, Paris.
E F
- 215 LE VERRIER, URBAIN-JEAN-JOSEPH
17. April 1868 *11. Marts 1811 †23. Sept. 1877
Direktør for Astronomisk Observatorium i Paris.
E F
- 216 MARTIN, BON-LOUIS-HENRI
17. April 1868 *20. Febr. 1810 †13. Dec. 1883
Historiker, Medlem af Institut de France, Paris.
E F
- 217 MIGNET, FRANÇOIS-AUGUSTE-MARIE
17. April 1868 *8. Maj 1796 †24. Marts 1884
Sekretær i Académie des Sciences morales et politiques de l'Institut de France, Paris, Historiker.
E F
- 218 RAWLINSON, SIR HENRY CRESWICKE
17. April 1868 *11. April 1810 †5. Marts 1895
Baronet, Generalmajor, perm. Direktør i Asiatic Society i London, Assyriolog.
D N B
- 219 GARCIN DE TASSY, JOSEPH-HÉLIODORE
17. April 1868 *20. Jan. 1794 †2. Sept. 1878
Medlem af Institut de France, Præsident for Société asiatique, Orientalist, Paris.
E F
- 220 TORNBERG, CARL JOHAN
17. April 1868 *23. Okt. 1807 †6. Sept. 1877
Prof. i orientalsk Litteratur ved Univ. i Lund, Arabist.
V A
- 221 AMARI, MICHELE BENEDETTO
GAETANO
22. April 1870 *7. Juli 1806 †16. Juli 1889
Senatore, Prof., Historiker og arabisk Filolog, Firenze.
E I
- 222 BUGGE, ELSEUS SOFUS
22. April 1870 *5. Jan. 1833 †8. Juli 1907
Prof. i sammenlignende indoeuropæisk Sprogvidenskab og Oldnorsk ved Univ. i Kristiania.
N B L

- 223 DE CANDOLLE, ALPHONSE-LOUIS-PIERRE-PYRAMUS
22. April 1870 *27. Okt. 1806 †4. April 1893
Prof. i Botanik ved Akademiet i Genève, Direktør for Botanisk Have smsteds.
Annuaire
- 224 COBET, CAREL GABRIËL
22. April 1870 *28. Nov. 1813 †28. Okt. 1889
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Leiden.
N N B W
- 225 DOZY, REINHART PIETER ANNE
22. April 1870 *21. Febr. 1820 †29. April 1883
Prof. i middelalderlig og nyere Historie i Leiden, Arabisk Historieforsker og Filolog.
N N B W
- 226 KJERULF, THEODOR
22. April 1870 *30. Marts 1825 †25. Okt. 1888
Prof. i Mineralogi og Geologi ved Univ. i Kristiania.
N B L
- 227 VON KOEHNE, BERNHARD KARL
22. April 1870 *4. Juli 1817 †5/17. Febr. 1886
Friherre, kejserlig russisk Statsraad, Numismatiker, St. Petersburg.
A D B
- 228 LOVÉN, SVEN LUDVIG
22. April 1870 *6. Jan. 1809 †3. Sept. 1895
Prof. ved Riksmuseets Evertebrataafdeling i Stockholm.
V A
- 229 STEPHANI, LUDOLPH
22. April 1870 *29. Marts 1816 †30. Maj 1887
Kejserl. russisk Statsraad, Konservator ved Antiksamlingen ved Eremitagen, St. Petersburg.
A D B; Modzalevskij
- 230 LUBBOCK, Sir JOHN, 1. Baron AVEBURY
19. April 1872 *30. April 1834 †28. Maj 1913
Baronet, Vicekansler ved Univ. i London, Naturforsker.
D N B
- 231 ÅGARDH, JACOB GEORG
18. April 1873 *8. Dec. 1813 †17. Jan. 1901
Prof. i Botanik ved Univ. i Lund.
S B L
- 232 HUGGINS, Sir WILLIAM
18. April 1873 *7. Febr. 1824 †12. Maj 1910
Fysisk Astronom, London.
D N B
- 233 JOULE, JAMES PRESCOTT
18. April 1873 *24. Dec. 1818 †11. Okt. 1889
Fysiker, Manchester.
D N B
- 234 ÅNGSTRÖM, ANDERS JONAS
18. April 1873 *13. Aug. 1814 †21. Juni 1874
Prof. i Fysik ved Univ. i Uppsala.
F S
- 235 CAYLEY, ARTHUR
5. Dec. 1873 *16. Aug. 1821 †26. Jan. 1895
Prof. i Matematik ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 236 DE HAAN, DAVID BIERENS
5. Dec. 1873 *3. Maj 1822 †12. Aug. 1895
Prof. i Matematik ved Univ. i Leiden.
N N B W
- 237 VON RANKE, LEOPOLD
30. April 1875 *20.(21.) Dec. 1795
†23. Maj 1886
fh. Prof. i Historie ved Univ. i Berlin.
A D B
- 238 UNGER, KARL RIKARD
17. Dec. 1875 *2. Juli 1817 †30. Nov. 1897
Prof. i germansk og romansk Filologi ved Univ. i Kristiania.
N F

- 239 CREMONA, LUIGI
14. Jan. 1876 *7. Dec. 1830 †10. Juni 1903
Senatore, Direktør for Ingeniørskolen i Rom, Prof. i Matematik ved Univ. i Rom.
Poggendorff
E F
- 240 VON HELMHOLTZ, HERMANN LUDWIG FERDINAND
14. Jan. 1876 *31. Aug. 1821 †8. Sept. 1894
Prof. i Fysik ved Univ. i Berlin, Præsident for den fysisk-tekniske Rigsanstalt i Charlottenburg ved Berlin.
A D B
- 241 HERMITE, CHARLES
14. Jan. 1876 *24. Dec. 1822 †14. Jan. 1901
Prof. i Matematik ved Collège de France, ved Faculté des Sciences og ved École Polytechnique i Paris.
E F
- 242 HUXLEY, THOMAS HENRY
14. Jan. 1876 *4. Maj 1825 †29. Juni 1895
Prof. i Palæontologi og Naturhistorie ved den kgl. Bjergværksskole i London, Prof. i Fysiologi ved Royal College of Science smsteds.
D N B
- 243 KIRCHHOFF, GUSTAV ROBERT
14. Jan. 1876 *12. Marts 1824 †17. Okt. 1887
Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Berlin.
A D B
- 244 LUDWIG, KARL FRIEDRICH WILHELM
14. Jan. 1876 *15. Dec. 1816 †24. April 1895
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Leipzig.
A D B
- 245 SALMON, REV. GEORGE
14. Jan. 1876 *25. Sept. 1819 †22. Jan. 1904
Prof. i Teologi og Matematik ved Univ. i Dublin.
D N B
- 246 VON SIEBOLD, KARL THEODOR ERNST
14. Jan. 1876 *16. Febr. 1804 †7. April 1885
Prof. i Fysiologi og sammenlignende Anatomi ved Univ. i München.
A D B
- 247 DELISLE, LÉOPOLD-VICTOR
7. April 1876 *24. Okt. 1826 †22. Juli 1910
Direktør for Bibliothèque Nationale i Paris, Historiker.
E F
- 248 LITTRÉ, MAXIMILIEN-PAUL-ÉMILE
7. April 1876 *1. Febr. 1801 †2. Juni 1881
Seneur, Medlem af Académie Française, Filosof, romansk Filolog, Paris.
E F
- 249 PALACKÝ, FRANTIŠEK
7. April 1876 *14. Juni 1798 †26. Maj 1876
Bøhmisk Historiograf, Prag.
W; Geschichte der slavischen Literaturen von A. N. Pypin und V. D. Spasovič 2, 1884, S. 218.
- 250 STRUVE, OTTO WILHELM
7. April 1876 *25. April/7. Maj 1819 †14. April 1905
Direktør for Observatoriet i Pulkovo, senere Karlsruhe.
Annuaire
- 251 VON MIKLOSICH, FRANZ XAVER, Ritter
8. Dec. 1876 *20. Nov. 1813 †23. Febr./7. Marts 1891
Prof. i slaviske Sprog ved Univ. i Wien.
W; Modzalevskij
- 252 ALLMAN, GEORGE JAMES
22. Dec. 1876 *1812 †24. Nov. 1898
Prof. i Naturhistorie ved Univ. i Edinburgh, senere London.
D N B
- 253 TAIT, PETER GUTHRIE
22. Dec. 1876 *28. April 1831 †4. Juli 1901
Prof. i Fysik ved Univ. i Edinburgh.
D N B
- 254 THOMSON, SIR WILLIAM, 1. Baron KELVIN of Largs
22. Dec. 1876 *26. Juni 1824 †17. Dec. 1907
Prof. i Fysik ved Univ. i Glasgow.
D N B

- 255 DORN, BERNHARD
20. April 1877 *29. April/11. Maj 1805
†19/31. Maj 1881
Kejserl. russisk Gehejmerraad, Direktør
for Asiatisk Museum i St. Petersborg,
Orientalist, Historiker.
Modzalevskij
- 256 BURNELL, ARTHUR COKE
6. Dec. 1878 *1840 †12. Okt. 1882
District and Seniors Judge (Overdommer) i Tanjore, Indien, Orientalist.
D N B
- 257 MALMSTRÖM, CARL GUSTAF
6. Dec. 1878 *2. Nov. 1822 †12. Sept. 1912
Prof. i Historie ved Univ. i Uppsala,
kgl. svensk Rigsarkivar og Statsraad,
Stockholm.
V A
- 258 DARWIN, CHARLES ROBERT
4. April 1879 *12. Febr. 1809 †19. April 1882
Naturforsker, England.
D N B
- 259 DES CLOIZEAUX, ALFRED-LOUIS-
OLIVIER-LEGRAND
4. April 1879 *17. Okt. 1817 †6. Maj 1897
Prof. i Mineralogi ved Muséum d'His-
toire Naturelle i Paris.
Annuaire
- 260 DONDEERS, FRANCISCUS CORNELIS
4. April 1879 *27. Maj 1818 †24. Marts 1889
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Utrecht.
N N B W
- 261 VON KOKŠAROV, NIKOLAJ IVANOVIČ
4. April 1879 *23. Nov./5. Dec. 1818
†21. Dec. 1892/2. Jan. 1893
Generalmajor, Direktør for det kejserl.
Bjergværksinstitut i St. Petersborg.
Annuaire; Modzalevskij
- 262 PASTEUR, LOUIS
4. April 1879 *27. Dec. 1822 †28. Sept. 1895
Prof. hon. i Kemi ved Faculté des Scien-
ces i Paris, Grundlægger af og Direktør
for Institut Pasteur smsteds.
Louis Pasteur. Mindeskrift udgivet paa
Hundredaarsdagen for hans Fødsel, af
Oluf Thomsen og Wilhelm Jensen, Køben-
havn 1922.
- 263 BLOMSTRAND, CHRISTIAN WILHELM
16. April 1880 *20. Okt. 1826 †5. Nov. 1897
Prof. i Kemi og Mineralogi ved Univ.
i Lund.
S B L
- 264 CLEVE, PER TEODOR
16. April 1880 *10. Febr. 1840 †18. Juni 1905
Prof. i almindelig Kemi og Agerbrugs-
kemi ved Univ. i Uppsala.
S B L
- 265 KEY, ERNST AXEL HENRIK
17. Dec. 1880 *25. Okt. 1832 †27. Dec. 1901
Prof. i patologisk Anatomi ved det
Karolinske medico-kirurgiske Institut i
Stockholm.
V A
- 266 BERTHELOT, PIERRE-EUGÈNE-
MARCELIN
8. April 1881 *25. Okt. 1827 †18. Marts 1907
Prof. i organisk Kemi ved Collège de
France i Paris.
Annuaire
- 267 SAINTE-CLAIRE-DEVILLE, HENRI-
ÉTIENNE
8. April 1881 *11. Marts 1818 †1. Juli 1881
Prof. i Kemi ved École Normale Supé-
rieure i Paris.
Annuaire
- 268 GYLDÉN, JOHAN AUGUST HUGO
16. Dec. 1881 *29. Maj 1841 †9. Nov. 1896
Prof. i Astronomi, Direktør for Vetem-

- skapsakademiens Observatorium i Stockholm.
Carpelan
- 269 MØLLER, DIDRIK MAGNUS AXEL
16. Dec. 1881 *16. Febr. 1830 †25. Okt. 1896
Prof. i Astronomi ved Univ. i Lund,
Direktør for Observatoriet smsteds.
F S
- 270 VON NÄGELI, KARL WILHELM
16. Dec. 1881 *27. Marts 1817 †10. Maj 1891
Prof. i Botanik ved Univ. i München.
A D B
- 271 HENLE, FRIEDRICH GUSTAV JACOB
28. April 1882 *19. Juli 1809 †13. Maj 1885
Prof. i Anatomi ved Univ. i Göttingen,
Direktør for det anatomiske Institut
smsteds.
A D B
- 272 DE LACAIZE-DUTHIERS, FÉLIX-JOSEPH-
HENRI
28. April 1882 *15. Maj 1821 †21. Juli 1901
Prof. i Zoologi ved Faculté des Sciences
i Paris, Direktør for den zoologiske Sta-
tion i Roscoff.
E F
- 273 RETZIUS, MAGNUS GUSTAF
28. April 1882 *17. Okt. 1842 †21. Juli 1919
Prof. i Histologi ved det Karolinske
medico-kirurgiske Institut i Stockholm.
F S
- 274 BOISSIER, MARIE-LOUIS-ANTOINE-
GASTON
22. Dec. 1882 *15. Aug. 1823 †10. Juni 1908
Prof. i latinsk Poesi ved Collège de
France i Paris.
E F
- 275 PARIS, GASTON-BRUNO-PAULIN
22. Dec. 1882 *9. Aug. 1839 †5. Marts 1903
Prof. i middelalderlig fransk Sprog og
Litteratur ved Collège de France i Paris,
Direktør for samme.
E F
- 276 FLEISCHER, HEINRICH LEBERECHE
18. April 1884 *21. Febr. 1801 †10. Febr. 1888
Prof. i orientalske Sprog ved Univ. i
Leipzig, Arabist.
A D B
- 277 CONZE, ALEXANDER CHRISTIAN
LEOPOLD
12. Dec. 1884 *10. Dec. 1831 †19. Juli 1914
Prof. i Arkæologi ved Univ. i Berlin,
Direktør for det kgl. Museum smsteds.,
senere Generalsekretær ved det tyske
arkæologiske Institut, Berlin.
Brockhaus
- 278 CURTIUS, ERNST
12. Dec. 1884 *2. Sept. 1814 †11. Juli 1896
Prof. i Filologi ved Univ. i Berlin, Direk-
tør for das Antiquarium smsteds.
A D B
- 279 FREEMAN, EDWARD AUGUSTUS
10. April 1885 *2. Aug. 1823 †16. Marts 1892
Regius Prof. i nyere Historie ved Univ.
i Oxford.
D N B
- 280 VON MAURER, KONRAD
10. April 1885 *29. April 1823 †16. Sept. 1902
Prof. i nordisk Rethistorie ved Univ. i
München.
Brockhaus
- 281 MÖBIUS, AUGUST THEODOR
10. April 1885 *22. Juni 1821 †25. April 1890
Prof. i nordiske Sprog ved Univ. i Kiel.
Brockhaus
- 282 STUBBS, WILLIAM
10. April 1885 *21. Juni 1825 †22. April 1901
Biskop i Chester, senere i Oxford, Hi-
storiker.
D N B
- 283 ARESCHOUG, FREDRIK WILHELM
CHRISTIAN
30. April 1886 *9. Okt. 1830 †21. Dec. 1908
Prof. i Botanik ved Univ. i Lund, Direk-
tør for Botanisk Have smsteds.
S B L

- 284 KRONECKER, LEOPOLD
30. April 1886 *7. Dec. 1823 †29. Dec. 1891
Prof. i Matematik ved Univ. i Berlin.
A D B
- 285 VON KÖLLIKER, RUDOLF ALBERT
30. April 1886 *6. Juli 1817 †2. Nov. 1905
Prof. i Anatomi ved Univ. i Würzburg.
Brockhaus
- 286 VON LEYDIG, FRANZ
30. April 1886 *21. Maj 1821 †11. April 1908
Gehejmemedicinalraad, Prof. i Anatomi
ved Univ. i Bonn, Direktør for det ana-
tomiske Institut smsteds.
Hirsch
- 287 LEIDY, JOSEPH
30. April 1886 *9. Sept. 1823 †29. April 1891
Prof. i Anatomi ved Univ. i Philadelphia.
D N B
- 288 NORDENSKIÖLD, NILS ADOLF ERIK
30. April 1886 *18. Nov. 1832 †12. Aug. 1901
Friherre, Prof. i Mineralogi, Intendent
ved Riksmuseets mineralogiske Afdeling
i Stockholm.
F S
- 289 TORELL, OTTO MARTIN
30. April 1886 *5. Juni 1828 †11. Sept. 1900
Prof. i Zoologi og Geologi ved Univ. i
Lund, Direktør for Sveriges Geologiska
Undersökning, Stockholm.
F S
- 290 WEIERSTRASS, KARL THEODOR
WILHELM
30. April 1886 *31. Okt. 1815 †19. Febr. 1897
Prof. i Matematik ved Univ. i Berlin.
A D B
- 291 HIRN, GUSTAVE-ADOLPHE
4. Febr. 1887 *21. Aug. 1815 †14. Jan. 1890
Direktør for meteorologisk Observato-
rium i Colmar, Fysiker.
Annuaire
- 292 FRITZNER, JOHAN
1. Juni 1888 *9. April 1812 †17. Dec. 1893
Provst, Filolog, Kristiania.
N B L
- 293 HEINZEL, RICHARD
1. Juni 1888 *3. Nov. 1838 †4. April 1905
Prof. i germansk Filologi ved Univ. i
Wien.
Brockhaus
- 294 KUNIK, ARIST ARISTOVIČ
1. Juni 1888 *14. Okt. 1814 †18. Jan. 1899
Præsident for det kejserl. Akademi i
St. Petersburg, Historiker.
Modzalevskij
- 295 MEYER, MARIE-PAUL-HYACINTHE
1. Juni 1888 *17. Jan. 1840 †7. Sept. 1917
Direktør for École des Chartes, Paris,
Prof. i sydeuropæiske Sprog og Littera-
turer ved Collège de France smsteds.
E F
- 296 ODHNER, CLAS THEODOR
1. Juni 1888 *17. Juni 1836 †11. Juni 1904
Kgl. svensk Rigsarkivar, Stockholm.
V A
- 297 SCHMIDT, JOHANNES
1. Juni 1888 *29. Juli 1843 †4. Juli 1901
Prof. i sammenlignende Sprogvidenskab
ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 298 SIEVERS, GEORG EDUARD
1. Juni 1888 *25. Nov. 1850 †30. Marts 1932
Prof. i germansk Filologi ved Univ. i
Halle, senere Leipzig.
Brockhaus
- 299 STORM, GUSTAV
1. Juni 1888 *18. Juni 1845 †23. Febr. 1903
Prof. i Historie ved Univ. i Kristiania.
N F. Overs. 1903 (Joh. Steenstrup).

- 300 CAVALLIN, CHRISTIAN
5. April 1889 *3. Sept. 1831 †10. Okt. 1890.
Prof. i græsk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Lund.
S B L
- 301 COPE, EDWARD DRINKER
5. April 1889 *28. Juli 1840 †12. April 1897
Prof. i Geologi og Mineralogi, senere i
Zoologi og sammenlignende Anatomi ved
Univ. i Philadelphia, Palæontolog.
D A B
- 302 DARBOUX, Jean-GASTON
5. April 1889 *13. Aug. 1842 †23. Febr. 1917
Prof. i højere Geometri ved Faculté des
Sciences i Paris.
Annuaire
- 303 GEGENBAUR, KARL
5. April 1889 *21. Aug. 1826 †14. Juni 1903
Prof. i Zoologi ved Univ. i Heidelberg,
senere Prof. i Anatomi smsteds.
Brockhaus. Overs. 1903 (J. E. V. Boas).
- 304 HALPHEN, GEORGES-HENRI
5. April 1889 *30. Okt. 1844 †21. Maj 1889
Chef d'escadron d'artillerie, Versailles,
Matematiker.
E F
- 305 HOLMGREN, ALARIK FRITHIOF
5. April 1889 *22. Okt. 1831 †14. Aug. 1897
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Uppsala.
V A
- 306 VON JHERING, RUDOLF, Ritter
5. April 1889 *22. Aug. 1818 †20. Sept. 1892
Prof. i Romerret ved Univ. i Göttingen.
A D B
- 307 LEUCKART, KARL GEORG FRIEDRICH
RUDOLPH
5. April 1889 *7. Okt. 1822 †6. Febr. 1898
Prof. i Zoologi og Zootomi ved Univ. i
Leipzig.
A D B
- 308 LIE, MARIUS SOPHUS
5. April 1889 *17. Dec. 1842 †18. Febr. 1899
Prof. i Geometri ved Univ. i Kristiania
og Leipzig, Bestyrer af Univ.s matema-
tiske Institut i Leipzig.
N B L
- 309 LILLJEBORG, WILHELM
5. April 1889 *6. Okt. 1816 †24. Juli 1908
fh. Prof. i Zoologi ved Univ. i Uppsala.
F S
- 310 MARSH, OTHNIEL CHARLES
5. April 1889 *29. Okt. 1831 †18. Marts 1899
Prof. i Palæontologi ved Yale Univ. i
Newhaven, Conn.
D A B
- 311 MENDELĚEV, DMITRIJ IVANOVIČ
5. April 1889 *26. Jan./7. Febr. 1834
†20. Jan./2. Febr. 1907
Prof. i Kemi ved Univ. i St. Petersburg.
Brockhaus. Modzalevskij
- 312 MITTAG-LEFFLER, MAGNUS GUSTAF
(GÖSTA)
5. April 1889 *16. Marts 1846 †7. Juli 1927
Prof. i Matematik ved Stockholms Hög-
skola.
F S
- 313 NATHORST, ALFRED GABRIEL
5. April 1889 *7. Nov. 1850 †20. Jan. 1921
Prof., Intendent ved Riksmuseets palæo-
botaniske Afdeling i Stockholm.
F S
- 314 NILSON, LARS FREDRIK
5. April 1889 *27. Maj 1840 †14. Maj 1899
Prof. i analytisk Kemi i Uppsala og For-
stander for den agrikulturkemiske Afde-
ling ved Landbruksakademiens Experi-
mentalfält ved Stockholm.
F S

- 315 SCHÜBELER, FREDRIK CHRISTIAN
5. April 1889 25. Sept. 1815 †20. Juni 1892
Prof. i Botanik ved Univ. i Kristiania
og Bestyrer af Botanisk Have smsteds.
NF
- 316 WUNDT, WILHELM
5. April 1889 *16. Aug. 1832 †31. Aug. 1920
Prof. i Filosofi ved Univ. i Leipzig.
Brockhaus
- 317 ZELLER, EDUARD
5. April 1889 *22. Jan. 1814 †19. Marts 1908
Prof. i Filosofi ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 318 AGASSIZ, ALEXANDER EMANUEL
RUDOLPH
11. April 1890 *17. Dec. 1835 †27. Marts 1910
Prof. i Zoologi, Curator of the Museum
of Comparative Zoölogy, Harvard Col-
lege, Cambridge, Mass.
D A B
- 319 ASCOLI, GRAZIADIO ISAIA
11. April 1890 *16. Juli 1829 †21. Jan. 1907
Senatore, Prof. i sammenlignende Sprog-
videnskab ved Akademiet i Milano.
E I
- 320 BÜCHELER, FRANZ
11. April 1890 *3. Juni 1837 †3. Maj 1908
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Bonn.
Brockhaus
- 321 DANA, JAMES DWIGHT
11. April 1890 *12. Febr. 1813 †14. April 1895
Prof. i Mineralogi og Geologi ved Yale
College i Newhaven, Conn.
D A B
- 322 KOPP, HERMANN FRANZ MORITZ
11. April 1890 *30. Okt. 1817 †20. Febr. 1892
Prof. i Kemi ved Univ. i Heidelberg.
A D B
- 323 LINDSTRÖM, GUSTAF
11. April 1890 *27. Aug. 1829 †16. Maj 1901
Prof. og Intendent ved Riksmuseets
palæozoologiske Afdeling i Stockholm.
F S
- 324 VON MUELLER, FERDINAND
11. April 1890 *30. Juni 1825 †9. Okt. 1896
Baron, Government Botanist i Mel-
bourne.
A D B
- 325 SARS, GEORG OSSIAN
11. April 1890 *20. April 1837 †9. April 1927
Prof. i Zoologi ved Univ. i Kristiania.
NF
- 326 VAN TIEGHEM, PHILIPPE-ÉDOUARD-
LÉON
11. April 1890 *19. April 1839 †28. April 1914
Prof. i Botanik ved Muséum d'Histoire
Naturelle i Paris.
E F
- 327 D'ANCONA, ALESSANDRO
3. April 1891 *20. Febr. 1835 †9. Nov. 1914
Senatore, Prof. i romanske Sprog ved
Univ. i Pisa.
E I
- 328 AUFRECHT, THEODOR
3. April 1891 *7. Jan. 1822 †4. April 1907
fh. Prof. i indisk Sprog og Litteratur
ved Univ. i Bonn.
Brockhaus
- 329 BENNDORF, OTTO
3. April 1891 *13. Sept. 1838 †2. Jan. 1907
Prof. i Arkæologi ved Univ. i Wien,
senere Direktør for det kejserl. østrigske
arkæologiske Institut smsteds.
Almanach
- 330 BRÉAL, MICHEL-JULES-ALFRED
3. April 1891 *26. Marts 1832 †Nov. 1915
Prof. i sammenlignende Sprogvidenskab
ved Collège de France i Paris.
E F

- 331 BREFELD, OSKAR
3. April 1891 *19. Aug. 1839 †7. Jan. 1925
fh. Prof. i Botanik ved Univ. i Münster,
Direktør for det plantefysiologiske In-
stitut i Breslau.
Brockhaus
- 332 GARDINER, SAMUEL RAWSON
3. April 1891 *4. Marts 1829 †23. Febr. 1902
fh. Prof. i Historie ved King's College
i London.
D N B
- 333 WEBER, FRIEDRICH ALBRECHT
3. April 1891 *17. Febr. 1825 †30. Nov. 1901
Prof. i indisk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 334 WHITNEY, WILLIAM DWIGHT
3. April 1891 *9. Febr. 1827 †7. Juni 1894
Prof. i Sanskrit og sammenlignende
Sprogvidenskab ved Yale College i New-
haven, Conn.
D A B
- 335 BRØGGER, WALDEMAR CHRISTOFER
8. April 1892 *10. Nov. 1851 †17. Febr. 1940
Prof. i Mineralogi og Geologi ved Univ.
i Kristiania.
N B L
- 336 DANIELSSEN, DANIEL CORNELIUS
8. April 1892 *4. Juli 1815 †13. Juli 1894
Overlæge ved Hospitalet i Bergen, Direk-
tør for Museet smsteds., Naturforsker.
N B L
- 337 FORSSELL, HANS LUDVIG
8. April 1892 *14. Jan. 1843 †31. Juli 1901
Præsident i Kammerkollegiet i Stock-
holm, historisk og statsøkonomisk For-
fatter.
V A
- 338 HAMMARSTEN, OLOF
8. April 1892 *21. Aug. 1841 †21. Sept. 1932
Prof. i medicinsk og fysiologisk Kemi
ved Univ. i Uppsala.
F S
- 339 KLEIN, CHRISTIAN FELIX
8. April 1892 *25. April 1849 †22. Juni 1925
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen.
Brockhaus
- 340 SCHWARZ, CARL HERMANN AMANDUS
8. April 1892 *25. Jan. 1843 †30. Nov. 1921
Prof. i Matematik ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 341 TEGNÉR, ESAIAS HENRIK VILHELM
8. April 1892 *13. Jan. 1843 †21. Nov. 1928
Prof. i semitiske Sprog ved Univ. i Lund.
F S
- 342 BOLTZMANN, LUDWIG
7. April 1893 *20. Febr. 1844 †6. Sept. 1906
Prof. i Fysik ved Univ. i München,
senere i Wien og Leipzig.
Brockhaus
- 343 COMPARETTI, DOMENICO
7. April 1893 *7. Juli 1835 †20. Jan. 1927
fh. Prof. i Græsk, Firenze.
E I
- 344 HIS, WILHELM
7. April 1893 *9. Juli 1831 †1. Maj 1904
Prof. i Anatomi ved Univ. i Leipzig.
His
- 345 SCHWENDENER, SIMON
7. April 1893 *10. Febr. 1829 †27. Maj 1919
Prof. i Botanik ved Univ. i Berlin, Direk-
tør for det plantefysiologiske Institut
smsteds.
Brockhaus
- 346 SOREL, ALBERT
7. April 1893 *13. Aug. 1842 †29. Juni 1906
Prof. i Diplomatiik ved École libre des
Sciences politiques i Paris.
E F
- 347 STORM, JOHAN FREDERIK BREDÅ
7. April 1893 *24. Nov. 1836 †26. Okt. 1920
Prof. i romansk og engelsk Filologi ved
Univ. i Kristiania.
N F

- 348 DÖRPFELD, WILHELM
13. April 1894 *26. Dec. 1853 †25. April 1940
Prof., Første Sekretær ved det tyske
arkæologiske Institut i Athen.
Gnomon 15, 1940. S. 426-29.
- 349 DE GOEJE, MICHAEL JAN
13. April 1894 *13. Aug. 1836 †17. Maj 1909
Prof. i semitisk Filologi ved Univ. i
Leiden.
N N B W
- 350 GULDBERG, CATO MAXIMILIAN
13. April 1894 *11. Aug. 1836 †14. Jan. 1902
Prof. i anvendt Matematik ved Univ. i
Kristiania.
N B L
- 351 PFEFFER, WILHELM FRIEDRICH
PHILIPP
13. April 1894 *9. Marts 1845 †31. Jan. 1920
Prof. i Botanik ved Univ. i Leipzig,
Direktør for det botaniske Institut
smsteds.
Brockhaus
- 352 PRINGSHEIM, NATHANAËL
13. April 1894 *30. Nov. 1823 †6. Okt. 1894
fh. Prof. i Botanik ved Univ. i Jena,
Direktør for Botanisk Have smsteds.
Akademiker i Berlin.
A D B
- 353 SÖDERWALL, KNUT FREDRIK
13. April 1894 *1. Jan. 1842 †30. Maj 1924
Prof. i nordiske Sprog ved Univ. i
Lund.
V A
- 354 BLYTT, AXEL GUDBRAND
5. April 1895 *19. Maj 1843 †18. Juli 1898
Prof. i Botanik ved Univ. i Kristiania.
N B L
- 355 FRIES, THEODOR (THORE) MAGNUS
5. April 1895 *28. Okt. 1832 †29. Marts 1913
Prof. i Botanik og praktisk Økonomi ved
Univ. i Uppsala, Direktør for Botanisk
Have smsteds.
F S
- 356 VON SICKEL, THEODOR, Ritter
5. April 1895 *18. Dec. 1826 †21. April 1908
Grundlægger af og Direktør for Istituto
Austriaco di studi storici i Rom.
Almanach
- 357 WITTRÖCK, VEIT BRECHER
5. April 1895 *5. Maj 1839 †1. Sept. 1914
Prof. Bergianus, Intendent ved Riks-
museets botaniske Afdeling, Stockholm.
N F
- 358 BÄCKLUND, ALBERT VICTOR
10. April 1896 *11. Jan. 1845 †23. Febr. 1922
Prof. i Mekanik og matematisk Fysik
ved Univ. i Lund.
S B L
- 359 FIZEAU, ARMAND-HIPPOLYTE-LOUIS
10. April 1896 *23. Sept. 1819 †18. Sept. 1896
Medlem af Académie des Sciences i Paris,
Fysiker.
Annuaire
- 360 HITTORF, JOHANN WILHELM
10. April 1896 *27. Marts 1824 †28. Nov. 1914
Prof. i Fysik og Kemi ved Univ. i
Münster.
Poggendorff
- 361 STRUTT, JOHN WILLIAM, third Baron
RAYLEIGH
10. April 1896 *12. Nov. 1842 †30. Juni 1919
Prof. i eksperimental Fysik ved Royal
Institution i London.
D N B
- 362 COLLETT, ROBERT
9. April 1897 *2. Dec. 1842 †27. Jan. 1913
Prof. i Zoologi ved Univ. i Kristiania.
N B L

- 363 DUNÉR, NILS KRISTOFER
9. April 1897 *21. Maj 1839 †10. Nov. 1914
Prof. i Astronomi ved Univ. i Uppsala.
F S
- 364 KOVALEVSKIJ, ALEKSANDR
ONUFRIEVIČ
9. April 1897 *7/19. Nov. 1840
†9/22. Nov. 1901
Prof. i Zoologi ved Univ. i St. Petersburg.
Modzalevskij
- 365 SIDGWICK, HENRY
9. April 1897 *31. Maj 1838 †28. Aug. 1900
Prof. i Filosofi ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 366 VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF,
ULRICH
9. April 1897 *22. Dec. 1848 †25. Sept. 1931
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i
Berlin.
Brockhaus
- 367 HERTWIG, WILHELM AUGUST OSKAR
15. April 1898 *21. April 1849 †25. Okt. 1922
Prof. i sammenlignende Anatomi ved
Univ. i Berlin, Grundlægger af og Direk-
tør for Anatomisk-biologisk Institut ved
Univ. smsteds.
Fischer. Anat. Anzeiger 56. 1923. 372-83.
- 368 MOISSAN, HENRI-FERDINAND-MARIE
15. April 1898 *28. Sept. 1852 †20. Febr. 1907
Prof. i Toksikologi ved École supérieure
de Pharmacie, senere Prof. ved Faculté
des Sciences i Paris.
Annuaire
- 369 VON SCHMOLLER, GUSTAV
15. April 1898 *24. Juni 1838 †27. Juni 1917
Prof. i Statsvidenskab ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 370 STRASBURGER, EDUARD
15. April 1898 *1. Febr. 1844 †18. Maj 1912
Prof. i Botanik ved Univ. i Bonn.
Brockhaus
- 371 DASTRE, ALBERT-JULES-FRANK
21. April 1899 *7. Nov. 1844 †22. Okt. 1917
Prof. i Fysiologi ved Faculté des Sciences
i Paris.
Annuaire
- 372 FOUILLÉE, ALFRED-JULES-ÉMILE
21. April 1899 *18. Okt. 1838 †16. Juli 1912
fh. Prof. i Filosofi, Paris.
E F
- 373 PICARD, CHARLES-ÉMILE
21. April 1899 *24. Juli 1856 †1941
Prof. i Matematik (højere Algebra) ved
Faculté des Sciences i Paris.
Poggendorff
- 374 POINCARÉ, JULES-HENRI
21. April 1899 *29. April 1854 †17. Juli 1912
Prof. i Matematik (matematisk Astro-
nomi) ved Faculté des Sciences i Paris
og fh. répétiteur d'analyse ved École
Polytechnique smsteds.
Annuaire
- 375 VAN BENEDEN, ÉDOUARD-JOSEPH-
LOUIS-MARIE
6. April 1900 *5. Marts 1846 †28. April 1910
Prof. i Zoologi ved Univ. i Liège.
B N B
- 376 DOHRN, FELIX ANTON
6. April 1900 *29. Dec. 1840 †26. Sept. 1909
Prof., Direktør for den zoologiske Station
i Napoli.
E I
- 377 EHRLICH, PAUL
6. April 1900 *14. Marts 1854 †20. Aug. 1915
Prof. i Berlin, Direktør for det kgl.
preuss. Institut for experimentel Therapi
i Frankfurt a.M.
Brockhaus
- 378 ENGELMANN, THEODOR WILHELM
6. April 1900 *14. Nov. 1843 †20. Maj 1909
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Berlin,
Direktør for det fysiologiske Institut
smsteds.
Fischer

- 379 FLEMMING, WALTHER
6. April 1900 *21. April 1843 †4. Aug. 1905
Prof. i Anatomi ved Univ. i Kiel.
Alberti. Anat. Anzeiger 28, 1905, S. 41-59
- 380 HELMERT, FRIEDRICH ROBERT
6. April 1900 *31. Juli 1843 †15. Juni 1917
Prof. i Geodæsi ved Univ. i Berlin,
Direktør for Geodætisk Institut og for
den internationale Jordmaalings Central-
bureau i Potsdam.
Poggendorff
- 381 HENRY, LOUIS
6. April 1900 *26. Dec. 1834 †9. Marts 1913
Prof. i Kemi ved Univ. i Louvain.
Annuaire
- 382 TREUB, MELCHIOR
6. April 1900 *26. Dec. 1851 †3. Okt. 1910
Bestyrer af Botanisk Have i Buitenzorg
ved Batavia.
Annuaire
- 383 USENER, HERMANN KARL
6. April 1900 *23. Okt. 1834 †21. Okt. 1905
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Bonn.
Brockhaus
- 384 DE VRIES, HUGO
6. April 1900 *16. Febr. 1848 †21. Maj 1935
Prof. i Botanik ved Univ. i Amsterdam.
Annuaire
- 385 BRUGMANN, FRIEDRICH KARL
12. April 1901 *16. Marts 1849 †29. Juni 1919
Prof. i indogermansk Sprogvidenskab
ved Univ. i Leipzig.
Indogermanisches Jahrbuch, 7, 1919,
S. 113-152.
- 386 ENGLER, HEINRICH GUSTAV ADOLF
12. April 1901 *25. Marts 1844 †10. Okt. 1930
Prof. i Botanik ved Univ. i Berlin,
Direktør for Botanisk Have smsteds.
Brockhaus
- 387 VON GOEBEL, KARL EBERHARDT,
Ritter
12. April 1901 *8. Marts 1855 †9. Okt. 1932
Prof. i Botanik ved Univ. i München.
Brockhaus
- 388 VAN'T HOFF, JACOB HEINRICH
12. April 1901 *30. Aug. 1852 *1. Marts 1911
Prof. i Kemi ved Univ. i Berlin, Direktør
for Fysisk Institut i Charlottenburg.
Annuaire
- 389 PETTERSSON, SVEN OTTO
12. April 1901 *12. Febr. 1848 †16. Jan. 1941
Prof. i Kemi ved Stockholms Högskola.
N F
- 390 RAMSAY, SIR WILLIAM
12. April 1901 *2. Okt. 1852 †23. Juli 1916
Prof. i Kemi ved University College,
London.
D N B
- 391 ROWLAND, HENRY AUGUSTUS
12. April 1901 *27. Nov. 1848 †16. April 1901
Prof. i Fysik ved Johns Hopkins Univ.
i Baltimore.
D A B
- 392 TANNEREY, PAUL
12. April 1901 *20. Dec. 1843 †26. Nov. 1904
Direktør for den franske Stats Tobaks-
fabrikker i Pantin, Matematikhistoriker.
E F
- 393 DIELS, HERMANN ALEXANDER
4. April 1902 *18. Maj 1848 †4. Juni 1922
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i
Berlin.
Brockhaus
- 394 GOMPERZ, THEODOR
4. April 1902 *29. Marts 1832 †29. Aug. 1912
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Wien.
Almanach

- 395 HASSELBERG, CLAS BERNHARD
4. April 1902 *3. Sept. 1848 †23. Maj 1922
Prof., Fysiker ved Kungl. Vetenskaps-
akademien i Stockholm.
F S
- 396 MICHAELIS, ADOLF THEODOR
FRIEDRICH
4. April 1902 *22. Juni 1835 †12. Aug. 1910
Prof. i klassisk Arkæologi ved Univ. i
Strassburg.
Brockhaus
- 397 MOHN, HENRIK
4. April 1902 *15. Maj 1835 †12. Sept. 1916
Prof. i Meteorologi ved Univ. i Kristiania,
Direktør for Meteorologisk Institut
smsteds.
N B L
- 398 PAVLOV, IVAN PETROVIČ
4. April 1902 *14. Sept. 1849 †27. Febr. 1936
Prof. i Fysiologi ved det kejserl. militær-
medicinske Akademi i St. Petersburg,
Forstander for Institut for experimental
Medicin smsteds.
Brockhaus. Modzalevskij
- 399 DAVIDS, THOMAS WILLIAM RHYS
4. April 1902 *12. Maj 1843 †27. Dec. 1922
Prof. i Pāli og buddhistisk Litteratur ved
University College i London, senere Prof.
i sammenlignende Religionsvidenskab
ved Univ. i Manchester.
D N B
- 400 BURDON-SANDERSON, SIR JOHN SCOTT
4. April 1902 *21. Dec. 1828 †23. Nov. 1905
Baronet, Prof. i Medicin ved Univ. i
Oxford.
D N B
- 401 SWEET, HENRY
4. April 1902 *15. Sept. 1845 †30. April 1912
Lektor i Fonetik ved Univ. i Oxford.
D N B
- 402 ÅNGSTRÖM, KNUT JOHAN
3. April 1903 *12. Jan. 1857 †4. Marts 1910
Prof. i Fysik ved Univ. i Uppsala.
F S
- 403 ARRHENIUS, SVANTE AUGUST
3. April 1903 *19. Febr. 1859 †2. Okt. 1927
Prof. i Fysik ved Stockholms Högskola,
senere Direktør for Nobelinstitutets Af-
deling for fysikalsk Kemi smsteds.
F S
- 404 JAMES, WILLIAM
3. April 1903 *11. Jan. 1842 †26. Aug. 1910
Prof. i Filosofi ved Harvard University,
Cambridge, Mass.
D A B
- 405 KOCK, KARL AXEL LICHNOWSKY
3. April 1903 *2. Marts 1851 †18. Marts 1935
Prof. i nordiske Sprog ved Göteborgs
Högskola, senere ved Univ. i Lund.
F S
- 406 NOREEN, ADOLF GOTTHARD
3. April 1903 *13. Marts 1854 †13. Juni 1925
Prof. i nordiske Sprog ved Univ. i
Uppsala.
N F
- 407 TORP, ALF
3. April 1903 *27. Sept. 1853 †26. Sept. 1916
Prof. i Sanskrit og sammenlignende
Sprogvidenskab ved Univ. i Kristiania.
N F
- 408 HILDEBRANDSSON, HUGO HILDEBRAND
8. April 1904 *19. Aug. 1838 †29. Juli 1925
Prof. i Meteorologi og Geografi ved Univ.
i Uppsala, Direktør for Meteorologisk
Observatorium smsteds.
N F
- 409 KOHLRAUSCH, FRIEDRICH WILHELM
GEORG
8. April 1904 *14. Okt. 1840 †17. Jan. 1910
Prof., Præsident for den fysisk-tekniske
Rigsanstalt i Charlottenburg ved Berlin.
Poggendorff

- 410 MEYER, EDUARD
8. April 1904 *25. Jan. 1855 †31. Aug. 1930
Prof. i Historie ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 411 TÖRNEBOHM, ALFRED ELIS
8. April 1904 *16. Okt. 1838 †21. April 1911
Prof., Chef for Sveriges Geologiska Undersökning i Stockholm.
V A
- 412 WELLHAUSEN, JULIUS
8. April 1904 *17. Maj 1844 †7. Jan. 1918
Prof. i semitisk Filologi ved Univ. i Göttingen.
Brockhaus
- 413 BOVERI, THEODOR
7. April 1905 *12. Okt. 1862 †15. Okt. 1915
Prof. i Zoologi ved Univ. i Würzburg.
Brockhaus
- 414 JÖNSSON, BENGT
7. April 1905 *4. Okt. 1849 †8. Marts 1911
Prof. i Botanik ved Univ. i Lund.
F S
- 415 SUESS, EDUARD
7. April 1905 *20. Aug. 1831 †26. April 1914
fh. Prof. i Geologi ved Univ. i Wien.
Brockhaus
- 416 VOGT, JOHAN HERMAN LIE
7. April 1905 *14. Okt. 1858 †3. Jan. 1932
Prof. i Metallurgi ved Univ. i Kristiania, senere Prof. i Mineralogi og Geologi ved Norges tekniske Højskole i Trondhjem.
- 417 VON WIESNER, JULIUS, Ritter
7. April 1905 *20. Jan. 1838 †9. Okt. 1916
Prof. i Plantefysiologi ved Univ. i Wien.
Almanach
- 418 WILLE, JOHAN NORDAL FISCHER
7. April 1905 *28. Okt. 1858 †4. Febr. 1924
Prof. i Botanik ved Univ. i Kristiania, Bestyrer af Botanisk Have smsteds.
N F
- 419 HILBERT, DAVID
6. April 1906 *23. Jan. 1862
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen.
Brockhaus
- 420 OSTWALD, FRIEDRICH WILHELM
6. April 1906 *21. Aug./2. Sept. 1853
†3. April 1932
Prof. i fysikalsk Kemi ved Univ. i Leipzig.
Brockhaus
- 421 THÉEL, JOHAN HJALMAR
6. April 1906 *14. Juni 1848 †20. Juli 1937
Prof., Intendent ved Naturhistoriska Riksmuseets Evertebratafdeling i Stockholm.
F S
- 422 TULLBERG, TYCHO FREDRIK HUGO
6. April 1906 *9. Okt. 1842 †24. April 1920
Prof. i Zoologi ved Univ. i Uppsala.
F S
- 423 VON AMIRA, KARL KONRAD FERDINAND MARIA
5. April 1907 *8. Marts 1848 †25. Juni 1930
Prof. i tysk Ret og Retshistorie ved Univ. i München.
Brockhaus
- 424 DEWAR, SIR JAMES
5. April 1907 *20. Sept. 1842 †27. Marts 1923
Prof. i Kemi ved Royal Institution i London.
D N B
- 425 MONOD, GABRIEL-JEAN-JACQUES
5. April 1907 *7. Marts 1844 †10. April 1912
Prof., Præsident for den hist.-filol. Sektion af École des Hautes Études i Paris.
E F
- 426 NOETHER, MAX
5. April 1907 *24. Sept. 1844 †13. Dec. 1921
Prof. i Matematik ved Univ. i Erlangen.
Brockhaus

- 427 PENCK, ALBRECHT
5. April 1907 *25. Sept. 1858
Prof. i Geografi ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 428 SEGRE, CORRADO
5. April 1907 *20. Aug. 1863 †18. Maj 1924
Prof. i højere Geometri ved Univ. i Turin.
E I
- 429 VIOLLET, PAUL-MARIE
5. April 1907 *26. Okt. 1840 †22. Nov. 1914
Prof. i borgerlig og kanonisk Ret ved
École des Chartes i Paris, Overbibliotekar
ved Faculté de Droit smsteds.
- 430 WIDMAN, KARL OSKAR
5. April 1907 *2. Jan. 1852 †26. Aug. 1930
Prof. i Kemi ved Univ. i Uppsala.
F S
- 431 ERIKSSON, JAKOB
3. April 1908 *30. Sept. 1848 †26. April 1931
Prof., Forstander for den plantefysio-
logiske og landbruksbotaniske Afdeling
af Lantbruksakademiens Experimental-
fält ved Stockholm.
F S
- 432 FISCHER, HERMANN EMIL
3. April 1908 *6. Okt. 1852 †15. Juli 1919
Prof. i Kemi ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 433 HIORTDAHL, THORSTEIN HALLAGER
3. April 1908 *4. Maj 1839 †29. Okt. 1925
Prof. i Kemi ved Univ. i Kristiania.
N F
- 434 LANGLEY, JOHN NEWPORT
3. April 1908 *2. Nov. 1852 †5. Nov. 1925
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 435 OMONT, HENRI-AUGUSTE
3. April 1908 *15. Nov. 1857 †9. Dec. 1940
Konservator ved Haandskriftafdelingen
i Bibliothèque Nationale i Paris.
E F
- 436 TIGERSTEDT, ROBERT ADOLF ARMAND
3. April 1908 *28. Febr. 1853 †2. Dec. 1923
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Helsingfors.
F S
- 437 DREYER, GEORGES
14. Maj 1909 *4. Juli 1873 †17. Aug. 1934
Prof. i Patologi ved Univ. i Oxford.
D B L
- 438 KOSSEL, ALBRECHT
14. Maj 1909 *16. Sept. 1853 †5. Juli 1927
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Heidelberg.
Brockhaus
- 439 LAVISSE, ERNEST
14. Maj 1909 *17. Dec. 1842 †21. Aug. 1922
Prof. i moderne Historie ved Univ. i
Paris, Direktør for École Normale Supé-
rieure smsteds.
E F
- 440 LEO, FRIEDRICH
14. Maj 1909 *10. Juli 1851 †15. Jan. 1914
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i
Göttingen.
Brockhaus
- 441 SCHÜCK, JOHAN HENRIK EMIL
14. Maj 1909 *2. Nov. 1855
Prof. i Æstetik samt Litteratur- og
Kunsthistorie ved Univ. i Uppsala.
V A
- 442 TARANGER, ABSALON
14. Maj 1909 *10. Aug. 1858 †20. Nov. 1930
Prof. i Retsvidenskab ved Univ. i Kri-
stiania.
N F
- 443 VINOGRADOV, SIR PAVEL GAVRILOVIČ
14. Maj 1909 *18/30. Nov. 1854 †18. Dec. 1925
Corpus Prof. i Retsvidenskab ved Univ.
i Oxford.
D N B. Modzalevskij

- 444 CEDERSCHIÖLD, GUSTAF JOHAN
CHRISTOFFER
15. April 1910 *25. Juni 1849 †5. Maj 1928
Prof. i nordiske Sprog ved Göteborgs
Högskola.
S B L
- 445 ERMAN, ADOLF
15. April 1910 *31. Okt. 1854 †26. Juni 1937
Prof. i Ægyptologi ved Univ. i Berlin,
Direktør for det ægyptiske Museum
smsteds.
Brockhaus
- 446 GEIKIE, Sir ARCHIBALD
15. April 1910 *28. Dec. 1835 †10. Nov. 1924
fh. Prof. i Geologi og Mineralogi ved
Univ. i Edinburgh, Direktør for Geo-
logical Survey.
D N B
- 447 MONTELIUS, GUSTAF OSCAR AUGUSTIN
15. April 1910 *9. Sept. 1843 †4. Nov. 1921
Prof. ved Statens historiska Museum,
svensk Rigsantikvar, nordisk Arkæolog,
Stockholm.
F S
- 448 DE SAUSSURE, FERDINAND
15. April 1910 *1857 †22. Febr. 1913
Prof. i Sanskrit og sammenlignende
Sprogvidenskab ved Univ. i Genève.
- 449 VOIGT, WOLDEMAR
15. April 1910 *2. Sept. 1850 †13. Dec. 1919
Prof. i Fysik og Bestyrer af det fysiske
Institut i Göttingen.
Brockhaus
- 450 BERTRAND, GABRIEL-ÉMILE
7. April 1911 *17. Maj 1867
Prof. i biologisk Kemi ved Faculté des
Sciences, Direktør for det biologiske
Laboratorium ved Institut Pasteur
smsteds.
Annuaire
- 451 GOLDZIHNER, IGNACZ
7. April 1911 *22. Juni 1850 †9. Nov. 1921
Prof. i semitisk Filologi ved Univ. i
Budapest.
Brockhaus
- 452 HALLER, ALBIN
7. April 1911 *7. Marts 1849 †29. April 1925
Prof. i organisk Kemi ved Faculté des
Sciences i Paris.
Annuaire
- 453 NERNST, HERMANN WALTHER
7. April 1911 *25. Juni 1864 †18. Nov. 1941
Prof. i fysisk Kemi ved Univ. i Berlin,
Direktør for det fysisk-kemiske Institut
ved Univ. smsteds., senere Præsident for
den fysisk-tekniske Rigsanstalt i Char-
lottenburg.
- 454 ROSENBUSCH, KARL HARRY
FERDINAND
7. April 1911 *24. Juni 1836 †20. Jan. 1914
fh. Prof. i Mineralogi og Geologi ved
Univ. i Heidelberg.
- 455 GRIFFITH, FRANCIS LLEWELLYN
12. April 1912 *27. Maj 1862 †14. Marts 1934
Reader (Prof.) i Ægyptologi ved Univ.
i Oxford.
Almanach
- 456 HUNT, ARTHUR SURRIDGE
12. April 1912 *1. Marts 1871 †18. Juni 1934
Lecturer, senere Prof. i Papyrologi ved
Univ. i Oxford.
- 457 SCOTT, DUKINFELD HENRY
12. April 1912 *28. Nov. 1854 †29. Jan. 1934
fh. Honorary Keeper of the Jodrell Labo-
ratory, Royal Botanic Gardens, Kew.
- 458 WARBURG, EMIL GABRIEL
12. April 1912 *9. Marts 1846 †28. Juli 1931
Prof. i Fysik ved Univ. i Berlin, Præsi-
dent for den fysisk-tekniske Rigsanstalt
i Charlottenburg.
Brockhaus

- 459 BÉDIER, CHARLES-MARIE-JOSEPH
11. April 1913 *28. Jan. 1864 †30. Aug. 1938
Prof. i middelalderlig fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris.
Larousse
- 460 BERGSON, HENRI-LOUIS
11. April 1913 *18. Okt. 1859 †5. Jan. 1941
Prof. i Filosofi ved Collège de France i Paris.
Larousse
- 461 BOUTROUX, ÉTIENNE-ÉMILE-MARIE
11. April 1913 *28. Juli 1845 †22. Nov. 1921
Direktør for Fondation Thiers i Paris, Filosof.
Larousse
- 462 CUMONT, FRANZ-VALÉRY-MARIE
11. April 1913 *3. Jan. 1868
Konservator ved de kgl. Museer i Bruxelles, Religionshistoriker.
- 463 HADAMARD, JACQUES-SALOMON
11. April 1913 *8. Dec. 1865
Prof. i rationel og kosmisk Mekanik ved Collège de France i Paris, Prof. i matematisk Analyse ved École Polytechnique smsteds.
Annuaire
- 464 NIELSEN, YNGVAR
11. April 1913 *29. Juli 1843 †2. Marts 1916
Prof. i Etnografi ved Univ. i Kristiania, Historiker.
N F
- 465 SCHÄFER, DIETRICH
11. April 1913 *16. Maj 1845 †12. Jan. 1929
Prof. i Historie ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 466 WARD, JAMES
11. April 1913 *27. Jan. 1843 †4. Marts 1925
Prof. i Filosofi ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 467 LORENTZ, HENDRIK ANTOON
17. April 1914 *18. Juli 1853 †4. Febr. 1938
Prof. i Fysik ved Univ. i Leiden, Kurator for det fysiske Laboratorium ved Teylers Stiftelse i Haarlem.
Annuaire
- 468 MACDONELL, ARTHUR ANTHONY
17. April 1914 *11. Maj 1854 †28. Dec. 1930
Prof. i Sanskrit ved Univ. i Oxford.
D N B
- 469 MEČNIKOV, ILJA ILJIČ (ÉLIE)
17. April 1914 *3/15. Maj 1845 †15. Juli 1916
Underdirektør ved Institut Pasteur i Paris, Zoolog.
Annuaire
- 470 SCHUCHARDT, HUGO
17. April 1914 *4. Febr. 1842 †21. April 1927
fh. Prof. i romanske Sprog ved Univ. i Graz.
Brockhaus
- 471 SCHWARTZ, EDUARD
17. April 1914 *22. Aug. 1858 †13. Febr. 1940
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Strassburg, senere i München.
Brockhaus
- 472 SETÄLÄ, EMIL NESTOR
17. April 1914 *27. Febr. 1864 †8. Febr. 1935
Prof. i finsk Sprog og Litteratur ved Univ. i Helsingfors, Senator, finsk Udenrigsminister.
N F
- 473 SHERRINGTON, SIR CHARLES SCOTT
17. April 1914 *29. Nov. 1858
Knight, Prof. i Fysiologi ved Univ. i Oxford.
Annuaire
- 474 HÆGSTAD, KRISTOFER MARIUS
28. April 1916 *15. Juli 1850 †21. Nov. 1927
Prof. i det norske Landsmaal og dets Dialekter ved Univ. i Kristiania.
N B L

- 475 NILSSON, NILS MARTIN PERSSON
28. April 1916 *12. Juli 1874
Prof. i klassisk fornkunskap og Antikkens
Historie ved Univ. i Lund.
F S
- 476 OLSEN, MAGNUS BERNHARD
28. April 1916 *28. Nov. 1878
Prof. i oldnorsk og islandsk Sprog og
Litteratur ved Univ. i Kristiania.
N F
- 477 FALK, HJALMAR SEJERSTED
27. April 1917 *2. April 1859 †2. Nov. 1928
Prof. i germansk Filologi ved Univ. i
Kristiania.
N B L
- 478 LUNDELL, JOHAN AUGUST
27. April 1917 *25. Juli 1851 †28. Jan. 1940
fh. Prof. i de slaviske Sprog ved Univ.
i Uppsala.
N F
- 479 DANIELSSON, OLOF AUGUST
3. Maj 1918 *15. Okt. 1852 †10. Juli 1933
fh. Prof. i græsk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Uppsala.
S B L. N F
- 480 DE GEER, GERARD JAKOB
25. April 1919 *2. Okt. 1858
Friherre, Prof. i Geologi ved Stockholms
Högskola.
S B L
- 481 GRANQVIST, PER GUSTAF DAVID
25. April 1919 *27. Aug. 1866 †18. Sept. 1922
Prof. i Fysik ved Univ. i Uppsala.
F S
- 482 ANDREAS, FRIEDRICH CARL
9. April 1920 *14. April 1846 †3. Okt. 1930
Prof. i orientalsk Filologi ved Univ. i
Göttingen.
Brockhaus
- 483 VON ARNIM, HANS
9. April 1920 *14. Sept. 1859 †25. Maj 1931
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i
Frankfurt a/M., senere i Wien.
Brockhaus
- 484 BIRKHOFF, GEORGE DAVID
9. April 1920 *21. Marts 1884
Prof. i Matematik ved Harvard Uni-
versity, Cambridge, Mass.
Annuaire
- 485 BORDET, JULES-JEAN-BAPTISTE-
VINCENT
9. April 1920 *13. Juni 1870
Prof. ved Univ. i Bruxelles, Direktør for
Institut Pasteur smsteds.
Annuaire
- 486 BRUNOT, FERDINAND-EUGÈNE
9. April 1920 *6. Nov. 1860 †30. Jan. 1938
Prof. i fransk Sprog ved Univ. i Paris.
- 487 CURIE, MARIE, f. SKŁODOWSKA
9. April 1920 *7. Nov. 1867 †4. Juli 1934
Prof. i Fysik ved Faculté des Sciences
i Paris.
- 488 EINSTEIN, ALBERT
9. April 1920 *14. Marts 1879
Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Berlin
og Direktør for Kaiser-Wilhelm-Insti-
tutet for Fysik smsteds., senere ved Univ.
i Princeton.
Annuaire
- 489 GRIERSON, Sir GEORGE ABRAHAM
9. April 1920 *7. Jan. 1851 †1941
Knight, fh. Superintendent of the Lin-
guistic Survey of India, Rothfarnham,
Camberley, Surrey, Orientalist.
- 490 HANOTAUX, GABRIEL-ALBERT-
AUGUSTE
9. April 1920 *19. Nov. 1853
fh. fransk Udenrigsminister, Historiker,
Paris.

- 491 JANET, PIERRE
9. April 1920 *30. Maj 1859
Prof. i Psykologi ved Collège de France i Paris.
- 492 KAMERLINGH ONNES, HEIKE
9. April 1920 *21. Sept. 1853 †21. Febr. 1926
Prof. i Fysik ved Univ. i Leiden.
Annuaire
- 493 LACROIX, FRANÇOIS-ANTOINE-ALFRED
9. April 1920 *4. Febr. 1863
Prof. i Mineralogi ved Muséum d'Histoire Naturelle i Paris.
Annuaire
- 494 LEBESGUE, HENRI-LÉON
9. April 1920 *28. Juni 1875 †26. Juli 1941
Prof. i Matematik ved Collège de France i Paris.
Annuaire
- 495 LINDSAY, WALLACE MARTIN
9. April 1920 *1858 †21. Febr. 1937
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i St. Andrews.
- 496 MAIER, HEINRICH
9. April 1920 *5. Febr. 1867 †28. Nov. 1933
Prof. i Filosofi ved Univ. i Heidelberg, senere i Berlin.
Brockhaus
- 497 MEILLET, PAUL-JULES-ANTOINE
9. April 1920 *11. Nov. 1866 †21. Sept. 1936
Prof. i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France, Directeur d'Études à l'École Pratique des Hautes Études i Paris.
- 498 MEYER, HANS HORST
9. April 1920 *17. Marts 1853 †6. Okt. 1939
Prof. i Farmakologi ved Univ. i Wien.
Almanach
- 499 PIRENNE, HENRI
9. April 1920 *23. Dec. 1862 †24. Okt. 1935
Prof. i Middelalderens og Belgiens Historie ved Univ. i Gand.
- 500 PLANCK, MAX KARL ERNST LUDWIG
9. April 1920 *23. April 1858
Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Berlin, senere Præsident for Kaiser-Wilhelm-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften smsteds.
Brockhaus
- 501 RAJNA, PIO
9. April 1920 *8. Juli 1847 †25. Nov. 1930
Prof. i romansk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze.
E I
- 502 RICHARDS, THEODORE WILLIAM
9. April 1920 *31. Jan. 1868 †2. April 1928
Prof. i Kemi ved Harvard University, Cambridge, Mass.
D A B
- 503 ROUX, PIERRE-PAUL-ÉMILE
9. April 1920 *17. Dec. 1853 †3. Nov. 1933
Direktør for Institut Pasteur i Paris.
Annuaire
- 504 RUTHERFORD, SIR ERNEST, senere LORD RUTHERFORD OF NELSON
9. April 1920 *30. Aug. 1871 †19. Okt. 1937
Baronet, Prof. i experimental Fysik ved Univ. i Cambridge og Direktør for Cavendish Laboratory smsteds.
Annuaire
- 505 THOMAS, ANDRÉ-ANTOINE
9. April 1920 *29. Nov. 1857 †17. Maj 1935
Prof. i romansk Filologi ved Univ. i Paris, Directeur d'Études à l'École Pratique des Hautes Études, Paris.
- 506 THOMSON, SIR JOSEPH JOHN
9. April 1920 *18. Dec. 1856 †1940
Knight, fh. Prof. i eksperimental Fysik ved Univ. i Cambridge, Direktør for Cavendish Laboratory smsteds.

- 507 VITELLI, GIROLAMO
9. April 1920 *27. Juli 1849 †2. Sept. 1935
Prof. i klassisk Filologi ved R. Istituto
di Studi superiori i Firenze, Papyriolog.
E I
- 508 WIEDEMANN, EILHARD ERNST GUSTAV
9. April 1920 *1. Aug. 1852 †7. Jan. 1928
Prof. i Fysik ved Univ. i Erlangen.
F S
- 509 WILLSTÄTTER, RICHARD MARTIN
9. April 1920 *13. Aug. 1872
Prof. i organisk Kemi ved Univ. i
München.
F S
- 510 ALLEN, EDGAR JOHNSON
15. April 1921 *1866
Direktør for Marine Biological Association's
Laboratorium i Plymouth.
- 511 BARCROFT, Sir JOSEPH
15. April 1921 *26. Juli 1872
Knight, Lecturer ved Royal College of
Physicians, senere Prof. i Fysiologi ved
Univ. i Cambridge.
- 512 BATESON, WILLIAM
15. April 1921 *8. Aug. 1861 †8. Febr. 1926
fh. Prof. i Biologi ved Univ. i Cambridge,
Direktør for »John Innes Horticultural
Institution«, Merton Park, Surrey.
D N B
- 513 BAYLISS, Sir WILLIAM MADDOCK
15. April 1921 *2. Maj 1860 †27. Aug. 1924
Knight, Prof. i alm. Fysiologi ved Uni-
versity College, London.
D N B
- 514 BEIJERINCK, MARTINUS WILLEM
15. April 1921 * ? †1. Jan. 1931
Prof. i Mikrobiologi ved Technische
Hoogeschool i Delft.
- 515 BRADLEY, FRANCIS HERBERT
15. April 1921 *30. Jan. 1846 †18. Sept. 1924
Fellow of Merton College, Oxford, Filosof.
D N B
- 516 BRAGG, Sir WILLIAM HENRY
15. April 1921 *2. Juli 1862
Knight, Prof. i Fysik ved University
College i London, senere Fullerton Prof.
i Kemi ved Royal Institution, Direktør
for Davy-Faraday Research Laboratory
smsteds.
Annuaire
- 517 CUNY, ALBERT-LOUIS-MARIE
15. April 1921 *16. Maj 1869
Prof. i latinsk Sprog og sammenlignende
Sprogvidenskab ved Univ. i Bordeaux.
- 518 DAVIS, WILLIAM MORRIS
15. April 1921 *12. Febr. 1850 †5. Febr. 1934
Prof. i Geologi og Geografi ved Harvard
University, Cambridge, Mass.
Annuaire
- 519 EVANS, Sir ARTHUR JOHN
15. April 1921 *8. Juli 1851
Knight, Prof. i forhistorisk Arkæologi
ved Univ. i Oxford.
- 520 HAMBURGER, HARTOG JACOB
15. April 1921 *9. Marts 1859 †4. Jan. 1924
Prof. i Fysiologi og Histologi ved Univ.
i Groningen.
J L
- 521 LANDAU, EDMUND GEORG HERMANN
15. April 1921 *14. Febr. 1877 †19. Febr. 1938
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen.
- 522 LINDELÖF, ERNST LEONARD
15. April 1921 *7. Marts 1870
Prof. i Matematik ved Univ. i Hel-
singfors.
F S
- 523 MEINECKE, FRIEDRICH
15. April 1921 *30. Okt. 1862
Prof. i Historie ved Univ. i Berlin.
Brockhaus

- 524 MORGAN, THOMAS HUNT
15. April 1921 *25. Sept. 1866
Prof. i Zoologi ved Columbia University
i New York, senere ved California Insti-
tute of Technology, Pasadena, Cal.
- 525 MORGENROTH, JULIUS
15. April 1921 *1871 †20. Dec. 1924
Prof., Afdelingsdirektør ved Institut
»Robert Koch« i Berlin, Biolog.
J L
- 526 MÜLLER, FRIEDRICH WILHELM KARL
15. April 1921 *21. Jan. 1863 †18. April 1930
Prof., Afdelingsdirektør ved Museum für
Völkerkunde, Berlin, Etnolog.
Brockhaus
- 527 NILSSON-EHLE, NILS HERMAN
15. April 1921 *12. Febr. 1873
Prof. i Arvelighedslære ved Univ. i Lund.
F S
- 528 POTTIER, EDMOND
15. April 1921 *13. Aug. 1855 †4. Juli 1935
Konservator ved Musée du Louvre, Paris.
- 529 SMITH, THEOBALD
15. April 1921 *31. Juli 1859 †10. Dec. 1934
Chef for Department of Animal Patho-
logy ved Rockefeller Institute for Medi-
cal Research i Princeton.
Annuaire
- 530 THAXTER, ROLAND
15. April 1921 *28. Aug. 1858 †22. April 1932
fh. Prof. i Botanik ved Harvard Uni-
versity, Cambridge, Mass., Mykolog.
D A B
- 531 VOLTERRA, VITO
15. April 1921 *3. Maj 1860 †11. Okt. 1940
Senatore, Prof. i teoretisk Astronomi og
matematisk Fysik ved Univ. i Rom.
E I
- 532 VON WASSERMANN, AUGUST
15. April 1921 *21. Febr. 1866 †16. Marts 1925
Prof., Leder af Institut für experimen-
telle Therapie der Kaiser-Wilhelm-Gesell-
schaft in Berlin-Dahlem.
Brockhaus
- 533 WEBER, MAX WILHELM CARL
15. April 1921 *5. Dec. 1852 †7. Febr. 1937
Prof., Direktør for Zoologisk Museum i
Amsterdam.
- 534 WINKLER, HANS KARL ALBERT
15. April 1921 *23. April 1877
Prof., Direktør for Botanisk Have i
Hamborg.
Brockhaus
- 535 APPELL, PAUL-ÉMILE
7. April 1922 *27. Sept. 1855 †24. Okt. 1930
Prof. i analytisk og kosmisk Mekanik
ved Faculté des Sciences i Paris.
Annuaire
- 536 VON HERTWIG, RICHARD, Ritter
7. April 1922 *23. Sept. 1850 †3. Okt. 1937
Prof. i Zoologi og sammenlignende Ana-
tomi ved Univ. i München.
Brockhaus
- 537 HEUSLER, ANDREAS
7. April 1922 *10. Aug. 1865 †28. Febr. 1940
Prof. i germansk Filologi ved Univ. i
Basel.
His
- 538 KOHT, HALVDAN
7. April 1922 *7. Juli 1873
Prof. i Historie ved Univ. i Kristiania.
N B L
- 539 SNOUCK-HURGRONJE, CHRISTIAAN
7. April 1922 *8. Febr. 1857 †26. Juni 1936
Prof. i arabisk Sprog og Islam ved Univ.
i Leiden.

- 540 BATHER, FRANCIS ARTHUR
6. April 1923 *1863 †20. Marts 1934
Deputy Keeper, senere Keeper ved British Museum of Natural History (Department of Geology), London.
- 541 BOWER, FREDERICK ORPEN
6. April 1923 *4. Nov. 1855
Prof. i Botanik ved Univ. i Glasgow.
- 542 CHARLIER, CARL VILHELM LUDVIG
6. April 1923 *1. April 1862 †5. Nov. 1934
Prof. i Astronomi ved Univ. i Lund.
S B L. N F
- 543 FORSSMAN, MAGNUS JOHN CARL AUGUST
6. April 1923 *22. Nov. 1868
Prof. i almindelig Patologi og Bakteriologi ved Univ. i Lund.
F S
- 544 FÜRST, CARL MAGNUS
6. April 1923 *14. Dec. 1854 †12. April 1935
fh. Prof. i Anatomi ved Univ. i Lund.
F S
- 545 VON LE COQ, ALBERT AUGUST
6. April 1923 *8. Sept. 1860 †21. April 1930
Prof. i middelasiatisk Arkæologi, Direktorialassistent, senere Direktør ved Museum für Völkerkunde, Berlin.
O L Z Juni 1930.
- 546 BROWNE, EDWARD GRANVILLE
11. April 1924 *7. Febr. 1862 †5. Jan. 1926
Prof. i Arabisk ved Univ. i Cambridge.
D N B
- 547 GARDINER, ALAN HENDERSON
11. April 1924 *29. Marts 1879
Ægyptolog, London.
- 548 HARDY, GODFREY HAROLD
11. April 1924 *7. Febr. 1877
Prof. i Geometri ved Univ. i Oxford, senere i ren Matematik ved Univ. i Cambridge.
- 549 JAEGER, WERNER
11. April 1924 *30. Juli 1888
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Berlin, senere ved Univ. i Chicago og ved Harvard University, Cambridge, Mass.
Brockhaus
- 550 STERN, ALFRED
11. April 1924 *22. Sept. 1846 †24. Marts 1936
Prof. i almindelig Historie ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich.
J L
- 551 CALMETTE, LÉON-CHARLES-ALBERT
3. April 1925 *12. Juli 1863 †29. Okt. 1933
Prof., Underdirektør ved Institut Pasteur i Paris.
Annuaire
- 552 DE HEVESY, GEORGE
3. April 1925 *1. Aug. 1885
Prof. i fysisk Kemi ved Univ. i Freiburg i/Br., senere København.
- 553 HOLST, AXEL
3. April 1925 *6. Sept. 1860 †26. April 1931
Prof. i Hygiejne og Bakteriologi ved Univ. i Oslo.
N B L
- 554 LÖFSTEDT, HAIMON EINAR HARALD
3. April 1925 *15. Juni 1880
Prof. i romersk Veltalenhed og Poesi ved Univ. i Lund.
F S
- 555 ROSENBERG, GUSTAF OTTO
3. April 1925 *9. Juni 1872
Prof. i Botanik ved Stockholms Högskola.
F S
- 556 STARLING, ERNEST HENRY
3. April 1925 *17. April 1866 †2. Maj 1927
fh. Prof. i Fysiologi ved University College, London.
D N B

- 557 BOREL, FÉLIX-ÉDOUARD-JUSTIN-ÉMILE
9. April 1926 *7. Jan. 1871
Prof. i fysisk Matematik ved Faculté des Sciences i Paris.
- 558 DALE, SIR HENRY HALLETT
9. April 1926 *1875
Knight, Leder af Medical Research Council's Laboratorier i London.
- 559 DEBYE, PETER
9. April 1926 *24. Marts 1884
Prof. i Fysik ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich, senere Prof. i Fysik ved Univ. i Leipzig og Direktør for Fysisk Institut smsteds., Direktør for Kaiser-Wilhelm-Institut for Fysik, Berlin-Dahlem, Prof. i Fysik ved Cornell University, Ithaca, N. Y.
- 560 FLEXNER, SIMON
9. April 1926 *25. Marts 1863
Prof., Direktør ved Rockefeller Institute for Medical Research i New York.
- 561 GOLDSCHMIDT, HEINRICH JACOB
9. April 1926 *4. Dec. 1857 †20. Sept. 1937
Prof. i Kemi ved Univ. i Oslo.
N B L
- 562 MEYERSON, ÉMILE (ASRIEL)
9. April 1926 *1859 †4. Dec. 1933
Filosof, Paris.
J L
- 563 THURNEISEN, EDUARD RUDOLF
9. April 1926 *14. Marts 1857 †9. Aug. 1940
Prof. i sammenlignende Sprogvidenskab ved Univ. i Bonn.
His
- 564 KRAMERS, HENDRIK ANTHONY
11. Febr. 1927 *17. Dec. 1894
Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Utrecht og Leiden.
Kramers valgtes til indenl. Medlem 3. April 1925 (Medl. Nr. 357) og blev 11. Febr. 1927 overført til udenl. Medlem.
- 565 BOAS, FRANZ
8. April 1927 *9. Juli 1858
Prof. i Antropologi ved Columbia University i New York.
- 566 CUÉNOT, LUCIEN-CLAUDE-JULES-MARIE
8. April 1927 *21. Okt. 1866
Prof. i Zoologi ved Univ. i Nancy.
- 567 HOPKINS, SIR FREDERICK GOWLAND
8. April 1927 *20. Juni 1861
Knight, Prof. i Biokemi ved Univ. i Cambridge.
- 568 NOGUCHI, HIDEYO
8. April 1927 *24. Nov. 1876 †21. Maj 1928
Prof., Afdelingsleder ved Rockefeller Institute for Medical Research, New York, Bakteriolog.
D A B
- 569 SMITH, HELMER
8. April 1927 *26. April 1882
Docent i Indologi ved Univ. i Lund, senere Prof. i Sanskrit og sammenlignende indoeuropæisk Sprogforskning ved Univ. i Uppsala.
N F
- 570 WARBURG, OTTO HEINRICH
8. April 1927 *8. Okt. 1883
Prof., Medlem af Kaiser-Wilhelm-Institut für Biologie i Berlin-Dahlem, senere Direktør for Kaiser-Wilhelm-Institut für Zellphysiologie smsteds.
Brockhaus
- 571 ASCHAN, ADOLF OSSIAN
13. April 1928 *16. Maj 1860 †25. Febr. 1939
Prof. i Kemi ved Univ. i Helsingfors.
- 572 BJERKNES, VILHELM FRIMAN KOREN
13. April 1928 *14. Marts 1862
Prof. i Mekanik og matematisk Fysik ved Univ. i Oslo.
N B L

- 573 BRINKMANN, MARTIN CECILIUS AUGUST
13. April 1928 *1. Nov. 1878 †21. Dec. 1940
Prof. i Zoologi og Direktør for Zoologisk
Museum i Bergen.
D B L. N B L
- 574 BRUNSCHVICG, LÉON
13. April 1928 *10. Nov. 1869
Prof. i Filosofi ved Univ. i Paris.
J L
- 575 HILLER VON GAERTRINGEN,
FRIEDRICH
13. April 1928 *3. Aug. 1864
Freiherr, Honorar-Prof. (græsk Epi-
grafik) ved Univ. i Berlin.
- 576 JUEL, HANS OSCAR
13. April 1928 *17. Juni 1863 †3. Juli 1931
Prof. i Botanik ved Univ. i Uppsala.
F S
- 577 MARSTRANDER, CARL JOHAN
SVERDRUP
13. April 1928 *26. Nov. 1883
Prof. i keltiske Sprog ved Univ. i Oslo.
N B L
- 578 REITZENSTEIN, RICHARD
13. April 1928 *2. April 1861 †23. Marts 1931
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i
Göttingen.
Brockhaus
- 579 WIMAN, ANDERS
13. April 1928 *11. Febr. 1865
Prof. i Matematik ved Univ. i Uppsala.
F S
- 580 DÖDERLEIN, LUDWIG
5. April 1929 *3. Marts 1855 †23. Marts 1936
Prof. i Zoologi ved Univ. i München.
Brockhaus
- 581 LANGEVIN, PAUL
5. April 1929 *23. Jan. 1872
Prof. i Fysik ved Univ. i Paris, senere
ved Collège de France smsteds.
- 582 MOBERG, CARL AXEL
5. April 1929 *15. Juni 1872
Prof. i semitisk Filologi ved Univ. i Lund.
- 583 NEUBERG, CARL
5. April 1929 *29. Juli 1877
Prof. i Biokemi og Direktør for Kaiser-
Wilhelm-Institut für experimentelle The-
rapie und Biochemie, Berlin-Dahlem.
Brockhaus
- 584 SETHE, KURT
5. April 1929 *30. Sept. 1869 †6. Juli 1934
Prof. i Ægyptologi ved Univ. i Berlin.
Brockhaus
- 585 WALBERG, FRANS GUSTAF EMANUEL
5. April 1929 *24. Dec. 1873
Prof. i romansk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Lund.
N F
- 586 ZETTERSTÉEN, KARL VILHELM
5. April 1929 *18. Aug. 1866
Prof. i semitisk Filologi ved Univ. i
Uppsala.
N F
- 587 CORRENS, CARL FRANZ JOSEPH ERICH
11. April 1930 *19. Sept. 1864 †14. Febr. 1933
Prof. og Direktør for Kaiser-Wilhelm-
Institut für Biologie, Berlin-Dahlem.
F S
- 588 WEGENER, ALFRED LOTHAR
11. April 1930 *1. Nov. 1880 †Nov. 1931
Prof. i Meteorologi og Geofysik ved Univ.
i Graz.
Brockhaus
- 589 CARLEMAN, TAGE GILLIS TORSTEN
10. April 1931 *8. Juli 1892
Prof. i Matematik ved Stockholms Hög-
skola.
S B L

- 590 DOPSCH, ALFONS
10. April 1931 *14. Juni 1868
Prof. i Historie ved Univ. i Wien.
Brockhaus
- 591 EITREM, SAMSON (SAM)
10. April 1931 *28. Dec. 1872
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Oslo.
N B L
- 592 ENRIQUES, FEDERIGO
10. April 1931 *5. Jan. 1871
Prof. i højere Geometri ved Univ. i Rom.
E I
- 593 VON FRISCH, KARL, Ritter
10. April 1931 *20. Nov. 1886
Prof. i Zoologi ved Univ. i München.
- 594 HELLQUIST, GUSTAF ELOF
10. April 1931 *26. Juni 1864 †7. Marts 1933
Prof. i nordiske Sprog ved Univ. i Lund.
N F
- 595 LANDSTEINER, KARL
10. April 1931 *14. Juni 1868
Prof., Rockefeller Institute for Medical
Research, New York.
- 596 LIDÉN, BROR PER EVALD
10. April 1931 *3. Okt. 1862 †11. Okt. 1939
fh. Prof. i sammenlignende Sprogviden-
skab og Sanskrit ved Göteborgs Hög-
skola.
N F
- 597 EHRENFEST, PAUL
1. April 1932 *8. Jan. 1880 †25. Sept. 1933
Prof. i teoretisk Fysik ved Univ. i Leiden.
- 598 VON FRIESEN, OTTO
1. April 1932 *11. Maj 1870 †1942
Prof. i svensk Sprog ved Univ. i Uppsala.
N F
- 599 HROZNÝ, BEDŘICH
1. April 1932 *6. Maj 1879
Prof. i Kileskrift og gammelorientalsk
Historie ved Univ. i Prag.
Brockhaus
- 600 KONOW, STEN
1. April 1932 *17. April 1867
Prof. i Sanskrit ved Univ. i Oslo.
N B L
- 601 LEWIS, GILBERT NEWTON
1. April 1932 *23. Okt. 1875
Prof. i fysisk Kemi ved Univ. i Berkeley,
Cal.
- 602 LIESTØL, KNUT
1. April 1932 *13. Nov. 1881
Prof. i norsk Folkemindevidenskab ved
Univ. i Oslo.
N B L
- 603 LÖNNBERG, AXEL JOHAN EINAR
1. April 1932 *24. Dec. 1865
Prof. og Intendent ved Riksmuseets
Evertebratafdeling i Stockholm.
F S
- 604 SERNANDER, JOHAN RUTGER
1. April 1932 *2. Nov. 1866
fh. Prof. i Vækstbiologi ved Univ.
Uppsala.
F S
- 605 BIDEZ, JOSEPH
21. April 1933 * ?
Prof. i klassisk Filologi ved Univ. i Gand.
- 606 BRANDI, KARL
21. April 1933 *20. Maj 1868
Prof. i Historie ved Univ. i Göttingen.
Kürschner
- 607 BROMAN, IVAR
21. April 1933 *18. Sept. 1868
Prof. i Anatomi ved Univ. i Lund.
S B L

- 608 HECKSCHER, ELI FILIP
21. April 1933 *24. Nov. 1879
Prof. i økonomisk Historie ved Stockholms Handelshögskola.
- 609 KOMPPA, GUSTAV
21. April 1933 *28. Juli 1867
Prof. i Kemi ved Tekniska Högskolan i Helsingfors.
- 610 MURBECK, SVANTE SAMUEL
21. April 1933 *20. Okt. 1859
fh. Prof. i Botanik ved Univ. i Lund, Direktør for Botanisk Have smsteds.
F S
- 611 REGAN, CHARLES TATE
21. April 1933 *1878
Direktør for British Museum (Natural History), London.
- 612 SIEGBAHN, KARL MANNE GEORG
21. April 1933 *3. Dec. 1886
Prof. i Fysik ved Univ. i Uppsala, senere Forstander for Kungl. Vetenskapsakademins Forskningsinstitut för experimentell Fysik, Stockholm.
F S
- 613 THUNBERG, TORSTEN LUDVIG
21. April 1933 *30. Juni 1873
Prof. i Fysiologi ved Univ. i Lund.
F S
- 614 VENDRYES, JOSEPH-JEAN-BAPTISTE
21. April 1933 *13. Jan. 1875
Prof. i almindelig Sprogvidenskab ved Univ. i Paris, Direktør for l'Institut de Linguistique ved Univ. smsteds.
- 615 FRANCK, JAMES
6. April 1934 *26. Aug. 1882
Prof. i Fysik ved Univ. i Göttingen, senere i København, ved Johns Hopkins University, Baltimore og ved University of Chicago, Ill.
- 616 NEUGEBAUER, OTTO EDUARD HERMANN
6. April 1934 *26. Maj 1899
Prof. i Matematik ved Univ. i Göttingen, senere i København, og ved Brown University, Providence.
- 617 SHETELIG, HAAKON
6. April 1934 *25. Juni 1877
Prof., Bestyrer af Bergens Museums Arkæologiske Afdeling, Bergen.
- 618 STENSIÖ, ERIK HELGE OSVALD
6. April 1934 *2. Okt. 1891
Prof. i Palæontologi og historisk Geologi ved Univ. i Uppsala, senere Prof. og Forstander for Naturhistoriska Riksmuseum, Stockholm.
- 619 BREASTED, JAMES HENRY
12. April 1935 *27. Aug. 1865 †2. Dec. 1935
Prof. i orientalsk Historie ved Univ. i Chicago, Direktør for Oriental Institute smsteds.
- 620 EKMAN, SVEN PETRUS
12. April 1935 *31. Maj 1876
Prof. i Zoologi ved Univ. i Uppsala.
F S
- 621 VON EULER-CHELPIN, HANS KARL AUGUST SIMON
12. April 1935 *15. Febr. 1873
Prof. i almindelig og organisk Kemi ved Stockholms Högskola.
F S
- 622 GRÖNWALL, KARL ANDERS AXEL
12. April 1935 *27. Febr. 1869
fh. Prof. i Geologi og Mineralogi ved Univ. i Lund.
F S
- 623 HECKE, ERICH
12. April 1935 *20. Sept. 1887
Prof. i Matematik ved Univ. i Hamborg.
Kürschner
- 624 LILJESTRAND, GÖRAN
12. April 1935 *16. April 1886
Prof. i Farmakodynamik og Farmakognosi ved Karolinska Institutet i Stockholm.
F S

- 625 MOHR, OTTO LOUS
12. April 1935 *8. Marts 1886
Prof. i Medicin ved Univ. i Oslo, Arve-
lighedsforsker.
N B L
- 626 OSEEN, CARL WILHELM
12. April 1935 *17. April 1879
fh. Prof. i Mekanik og matematisk Fysik
ved Univ. i Uppsala, Forstander for
Kungl. Vetenskapsakademiens Nobel-
instituts Afdeling for Fysik, Stockholm.
F S
- 627 RODENWALDT, GERHART
12. April 1935 *16. Okt. 1886
Prof. i klassisk Arkæologi ved Univ. i
Berlin.
Kürschner
- 628 THIERSCH, HERMANN
12. April 1935 *12. Jan. 1874 †4. Juni 1939
Prof. i klassisk Arkæologi ved Univ. i
Göttingen.
- 629 BLAKESLEE, ALBERT FRANCIS
3. April 1936 *9. Nov. 1874
Prof., Director, Department of Genetics,
Carnegie Institution of Washington, Cold
Spring Harbor.
- 630 FISCHER, AUGUST W. H. G.
3. April 1936 *14. Febr. 1865
fh. Prof. i østerlandsk Filologi ved Univ.
i Leipzig.
Kürschner
- 631 JOKL, NORBERT
3. April 1936 *25. Febr. 1877 †1942
Prof. i indogermansk Sprogvidenskab
ved Univ. i Wien, Oberstaatsbiblio-
thekar.
- 632 KARLGREN, KLAS BERNHARD
JOHANNES
3. April 1936 *5. Okt. 1889
Prof. i østasiatisk Sprogvidenskab og
Kultur ved Göteborgs Högskola, senere
Direktør for Östasiatiska Samlingarne,
Stockholm.
- 633 KYLIN, JOHAN HARALD
3. April 1936 *5. Febr. 1879
Prof. i Botanik ved Univ. i Lund.
F S
- 634 LÉVY-BRUHL, LUCIEN
3. April 1936 *10. April 1857 †14. Marts 1939
fh. Prof. i Filosofi ved Univ. i Paris.
- 635 NICHOLSON, REYNOLD ALLEYNE
3. April 1936 *19. Aug. 1868
fh. Prof. i Arabisk ved Univ. i Cambridge.
- 636 ONCKEN, HERMANN
3. April 1936 *16. Nov. 1869
fh. Prof. i Historie ved Univ. i Berlin.
Kürschner
- 637 STERN, OTTO
3. April 1936 * ?
Prof. i Fysik, Pittsburgh.
- 638 BRØGGER, ANTON WILHELM
2. April 1937 *11. Okt. 1884
Prof. i Arkæologi ved Univ. i Oslo.
N B L
- 639 MASSIGNON, LOUIS
2. April 1937 * ?
Prof. i islamisk Sociologi ved Collège de
France i Paris.
- 640 STEINACH, EUGEN
2. April 1937 *27. Jan. 1861
fh. Prof. i Fysiologi ved Univ. i Wien,
Leder af den fysiologiske Afdeling af den
biologiske Forsøgsanstalt smsteds.
- 641 TEMPERLEY, HAROLD WILLIAM
VAZEILLE
2. April 1937 *20. April 1879 †11. Juli 1939
Prof. i moderne Historie ved Univ. i
Cambridge.

- 642 WALLENGREN, HANS THURE SIGURD
2. April 1937 *24. Nov. 1864 †7. Juli 1938
Prof. i Zoologi ved Univ. i Lund.
F S
- 643 EKWALL, BROR OSCAR EILERT
8. April 1938 *8. Jan. 1877
Prof. i engelsk Sprog ved Univ. i Lund.
- 644 FRINGS, THEODOR
8. April 1938 *23. Juli 1886
Prof. i tysk Sprog og Litteratur ved
Univ. i Leipzig.
Kürschner
- 645 GOLDSCHMIDT, RICHARD
8. April 1938 *12. April 1878
Prof. i Zoologi ved Univ. i Berkeley, Cal.
J L
- 646 GOLDSCHMIDT, VICTOR MORITZ
8. April 1938 *27. Jan. 1888
Prof. i Mineralogi, Krystallografi og
Petrografi ved Univ. i Oslo.
N B L
- 647 GRAN, HAAKEN HASBERG
8. April 1938 *17. April 1870
Prof. i Botanik ved Univ. i Oslo.
N B L
- 648 GÖTZE, ALBRECHT
8. April 1938 *11. Jan. 1897
Prof. i Assyriologi og babylonsk Litteratur ved Yale University, Newhaven.
- 649 LITTMANN, RICHARD LUDWIG ENNO
8. April 1938 *16. Sept. 1875
Prof. i semitiske Sprog ved Univ. i
Tübingen.
Kürschner
- 650 ROUS, PEYTON
8. April 1938 *5. Okt. 1879
Medlem af Rockefeller Institute for
Medical Research (Patologi og Bakteriologi), New York.
- 651 SEIP, DIDRIK ARUP
8. April 1938 *31. Aug. 1884
Prof. i nordisk Sprogvidenskab ved
Univ. i Oslo.
- 652 THIENEMANN, AUGUST
8. April 1938 *7. Sept. 1882
Prof. i Hydrobiologi ved Univ. i Kiel,
Direktør for Hydrobiologische Anstalt d.
Kaiser-Wilhelm-Gesellschaft zu Plön.
Kürschner
- 653 LAURITSEN, CHARLES CHRISTIAN
14. April 1939 *4. April 1892
Prof. i Fysik ved California Institute of
Technology i Pasadena, Cal.
D B L
- 654 BONSDORFF, TOIVO ILMARI
12. April 1940 *16. Febr. 1879
Prof., Direktør for Geodætisk Institut i
Helsingfors.
- 655 HUIZINGA, JOHAN
12. April 1940 *17. Dec. 1872
Prof. i almindelig Historie ved Univ. i
Leiden.
- 656 NORDAL, SIGURÐUR
12. April 1940 *14. Sept. 1886
Prof. i islandsk Filologi og Kulturhistorie ved Univ. i Reykjavík.
- 657 NYBERG, HENRIK SAMUEL
12. April 1940 *28. Dec. 1889
Prof. i semitiske Sprog ved Univ. i
Uppsala.
- 658 VON SYDOW, CARL WILHELM
12. April 1940 *21. Dec. 1878
Prof. i nordisk og sammenlignende Folke-
mindeforskning ved Univ. i Lund.
- 659 WEIBULL, LAURITS ULRIK ABSALON
12. April 1940 *2. April 1873
fh. Prof. i Historie ved Univ. i Lund.

FORTEGNELSE OVER INDEN- OG UDENLANDSKE ÆRESMEDLEMMER SIDEN 1742

Fortegnelsen er ordnet efter Dato for Optagelsen. Af Rang- og Embedstitler er kun de vigtigste medtaget. De med *Kursiv* trykte Titler er modtaget efter Optagelsen. Hvor intet andet er nævnt, forekommer Biografi af den paagældende i »Dansk Biografisk Leksikon«. (Jvfr. i øvrigt Indledning til Fortegnelse over indenlandske ordentlige Medlemmer S. 354). — Ældre Fortegnelser over Æresmedlemmer findes i »Skrifter«, den første i Bd. IX. 1765. Endvidere i Chr. Molbech, Selskabets Historie 1742—1842. S. 519—20.

1. RABEN, CHRISTIAN FREDERIK

Møder 7. Dec. 1744

*10. Sept. 1693 †26. Febr. 1773

Gehejmeraad, Kammerherre, *Gehejmekonferensraad*, Overhofmester hos Dronning Sophie Magdalene, Stiftamtmand over Lolland-Falster.

2. THOTT, OTTO

Foreslaaet 13. Nov. 1742, møder 13. Dec. 1744

*13. Okt. 1703 †10. Sept. 1785

Konferensraad, *Gehejmeraad*, *Lensgreve*, Deputeret for Finanserne, *Statsminister*, *Oversekretær i Danske Kancelli*, *Patron for Univ. i Kbh.*

Thott er i Medlemslister i »Skrifter« ikke anført som Æresmedlem, men kun som Præsident 1. IX—X, 1765—70. I Statskalenderen før 1770 er han nævnt som Æresmedlem. I 1776 atter valgt til Æresmedlem (jvfr. Nr. 13).

3. ROSTGAARD, FREDERIK

Foreslaaet 13. Nov. 1742, møder 21. Dec. 1744

*30. Aug. 1671 †25. April 1745

Konferensraad, fh. *Gehejmearkivar*, fh. *Oversekretær i Danske Kancelli*.

4. FOLKES, MARTIN

Foreslaaet 6. Okt. 1745

*29. Okt. 1690 †28. Juni 1754

Præsident i det Kgl. Societet (Royal Society) i London, Arkæolog og Astro-
nom.

Folkes er i Molbechs Medlemsliste opført blandt udenlandske Medlemmer.

D N B

5. FOSS, NIELS

Foreslaaet 13. Nov. 1742 og 6. Okt. 1745

*6. Aug. 1670 †17. Marts 1751

Etatsraad.

6. HOLBERG, LUDVIG

Foreslaaet 6. Okt. 1745

*3. Dec. 1684 †28. Jan. 1754

Baron, Prof. i Historie ved Univ. i Kbh.,
Assessor Consistorii.

Holberg foreslaas til ordentligt Medlem 13. Nov. 1742.

7. LYNAR, ROCHUS FRIEDRICH

13. Marts 1747 *16. Dec. 1708 †13. Nov. 1781

Greve, *Gehejmeraad*, *Gehejmekonferens-
raad*, Kammerherre, Kansler i Holsten og

- Amtmand i Steinburg, *Gesandt i St. Petersborg, Statholder i Oldenburg og Delmenhorst.*
8. RANTZAU, OTTO MANDERUP
13. Marts 1747 døbt 22. Maj 1719 †2. Okt. 1768
Greve, Kammerherre, *Gehejmerraad*, Assessor i Højesteret, *Stiftamtmand over Island og Færøerne.*
9. VON BROCKDORFF, JOACHIM
Møder 26. Jan. 1750
*18. Sept. 1695 †14. Aug. 1763
Gehejmekonferensraad.
Bricka
10. VON RANTZAU, CAY
9. Juli 1755 *3. Maj 1726 †21. Juli 1792
Kammerherre, Gehejmerraad, *Gehejmekonferensraad*, Gesandt i London, *Kansler ved Overretten i Gottorp, Landraad og Provst for de adelige Klostre i Preetz og Slesvig.*
Bricka
11. MACCLESFIELD, GEORGE PARKER Earl of
9. Juli 1755 *1697 †17. Marts 1764
Præsident i det Kgl. Societet (Royal Society) i London, Astronom.
Macclesfield er i Molbechs Medlemsliste opført blandt udenlandske Medlemmer.
D N B
12. MOLTKE, FREDERIK LUDVIG
27. Nov. 1758 *27. Marts 1745 †22. Jan. 1824
Kammerjunker, Greve, *Kammerherre, Gehejmekonferensraad, Canonicus ved Domkapitlet i Lübeck, Deputeret i Generallandvæsenkollegiet, kgl. Minister ved det hertugelige Holsten-Oldenborgske Hof* (Broder til Nr. 17 og 18).
13. THOTT, OTTO
19. April 1776 *13. Okt. 1703 †10. Sept. 1785
Lensgreve, Gehejmerraad, Statsminister (jvfr. Nr. 2).
14. SCHACK-RATHLOU, JOACHIM OTTO
19. April 1776 *13. Juli 1728 †7. Juni 1800
Gehejmerraad, Kammerherre, Statsminister, *Præsident i Danske Kancelli, Patron for Univ. i Kbh.*
15. WEDEL (JARLSBERG), FREDERIK VILHELM
20. Marts 1778 *7. Marts 1724 †22. Febr. 1790
Baron, Gehejmekonferensraad, Kammerherre.
Bricka
16. HØEGH-GULDBERG, OVE
24. Nov. 1780 *1. Sept. 1731 †7. Febr. 1808
Statssekretær, *Gehejmerraad, Statsminister, Stiftamtmand i Aarhus.*
17. MOLTKE, JOACHIM GODSKE
22. Dec. 1780 *25. Juli 1746 †5. Okt. 1818
Greve, *Lensgreve, Gehejmerraad, Kammerherre, Overkammerherre, Gehejmekonferensraad, Ordenskansler, Første Deputeret for Finanserne og Rentekammeret, Direktør for Fonden ad usus publicos, Chef for det kgl. Bibl. i Kbh., Gehejmestatsminister* (Broder til Nr. 12 og 18).
18. MOLTKE, ADAM GOTTLÖB FERDINAND
12. Nov. 1784 *1. Jan. 1748 †16. Aug. 1820
Greve, *Kammerherre, Kontreadmiral, Deputeret i Admiralitetskollegiet, Viceadmiral* (Broder til Nr. 12 og 17).
19. REVENTLOW, CHRISTIAN DITLEV FREDERIK
6. Febr. 1795 *11. Marts 1748 †11. Okt. 1827
Lensgreve, Gehejmerraad, Kammerherre, Præsident i Rentekammeret, *Statsminister.*
20. REVENTLOW, CAY FRIEDRICH
6. Febr. 1795 *17. Nov. 1753 †6. Aug. 1834
Greve, Overkammerjunker, Gehejmerraad, Kammerherre, *Gehejmekonferensraad, Statsminister, Chef for Tyske Kancelli, Guvernør i Lauenburg.*
21. SCHIMMELMANN, ERNST HEINRICH
4. Marts 1796 *4. Dec. 1747 †9. Febr. 1831
Greve, Kammerherre, Gehejmerraad, Finansminister, *Gehejmestatsminister.*
»Mindetale over Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Præsides, Gehejmestatsminister

- E. H. Greve af Schimmelmann.« Af H. C. Ørsted. Kbh. 1831.
Schimmelmann er i Molbechs Medlemsliste ikke opført blandt Æresmedlemmer.
22. MOLTKE, FREDERIK
3. Jan. 1800 *18. Jan. 1754 †4. Juli 1836
Kammerherre, *Gehejmekonferensraad*, *Ordenssekretær*, Præsident i Danske Kancelli, *Gehejmestatsminister*, *Direktør for Øresunds Toldkammer*, *Stiftamtmand i Aalborg Stift* (Fætter til Nr. 12, 17 og 18).
23. THOMPSON, SIR BENJAMIN,
COUNT VON RUMFORD
Sommeren 1803 (medd. Selsk. 4. Nov. 1803)
*26. Marts 1753 †25. Aug. 1814
Greve, Præsident i Royal Institution, London, Statsmand, Fysiker.
Rumford er i Molbechs Medlemsliste ikke opført blandt Æresmedlemmer. I Listerne i »Skrifter« er han opført blandt udenlandske Medlemmer.
D N B
24. SCHUBART, HERMAN
21. Nov. 1806 *14. Jan. 1756 †27. Jan. 1832
Kammerherre, *Gehejmekonferensraad*, *Baron*, Generalintendant for de danske Handelsanliggender i Italien, *midlertidig Gesandt i Napoli*, *Præsident for det italienske Akademi for Videnskaber og Litteratur*.
25. WINTERFELDT, JØRGEN BALTHASAR
18. Dec. 1807 *1. Okt. 1732 †22. Juli 1821
Kammerherre, Admiral.
Bricka
26. ROSENCRONE, MARCUS GERHARD
12. Jan. 1810 *25. Maj 1738 †5. Dec. 1811
Greve, Kammerherre, *Gehejmekonferensraad*.
27. VON MØSTING, JOHAN SIGISMUND
12. Jan. 1810 *2. Nov. 1759 †16. Sept. 1843
Kammerherre, *Overkammerherre*, *Gehejmekonferensraad*, Præsident i Slesvig-Holstenske Kancelli, *Ordensskatmester*, *Gehejme Stats- og Finansminister*, *Præsident i Rentekammeret*.
»Til Minde om Gehejmestatsminister Johan Sigismund v. Møsting.« Af H. C. Ørsted. Overs. 1844. Nr. 3. S. 27—32.
28. CLASSEN, PEDER HERSLEB (sen.)
3. Marts 1815 *10. Marts 1738 †19. Maj 1825
Gehejmekonferensraad, Direktør for det Classenske Fideicommis.
29. VON BÜLOW, JOHAN
8. Dec. 1815 *29. Juli 1751 †22. Jan. 1828
Gehejmekonferensraad, Kammerherre.
-
30. CHRISTIAN FREDERIK VILHELM CARL
13. April 1894 *3. Juni 1843 †14. Maj 1912
Kronprins af Danmark (*Kong Frederik VIII*).
Overs. 1912. S. 78—80. (Vilh. Thomsen).